COLECȚIA SFINX
5
serie nouă

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX

RODICA OJOG-BRAȘOVEANU

„O toaletă à la Liz Taylor"

Rodica Ojog-Brașoveanu
O toaletă à la Elisabeth Taylor

Nepoatei mele, Mădălina

1

„Am să-l ucid!”

Prin ochii Ancăi Dragu trecu o flacără pe care bărbatul n-o observă. Își lega cravata bleumarine cu picouri sidefii. Străluceau discret ca niște spinele. În oglinda toaletei se reflecta patul dublu florentin, noptierele cu veilleuse gemene. Două vase de argint. Le coafau abajururi enorme din mătase trandafirie.

Marian Dragu se consultă în oglindă cu privirea aceea specială care încearcă să fie obiectivă, să se detașeze, să împrumute nepărtinirea ochiului străin. Era încântat de propria imagine – „arăt de un milion de dolari!” – dar spuse altceva:

— O chestie e certă! În materie de cravate și batiste, în sfârșit, accesorii, italienii sunt imbatabili.

Nevastă-sa îl fixa din fotoliul scund, de budoar. Stătea picior peste picior, într-o atitudine de contemplație ironică, bălăbănindu-și papucul pe vârful degetului gros.

— Da știu că te gătești! E așa de interesantă șoricuța

de astă seară?

Marian se îmbrăca rar în costum, preferind vestimentațiile juvenile: canadiene, vindiacuri și blugi, șepcuțe de licean, cămăși din pânză topită descheiate până la plex și care lăsau să se vadă medalionul de aur cu semnul scorpionului. Își închipuia că toate acestea îl fac să pară mult mai tânăr. Era de o cochetărie feminină, se îngrijea și conserva cu grijă și aplicație de actriță. Nu fumase niciodată în viața lui, bea cu multă moderație și detesta să-și spună vârsta.

Pe nevastă-sa, chiar după nouă ani de căsătorie, contrastul dintre toaleta meticuloasă, de pisicuță, și aspectul viril al bărbatului nu înceta s-o surprindă. Marian Dragu era ceea ce femeile obișnuiesc în general să definească drept „un tip superb”, apăsând puternic pe cea de-a doua silabă. Foarte înalt, avea un trup de bun gimnast chipul seducător, oleacă prea frumos în prima tinerețe, câștigase după treizeci de ani în vigoare. Una din particularitățile cele mai fascinante ale lui Dragu era râsul puternic, plin de viață, cascadă de tinerețe punând în valoare o dentiție ce ar fi stârnit invidia aștrilor de la Hollywood.

— Dacă mi-a plăcut totdeauna ceva la tine, Anca, este că ai umor.

— Știu mai bine decât oricine ce am în dotare. Zi, cine-i zâna?

Încerca să păstreze un ton detașat, egal, să voaleze orice tușă de gelozie.

— O femeie extraordinară. Într-adevăr un exemplar de excepție, și știi că nu mă prea avânt în adjective.

— Nimeni nu-ți poate contesta competența în materie.

Și era sinceră. De pe la treisprezece-paisprezece ani, fără cel mai mic efort din partea lui, muierile îi picau în brațe, ca drogate. Într-a IX-a, la liceu, o prietenă de-a maică-sii, femeie matură, avocată renumită, având ea însăși copii mari, făcuse pentru el o pasiune smintită.

Bărbatu-său îi descoperise, fără investigații complicate. Răpusă de patimă, femeia comitea zilnic zeci de imprudențe, îl aștepta cu mașina după terminarea orelor de școală, îl săruta în plină stradă sub ochii stupefiați ai trecătorilor. Urmase, evident, divorțul. Scandalul imens dăduse start unei cariere sentimentale care amintea – păstrând proporțiile – de cea a unui Rudolf Valentino[1] sau Ramon Novarro[2].

— Ce înțelegi tu prin exemplar de excepție?

---

[1] Rudolf Valentino sau Rudolph Valentino a fost un actor italian. Rudolph Valentino a ajuns la apogeul carierei sale prin filmul The Sheik în anul 1921, el a fost unul dintre cei mai populari actori care au jucat în filmele mute.

[2] Jose Ramón Gîl Samaniego, mai cunoscut ca Ramón Novarro, a fost un actor mexican de film, teatru și televiziune, care și-a început cariera jucând în filme mute în 1917 și a devenit ulterior o vedetă de cinema în anii 1920 și la începutul anilor 1930.

— Adică nemaiîntâlnit. Simplu, nu? Arată dumnezeiește, mintea îi e la fel de arătoasă ca și înfățișarea, are toate datele unei mari doamne.

— Aha! Vasăzică de aia ai abordat strai de recepție.

— Normal! Un mantou de vulpi argintii și o tarabă de bijuterii impun partenerului o anume ținută.

— Hm! exclamă roasă de gelozie Anca. Taraba de giuvaeruri nu-i dovadă de gust distins.

Marian Dragu zâmbi. O ciupi neglijent de obraz.

— Depinde cine și cum le arborează, draga mea. Stilul e tot!

Femeia își feri capul. Gândi otrăvită că în nouă ani de căsătorie nu primise nicio podoabă. Verighetele le făcuse ea din niște fleacuri de aur – două coronițe, un inel fără piatră și un rest de lanț – rămase de la bunici.

— Cine suportă oficiul financiar? Ce-i bărbatu-său?

— Vezi, iubito, spuse Dragu atingând perfid o chestiune dureroasă, există femei care și-au depășit condiția de serve obsedate să pună mâna pe un titrat, ele refugiindu-se în posturi umile de mici amploaiate cu preocupări intense în vederea realizării unei bucătării economicoase. De pildă, Lelia câștigă cât trei bărbați. Nu-i măritată.

Anca, desenatoare tehnică la un institut de proiectări, își mușcă buzele. De când se căsătoriseră, aluziile sau trimiterile directe la absența unei diplome universitare

(și o gratulau toți: Marian, soacră-sa, amicii familiei) îi înveninau zilnic existența. Orice pretext era bun pentru a o răni sângeros: faptul că se scumpiseră roșiile, că Vasileștii și-au schimbat Dacia cu un Taunus, că femeia de serviciu cere acum 25 de lei pe oră, sau că n-au fost invitați la soareaua doctorului Gabrea.

Soacră-sa: „Dacă amândoi soții câștigă e altceva. S-au dus vremurile când trăgea doar bărbatul iar doamna, cu zestre confortabilă, întindea pasiențe. Azi, fără diplomă, dacă găsești prostul să te ia, ești o povară rușinoasă."

Cumnatu-său: „Gabrea invită numai lume bine. Ai văzut? Pe Matei, de când s-a însurat cu funcționărica aia, nu l-a mai chemat niciodată."

Marian: „Nu trebuie să știe toată lumea că ai doar liceul. Nu zic să minți, dar poți lăsa să se înțeleagă că ai măcar ASE-ul. Sunt economistă la..."

Anca oftă imperceptibil. Întrebă cu voce ușor alterată:

— Te-ai culcat cu nababa[3] ta?

— Încă nu. Probabil că se va comite astă-seară.

O rostise cu naturalețe, fără urmă de jenă. Îi plăcea să-și povestească aventurile și Anca știa toate muierile din ultimii nouă ani, ba și de dinainte, deținând fișe complete: studii, stare civilă, salariu, nume, aptitudini de pat etc.

---

[3] Persoană foarte bogată.

Pentru a fi complet edificată nu trebuia să cenzureze corespondența și compartimentele secrete ale *portefeuilles*-ului, să-i controleze telefoanele sau să-l sărute după ureche pentru a detecta marca de parfum a ultimei cuceriri. Marian își trăia ceea ce pentru un alt bărbat ar fi constituit o a doua existență pe față, la lumina unui bec de 1000 de wați, într-o paralelă firească, fără umbră de clandestinitate.

Sadism? Orgoliu de puști înfumurat sau de colecționar de dame? Încă nu știa exact și, uneori, Anca se gândea cu satisfacție la suferința lui Marian (avea să fie crâncenă!) când, căzut în dizgrațiile inerente vârstei, va pierde adorația femeilor.

Dragu își verifică portvizitul – „am două mii la mine, pentru orice eventualitate" – și își trase pe mânecă raglanul de un cenușiu de argint.

— Deci nu m-aștepți diseară. Dacă sună Olga, spune-i că sunt la maică-mea. Tensiune, crampe, bătături, mă rog, inventezi tu ceva.

— Te-ai plictisit de ea?

Olga era amanta oficială a ultimelor șase luni. Marian Dragu ridică din umeri.

— Încă nu-mi dau seama. Acum mă interesează altcineva. Pa, Pusi. Zâmbi fermecător: Nu-mi urezi succes?

„Ba să crăpi!", dar se stăpâni. Surâse galben:

— Cum să nu?! Am să-ți țin pumnii. Știi cum e prima oară, se mai întâmplă și rateuri.

Bărbatul ridică arogant bărbia.

— Era cazul să cunoști până acum firma! Garantată, credit nelimitat.

Îl auzi în vestibul fluierând vesel – se simțea tânăr, întreprinzător, plin de seducție, gata să ia cu asalt orice redută –, apoi ușa apartamentului se închise cu zgomot.

Anca se apropie de oglindă. Avea treizeci și patru de ani, dar părea de patruzeci și cinci. Cearcănele înfipte pe obrajii supți încă din primele luni de căsătorie n-aveau să mai dispară niciodată, după cum niciodată n-aveau să se mai întoarcă prospețimea chipului, privirea înstelată. În dantura impecabilă un canin albăstrui îi rănea surâsul.

„De ce rabd? De ce nu plec în lume? Mai sunt tânără, mai pot fi iubită.” Iubită, cum Marian n-o iubise niciodată. O luase pentru că altfel așternutul Ancăi îi era inaccesibil. Fata îl adorase din prima secundă dar, lipsită de temperament, îi rezistase. Într-un puseu de încăpățânare, Marian, împotriva opoziției familiei, consimțise să intre în primărie.

— O să mi-o plătească! decise femeia cu voce tare. Cu preț cumplit! Ultimul pe care-l poate plăti cineva!

Se duse în bucătărie și luă al treilea festal. Gestul cu care duse paharul la gură era acela al sinucigașului. Dar

nu ea avea să moară. O hotărâre ireversibilă.

2

— Dacă nu-l ucid, înseamnă să mor eu. În consecință...

Olga Gabrelotti verifică telefonul dacă are ton. Aștepta de cinci ore s-o sune, tresărea la fiecare tril emis de cutia din ebonită. Aparatul îl moștenise de la taică-său, care-l achiziționase în 1935.

— Câți ani ai împlinit tu, Olguțo?

Tânăra se uită surprinsă la bătrână. Fuma rezemată de spătarul canapelei.

— Ce-ți veni, tanti?

— Așa. Mă uit la tine că ai sărit din treizeci și tot nu ți-a venit mintea la cap.

Olga încleștă pumnii. Când era furioasă, îndepărtata origine italiană devenea de-a dreptul stridentă. Avea priviri înflăcărate, ten cald, catifeliu și o gură lacomă. Una din acele guri care par totdeauna mai pline de dinți decât ale altora, sugerându-ți animale puternice, primejdioase: lei, tigri... O gură feroce...

— Ține minte că de mâna mea moare.

Mătușă-sa scutură indiferentă scrumul.

— Nu vorbi prostii. În fond, individul... Apropo, cu ce se ocupă?

— E inginer.

— Da... Puteam să pariez. Plouă cu din ăștia, îți vine să crezi că nu mai există alte profesii pe lume... Ce voiam să-ți spun... Da! În fond, ți-a promis ceva?

Olga avu o scurtă ezitare. Nu, nu-i făgăduise nimic și chiar în primele cinci minute petrecute împreună îi mărturisise că e însurat.

„... pe toată viața” adăugase, strângând-o ușor de mână.

Dansau în casa unor amici comuni care sărbătoreau un eveniment de familie.

„Chiar așa?”

„Îhî, surâsese Marian. Sunt hotărât să nu greșesc a doua oară.”

Mătușă-sa conchise încântată:

— Ei vezi? Ascultă-mă pe mine, deși sfaturile sunt totdeauna inutile. Vorba aia, fiecare știe să greșească și singur. Când întâlnești un bărbat ca Don Juanul tău imposibil, scandalos de seducător din ce înțeleg eu, amuză-te cât poți, dar ai grijă să-ți încui inima în *safé* suprablindat. Dacă ești însă slabă de înger, cotește-o urgent pe altă uliță.

Olga o măsură sarcastică:

— Așa ai procedat tu?

Tanti Sofia fusese o femeie plină de draci. Cu poveștile ei de dragoste, doar inventariate, ai fi umplut

volume. Ultima oară se amorezase la aproape cincizeci de ani. Cea mai frumoasă dragoste dintre toate, dar și cea mai dureroasă.

Olga continuă, aranjând nervoasă revistele de pe masă:

— Mie îmi faci pe înțeleapta? Eram o puștoaică pe atunci, dar țin minte perfect cum te învârteai ca turbată prin casă așteptând să sune Ovid, sau cum naiba îl chema.

Sofia Macarie, femeie în vârstă, corpolentă și elegantă, avea înfățișarea clasică a pocheristei înverșunate. Erau greu de definit amănuntele din aspect sau vestimentație care-ți sugerau cartofoarea, dar, privind-o, instinctiv o vedeai ținând țigara într-o mână și cărțile în cealaltă.

— Faptul că eu am greșit odinioară nu e suficient pentru a mă împiedica să văd erorile altora. Ba dimpotrivă!

— Atunci nu-mi mai vorbi mie de vârstă. Că ai treizeci, cincizeci sau o sută de ani, tot așa iubești.

— Sunt de acord. Hai s-o luăm altfel. Ce vrei de la tip? Să divorțeze?

Olga strânse cordonul halatului de baie. Avea un trup picant, care în ciuda rotunjimilor nu-și pierduse linia. *Fausse maigre*...

— În definitiv, de ce nu? Ar trebui s-o vezi pe nevastă-sa. O oaie leșinată, fără pic de nerv sau farmec. Se

îmbracă exact ca o provincială, fără stil...

— Chestia-i să se dezbrace cu stil, o întrerupse mătușă-sa.

— Slăbește-mă cu spiritele!... Și care pe deasupra mai e și cretină! Imaginează-ți că dacă am să-i comunic ceva lui Marian sau viceversa i-o spunem direct, deși știe că sunt metresa lui.

— Exact ce-i trebuie inginerului tău. Doar un imbecil ar schimba-o. La genul lui, n-avea nevoie de temperament acasă.

Olga trânti cu zgomot pieptenele pe toaletă.

— Începi să mă enervezi. Pe mine mă iubește...

— Ți-a spus-o el?

— Trebuie să mă iubească! strigă femeia.

— Asta-i cu totul altceva. Fetițo! Bărbații ca Marian nu iubesc niciodată. Nu pot iubi! îi stricăm noi, de mici. Cel mult își pierd mințile la bătrânețe pentru câte o puștoaică. Și, chiar și atunci, nu iubesc practic femeia respectivă, ci tinerețea ei. O fac cu intensitate, cu o ardoare amplificată de sentimentul că ei și-au halit porția de tort. Îi umilesc zaharina și pastilele pentru inimă, controlul periodic al tensiunii, paradontoza care avansează, genunchii deveniți indiscreți prin stofa pantalonilor și mereu înfrigurați...

— Teorii de cafeluță, șuetă de babete...

— Ți-l amintești pe Cernea? A lucrat împreună cu

taică-tău la minister... Ce bărbat superb a fost ăsta, întreabă-mă pe mine!... Nu, nu, nu mi-a văzut niciodată lenjeria intimă, îl știu însă bine, frecventam aceleași cercuri. Dumnezeule! Nu-l uit prin ’50-’55 la mare! Dansa pe terasă la Rex, într-un costum alb cu fular *bleumarine* la gât. Un zeu! În fine, pe la vreo cincizeci și ceva de ani – și arăta încă splendid – a făcut o pasiune dementă pentru o mucoasă care abia terminase facultatea. Ascultă-mă, Olguțo! Doar cu zece ani înainte, nici măcar nu i-ar fi îngăduit să-i facă ghetele. O nefericită cu chip de broască râioasă – prăpădita avea fața plină de coșuri –, un bazin de vacă și în plus crăcănată.

Olga își înfipse mâinile în șolduri:

— Și ce vrei să-mi demonstrezi cu asta?

— Dacă n-ai înțeles, e inutil să mă repet.

— N-am înțeles și nu vreau să înțeleg! îl iubesc! urlă. E viața mea! Asta e mult mai ușor de priceput.

— Hm!... „Iubește-mă că te tai!” spunea badea Vasilică.

— Chiar așa!

Olga se îndreptă furioasă spre telefon.

— Îl sun!

— Iar? Te-ai uitat la ceas?

— Nu-mi pasă!

Sofia Macarie scoase o țigară din pachet.

— Indiferent cât ar fi de... înțeleaptă nevastă-sa, există totuși o decență, Olga. Parc-ai fi crescută într-un tractir.

— De vreme ce lui nu-i pasă de legitimă, nu văd de ce aș menaja-o eu.

— Olga!

Femeia zvâcni din umeri „lasă-mă dracului în pace!" și formă nervoasă numărul.

— Cu Marian!

Mătușă-sa o urmărea perplexă:

„Ce maniere! Fără scuze, fără bună-seara... Nebună asta pe de-o parte, iar ălălalt își aranjează combinațiile prin nevastă. Te pomenești c-o pune să-i primenească și patul când își primește curtezanele. Nu mai există nicio perdea. Sigur, ne-am făcut și noi de cap, dar existau totuși niște limite, se păstra un minim de conveniențe. Hotărât, e o lume în care nu mi-ar plăcea să trăiesc. Nu regret deloc că nu mai sunt tânără."

Văzu figura pleoștită a nepoată-sii și-i îndreptă o privire interogativă. Brusc, Olga apucă o vază de porțelan și-o izbi de perete:

— Bestia!

— Ți-a răspuns el?

— Nu. Curva de nevastă-sa!

— Asta-i cea mai bună! râse bătrâna. Tot nevastă-sa e, nu tu care-i împrumuți bărbatul! Excelentă gluma! Abia aștept s-o vând!

Olga n-o asculta.

— Mi-a zis că va lipsi toată noaptea.

— Marian?! întrebă stupid Sofia Macarie.

— Dar cine?! Vlad Țepeș? E cu o damă, ceva nou, un „exemplar de excepție”.

— Ce-ar fi să te culci?

— Remedii mai inteligente nu cunoști? Apucă umerii pufoși ai bătrânei și începu s-o zgâlțâie cu putere. Dacă mă conving că așa stau lucrurile într-adevăr...

„Și se va confirma”... gândi Sofia Macarie.

— ...îl ucid. Ți-o jur! îl ucid!

Bătrâna oftă:

„Nu m-ar mira...”

3

— Îi dau una în cap și-l achit!

Bătrânul trase cu urechea spre „odăile de dincolo” și își continuă monologul. Fixa fotografia unei femei mature cu trăsături cam pline, dar dulci. Cândva, acum cinci-șase decenii, fusese considerată o mare frumusețe, dar azi, cei născuți după războiul din Coreea îi priveau chipul dând sceptic din cap. „Poate, dar nu-mi prea vine a crede...”

— Da. Elvira! îl achit... Chiar pe finu-tău. Un monstru! Ca întreg neamul lor... Toți au fost demenți, canalii,

bandiți... Am optzeci de ani... Ce-or să-mi facă? Tot dau ortul popii, măcar să plec *dincolo* răcorit.

Se ridică anevoie din jilț și închise aparatul de radio. Un Philips răgușit, achiziționat în ’37. Era ora unu și crainica *Europei libere*, Alexandra Polizu, citea ultimul buletin de știri.

Cu pași nesiguri (flebita, tu-i mama ei!) se apropie de patul așternut și potrivi încă o dată pernele și păturile. Spre deosebire de mers, senil, greoi, dureros, gesturile aveau vigoare. Anton Cernat era un bătrân puternic, cu trăsături hotărâte, nealterate de vârstă. După moartea nevesti-sii, acum cincisprezece ani, avusese mai multe legături. Pe ultima o lichidase cu câteva luni în urmă. Două perechi de palme și „uită-mi numărul de telefon...” Iubita – șaizeci de ani, văduvă, pensionară și bunică – fusese obraznică: îi ceruse să închidă televizorul (erau în pat) și femeia refuzase.

„Poți s-o faci și tu la fel de bine. Adăugase ironică: Apeși cu degetul pe butonul roșu...”

Bătrânul alungă gândul scârbit.

— Ce te poți aștepta de la o profesoară de lucru manual? Față de Elvira însă aveam dreptul să am pretenții... Da, mă înnebuniserăți cu fumurile voastre. Boieri vechi, pământeni, cu urice și hrisoave de noblețe, proprietăți și moșii – nu puteai să pui degetul pe hartă fără să dai de vreun acaret al Scarlaților –, pension în

străinătate, tânără, frumoasă! Toate fâs! Unde ți-a fost capul, Antoane? se întrebă a mia și a mia oară bătrânul cu ciudă proaspătă, intactă, de parcă nu trecuseră cincizeci de ani de atunci.

Se lăsase păcălit ca un copil de fașă. Latifundiile de zestre se dovediseră a fi niște ferme părăginite și o prăvălie falimentară, pensionul din Elveția – școala ortodoxă de pe Principatele Unite, tinerețea – cea mai sinistră farsă! Era cu doisprezece ani mai bătrână ca el. Trucaseră pur și simplu actele, și faptul că-l născuse pe Dorel la patruzeci și cinci de ani fusese o adevărată minune. Măcar de-ar fi luat premiul Nobel pe chestia asta!

Frumusețe! Anton Cernat scrâșni iar din măselele – tratate, îmbrăcate în viplă. Fusese și rămăsese un bărbat sanguin, plin de pofte, care cerea în primul rând de la o femeie să fie muiere. Lui Anton îi plăceau „bucățelele bune, pietroase, cu ochi jucăuși și apetituri zburdalnice”.

Înainte de a fi împlinit cincizeci de ani, Elvira era o babă (se trecuse vertiginos) cu cărnuri moi, striate de vinișoare albastre și roșii, cu gura pustiită de paradontoză. Avea oroare de dentist, și „pauzele” le umplea cu ghemotoace de vată. Cât despre pat, ferească sfântul! Pântece și sâni de gelatină, picioare reci...

— Și totuși n-am abandonat-o. Puteam să-i părăsesc

atunci, în refugiu, pe ea și pe plodul ei... Sau după ce s-a prăpădit Dorel. Mi-a fost milă... Am fost un imbecil... Pe urmă, mi l-a vârât în suflet pe Marian. „Că să nășim, nu mai am somn de când s-a dus băiatul. Drăguleștii sunt oameni de condiție, cu influență, bine situați...” Mie-mi spui?! Bogați ca o turmă de păduchi. Numai eu știu cât am cheltuit pentru canalia asta. Meditatori în liceu, pe urmă facultatea. Cine i-a făcut rost de serviciu în București? Și mulțumirea? Spune-mi dumneata! se adresă el unui interlocutor imaginar. Care a fost recunoștința? A sărit cu cuțitul la mine... Sunt cinci ani de-atunci, și de cinci ani, crede-mă, domnule dragă, eu n-am mai stat cu el la masă. Ba, îmi datorează optzeci și șase de mii de lei, toate economiile mele, și-acum vrea să mă dea afară din casă... La situația lui, are nevoie de șase camere... Cum, nu mă crezi?

Întinse brațul și trase sertarul noptierei. Acolo, la îndemână, se aflau prinse într-o clamă vreo șase coli așternute mărunt. Alături de sume mari – cinci mii cinci sute un televizor, o mie rate la mobilă, zece mii un serviciu Rosenthal – erau trecute și cheltuielile mărunte, de o meschinărie hilară: doisprezece lei – șase pâini în 3 ianuarie 1970 (nu lipsea niciodată data), trei lei o ciocolată (îi trebuia Elvirei s-o piseze deasupra tortului), o pâine, un kg de miere etc.

— Da, și-acum umblă să mă dea afară din casă...

Cu opt ani în urmă, Marian, vrând să-și cumpere mașină, îl convinsese pe nașu-său să-și lichideze garsoniera, să-i „împrumute” patruzeci de mii și, evident, să se mute la el.

— Am fost un dobitoc... Asta am fost.

După ce Marian se însurase, viața pentru Cernat devenise un iad. Nu pentru că Anca ar fi fost din cale-afară de rea – cel mult Marian era cel care o ticăloșise –, dar modul de viață al tinerilor i se părea de nesuportat. În realitate, bătrânul Cernat, obișnuit să fie și să se comporte ca un stăpân absolut, încercase inconștient să se impună ca atare și în casa lui finu-său. El ar fi vrut să le dicteze programul de viață până în cele mai personale probleme. Le cenzura relațiile, „De ce îl primiți în casă pe Popescu? E un profitor, sau o canalie, sau neam prost etc.”, decreta asupra meniurilor, aprovizionării de toamnă, datei curățeniei mari, orelor între care puteau petrece.

Cu un asemenea prilej, muzica și dansul prelungindu-se după ora unu noaptea (o sâmbătă cu sfânt), Anton Cernat năvălise în living urlând că nici el, nici vecinii nu se pot odihni și adresându-se întregii asistențe: „Ia mai duceți-vă pe la casele voastre!” Indignat, furios, Marian îl luase de umeri vrând să-l scoată afară. Bătrânul interpretase gestul ca pe o intenție de violență și ridicase pumnul. Marian pusese mâna pe

cuțit...

— Acum trei săptămâni, urmă bătrânul, m-am trezit cu boarfele împachetate – lipsisem vreo trei ceasuri, eram la policlinică, știți, joia am raze – și cu o cheie în mână. Da... da, domnule dragă. Mă și mutase într-un bordei, la o bătrână... O odaie cu chirie, ca să ajung în camera mea trebuia să trec printr-a ei... M-am dus la Procuratură... Așa am rămas aici...

Anton Cernat dădu din cap cu tristețe și oftă.

Aici. Care era viața lui? Zile oribile cu șicane mici și mari, fiecare parcă mai perversă, generate de o fantezie inepuizabilă. Televizorul urla... Radioul dat la maximum și, brusc, la orele cele mai imposibile, frigiderul blocat („Trebuie chemat specialistul, dracu' știe ce s-o fi întâmplat..." „Vorbă să fie! Când cei doi stau la masă, untul, ouăle, oalele cu mâncare nu lipsesc.") Cada interzisă cu săptămânile. Canalia și cu nevastă-sa aveau grijă să epuizeze ceasurile de apă caldă.

Ieri – de mânie, sângele îi năvăli în obraji vopsindu-l vânăt – l-a auzit spunându-i Ancăi: „Dacă nu se cară urgent, îl denunț că are cocoșei..."

Cocoșei... Doi bănuți ca de cincisprezece bani, mascota lui din timpul războiului...

— Da, conchise Anton Cernat, poate că eutanasia nu-i chiar o crudă, bestială aberație, așa cum ne-am închipuit... Asemenea canalii trebuie stârpite. Un real

serviciu adus societății. Și am s-o fac!

4

Cristea nu se scula niciodată înainte de douăsprezece, așa că Mielu 46 petrecu ceasurile dimineții căscând gura, „pipăind piața” și „bursa” de pe strada Covaci. Făcu un mic business cu un casetofon vândut de doi arabițoi fraieri, probabil proaspăt picați în meleag, căci, o dată dezmeticiți și deprinzând obiceiurile pământului, bronzații dovedeau reale aptitudini în materie de învârteli: de la ciubucurile mărunte (cafea boabe, săpunuri, fumegante imperialiste – mai ales Kent și Marlboro – sprayuri, chewing-gum sau fleacuri de aur cu piață de desfacere în cooperativele Higiena), până la loviturile babane cu valută forte sau autoturisme.

Lucian Cristea, sau mai simplu și generalizat Luc (singurul din tagmă fără vreo poreclă mai colorată), îi deschise cu ochii cârpiți de somn. Bombăni ceva nedeslușit și se vârî din nou, vertiginos, în așternutul răscolit, se înveli până sub nas – era vestit de friguros – și întrebă înfundat, de sub plapumă:

— Ce-i, Paș’șase? Nu te-a învățat guvernanta că vizitele sunt valabile după ora cinci?

— Iartă-mă, coane... Eu sunt seralist...

— Păi pune mâna pe carte atunci! Bagă difuzorul!

— Am prins un pont a-ntâia!

Luc îl măsură sceptic, de la ghetele uriașe, de gigant, nr. 46 (de unde și porecla), șocante la un bărbat slăbuț care nu depășea 1,60 în, până la șapca de piele cu bumb în creștet. Nu, sărmanul nu era prea chipeș, cu gura lui ondulată și nasul posomorât, cârmit brusc de la jumătate spre stânga. Din cauza figurii triste însă, făcea bine la înmormântări și, cu asemenea prilejuri, avea totdeauna asigurat un loc în fotoliul I. Interesant era însă că, în ciuda înfățișării funebre, 46 era de o egală bună dispoziție, deloc complexat, și acosta optimist, cu tupeu de Alain Delon[4], doar femei de nota zece.

Cristea îi dădu brânci:

— Cuvintează fiule, că mă trage la picioare.

Mielu 46 își roti semnificativ privirea. Era garsoniera clasică a blocurilor construite înainte de război. O cameră foarte mare, o baie comodă și un antreu încăpător. Când o vizitase prima oară, își manifestase mirarea:

— La asemenea hogeac cum dracu' n-au sculptat și o bucătărie?

---

[4] Alain Fabien Maurice Marcel Delon este un actor și producător francez, câștigător al Premiului César. Ascensiunea sa a fost rapidă, fiind la vârsta de 23 de ani comparat cu actori francezi celebri ca Gérard Philipe și Jean Marais, precum și cu actorul american James Dean.

— Arhitectul avea ulcer, rânjise Cristea. Băiețică, garsonierele astea erau făcute cu schepsis. Cotețe *del amore*. Unul, doi sau trei inși, în funcție de lovele, făceau o asociație și plăteau împreună chiria; p'ormă picau la mica înțelegere: azi vin eu s-o domiciliez, mâine tu, și așa mai departe...

Pentru un ochi avizat, surprinzător era însă decorul odăii, o combinație ciudată de mobile și obiecte vechi, „boierești”, și altele amintind de locuințele mic-burgheze, chiar de mahala, de acum cinci-șase decenii. Astfel, pe scoarțele oltenești spânzurate pe perete (oroare!) vegheau blând icoane vechi, în vreme ce vase de argint – candelă, cristelniță, amfore, ceainic englezesc, samovar, pahare de botez etc. – sălășluiau alături de infame porțelanuri de bazar; tablouri – sfârșit și început de epocă –, portrete de oameni avuți debordând de bijuterii, zulufi, pincenezuri[5], decolteuri generoase și umeri pufoși, canotiere à la Caragiale și mustăți în furculiță dominau două bufete unde tronau glastre ieftine. De pildă, clasica fântână arteziană îmbrățișată de două nuduri despletite din sticlă cafenie. Zânele aveau o poziție extrem de incomodă: îngenuncheate, rezemate cu fesele în călcâie în vreme ce brațele se căutau înnodându-se pe la spate într-o

[5] Ochelari care se prind pe nas cu ajutorul unui arc.

performanță de fachir.

Cristea, ghicind temerile lui Mielu 46, anticipă:

— Da, Lelia e în baie. Ai ceva împotrivă?

Mielu coborî glasul:

— Uite, patroane, care-i chestia! Știu că gagica-i cușer și că mergi cu ochii legați pe mâna ei. Mie, însă, tot mi-e teamă și băieții nu-s nici ei mai viteji. Ghina e de sex feminin. Ăi mai dați în paște caizi s-au pârlit din pricina câte unei gagici: așa au ajuns de-au spart norma la sare fină alde Fane Grunding, Nelu Bâț – îl știi matale, ăla frigurosul Mitică Shop, ca să nu mai cităm și presa străină...

Cristea i-o reteză sec:

— Pauză! Cine zice de Lelia, mă-njură de mamă!

— În regulă, Luc!

— Dă-i cep la text!

Mielu 46 se lăsă pe spatele fotoliului îmbrăcat în creton, își încrucișă degetele peste pântecele supt și începu să-și rotească morișcă degetele cele mari.

— E un tip care stă pe Ana Ipătescu...

Cristea ciuli urechile. Pe bulevardul „barosanilor” nu stau naționalizați.

— Gagiul, urmă 46, inginer...

— P... ț făcu decepționat celălalt, reproducând un zgomot de intestin. Patru-cinci mii salariu, CAR plătibil tot anul, ca să consume concediul la hotel și nu soileală

la pânză cu pepsi cald și haleală adusă în portbagaj, mici pe plajă.

Colțul gurii lui Mielu dezvălui în surâs malițios un canin îmbrăcat în aur. „Vipla ține la opinci. Când te ajungi, trebuie retușată poza...”

— Te grăbești, patroane! Nu știu ce hram poartă gagiul, dar după inventar zici că-l cheamă Ali-Baba.

— Adică?

— Icoane, argintoase, jaduri, limbiste și alte chestii valabile. Nu merge la știfturi.

— Pontu-i sigur?

— Sută la sută!

— Scuipă fasolea!

— Îl cunosc pe ăla de-i citește contorul. Clar? Ce-a văzut la gagiu în casă – îi zice Marian Dragu – cică n-a ginit în trei cincinale de meserie...

Îl întrerupse intrarea tumultuoasă a Leliei, care, așezându-se pe brațul fotoliului, îl luă pe după umeri și-l sărută pe păr.

— Ce plăcere! Amicul meu 46.

— Chiar el, bâlbâi Mielu, incapabil să reziste farmecului femeii.

Avea în jur de douăzeci și cinci de ani, dar nu-i dădeai mai mult de nouăsprezece; genul despre care nu-ți poți închipui în ruptul capului cum va arăta la patruzeci. Părea imposibil ca figura aceasta ingenuă, cu obrajii

proaspeți, prototipul splendorii de pension, cântată de trubadurii începutului de veac, să îmbătrânească vreodată. Deși „demodată” în viziunea estetică a contemporanilor, captiva prin inedit, unicat de feminitate între băiețoasele puse în circulație de Brigitte Bardot[6], „îmbufnata” anilor ’60.

Totul la Lelia era miniatural, suav, celest: culorile de arhanghel, candoarea privirii, dulceața glasului. Din clasele primare visase să fie actriță; vis alimentat de rude, prieteni, cunoștințe, „artistă să te faci!”, în urma unei naive dar generalizate convingeri că pentru scenă e suficient un fizic agreabil (în cazul Leliei, cu totul singular) și să ai memorie. „Chestia-i până înveți rolul...”

Căzuse de două ori la Institutul de teatru și ancorase în existența întreținutei de lux. Avea o priză excepțională la bărbații maturi, săriți din patruzeci de ani, și în palmaresul carierei ei sentimentale se înscriau mai ales profesioniști de mare cotă: avocați, medici, vreo doi scriitori celebri, un compozitor de succes etc...

Cu Cristea se încurcase închipuindu-și că e un mare aventurier. Riscurile escrocului îi biciuiau imaginația

---

[6] Brigitte Anne-Marie Bardot este o actriță de cinematograf, fostă sex simbol al anilor ’60. A reușit să-și transforme inițialele B. B. Într-o legendă, care va evoca întotdeauna frumusețea, plăcerea de a trăi și libertatea.

romanțioasă, îi plăcea să-l confunde cu condottierii[7] fenomenului infracțional contemporan. „Nu m-aș putea culca niciodată cu un contabil sau cu un notar”, afirma mereu. În mintea Leliei, slalomul primejdios printre paragrafele Codului Penal echivala curajul, bărbăția, tentativa aspră, forțând porțile succesului.

Luc se ridică în capul oaselor.

— Marian Dragu ai spus? Inginer?

— Da, patroane, ești la potou.

Cristea azvârli o privire semnificativă spre Lelia.

— Omul nostru! urmă afirmativ-interogativ, vrând să se asigure: Un tip până în patruzeci, moacă telegenică, „nu-i scoateți în cale neveste, surori, fiice, copilițe până în 170 de ani...” Răpune tot, nu-i rezistă nici cucoanele din fotomontajul ortodox: Paraschiva, Ecaterina, Filofteia.

Lelia se ridică și se privi în oglindă. Era incapabilă să lase să treacă un sfert de ceas fără să se contemple. Și, când nu se uita în oglindă, își consulta într-un soi de itinerar cerc unghiile, gamba, buclele lungi, faldurile rochiei – acum ale halatului –, decolteul.

— El e, Luc! Nu încape nicio îndoială.

Cei doi colaborau, păcălirea fleților cvadra și cvincvagenari fiind unul din divertismentele (altele

---

[7] Om lipsit de scrupule, gata a se pune în slujba oricărei cauze.

erau loviturile mari) cuplului Luc-Lelia. De altfel, Lelia îi era fidelă, îl iubea sincer și discret, Cristea asistă la toate „escapadele" amantei lui.

Fu rândul lui Mielu 46 să-și manifeste surpriza:

— De unde naiba îl știți?

Lelia zâmbi. Dinții aveau albeața albăstruie a laptelui, erau ușor orientați înăuntru, ca la păpușile de porțelan ale bunicilor. Cei mai frumoși și cei mai vulnerabili, dar asta avea s-o afle peste vreo douăzeci de ani.

— Am *rendez-vous* cu el astă-seară. Ți-am spus, Luc, că nu mă înșel niciodată? L-am mirosit imediat că nu-i proletar.

Cristea o învălui într-o privire fierbinte. Erau de toate acolo: dragoste, admirație, încredere desăvârșită, aproape fanatism. Și-ar fi sacrificat mai degrabă mâna dreaptă decât s-o piardă.

— I-ai vizionat apartamentul? se interesă Mielu.

Lelia își scutură buclele râzând:

— Fără OK-ul lui Luc? Ești copil!

— Atunci? Ăștia frumoși sunt de obicei ififlii. Trombonesc ei, nu se lasă trași în piept de alții.

Cristea râse superior, cu satisfacție de proprietar.

— N-o cunoști, amigo! Ce-i drept, sortiment ca Lelia nu întâlnești cu duzina la Lido sau Athénée...

— Caramba! exclamă Mielu. (Habar n-avea ce înseamnă, dar suna bine.) Ești un baftangiu.

— Știu... Propui deci o gaură la tezaurul Dragu din ulița... Ipătească. Mi-ar plăcea să mergem la sigur.

— Ia-o pe șosea, coane! Cum adică?

— Trebuie să fim convinși că merită deplasarea.

Mielu îl cercetă cu o privire subțiată.

— Adică îți închipui că Nelu Watt mi-a vândut iordane?

— Țț! Chestia e ca acareturile să nu fie știfturi. Am nevoie aici de ochi școlit, nu seralist. Pe un ageamiu îl aiurește tot sclipiciul. Nichelul zice că-i argint, bronzul aur, orice peisaj cu beznă e Rembrandt. Inventarul trebuie să-l facă Lelia...

Fata era expertă, în orice caz mult mai competentă decât oricare dintre ei. Bunică-său avusese un prosper magazin de antichități pe vremuri, concurându-l pe Djaburov, taică-său, naționalizat, lucrase până la infarct ca specialist consultant în Consignația.

— Gagiu' e însurat, observă Mielu. Chiar dacă-i dai tu liber Leliei, cum poate s-o primească ăla cu nevastă-sa în casă?

Fata râse:

— De ce cu nevastă-sa? N-are decât s-o expedieze. Marian e îndeajuns...

— Marian? o întrerupse neliniștit Cristea.

Deși miza ferm pe corectitudinea Leliei, trandafirul înflorit în inimă mai avea spini:

— Ați ajuns intimi?

Lelia îi sări sprintenă de gât:

— Luc, dragul meu! Tipul îmi ciugulește din palmă, a cheltuit cu mine într-o singură seară la Inter peste două mii de lei, și vrei să mi se adreseze cu Milady?

— O meriți, iubita mea, rosti fermecat Cristea, sărutându-i mâna.

— Spuneam, continuă Lelia cu un ton de fetiță îngâmfată – de fapt, mai mult răsfăț decât infatuare –, că Marian e atât de prins, încât cred că nu-mi poate refuza nimic. Pretindea că din barul lui nu lipsește absolut nicio băutură, e colecționar, și că anevoie l-ar putea pune cineva în încurcătură solicitându-i vreo marcă de whisky sau șampanie fără să-l poată mulțumi. Am să-i spun că am chef de un coniac Napoleon ori trotil Amiralul Nelson. Așa cum l-am intuit, snob și grozav de mândru de muzeul lui, se va grăbi să mi-l ofere acasă. Copii, trebuie să încep să mă îmbrac!

— OK! făcu Mielu ridicându-se. În consecință, urmează secundo tempo: inventarierea tezaurului și p-ormă dăm gaură. Sper să mă țineți la curent.

Lelia îi atinse obrazul cu mâna parfumată:

— Te-am uitat noi vreodată? Dintre toți prietenii lui Luc, pe tine te iubesc cel mai mult. Nu ți-a spus-o încă? E un rău!

Mielu, care știa că femeia minte mai al naibii decât un

sobor de dascăli greci, roși totuși de plăcere și se plecă într-o reverență de nouăzeci de grade. Încercă stângaci ceea ce își închipuia că ar fi grațioasa reverență a marchizilor din secolul al XVIII-lea.

— Cu plecăciune!

Ieși demn, țeapăn, dorindu-și din suflet (se simțea urmărit cu privirea) să fi avut măcar cu zece centimetri mai mult.

— Ăsta-i Mielu, zâmbi Cristea.

Lelia îi sări de gât, apoi își făcu degetele cornițe.

— Beeee!...

5

Va muri deci...

Ecoul ultimei bătăi a orologiului mai pendulă, reverberație palidă în încăperea ticsită de mobilă.

Laura Mircescu deschise încet ochii. De la un timp, pleoapele prea grele îi perdeluiau privirea, se săltau anevoie. Gestul de a le ține cu arătătorul, mai ales pe cea stângă, devenise o necesitate. Fusese o femeie frumoasă, celebră în epocă, și chiar acum, la optzeci și cinci de ani, impresiona tenul catifelat, trăsăturile de o noblețe princiară. Vârsta nu-i alterase cochetăria. Continua să se fardeze îngrijit încă de dimineață, peruca bleu-argintiu era de calitate, papucii, capotul, șalul de mohair,

elegante, nu cedaseră comodităților senectuții.

— Mă auzi, mamă?

Bătrâna dădu imperceptibil din cap. Somnola toată ziua în jilțul comod de lângă sobă; când avea chef întindea mâna să răspundă la telefon. Sistemul de a lăsa aparatul să sune în van îl exaspera pe fiu-său.

„Există apeluri importante pe care le ratez din cauza ta."

„Cine are cu adevărat nevoie de tine te găsește oricum. Gândește-te că ai locui singur. Iar pe mine... pe mine n-are cine să mă mai caute. Amicii mei sunt definitiv cazați la Bellu sau în Père Lachaise[8]..."

În ton se simțea resemnarea amară a mondenei frenetic solicitate altădată.

— Te aud, Alfred. Aud totul, dar mă interesează prea puține.

— Hm! exclamă sarcastic Mircescu. Îmi închipuiam că certa perspectivă ca fecioru-tău să devină un asasin ți-ar fi putut stârni un minim de curiozitate.

Bătrâna își umflă buzele disprețuitoare:

— *À d'autres, mon petit!* Mirceștii n-au avut niciodată vocația actelor extraordinare. Moi, fleașcă...

---

[8] Cimitirul Père-Lachaise este cel mai mare cimitir din Paris și unul dintre cele mai renumite din lume. Situat în 20-lea arondisment al orașului, cimitirul reunește mormintele a mulți oameni celebri. Acest cimitir este recunoscut drept monument istoric din 24 iunie 1993.

Avea un stil special de a pronunța *x*-urile. Astfel „extraordinar” devenea „egztraordinar”, rostea „egzagera”, cerea să i se „egzplice”.

— Mi se pare totuși că papa reușise destul de bine.

— Șansă, fiule. Ursitoare generoase i-au netezit drumul încă din leagăn. Relații, avere, tradiție. Cu cine a avut el de luptat? S-o fi început ca Zăvoianu. Mă-sa purta opinci din coajă de tei, iar el a venit la liceu la Craiova cu o hăinuță și trei patace în buzunar. După douăzeci de ani, nevastă-sa se balada la Paris în *Rolls* și se îmbrăca la Lanvin[9].

Mircescu respiră adânc. În special corelația cu Zăvoianu îl crispa. Fusese ani de zile amantul *„en titre”* al Laurei Mircescu și probabil marea dragoste a vieții ei. Înainte încă de a o înțelege Alfred, copil pe atunci de șapte-opt ani, îl detestase instinctiv. Un bărbat abrupt, numai vână, cu trăsături unghiulare și glas bruscat. Emana atâta virilitate, atâta forță, încât, vorba lui Mitică Mătăsaru, judecător la Curtea Supremă, ofensa. „Individul mă umilește, *mon cher*. În fața lui mă simt ceva între moluscă și eunuc...”

— Uită-te la tine! conchise bătrâna. N-ai fason de paladin...

---

[9] Lanvin este o casă multinațională franceză de modă înaltă, care a fost fondată de Jeanne Lanvin în 1889. Este a treia cea mai veche casă de modă franceză încă în funcțiune.

Alfred Mircescu începu să dea nervos din picior. Nu trebuia să se uite în oglindă, știa cum arată. Scund și slab până la monstruos (nu depășise niciodată patruzeci și opt de kilograme și, la aproape cincizeci de ani, se îmbrăca la magazinele pentru adolescenți), avea un chip de o neașteptată frumusețe feminină. Cu alt trup, bineînțeles, ar fi făcut furori în epoca Polei Negri și a lui Leonardo. Tot ansamblul emana pregnant o atmosferă de anormal; doar privindu-l încercai o senzație de pervers și obscen, te gândeai la vicii murdare față de care băutura ori jocul de cărți ar fi ținut de regnul preșcolar. Fără legătură, preciză săltându-și arogant bărbia:

— Sunt doctor în științe medicale, premiat...

— De o sută de academii, îl întrerupse Laura Mircescu, dintre care cea mai importantă-i cea din Tombuctu, ai făcut un vagon de comunicări de importanță mondială și ta-ta-ta și tu-tu-tu...

Alfred își înfipse mâinile în buzunarele hainei de casă vișinii.

— Ascultă, mamă, de când mă țin minte ai făcut totul ca să mă umilești. De ce? Și în ce scop? Ce ai realizat?

Bătrâna se prefăcu că doarme. În realitate, ea se simțise totdeauna umilită aducând pe lume un hibrid. Nu dorise acest copil. Mai corect spus, ar fi dorit ca altul să fie tatăl. La ce te puteai aștepta însă din partea

Mirceștilor? Toți în neam fuseseră la fel: lipsiți de vigoare, limfatici, jalnici, mai ales după treizeci și cinci-patruzeci de ani, când aerul lor de copii întârziați devenea strident. Erori ale naturii. Capabili ce-i drept și robaci, căci trebuie să-ți ocupi cu ceva timpul când femeile se uită la tine ca la un gândac, iar pentru viciu îți trebuie talent, energie, sănătate.

Alfred Mircescu îi scutură ușor umărul.

— Minți! Nu dormi.

Maică-sa deschise anevoie un singur ochi:

— Poate că n-am chef să te ascult. Oricum, am obosit... Ai reclamat furtul automobilului? pufni: Doar unui mic imbecil ca tine i se pot întâmpla asemenea curiozități ridicole!

— Ești nedreaptă. Se fură în fiecare zi.

— Eu cunosc o grămadă de lume căreia nimeni nu i-a furat nimic.

— Pe cine cunoști tu.

Iritat, medicul părăsi încăperea.

Știa că Laura nu-l iubește, o simțise încă din copilărie și totuși el continua să nutrească pentru ea sentimentele cele mai devotate. N-avea pe nimeni afară de ea. Nici măcar un prieten. Se simțea singur și devorat de ură.

În bibliotecă – fostul birou avocațial al bătrânului Mircescu și din care nu păstrase decât biblioteca, o

canapea de piele și două marine de Catargiu – Alfred își umplu o ceașcă din cafeaua păstrată caldă în termos. Ca în întreg cartierul, ca în aproape tot Bucureștiul, nu existau gaze decât între miezul nopții și șase dimineața, și Alfred, congenital anemic, tremura vârtos. Frigul – cumplită iarnă! – îi intrase în oase și, în ciuda paliativelor (radiatoare încinse, sticle cu apă fierbinte, pernă electrică), avea impresia că nici măcar soarele torid al unei Andaluzii sau vipia Pompeiului n-ar mai reuși să-l dezmorțească.

Cu mâna nesigură, înghețată, duse ceașca la buze. Avea să-i demonstreze maică-sii, sieși, tuturor... Care toți? îl străpunse ca un ac gândul. Nu interesa pe nimeni, străbătea străzile, orașul, viața, ignorat până la a se simți invizibil. Telefonul care tăcea cu săptămânile (din când în când o greșeală îi stârnea mici sincope de emoție), cutia poștală veșnic goală spuneau suficient despre drama singurătății absolute în marele oraș.

Se așeză pe canapea și își duse genunchii la gură cu o mișcare caracteristică. Deasupra căminului fals atârna portretul unui străbun, paharnic în vremea domniei lui Ghica în Țara Românească. Tabloul acesta exercitase totdeauna asupra lui o fascinație specială, îl atrăgea, fără să știe de ce, chipul de rozător al boierului. Îl simțea aproape, fibre obscure păreau să realizeze, peste secole, o stranie afinitate între cele două „stârpituri”. Intuia,

intuise mereu, că Mircescu cel vechi fusese infirm. Figura tipică, de o spiritualitate sensibilă, ca și mâinile, nervoase, prea delicate, „inteligente”, cu vârful degetelor răsucite în sus, nu puteau aparține decât unui cocoșat. Din păcate, documentele de familie nu pomeneau nimic despre o asemenea tară, iar caftanul bogat cu chenar somptuos de samur nu îngăduia să-i vezi spinarea schiloadă. Pentru Mircescu, portretul paharnicului avea atâta concret, un concret imperios, palpabil, prezent, încât dacă într-o zi i-ar fi sunat la ușă, nu ar fi fost surprins și l-ar fi poftit înăuntru cu naturalețe.

— N-am altă soluție. În ultimă analiză, puțin importă ce crede unul sau altul, n-am nimănui nimic de demonstrat, dar, ca să trăiesc eu, trebuie să moară el.

Îl avea pe Dragu în fața ochilor, seducător, de o sănătate stridentă, individul sortit succesului fulgerător și nelaborios. Era de ajuns să existe, să-l vezi, să surâdă.

De fapt, maică-sa, Laura, fusese vinovată, mă rog, relativ vinovată, autoarea inconștientă a iadului în care se zbătea de atâția ani. Bineînțeles, el, Alfred greșise dar își închipuia că șapte ani de detențiune constituie o plată copioasă pentru o mică intervenție, efectuată până în ’66 zilnic, în serie, de mii de medici din mii de localități, pentru treizeci de lei „bucata”. Tânăra era o rudă îndepărtată, și doamna Mircescu, căreia nimeni

nu-i bănuise vreodată patriotisme de clan, insistase ca Alfred să opereze. Un chiuretaj clandestin, nefericit.

Fusese condamnat la doisprezece ani (beneficiase de o amnistie și scăpase cu șapte) și „decorat”, bineînțeles, cu interdicția dreptului de a mai profesa cândva.

În timpul detenției, bătrâna, ale cărei noțiuni despre bunurile materiale, în general, erau minime și fanteziste, înstrăinase patru piese de o valoare inestimabilă. O icoană a Sfântului Martin datată din secolul XI, o cristelniță masivă de argint, care făcuse parte din tezaurul Maricăi Brâncoveanu[10], un ulei de Picasso[11] și un desen de Toulouse-Lautrec[12].

---

[10] Marica Brâncoveanu a fost soția domnului Țării Românești Constantin Brâncoveanu. A fost fiica postelnicului Neagoe și nepoata domnului Țării Românești, Antonie din Popești.

[11] Pablo Ruiz y Picasso, cunoscut ca Pablo Picasso (n. 25 octombrie 1881, Málaga, Spania – d. 8 aprilie 1973, Mougins, Franța) a fost un artist plastic spaniol. Picasso nu s-a putut mulțumi în viață cu un singur rol. Va juca multe, reale și imaginare, dar pe toate cu aceeași pasiune. A fost andaluz și catalan, spaniol și francez. A fost un copil genial, la Paris un străin „iresponsabil”, din cauza căruia însă cartierul Montmartre a intrat în legendă. A fost un amant pasional, soț și tată. Dar mai presus de orice, a fost cea mai strălucită personalitate artistică a secolului al XX-lea, unul dintre marii maeștri ai penelului, care a rupt definitiv cu convențiile stilului iluzionist și figurativ, dominant încă din perioada Renașterii.

[12] Henri de Toulouse-Lautrec (n. 24 noiembrie 1864, Albi – d. 9 septembrie 1901, Malromé/Gironde) a fost un pictor francez din perioada postimpresionistă. În ciuda faptului că experiențele diferitelor curente artistice de la sfârșitul secolului al XIX-lea nu-i erau străine, activitatea sa nu poate fi încadrată în vreo categorie schematică. O spunea el însuși: „Nu aparțin nici unei școli. Lucrez singur în ungherul meu”. Originalitatea picturii sale corespunde personalității sale neobișnuite. Stilul lui deosebit de personal i-a dat posibilitatea să capteze

Firește, doamna Mircescu știa că nu vinde semințe, dar se lăsase amețită de suma *cash* cu multe zerouri: avea nevoie de bani pentru avocat, pachetele lunare ale lui Alfred („de parcă mi-ar fi trimis sandvișuri sărate cu diamante”) și, natural, confortul ei diurn.

„Pentru cincizeci de mii!”... Mircescu nu izbutea să se liniștească. Îi spusese de atâtea ori maică-sii că nu există piață în România pentru asemenea capodopere, care ar fi înnobilat colecțiile unui Aga-Khan[13], Onassis[14], Rockefeller[15]...

Le achiziționase Marian Dragu, căruia Laura, într-un puseu de luciditate, îi smulsese promisiunea scrisă (total lipsită de relevanță juridică) că va putea reintra în posesia respectivelor bunuri dacă îi restituie suma cu dobândă legală într-un interval de cinci ani.

Pentru superficialitatea doamnei Mircescu exista o singură circumstanță atenuantă. Negocierile avuseseră

---

spiritualitatea epocii sale, a acelei epoci în care a trăit și pe care a observat-o atât de pătrunzător.

13 Aga Khan (în arabă: آغا خان, persană: آقاخان; transliterare, de asemenea, ca Aqa Khan și Agha Khan) este un titlu deținut de Imâmul din Shia Nizari Ismāʿīli.

14 Aristotel Onassis (în greacă Αριστοτέλης Ωνάσης; n. 20 ianuarie 1906, Smyrna – d. 15 martie 1975, Paris) a fost un armator grec.

15 Familia Rockefeller este o familie industrială, politică și bancară americană care deține una dintre cele mai mari averi din lume. Averea a fost făcută în industria petrolieră americană la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX de către John D. Rockefeller și fratele său William Rockefeller, în principal prin Standard Oil.

loc după cutremur, când cotele la bursa artei înregistrau cifrele cele mai scăzute după epoca de aur a Talciocului. „Nu merită, domnule, să bagi bani, să te sacrifici pentru ziduri, țoale, giuvaeruri sau semnături celebre... N-ai văzut la cutremur? Praful s-a ales din toate. N-au fost mai deștepți Cătăneștii care s-au distrat toată viața și n-au nici frigider? etc.”

Firește, când doctorul Mircescu, încropind suma de cincizeci de mii, se prezentase la Dragu, cerând rezilierea actului de vânzare, acesta îi râsese în nas. De altfel, era de-ajuns să-i vezi surâsul feroce, mâinile rapace, ca să-ți dai seama că n-ar lăsa să-i scape din mână câteva sute de mii de dolari. La un moment dat, plictisit de insistențe, îi spusese răspicat:

„Ascultă, domnule doctor! De ce nu mă dai în judecată?”

„Știi la fel de bine ca și mine. N-am nicio șansă să câștig. Legal, ai toate drepturile.”

„Și-atunci?”

„Fac apel la omenia dumitale. Sunt într-o situație disperată, n-am serviciu. Capodoperele pe care ai pus mâna au aparținut străbunicilor mei. Le-au achiziționat și păstrat cu sfințenie din considerente artistice, dar gândindu-se și la vremuri de restriște.”

„Ce pot să fac? Asta-i negustoria! Azi câștig eu și pierzi dumneata, mâine viceversa.”

„Sunt de acord să pierd, dar în limitele unor parametri financiari decenți. Este inuman. Și să mai știi, domnule inginer, că avuție dintr-aceasta, dobândită cu japca și sângeroasă fraudă, n-aduce noroc.”

„Zău?! Ia fă dumneata un voiaj la New York, convoacă la un congres pe tovarășii capitaliști capete de afiș ca Rockefeller, Ford[16], Morgan[17], explică-le teoria asta barocă și să văd dacă-și împart *safe*-ul cu dumneata. La baza tuturor marilor averi – deschide Economia Politică – au stat totdeauna frauda, escrocheria, șantajul, mărțișoarele picante ale Codului Penal. Și să nu-ți închipui că străbunii dumitale maharajahi și-au rostuit comorile făcând mușchi la coarnele plugului.”

Galben de mânie, înfrigurat, doctorul Alfred Mircescu se repezi la bibliotecă și scoase o sticlă de vodcă. O duse direct la gură. Gestul revenea din ce în ce mai frecvent.

„E limpede! oftă Mircescu. Aici nu mai am nimic de făcut. Orizontul meu e definitiv blocat. Trebuie să plec

---

[16] Henry Ford a fost fondator al industriei americane de automobile, a întemeiat Ford Motor Company, autor al unui nou mod de organizare a producției industriale, cunoscut sub denumirea de fordism.

[17] Familia Morgan a fost o dinastie a bancherilor și finanțatorilor din SUA, care a devenit proeminent în Statele Unite și în întreaga lume la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX. Membrii familiei au acumulat o imensă avere de-a lungul generațiilor, în primul rând prin celebra lucrare a lui John Pierpont (JP) Morgan (1837–1913).

dincolo... Iar dincolo, la cincizeci de ani și lefter, n-ai niciun haz. Un culcuș sub podurile Senei, oftica, dejunuri încropite din pubele înainte de a apuca gunoierii să le deșerte, haine vechi dăruite de oficiile de ajutor ale bisericilor ortodoxe.”

— Nu, domnule Dragu, nu te vei bucura de agoniseala Mirceștilor. Decât să mor eu, prefer să mori dumneata.

Trase hotărât sertarul unui scrin Biedermeier și scoase o fiolă umplută cu un lichid verzui.

„Nici măcar n-o să te chinuiești. Sunt un tip eminamente uman.” Îl izbi propria figură reflectată în oglindă: un cap de mort care rânjea.

6

„Îl ucid!”

Se uită la calendarul de perete și calculă, mișcând buzele:

„Suntem în 12... Am s-o fac pe 15... E sâmbătă, ziua mea bună... Da... Cu cât mai repede, cu atât mai bine. Nu mai am nimic de pierdut...”

— Domnu’ Nanu! Domnu’ Nanu, mă auzi’?

Bărbatul avu o schimă de plictiseală, brațele îi țâșniră brusc: „Ce dracu’ mai vrea și asta?”

Răsuci cheia și crăpă ușor ușa. Încercă să-și

stăpânească glasul:

— S-a întâmplat ceva?

Proprietăreasa, o femeie de șaizeci de ani, cu obraz, trup și șorț, peste capot, toate clasic „cumsecade” se interesă încercând să inventarieze odaia peste umerii lui Nanu:

— N-ai ieșit de trei zile, domnu’ Nanu... Mă gândeam... Am o ciorbiță de pui, dreasă cu ou și smântână... e fierbinte, fierbinte!...

Octavian Nanu clătină capul, mulțumind din vârful buzelor. Are o criză de ulcer, ține regim etc...

Doamna Lucreția oftă „de!” și se întoarse la bucătărie. Era văduvă de cinci ani, iar fiică-sa, copil unic, se măritase la Cluj. Bătrâna se simțea singură în hudubaia cu odăi înalte, sobe pântecoase și marchiză (carouri de sticlă albastră și galbenă), o casă tipică a Bucureștilor vechi, ridicată, așa cum avertiza frontonul de ipsos, la 1890. De altfel, după cum se confesa vecinelor, singurătatea o determinase să închirieze una din camere.

„Mi-e urât pustiul odăilor. N-am cu cine schimba un cuvințel, și să ajung să vorbesc singură ori cu motanul nu vreau. Nu mi-e de chirie, am pensie frumușică, iar fata îmi tot trimite. S-a luat cu un doctor...”

Din nefericire, Octavian Nanu o dezamăgise cumplit. Nu era amator de șuetă, nu aprecia cafelușele extra,

naturale, bursa bârfelor din cartier ori de la *Europa liberă* îl lăsa rece.

„Ciudată făptură! se minună (pentru a câta oară?) doamna Lucreția. Slujbă, și repede în așternut. Nu tu o berică, o muiere, un televizor... Mirarea bătrânei mergea în crescendo: o carte, domnule, ori o gazetă! Dar baremi un telefon. În trei luni nu l-a căutat nimeni, n-a ridicat receptorul o dată...”

În camera lui, Octavian Nanu aprinse țigara de la mucul celeilalte. Îi era lene să se întindă după cutia de chibrituri. Camera fusese a Lucicăi, fiica proprietăresei. În rafturile micii biblioteci mai existau manuale școlare, caiete, ici-colo ursuleți, cățel, păpușele de la Fondul Plastic. Cadourile unui Gigel, Bogdan sau Cătălin, adolescenți cu portofele goale, dar inima doldora de fiorii primei iubiri.

Între volumele lui Teodoreanu[18], *Fata din Zlataust* și *Secretul Anei Florentin*, se afla un teanc de ilustrate legate cu panglică verde. Una dintre ele, expediată de la mare și semnată Andrei – era cel puțin așa apreciase Nanu – reprezentativă.

Te salut, coajă blondă! Am ancorat la Mamaia. Reședința – la pânză! Purii fac pe acrobații dar sunt scârțari. Duc deci

---

[18] Ionel Teodoreanu a fost un romancier și avocat român interbelic, cunoscut mai ales pentru scrierile sale evocatoare ale copilăriei și adolescenței.

o viață sportivă. Roșii calde, pepsi idem, duș colectivist, WC-ul, curs de step. Cum m-au sărit la chenzina asta, ioc lovele, ioc discotecă. În schimb, ultraviolete și talpă în fiecare seară pe faleză. Dus și întors, dus și întors. Aș putea da ora exactă. Ți-am pupat revlonul, Andrei...

Octavian Nanu se întoarse cu fața spre perete. De câte ori vedea teancul de ilustrate își amintea de scrisorile lui către Cecilia.

„Îi scriam în versuri! Cât puteam fi de penibili, Dumnezeule! auzi! „Fecioara mea de vis... Iubirea noastră, floare albă... Infinitul din ochii-ți însetați..."

Îl părăsise imediat ce-și pierduse serviciul. Ar fi fost în stare să-și sacrifice mama pentru ea (în fond o și făcuse după primele întâlniri, subvențiile lunare încetaseră), iar Cecilia nici măcar nu voise să-l asculte.

„Te rog încetează! Am simțit de la început că ești gelos pe Dragu. Nu-i suporți succesele, inteligența, victoriile. Ești un meschin incapabil să admiți că cineva ți-ar putea fi superior. Invidia nu te lasă să admiri. Da, asta el N-ai capacitate de admirație."

„Cecilia, te implor, ascultă-mă! Nu-mi pasă că are nasul mai frumos decât al meu, că toate toantele din institut, de la Sanda, femeia de serviciu, până la șefa contabilă, sunt picate după el. Dar înțelege că omul ăsta nu numai că mi-a furat munca, dar mi-a mai aruncat în spinare și un fals..."

„Asta o spui tu. Știu precis că situația ta a fost serios analizată de COM.”

„Dacă s-ar fi dovedit ceva, eram azi în pușcărie, nu-ți dai seama?”

„Ai un director cumsecade și șansă.”

În ochii ei, scăpase ieftin doar cu desfacerea contractului de muncă conform unei litere ambigue, cvasi-inofensive. După două săptămâni Dragu îi semna lucrarea și pleca la specializare pentru un an în RDG[19].

Încă șase luni, spusese medicul. Cu aproximație.

„Ei și? Ce mai contează o săptămână-două în plus sau în minus? N-am împlinit încă treizeci și cinci de ani, dar mă simt de șaptezeci... Un cretin afirma că la un individ nu actul de naștere contează, ci buletinul arterelor. Imbecil! Important e cât și ce ai simțit. Unii ard într-un an mai mult decât într-o viață, iar alții nu ard niciodată, chiar dacă ajung centenari...”

— Ar mai fi o șansă, încheiase doctorul. Există la Los Angeles un sanatoriu unde se fac experiențe interesante cu rezultate, hai să zicem optimiste... O echipă de medici condusă de doctorul Armstrong... Din comunicări reiese că au reușit să aducă pe linia de plutire cazuri disperate...

---

[19] Republica Democrată Germană a fost un stat german independent din blocul țărilor comuniste, situat în partea de est a Germaniei de azi, aflat sub controlul trupelor sovietice până în octombrie 1989.

— Vă bateți joc de mine! Cum să ajung acolo? Cine-mi dă drumul? De unde dolari?

— Domnule Nanu, eu te informez. Am această obligație. Dacă dispui sau nu de mijloace financiare, aceasta este o chestiune care te privește. Poate că ai neamuri pe acolo, prieteni... În sfârșit, nu se știe niciodată...

Din odăile doamnei Lucreția răsună glasul dulceag cu tremolouri demodate al lui Jean Moscopol[20]. Placa, patent Philips, fusese înregistrată în 1932. Patefonul era contemporan.

„Mână birjar și du-mă în noapte...”

Octavian Nanu își astupă urechile.

„Nu mai am ce pierde. Sâmbătă 15 decembrie.” Și își imagină cu voluptate *faire-part*-ul care avea să apară în gazetă până la sfârșitul săptămânii. „X, y, z, nevastă, părinți, nași, cumnați, cuscri, nepoți și etc... cutremurați de durere anunță trecerea în neființă (expresia de ultimă oră) a celui ce a fost inginerul Marian Dragu...”

7

— *Ma chère*, spuse colonelul Odobescu, în locul tău aș

[20] Jean Moscopol a fost un cântăreț român de muzică ușoară ce s-a făcut cunoscut publicului în perioada interbelică.

încerca să discut mai serios cu Marian.

Zoe Dragu îl cântări cu o privire ironică. Bătrânul, distins ca totdeauna, elegant, stătea răsturnat în fotoliu, picior peste picior, cu tâmpla rezemată în degetul gros și arătătorul mâinii stângi. O poziție specifică, inimitabilă, confortabilă elegantă.

— Îl cunoști pe Marian de când era la grădiniță. A solicitat și acceptat vreodată *conseil*-ul cuiva? *Tu deviens gaga, mon petit*...

Colonelul își suflecă buza inferioară. Nu fusese niciodată un bărbat frumos, dar avea masculinitate. Chiar și acum, la șaptezeci de ani, sugera forță, vigoare. Nu dusese niciodată o viață de sihastru, dar excesele le compensase prin intense exerciții fizice (oină în tinerețe, scrimă, echitație, tenis) și anumite reguli fixe, respectate cu foarte mici abateri. De pildă, evita să bea alcool înainte de apusul soarelui, dușurile reci chiar și iarna erau obligatorii, la fel jumătatea de oră de gimnastică matinală. Aceeași disciplină stimulată probabil și de temperamentul bărbatului pe care femeile nu încetează să-l intereseze toată viața (majoritatea, după șaizeci de ani, își uită sexul, nu mai cedează locul unei cucoane în tramvai, uită s-o lase să între prima într-un stabiliment sau altul) era evidentă și în aspectul colonelului, totdeauna impecabil.

— Draga mea, eu te consiliez pe tine, nu pe el.

Zoe Dragu râse cochet:

— Mă știi pe mine mai docilă? Am făcut toată viața doar ce m-a tăiat capul. Marian îmi seamănă.

Odobescu surâse. Ținea și azi la Zoe. Acum treizeci și cinci de ani fusese extrem de atrăgătoare. Picantă, amuzantă, cu un apetit de viață inepuizabil și o tonă de *sex-appeal*. Fusese o pasiune fulminantă, împărtășită, care cu timpul se transformase într-o tandră și afectuoasă camaraderie. După moartea lui Dragu, acum douăzeci de ani, îi propusese să legalizeze legătura. Refuzul Zoei îl ofuscase atunci. Azi, îi era recunoscător. Căsătoriți, probabil că relațiile dintre ei ar fi evoluat altfel, nu s-ar mai fi simțit la fel de bine împreună. Puțini sunt cei care într-un mariaj știu să păstreze intacte valorile reale ale unei iubiri. Intervin meschinăriile, o anume intimitate, care deviază în lipsă de pudoare. Ținută neglijentă, zgomote în baie, rufărie dubioasă, gură știrbă cu proteza la vedere, pe chiuvetă sau în paharul de pe noptieră. „Suntem în familie...”

O cercetă de la vârful escarpenului – Zoe nu primea niciodată în rochie de casă – până la coafura savant neglijentă. („Părul trebuie să pară natural, să nu se vadă că acum ai ieșit din mâna coafezei. Când văd ororile acelea de buclișoare, încleiate cu fixativ...”).

Colonelul o aprecie ca un cunoscător. Rămăsese o cucoană bine, la care îți face plăcere să te uiți. O femeie

în vârstă, bineînțeles, dar distinsă, cu clasă. Una din calitățile Zoei era că, deși mereu în pas cu moda, se îmbrăca adecvat vârstei, adaptându-și cu subtilitate vestimentația la canoanele impuse de Nina Ricci, Casa Chanel sau Yves Saint Laurent.

— Lăsând la o parte chestiunea de principiu, în definitiv ce te îngrijorează la Marian? În ce sens ar trebui să discut cu el?

— *Ma chère*, există o vorbă: În dragoste nu trebuie să fugi, ci să pleci la timp. Eu consider că aforismul nu are aplicație exclusivă în amor, ci e universal valabil.

— Nu înțeleg. Unde să fugă Marian? Și de ce? Sau de cine?

— Oriunde și de toată lumea. Nu i-ar strica o schimbare de climă și de zonă.

— Asta așa, *pour changer*? Se plictisește în București?

— Îi plictisește pe alții, ca să uzez de un termen indulgent. Bref, consider că un an-doi petrecuți în provincie i-ar prii grozav.

— Vorbește limpede! De ce?

Colonelul stinse țigara privind concentrat scrumiera.

— Spuneai, și-i adevărat, că Marian îți seamănă. Dar până și defectele tale devin delicioase datorită farmecului tău și faptului că ești o persoană agreabilă. Marian face totul, cel puțin asta-i impresia, pentru a deveni antipatic. Dur vorbind, e de-a dreptul detestat.

Și nu de un ins, doi.

— Scurt! Despre ce-i vorba?

Odobescu își coborî privirea încurcat. Zoe Dragu îi sesiză stânjeneala și insistă:

— Te rog, fără menajamente. Știi că nu cad pe spate din orice fleac.

— În definitiv, nu-ți ofer nicio noutate. După cum ți-ai dat de mult seama, afacerile lui Marian nu sunt tocmai curate.

— E dotat cu simț comercial. De unde l-a moștenit, habar n-am, dar incontestabil are stofă de mare negustor. Încă din facultate s-a descurcat perfect cu banii, își cumpărase magnetofon, motocicletă, avea o garderobă fără cusur și știi bine că atunci eu nu mai dispuneam.

Colonelul o privi dintr-o parte, „hai să fim serioși!”

— Lasă-mă cu fleacurile din studenție. S-o luăm concret! Marian e inginer de zece ani. Cunoști salariile.

— Ei, și?

— Ai o bandă pe ochi, *ma chère*? Cum îți explici că, la un venit destul de modest, Marian este astăzi, raportat la condițiile existente, un adevărat nabab?

— Insinuezi că a furat?

— Nu. A escrocat.

Sângele vopsi obrajii discret fardați ai Zoei Dragu.

— Dacă afirmația ar fi venit din partea altcuiva, l-aș fi

dat afară.

— Mi-ai cerut să nu te menajez. Ascultă, Zoe! Oamenii de la care Marian a achiziționat o piesă sau alta fac parte din lumea noastră. Ceea ce a rămas din lumea noastră. Dacă pe tine s-au jenat să te informeze, cu mine n-au fost la fel de delicați. Capodopere cu cotă maximă pe piața occidentală au intrat în casa lui fecioru-tău la prețuri ridicole.

— Cine i-a obligat să vândă?

— Sărăcia, boala sau circumstanțe care impuneau urgență. Unele înstrăinări au fost făcute sub condiții de restituire pe care Marian, ulterior, nu le-a respectat.

Doamna Dragu săltă capul disprețuitoare.

— Să-l defere justiției.

— Nu pot s-o facă, le lipsesc armele legale.

— Și-atunci?

— Există celelalte, nelegale. Crime nu se comit doar în vest.

— A, sări Zoe Dragu, acum m-am convins că te-ai sclerozat! O și văd pe madame Mircescu, sau pe consilierul Dumșa, de la care a luat colțarul baroc, manevrând revolvere sau flacoane de cianură... Caraghios! De trei ori caraghios! Cred că ai reluat de curând *Procesele celebre* ale lui Henri Bordeaux. Acolo mișună asasinii și kilogramele de arsenic. Era epoca, ce vrei!

Bătrânul încercă dintr-o dată un sentiment de penibil. Acum, aici, în încăperea agreabilă, feminină fără a cădea în dulceag, temerile lui exprimate cu glas tare, gravitatea cuvântului crimă i se părură ridicole. Totuși, nu capitulă.

— Dragă Zoe, din câte am văzut și trăit în șaptezeci de ani, oamenii prea deștepți nu sfârșesc niciodată bine.

— Zău?! Istoria e plină de asemenea specimene și toți au statui.

— După ce în prealabil au primit un cuțit în inimă sau un glonț în tâmplă. Iar pe Marian nu-l cheamă Iulius Cezar [21] , nici Henric al IV-lea [22] și nici Abraham Lincoln[23], așa că bronzul e discutabil. Când trăiești doar printre vrăjmași, trebuie să fii atent unde pui piciorul și în ce pat te culci. Începând cu nevastă-sa...

— Te rog! îl întrerupse Doamna Dragu. Nu-mi vorbi de ființa aceea. Am știut de la început că nu-i de Marian.

---

21 Gaius Iulius Caesar a fost un lider politic și militar roman și una dintre cele mai influente și mai controversate personalități din istorie. Rolul său a fost esențial în instaurarea dictaturii la Roma, lichidarea democrației Republicii și instaurarea Imperiului Roman.

22 Henric de Bourbon 1572–1610) și rege al Franței (1589–1610), primul rege din familia de Bourbon. Unul dintre meritele lui este dezvoltarea economică a Franței, după un război religios ce a dezbinat țara. Prin Edictul din Nantes asigură libertatea religiei protestante hughenote în Franța.

23 Abraham Lincoln a fost un avocat și om politic american, al șaisprezecelea președinte al Statelor Unite ale Americii, funcție pe care a exercitat-o începând cu luna martie 1861 și până la asasinarea sa în aprilie 1865.

— Eu aș fi zis dimpotrivă, surâse Odobescu.

— E lipsită de personalitate, n-are clasă, n-are educație.

— Nu l-ar fi suportat altfel.

— O oiță, continuă înverșunată Zoe Dragu, care ar fi fost o bună nevastă pentru un mic funcționar. Ca să-l stăpânești pe Marian îți trebuie altă rasă, alt nerv. Un minim de subtilitate.

— O asemenea femeie, ripostă colonelul, ar cere infinit mai mult decât poate oferi Marian.

— Fiecare marfă cu prețul ei. Din fericire, fiu-meu are în această privință ochiul sigur, evaluează exact. În fond, îl felicit, știe să trăiască, nu trebuie să întrebe pe nimeni ce are de făcut.

Colonelul Odobescu rosti pe gânduri:

— Știe să trăiască... E stupid...

— Ce-i stupid? întrebă din ce în ce ce mai montată Zoe Dragu.

În fond, nu era de acord în totalitate cu existența lui Marian, iar uneori îi lua apărarea nu atât din afecțiune excesivă cât din spirit de contradicție și repulsie congenitală pentru orice imixtiune în viața altuia. Insistă:

— Ce-i stupid?

— Ai băgat de seamă? surâse Odobescu. Tot ce-i bun în viață e ori imoral, ori îngrașă.

Zoe Dragu se strâmbă:

— Asta nu-i de la tine.

— Ei bravo! râse colonelul arătând cu degetul gros spre lustra aprinsă. Că parcă electricitatea ai inventat-o dumneata...

— Hai să nu ne mai certăm. În definitiv, Marian e destul de mare ca să-și poarte singur de grijă. Ce-ai zice de un macao?

— *Volontiers, madame!*

Zoe Dragu deschise scrinul și scoase cărțile de joc. Încerca o vagă neliniște nedefinită și constată plictisită că i se zbate ochiul stâng. Se gândi să-l sune pe Marian, așa, ca să-i audă doar glasul, dar se răzgândi. „Fleacuri!”

— Ciudat! remarcă în timpul jocului. Am impresia că aud în permanență un fâlfâit de aripi, de parcă o pasăre mi-ar zbura pe lângă urechi.

Colonelul își ridică privirea deasupra ochelarilor.

— Ți-ai controlat tensiunea?

Zoe Dragu clătină din cap.

— Nu... Nu e de la tensiune... Am mai avut aceeași impresie când...

Îi fu teamă să-și continue gândul și puse cartea pe masă.

„Șeptarul de pică... Nenorocire și lacrimi... Ce-mi veni?”

— Draga mea, arăți absolut divin.

Lelia, contrar femeilor frumoase, atât de obișnuite cu omagiile, încât nu mai reacționează nici în fața complimentelor jenant de măgulitoare al căror metru vizează Everestul, surâse cu timiditate de fetiță.

— Adevărat?

Marian Dragu, prea versat pentru a se lăsa păcălit de ingenuitatea reacției, aprecie totuși ineditul de stil. O prinse tandrii de bărbie.

— N-am pronunțat în viața mea un cuvânt mai adevărat.

O învălui într-o privire admirativă. Era îmbrăcată cu rafinament, în nuanțe desăvârșite ținând seama de blondul părului, ajutat discret de L'Oreal 3 să bată în argintiu. Întreaga toaletă era cenușie: rochia angorată[24], blana delicată petit-gris, accesoriile. Un fular rose pal ținea culoarea obrajilor și a buzelor cu frăgezime de fetiță.

Pe Calea Victoriei, Dragu înregistră încântat privirile trecătorilor; aceleași omagii mute în sala Melodyului.

Inginerul alegea restaurantul în funcție de clasa

---

[24] Lână toarsă din păr de angora.

victimei. Astfel, Continentalul și Athénée Palace-ul erau rezervate exemplarelor de notă maximă – rarisime – a căror poziție socială și materială corespundeau fizicului de excepție. Aceasta era categoria „Lady” și despre care Dragu își închipuia că ar putea fi competitive chiar la Ritz, Hilton, Claridge, Tour D'Arent, sau new yorkezul 21. Erau și singurele numere pentru care se decidea să îmbrace costum și cravată.

„Intelectualele” erau conduse la Capșa: „Nu-i muzică (firește, restaurant cu adevărat de elită), vezi lume ceva mai scuturată, mai apar din când în când și exponate ale fostelor clase exploatatoare; în fine, ce a mai rămas. Oricum, putem discuta în liniște...”

Pe gâsculițele frumușele, de obicei studente sărăcuțe, provinciale modeste sau mici funcționare după două-trei rateuri la facultate, le impresiona „Bulevardul”, fastuos în abundența lui de oglinzi, marmură și aurărie. Muzica de café-concert a lui Tudor Pană le făcea sentimentale și, după două pahare de vin, începeau să se simtă bine, nu le mai inhibau serviciile complicate de masă, faptul că nu știau să atace un șalău bonne-femme ori Chateau-Briand[25]-ul, sau că toaleta lor încropită din împrumuturi nu era exact ceea ce ar fi trebuit să fie.

---

[25] Chateaubriand-ul este un mușchi de vită la grătar și o friptură istorică foarte celebră. El a fost preparat în urmă cu 200 de ani de un bucătar renumit în acele timpuri, pentru stăpânul său, vicontele François-René de Chateaubriand.

Parașutelor le asorta Berlinul gălăgios cu mulți studenți greci, dans dezlănțuit și niciun fel de pretenții vestimentare. Uneori, când Anca lipsea din oraș, se sărea restaurantul, respectivele fiind aduse direct acasă și servindu-li-se același meniu: vodcă, sticksuri și covrigei uscați, ultimele casete ale ultimei formații *en vogue*, atmosferă clar-obscură.

Dragu observă încântat eleganța discretă cu care mânca Lelia (nu balet, „fiți atenți ce desăvârșit despic eu morunul sau puiul de baltă") în general, atitudinea extrem de naturală. În mod evident, nu debuta azi în lumea marilor restaurante.

— Câți ani ai, Lelia?

Femeia făcu ochii mari și lăsă tacâmurile din mână. Inginerul se grăbi să completeze:

— La vârsta ta asemenea mărturisiri avantajează. Ești scandalos de tânără.

— Peste zece ani n-am să mai fiu și-atunci ai să calculezi: „Stai să vezi! Dacă în '83 avea așa și pe dincolo, înseamnă acum... Extraordinar, n-aș fi crezut!"

Dragu începu să râdă. Îi prinse mâna și-i sărută podul palmei.

— Știi, Lelia, ceva mă surprinde...

— Îi? făcu fata ridicând sprâncenele și clipind, de fapt clămpănind des ca o păpușă. „Compoziția" o făcea extrem de tânără, părea o elevă de liceu care izbutise să

plece boită de acasă, fără s-o vadă maică-sa.

— Mi se pare ciudat, rosti aprinzându-i bricheta, că nu te-am întâlnit până acum. Era imposibil să nu te fi remarcat!

— Ce caraghios ești! Gândește-te că am terminat liceul abia acum doi ani...

„Asta înseamnă cel puțin șapte!”, socoti pentru el Dragu, dar se mulțumi doar să dea din cap, auditor amabil.

— ...și, în consecință, nu ieșeam. Ai mei erau, sunt cam ortodocși. Și mai e ceva. Bucureștiul are circa două milioane de locuitori, fără a mai pune la socoteală flotanții, cei veniți ocazional, cu treburi sau să caște gura, străinii. Nu era greu deci să nu ne întâlnim.

Dragu știa că are dreptate. De fapt, azvârlise afirmația doar pentru a deschide pârtie unor întrebări mai directe. Părinți ortodocși... Pe undeva normal. Lelia stârnea și sfinții zugrăviți pe ziduri de biserică.

— Să știi că în provincie mentalitatea a rămas rigidă.

— De unde ești, Lelia?

— Din Râmnicu Vâlcea. Ultimul an de liceu l-am făcut însă aici. Am stat la sora maică-mii.

Fata se întrerupse. Îl zărise în sfârșit pe Luc și se simți dintr-o dată mult mai liniștită. Cristea ocupase o masă în apropierea orchestrei. Îl însoțea 46, înduminecat într-un costum sobru cu vestă și papion. Părea un personaj

din *Opera de cinci parale* în travesti.

— Și după aceea? se interesă încet Dragu.

— A! Am dat la Institutul de teatru și am căzut.

— N-ai perseverat?

Lelia își clătină buclele blonde.

— N-am talent. Hai să zicem că fiind fotogenică aș fi intrat la cinematografie. Și după treizeci și cinci de ani ce făceam? Pelicula nu iartă. Dacă n-ai har, ca actriță în maximum zece ani ești perisabilă. Vin altele, tinere, fără riduri, „la modă”...

— Gândești teribil de lucid. N-ai încercat și în altă parte?

— Țț! M-am măritat.

— Serios? Încă nu mi-ai spus.

— Când era să ți-o spun! râse Lelia. Dacă pui cap la cap orele petrecute împreună nu întrunim nici măcar o normă.

— Cine e tipul? Mai există în viața ta? Hai, vorbește-mi, nu mă lăsa să te trag eu de limbă.

Lelia ridică din umeri:

— Era medic, cu cincisprezece ani mai mare ca mine. Te rog să mă crezi că ne-am iubit...

— Slavă Domnului, respiră inginerul, că o spui la trecut.

— Poate-l iubesc și azi... Nu știu, adăugă visătoare.

După cum Dragu își asorta restaurantul la victimă,

Lelia își recita autobiografia – trei sau patru variante bine puse la punct – ținând seama de hramul fraierului. Pentru Marian alesese basmul fermecătoarei tinere văduve, incapabilă să se desprindă de umbrele trecutului, dar care în bună parte corespundea realității.

— A murit, explică, într-un accident de avion în Franța. Se afla la un congres... Sunt doi ani de-atunci.

— Îmi pare rău, îngână inginerul de circumstanță. Scuză-mă că te întreb. Din ce trăiești acum? N-ai deloc aerul unei salariate care așteaptă chenzina, făcând socoteala că în sfârșit poate luna viitoare va reuși să-și cumpere rochia visată timp de un semestru. Lelia își coborî privirea.

— Mi-a lăsat mult, foarte mult. În obiecte și bani numerar.

— Care se vor epuiza într-o zi...

— Deocamdată trăiesc doar din dobânzi. Iar într-o zi, mă voi recăsători... O să-ți par burgheză, adăugă roșind („cum Dumnezeu reușește?!", se minuna mereu, până la exasperare, 46), dar vreau să am măcar trei copii.

„Îți stau la dispoziție, replică Dragu în gând. Uite o tehnică la care mă pricep binișor..."

Lelia se uită la cupa goală și Dragu i-o umplu cu șampanie, fără să mai aștepte chelnerul.

— E răsuflată. Trebuie să-mi promiți că vii într-o zi la mine. Vreau să-ți ofer un Binet 1910. Mai am câteva

sticle de la taică-meu.

Era una din pastilele preferate ale inginerului, făcând parte din repertoarul rezervat celor de nota 10 sau intelectualelor, rar, în crize acute de grandomanie, șoricuțelor. Sticlele existau, într-adevăr, dar goale. Ocazional, când voia să ia maul, le umplea cu Zarea obișnuită, în care punea o jumătate de linguriță de bicarbonat, apoi improviza o mică toaletă de staniol. Toantele, amețite de muzică, de alcoolul consumat înainte, de lumina difuză și de farmecul inginerului, se lăsau impresionate de bubuitul formidabil al sticlei destupate. Unele își notau pe pachetul de țigări, cu dermatograf, marca.

Lelia își ridică privirea limpede:

— Și cu nevastă-ta ce faci? Am apreciat că m-ai avertizat chiar de la început că ai nevastă. Nu știu dacă ești un om bun sau rău, dar, dat fiind startul, nu te văd mincinos și asta înseamnă ceva.

— Ai să te convingi că nu te înșeli. Dar fiindcă veni vorba de starea mea civilă... Cum de-ai acceptat să te întâlnești cu un bărbat ocupat?

— Mă simt extraordinar de bine cu tine, parcă am fi camarazi de-o viață. Ți-am spus că intenționez să mă recăsătoresc peste doi-trei ani. Până atunci însă vreau să mă distrez, dar mai ales să cunosc viața, oamenii. Tu nu ești un personaj comun...

— Deci mă studiezi... Mă așteptam la ceva mai măgulitor, dar deocamdată mă mulțumesc și cu atât... Dansezi?

— Valabil tandemul, trebuie să recunoști, aprecie Mielu 46. Gagiu' e 'ncliftat Neckermann, zici că-i din patria dolarului.

Luc concedă zgârcit:

— Mda... nu-i rău...

El însă arăta foarte bine într-un ansamblu pus în circulație de Sfântul acum vreo douăzeci de ani, dar care continua să rămână în actualitate. Înfățișarea masculină, un anume aer sportiv, altul decât cel al profesioniștilor, îi determina pe cei mai mulți să-l califice spontan drept om al apelor sau aerului. De altfel, dintre toate ocupațiile pe care și le atribuia, în funcție de împrejurări, avea predilecție pentru cea de aviator.

Își rezemă bărbia în mâinile încrucișate, observându-i pe cei doi. Într-adevăr făceau o pereche remarcabilă. Dansau decent – un tango celebru, languros, ce-ți purta gândul spre meleaguri cu excedent de soare și băuturi cu multă gheață –, dar nu crispat. Armonia desăvârșită nu era însă a perechii rodate, ci a două trupuri tinere, bine făcute, cu grație firească. „În orice caz, își zise

Cristea, îți dai imediat seama că ăștia doi încă nu s-au culcat împreună...”

Fin observator, Luc se lăuda, și nu fără temei, că-i este de ajuns o singură privire pentru a ghici starea socială și materială, statutul civil, în fine, tot hramul unui individ. Cât privește cuplurile, îl amuza (în special în restaurante) să ghicească stadiul legăturii. „Sunt la prima ieșire, copiii se tatonează... Pe ăia de vizavi îi vezi? Cu gonzesa vopsită ca un drapel! Încă nu s-au sărutat... Nici blonda cu grasul! N-au făcut până azi amor, dar, după ce pleacă din birt, se lasă cu așternut... Frumoșii de alături? Ascultă-mă pe mine, luna viitoare serbează cel puțin două cincinale de când nu se mai deranjează reciproc...”

— Măiculiță! exclamă Mielu holbându-se. Fii atent, neamule, ce depou are dama în fustă verde! Uite-o acolo, lângă coloană, dansează cu un bărbos!

Luc își întoarse privirea plictisit. Femeia, cam la vreo treizeci de ani, reprezenta exact genul lui Mielu. Chip drăgălaș, ochi drăcosi, bărbie dublă, șezut mai mult decât generos. Simțindu-se admirată, își conduse partenerul pe nesimțite spre masa escrocilor, făcând fițe, adevărate acrobații cu fesele agresive.

Lui Mielu 46 îi străluceau ochii.

— Ce cotlete babane!

— Mă, tu ești nebun! spuse Cristea sincer consternat.

Asta dacă-ți dă un brânci, iei trenul de Chitila fără să mai treci prin gară. Te catapultează!

— Nu-mi duce grija... O invit la noi la masă.

— Auzi! Fără chestii din astea. Te trezești la căminul din Bolintin? Nu vreau scandal.

— Stai țeapăn, milord. Tipu-i mameluc, nu-și ruinează bicepșii pentru o gagică. Dama mă place, ce mai! De cinci minute îmi arată ce dentist bun are...

Într-adevăr, femeia râdea cu gura până la cercei, aruncându-le priviri directe, aproape agresive. Cristea dădu un bobârnac brichetei fine, cu marginile placate.

— Te place pe dracu'!

Mielu se ridică și se îndreptă spre toaletă. Luc îl avertiză încă o dată:

— Ai grijă! Nu vreau circ.

Rămase pe gânduri, uitându-se după Lelia și Dragu, care părăsiseră ringul. Se întreba dacă „safe-ul" inginerului merita eforturile Leliei și riscurile pe care le presupunea implicit o eventuală devalizare.

De câte ori o însoțea, umbră discretă, în astfel de întreprinderi, Cristea încerca un sentiment de autonemulțumire, foarte aproape de greață. Traficarea farmecelor iubitei ofensa bărbatul din el, o anume mentalitate extrem de virilă. Și deși era încredințat că manevrele Leliei se opreau categoric la ușa tuturor dormitoarelor, presimțea că țineau totuși de arsenalul

prostituției. Luc detesta proxeneții. I se părea firesc să fure, să spargă, să escrocheze, dar găsea abject să comercializeze trupul femeii iubite. Iar în momente de mare sinceritate își spunea că, traficând grațiile Leliei, nu era mai puțin ticălos.

În fond, Cristea avea veleități de burghez pus pe pricopseală. Visul lui era „marea lovitură”, care-i va permite să ducă o viață de cetățean cumsecade, în perimetrii materiali concepuți de el. O vilă cu verandă (neapărat verandă, dă bine, sună bine, arată bine), „asezonată” cu obiecte de calitate (n-aveau firește să lipsească televizorul în culori și video-casetofonul), o mașină imperialistă, o rezervă serioasă în aur și valută. Toate alături de Lelia, bineînțeles, și unul sau doi copii care să mișune în grădină, jucându-se cu un câine de rasă. Spre deosebire de alți amici din tagmă, Luc nu viza un viraj spre occident.

— Ce să facem acolo? îi explicase Leliei în nenumărate rânduri. Nu poți fi bun meseriaș decât în țara în care te-ai născut. Trebuie să cunoști oamenii, deprinderile, unde trebuie să dai gaură, bașca tehnica locală. Safe-urile lor nu seamănă cu casa de bani a lui Costică, responsabil la Restaurantul Răzoare. Pe urmă e concurența. Adică mă duc eu, tolomac de pe malul Dâmboviței, să suflu în ciorba boșilor din Chicago?

— Unii o fac, zâmbise Lelia. Există escroci

internaționali, capete de afiș pe listele Interpolului.

— Există. Dar ăia sunt umblați, școliți (știu cel puțin trei-patru limbi capitaliste), au tradiție. Că trag la Ritz – în Paris, la Royal – în Monte Carlo sau la Hilton – în New York, tot la îndemână sunt. Vorba aia, am fost o singură dată la Praga și nu știam, la hotel Park, pe ce buton să apăs ca să evacuez WC-ul.

— Astea se învață cel mai ușor. Chestia-i să ai bani.

— Zi-mi unde e îngropată oala cu galbeni, că mă arunc într-acolo în pas gimnastic.

— Adevărat, pentru o femeie e mult mai ușor.

— Tot copil ai rămas, Lelia. Nu zic, ești superbă, dar știi ce concurență-i acolo? „Fetițele" debutează la cincisprezece-șaisprezece ani, la douăzeci și cinci ești purie și, dacă n-ai izbit-o, treci la sectorul marinari beți, în speluncile din Marseille sau Barcelona. Iar gagicile sunt trăsnet! Îmi spunea unul călătorit, și tipu' nu-i un ageamiu, că cele mai frumoase muieri din Paris le-a văzut făcând trotuarul în Pigale[26]. Baremi halotcele[27] din Amsterdam – cică stau în vitrină așteptându-și mușterii – îți taie pur și simplu răsuflarea, zici c-ai picat

---

[26] Place Pigalle este o piață situată în arondismentul 9 al Parisului, între Bulevardul Clichy și Bulevardul Rochechouart, în apropiere de Bazilica Sacré-Cœur, la poalele colinei Montmartre. Numele pieței provine de la sculptorul Jean-Baptiste Pigalle și este locul cel mai cunoscut din cartierul Pigalle.

[27] Femeie de moravuri ușoare.

în haremul lui Soliman Magnificul.

— E chestie și de noroc.

Cristea îi prinsese amândouă mâinile:

— Și cu mine ce faci?

Ridică privirea, uitând să tragă din țigară. Mielu 46 se întorcea radios ținând șoldana[28] de braț.

— Faceți cunoștință. Domnișoara Vali.

Femeia chițăi, întinzând o mână grăsulie cu degete strangulate de trei-patru inele banale și de prost-gust, dar de care era foarte mândră.

— Poți să-mi spui Vali. E mai simplu.

Avea o voce neașteptat de subțire, pițigăiată, față de gabaritul generos. Emana un miros special de brună asudată. Stridentă era lăcomia de toate soiurile și nuanțele de care părea impregnată întreaga făptură. O simțeai lacomă dinaintea unei mese copioase, în pat, la vederea unui portofel bine garnisit, mereu flămândă, avidă, nesățioasă. Peste fusta verde purta un pulover care-i desena sânii enormi și burleurile lăsate de sutien, dar amănuntul îl stimula teribil pe Mielu. Îi mângâia spinarea ondulată, iar ochii îi străluceau încântați.

Cristea, fără să-i dea atenție, se uită la Mielu:

— Unde-i mocofanul?

— Și-a adus aminte că mâine semnează o condică,

---

[28] Cu șolduri mari.

rânji Mielu. Bărbatul tău e în câmpul muncii, nu-i așa, scumpete?

— Nu-i deloc al meu, ciripi grăsana. Am fost colegi de liceu, atât.

Cristea îi îndreptă o privire ascuțită.

„Tu ai făcut liceul și pe mine mă cheamă Dama cu camelii...”

Întoarse plictisit capul spre masa Leliei. Cei doi păreau adânciți în discuție, foarte ocupați și încântați unul de celălalt. Cristea simți o strângere de inimă. Dincolo de gelozia pe care încerca totdeauna să și-o reprime, avea o stare de neliniște nouă. Trăia sentimentul primejdiei, presimțea eșecul. Mai mult, nenorocirea.

Vali, surprinzându-i încordarea și direcția privirii, îl măsură malițioasă:

— Îți place cetățeanca?... E bine, nu zic, dar cu frumosul ăla de la masă își pârlește manichiura. Ciulește receptorul, că știu ce vorbesc.

— Adică?

— Am cunoscut două tipe care s-au îmbătat cu verde de Paris din cauza lui.

— I-auzi! se minună Mielu.

— Pe cuvânt de sindicalistă. E inginer, procopsit – are un coteț ca’n Dallas – dar fiară mare.

— Adică? insistă Cristea.

— Nu i-a scăpat fâță pe care să-și fi pus ochii. Fetele-i pică popice la picioare, gagiul are un lipici nemaipomenit, dar baiul e că în așternut își prăpădesc nu numai acele de păr, dar și inimioarele. Când se plictisește, cam după o lună, două, le șutează ca pe o coajă de portocală. Toantele îi plâng pe sub ferești, câte două-trei o dată.

Mielu o privi rânjind:

— Tu n-ai fost toantă, nu-i așa?

— Nu! râse Vali. Pe mine nu m-a vrut el.

Luc se crispă. Dragu săruta palma Leliei, care râdea. Ciudat! Lelia nu îngăduise nimănui până acum asemenea intimități. Și râsul... Râsul acela senzual, din piept, pe care i-l cunoștea atât de bine. Cristea încleștă pumnii. Era râsul clipelor la care își închipuia că doar el avea dreptul.

Lelia ținea paharul lângă buze fără să soarbă din el. Surâdea vag, pe gânduri, neluându-și ochii de la chipul inginerului.

— Rămâne deci stabilit, rosti Dragu. Azi e miercuri... Sâmbătă bem împreună șampania Binet 1910.

— Ascultă, zâmbi fata. Părerea mea e s-o păstrezi pentru o persoană mai competentă.

— E plăcerea mea. În fond, era încântat de replica ei.

„Nu-i proastă. Alelalte îmi înghițeau motorina dându-mi să înțeleg că doar cu licori de juma’ de secol sunt deprinse.”

— Și cu doamna Dragu cum rămâne? Unde o expediezi?

După zvâcnetul de nepăsare al umerilor, înțelese cât de puțin conta femeia aceea în viața lui. Apoi, pe neașteptate, cu o surpriză care-i împietri o clipă obrazul, realiză cât de bine se simțea în compania inginerului. Că Marian Dragu îi plăcea, cum nu i-a mai plăcut niciun bărbat înaintea lui.

„Și Luc?” Își stăpâni pornirea instinctivă de a-și întoarce capul spre masa lui Cristea. Nu-i era teamă de expresia de pe chipul lui. Îi era teamă de a ei. „Și totuși pe el îl iubesc... Ăsta mă amuză ca un cățel, ca o jucărie, ca un capriciu, ca un mărțișor...”

— Nu-ți face probleme, draga mea, spuse cu suficiență și ton de stăpân absolut Marian. Doamna Dragu n-a văzut-o pe maică-sa de astă-vară. Mi se pare normal și cuviincios ca, după atâta vreme, să petreacă împreună la Caracal acest sfârșit de săptămână.

Umplu din nou cupele:

— Ultimul pahar, iubita mea!

Era într-adevăr ultimul, dar n-o știa.

Joi seara, în conformitate cu un obicei care data de câțiva ani, Marian trecu s-o vadă pe maică-sa. O găsi ca totdeauna, în ținută de vizită, coafată, parfumată; privind-o îți venea să te uiți instinctiv după mănuși și poșetă. Părea totdeauna gata să iasă pe ușă. *Deux-pièces*-ul lamat însă, de un verde adânc, mineral, smaragdul din deget și escarpenii fini din antilopă cenușie denunțau intenții festive. Inginerul îi sărută obrazul întins cu mișcarea caracteristică a femeii care-și menajează machiajul și începu să râdă.

— Strălucești, *ma chère*, ca un pom de Crăciun.

— Mersi, ești amabil. Adică sunt stridentă, se strâmbă Zoe Dragu.

— Nici gând. Pur și simplu brillezi. Ia spune tu adevărul! Vreun crai? Îm?

Zoe zâmbi cochet. Vorbe în vânt, desigur, dar era agreabil ca cineva să-și închipuie că mai pot exista cuceriri în viața ei. Ultimul amant îl avusese cu doi ani în urmă. Cine spunea că dragostea-i bine venită la orice vârstă? Personajul trebuie să fi fost un nesimțit libidinos. Fă *streap-tease* la șaptezeci de ani, mușcă umărul sau buzele partenerului cu o proteză a două mii de lei bucata, zi-i iepuraș sau pisicuță amantului-amantei, contemporani cu Răscoala Boxerilor.

— *Mon cher*, vine o vreme când până și celor mai neserioși dintre noi ne vine mintea la cap. Mă duc la Lizeta, că are lume.

— A avut lume și altădată și te-ai dus mai puțin gătită.

— A venit Blanche în țară...

— Care Blanche?

— Ei, care! Angeleasca, măritată Dupuis. Un oarecare Dupuis, zarzavagiu sau măcelar *en gros*, nu știu bine, dar Blanche își dă aere de parcă ar fi un de Guise.

Marian începu să râdă. Acum știa despre cine-i vorba. Măcelarul sau zarzavagiul era de fapt proprietarul câtorva supermagazine alimentare din Franța. Fără exagerare, unul din regii capitalului.

— Mă plictisește, continuă Zoe Dragu, s-o văd cum se uită la noi ca la niște spălătorese falimentare, cum se fălește cu ceasul de la Cartier, mantoul de la Sophie Sitbon, poșeta – „un capriciu delicios, dragele mele” – de la Kenzo etc.

— Clar! înțelese Dragu așezându-se la locul lui preferat, un fotoliu cu spatele spre fereastră.

După ce Marian terminase facultatea, Zoe hotărâse să vândă apartamentul în care locuise cu bărbatu-său din 1940. „Eu, îi explicase fiului, nu sunt îndeajuns de bătrână, iar tu ești de-ajuns de mare ca să avem dreptul la o viață personală. Nu suport să incomodez, dar nici

să fiu incomodată.”

În consecință, îi dăduse o parte din bani lui Marian, iar cu restul achiziționase un apartament pe Dimitrov, schimbat apoi cu o garsonieră dublă, pe Bulevardul Dacia, adevărată bijuterie: dale roșii în loc de parchet, lumini camuflate în antablament, baia căptușită cu faianță turquoise, boiserie de mahon.

Inginerul își plimbă privirea asupra decorului familiar. După înstrăinarea apartamentului, maică-sa își păstrase obiectele preferate, îi îngăduise lui să-și aleagă tot ce poftește, restul vânduse. Marian se stabilise de mult asupra pieselor pe care le va păstra după moartea Zoei. (N-o dorea, ținea sincer la maică-sa.) Avea să rețină orologiul Second Empire, o piramidă încadrată de două obeliscuri, combinație de marmură neagră și de Suedia; greoi, desigur, prea important, fără grație, dar se potrivea cu colțarul baroc. Va păstra și reproducerea după Murillo[29]. Reproducerea Zoei n-avea cine știe ce valoare, dar pictorul fusese îndemânatic și tabloul, discret prin dimensiuni, avea să „dea bine”, rapel cu gobelinul din sufragerie – *La vendidia*, culesul strugurilor. Va vinde „chinezăriile”, porțelanuri, jaduri și miniaturi din fildeș, căci nu ținea

---

[29] Bartolomé Esteban Murillo (n. 31 decembrie 1617, Sevilia – d, 3 aprilie 1682, Cádiz) a fost un pictor spaniol din sec. al XVII-lea. Este una dintre cele mai importante figuri ale picturii baroce spaniole.

la arta orientală, ca și biroul venețian, sinistră mixtură sepulcrală de abanos și sidef.

— Cine mai vine? întrebă cu o curiozitate moale.

Zoe își tamponă delicat nările cu batista.

— În principiu, aceiași. Atena și cu bărbatu-său, Gigeta – e extraordinar ce s-a îngrășat în ultima vreme...

— Dă-i voie, râse Marian, la șaizeci și opt de ani...

— Șaptezeci și unu, preciză apăsat Zoe, dar tot nu-i dau voie, a devenit repulsivă. Mă rog, avocatul Radian.

— Tot craidon?

— Mai sobru, după operația de prostată. Cine mai vine... A, da, Matilda și, evident, Odobescu...

— *Mon colonel*! exclamă inginerul pocnindu-și călcâiele, fără să se ridice din fotoliu. Ce mai face?

— Apropo de Ion...

Zoe se opri. Își țuguie buzele și se uită la fiu-său clipind des.

— Ce-i cu Ion?

Evident, Marian cunoștea relațiile dintre colonel și Zoe. Împlinise doisprezece ani când, uitându-se pe gaura cheii în dormitor, îi văzuse dormind îmbrățișați. Taică-său avea un proces în provincie. De câte ori își amintea de întâmplare, Dragu zâmbea. „N-am avut niciun șoc, n-a căzut niciun univers. În ziua aia aveam teză la istorie, «Războaiele punice» și am copiat cu râvnă... De, eram blindat încă de atunci.”

— Dragul meu, nu trebuie să ți-l descriu pe Ion, știi că a fost toată viața un caraghios, dar păstra totuși anumite limite. Acum e de-a dreptul penibil... Cred că-i sclerozat.

— Lasă preambulurile, mamă. În general, te exprimi mai direct.

— Sunt atât de consternată eu însămi!

— Ciudat! Tu nu vii ușor de-a dura!

— Fără îndoială... Acum însă... Ideea e de-a dreptul fistichie. Gândește-te numai! își închipuie că ești amenințat cu moartea.

— Niciodată nu m-am simțit mai sănătos!

— Nu fi imbecil, *mon petit*. Îi e teamă de un asasinat!

— Asasinat?!

— Textual. Ca soluție, îți sugerează să te refugiezi câțiva ani în provincie.

Marian Dragu râse artistic. Hohote distincte subliniind aberantul temerii și al soluției. Ceva însă în gargara de ilaritate răsuna nesigur, fals, și Zoe Dragu își concentră privirea:

— Marian! Te cunosc bine și știu că nu ești o pildă de virtute... N-am fost nici eu și ar fi ridicol să-ți pretind ție mai mult.

Inginerul o asculta cu buzele încleștate. (O venă pe care acum o observa Zoe prima oară îi zvâcnea sub ureche. Părea ceva viu, o râmă care se zvârcolește, o

omidă, și doamnei Dragu îi venea să întindă mâna s-o dea la o parte, s-o alunge.).

— Mai știu, sau intuiesc că nu toate afacerile tale au fost tocmai... elegante, dar mi-am zis că asta-i negustoria... Spune-mi, dragul meu, există cineva pe care să-l fi... supărat chiar atât de tare, să-l fi rănit atât de adânc încât să-ți dorească moartea?

Dragu se ridică și începu să se plimbe prin odaie. Din când în când, lua câte un obiect în mână, îl răsucea, sau pur și simplu îi schimba poziția.

— Vezi, mamă, există oameni și oameni. Iar reacțiile diferă în funcție de temperament, mentalitate, stare de spirit. I-am văzut pe unii făcând icter pentru că, la piață, au scos din portofel o hârtie de zece, convinși fiind că dau una de cinci, iar vânzătorul, chilipirgiu, nu le-a atras atenția și evident nu le-a dat restul. Alții, în schimb, acceptă cu seninătate că li s-a furat în tramvai o mie de lei sau că au spart un vas de preț. „Dacă-mi rupeam o mână mă aranja mai bine?”

— În consecință?

— În consecință, consider că față de tot ce-am făcut, dar absolut tot, doar un nevropat, un nebun furios, ar putea să-mi dorească moartea.

Se simțea însă îngrijorat, nu era la primul avertisment și, dintr-o dată, vizita nu-i mai făcu plăcere. Rămase încă un sfert de oră schimbând fraze de circumstanță,

apoi ieșiră împreună și o conduse pe Zoe până la prima stație de taxiuri. Când mașina demară, doamna Dragu îi făcu un semn grațios cu mâna.

Îl vedea pentru ultima oară.

10

Pe patul din dormitor, sacul de voiaj era aproape plin. Anca Dragu, în capot și cu obrazul dat cu cremă, recapitulă cu glas tare:

— Cred că am pus totul: vasăzică o bluză de schimb, foile cenușii, furou, cămașa de noapte. Trusa de cosmetice... A, da, să nu uit! Peria de dinți. Rânji sinistru: Ar fi culmea. Tocmai peria de dinți...

Trase fermoarul doar pe jumătate și duse sacul în vestibul. Marian nu era acasă, anunțase că întârzie la o canastă și o rugase să noteze pe agendă numele persoanelor care-l caută în lipsă. Anca se executase conștiincios și cu litere majuscule: Olga (cea mai isterică dintre toate!), Florina (perseverentă încă după șase luni de abandon), Andreea (miorlăială sâsâită), tovarășa Doina de la organizarea muncii (trombon! tovarășa de la... te caută la serviciu, nu acasă la zece noaptea!).

Anca se trânti pe pat cu o carte, dar își dădu seama imediat că e incapabilă să se concentreze. „De-ar trece și ziua de mâine! Să fie mai repede sâmbătă... nu mai am

răbdare...”

Starea aceasta de febrilitate o sfâșia. Nu mai știa cu ce să-și ocupe timpul. Spălase, călcase, își făcuse valiza cu două zile înainte.

Scoase sticla de whisky din bar și umplu sonda până la jumătate. În mod obișnuit, nu se atingea de băuturile străinești, acestea fiind destinate decorului sau unor guri simandicoase care trebuiau zdrobite de un anumit *modus vivendi*. Însuși Marian, când era singur, se mulțumea cu vodca autohtonă, eventual Havana Club. La „Vagabondu” (Johnnie Walker), Tovarășul Nelu (Lord John), Cucu Ana (Queen Ann) etc... se uita cu duioșie de mamă, neîndrăznind să le atingă decât cu cârpa de praf.

Anca sorbi cu voluptate din licoarea aurie. Nu fusese o băutoare, maică-sa, zgârcită și austeră, nu-i îngăduise nici măcar o linguriță de bere sau vin chiar în sărbători, și își amintea azi amuzată că, până a se căsători cu Marian, nu comanda în restaurante decât limonadă sau pepsi.

Nu pentru că s-ar fi ambalat cu Marian, abstinent din patologică dorință de conservare. Constatase însă că serile, nopțile în care lipsea le îndura mai ușor, fantezia – până la obscen de plastică, imaginându-și partidele lui cu diverse partenere – pierdea din acutul contururilor și cel puțin adormea. Se trezea în zori cu gura uscată, ochii

injectați și obrazul ciudat de întins. Buhăiala, în fază incipientă, îi dădea un aer de prosperitate. Colegele o întrebau numele cosmeticienei. Anca răspundea invariabil: o cheamă *Vodca*. Prietenele râdeau câș: „A început și asta să se creadă spirituală...”

Acum, turnându-și al treilea pahar, decise definitiv că alibiul ei era perfect, că întreaga combinație nu prezenta nicio fisură. Nu era o concluzie îmbujorată cu efectul alcoolului, se simțea sigură. Amănuntele le pusese la punct perfect lucidă și reflectând vreme de săptămâni.

„Sâmbătă dimineața voi fi o femeie văduvă.” Se auzea declarând cu obrazul desfigurat de durere și păr răvășit (obligatoriu răvășit, dă un aer nenorocit, mai eficace decât lacrimile) anchetatorului:

„Am luat trenul de ora șase și cinci spre Caracal... (Fii atentă! Nu uita să iei bilete și pune șalul persan – e ca un stindard – pentru ca ulterior casierița să te poată identifica...) Nu ne-am certat. Am plecat pur și simplu s-o văd pe mama. E singură, în vârstă, n-am fost la ea de astă-vară. Apoi mi s-a telefonat de la procuratură... Altceva nu știu nimic...”

— Ba știi, fetițo, continuă cu glas tare. Te vei trezi ca de obicei înaintea lui Marian, îi vei pudra peria de dinți cu cianură. O să aștepți până crapă, ștergi toate urmele în liniște și pleci cu trenul următor, de nouă patruzeci...

La ora aceea, n-avea cine s-o vadă părăsind blocul.

Dobreștii erau la băi, bătrâna Scurtu era în spital, Cernat nu ieșea înainte de douăsprezece, poștașul venea după prânz...

Până stinse lumina, Anca se delectă gândindu-se la modelul rochiei de doliu. „După șase luni, am s-o port cu perle... dă foarte distins...”

Adormi. În timpul somnului întinse mâna căutând reflex trupul bărbatului. Degetele se înfipseră crispate în așternutul rece.

11

În mintea Olgăi Gabrelotti răsuna, refren insuportabil, discuția cu Marian.

— Draga mea, a fost frumos, dar acum a trecut. Fii înțelegătoare.

— Mie nu mi-a trecut.

— Ți se pare. Sunt convins că exagerezi.

Reușise să-i vorbească dând buzna peste el la institut. Năvălise în birou ca o furie și se proptise dinaintea biroului șuierând:

— Îți bați joc de mine?

Jenat de privirile sarcastice ale colegilor, Dragu se ridicase și, luând-o afectuos de braț, o scosese pe coridor.

— Nu vrei să discutăm în altă parte?

— Aici!

— Olga, fii rezonabilă.

— De cinci zile te ascunzi de mine, acum nu mai scapi.

— Facem o convenție. Mă aștepți la patru jumătate în stație.

Intraseră apoi într-un birt modest. Dragu încercase să-i explice dialectic și cu toate menajamentele că legătura nu-l mai interesează.

— În definitiv nu ți-am ascuns că sunt însurat, nu m-am angajat cu nimic.

Olga îl sfârtecase cu privirea.

— Vrei să-mi spui că te-ai întors la nevastă-ta? Că de dragul ei mă concediezi?

— De ce nu? E o femeie onorabilă, drăguță și la care țin foarte mult. Ca dovadă, nicio clipă nu m-am gândit s-o abandonez... Ți-am promis vreodată s-o fac?

Adevărat, nu-i făgăduise, dar faptul în sine i se părea Olgăi un amănunt lipsit de importanță. Temperament pătimaș, vulcanică până aproape de patologic, neobișnuită să-și frâneze poftele, nu suporta organic să-i stea ceva sau cineva în cale. Părinții, divorțați pe când era copil de școală primară, nu o struniseră. Foarte tineri atunci când se despărțiseră, având fiecare o viață privată agitată și încercând vagi remușcări față de Olga, încercau să-și panseze conștiința făcându-i cadouri costisitoare, răsfățând-o în timpul liber. Și-o azvârleau

unul altuia și fetița, până la terminarea liceului, își plimba garderoba prin taxiuri din Cotroceni la Domenii. De câte ori era expediată „te muți la taică-tău” sau „mergi la maică-ta” primea „bacșiș” o pereche de blugi, ghete mocasin, un lănțișor de aur...

Se căsătorise la nouăsprezece ani, cu un coleg de facultate, un băiat frumușel, blond ca un arhanghel, domol. După câteva reprezentații însă de impetuozitate din partea Olgăi, o luase la goană iepurește, întorcându-se la părinți...

„Și-a găsit o târfă! Ei bine, nu, dragul meu! Cu mine nu merge. Și nu merge, pentru că nu pot trăi fără tine. N-o să fii al meu, dar nici al alteia nu vei fi, chiar dacă îmi rup capul! Mi-e absolut indiferent, orice s-ar întâmpla.”

Planul i se părea excelent și eficace, ca toate soluțiile simple: Marian avea sâmbătă SRL[30]. Nevastă-sa va fi plecată în provincie după cum îi comunicase ea însăși. La prânz îi va suna la ușă cu un buchet de flori și o sticlă de whisky. „Nu mai am nicio pretenție, bem pentru despărțire, îți urez noroc!”...

Verdele de Paris avea să desăvârșească restul.

---

[30] Săptămână Redusă de Lucru.

Anton Cernat închise aparatul de radio. Îi deranja gândurile. Pe chipul parcă de lemn, doar privirea încordată viețuia. Stătea în fotoliul orientat spre fereastră, uitându-se fix la cerut cenușiu de iarnă.

„Mai sunt două săptămâni până la Crăciun... Nici atâta... Ei bine, pe ăsta o să-l rateze...”

Își aminti iar, clocotind de furie, de alte sărbători când făcuse sacrificii – mai ales în anii grei de după război – pentru ca „să se bucure băiatul”. Și toate numai din pricina Elvirei: „Noi n-avem copii, îi suntem nași, o să ne fie de ajutor la bătrânețe...”

— Am avut pe dracu’! mârâi Cernat uitându-se cu ură la fotografia Elvirei, al cărei obraz i se părea acum puhav, ochii palizi, mustind de idioțenie. Tu baremi ai crăpat înainte de a-ți admira opera, iar mie, vezi bine ce ajutor îmi dă! Brânci în groapă!

Când Marian împlinise optsprezece ani, Elvira, cu aceleași argumente oscilând între calculul meschin al investițiilor pentru viitor și afecțiunea caracteristică femeii care și-a pierdut copilul și acum îi căsunează pe odrasla vreunui neam sau al câte unui vecin și începe să-l plouă cu dragoste anormală și cadouri, îl determinase să-i dăruiască ceasul lui de aur, un Loginnes de buzunar cu patru capace. Vezi Doamne,

majoratul!

„Ce dobitoc am fost! Cu ce naiba m-a amețit? Măcar de aș fi iubit-o, măcar de m-ar fi făcut fericit în pat! Sau să-mi fi păsat de bătrânețe. Eram sănătos tun, nici acum nu-s bolnav iar toți ai mei au trăit peste optzeci de ani și niciunul n-a murit în baston sau cărucior...”

Greșeala cea mai mare o săvârșise însă când renunțase la propria lui locuință și se mutase la „canalie”. Băiatul n-avea mașină... „Ptiu! scuipă spre propria-i imagine din oglindă: Bătrân sclerozat!...” Se gândise însă că odaia e complet separată, cu duș, și după chef ar fi participat sau nu la viața tinerilor Dragu. Când nu mai avusese nimic de obținut de la el, Marian încuiase definitiv ușa corespondentă.

— Aici te-a ars, finule! rânji Anton Cernat. Am cheia. O să intru peste tine și înainte de a-ți face cruce – avu un gest semnificativ – Kaput! Amin! Și asta cât de curând... Dacă nu eu...

Îl înecă un acces de tuse. Când isprăvi, se apropie de calendar. Fără să fie propriu-zis credincios, bătrânul își închipuia că o crimă săvârșită chiar în timpul sărbătorilor de Crăciun ar cântări mai greu la judecata cea mare. De aceea, devansase data crimei.

Rămăsese pentru sâmbătă 15 decembrie.

Piatra scăpăra splendid la lumina veilleusei. Era un smaragd de trei carate instalat pe o crenguță de briliante. Un model de acum circa o sută cincizeci de ani, dar „anticele” aveau picanteria lor, se purtau din nou alături de străbunii nobili.

Pe doctorul Alfred Mircescu îl umfla râsul când auzea câte o cuconiță (în materie de snobism, femeile dețin campionate), prima sau a Sturdza sau verii Ghiculești. Cu surâs condescendent, spre sporirea notei de autentic și justificarea numelui plebeu, un „escu” oarecare, strecurau și câte o mezalianță; mariajul neconvenabil era determinat în general fie de pasiunea bunicii pentru un mișel de rând, ofițer de obicei, sau de falimentul bunicului prinț, care fatal dusese la însoțirea cu un negustor bogat.

În continuare, „strănepoata” Callimachilor [31], sau

---

[31] Callimachi, Calimachi ori Kallimachi a fost o familie boierească moldo-greacă fanariotă, care a dat mai mulți domnitori ai Moldovei. La origini, a fost o familie de răzeși din zona Orhei din Basarabia. Familia mai are încă urmași în România zilelor noastre.

Ghiculeștilor[32], sau Mavrocordaților[33] își arăta inelul, broșa ori brățara rostuite de pe la bătrâne, autentice aristocrate ajunse în mizerie:

— Uite vezi, ăsta îl am de la bunica (sau stră, sau mătușa mare, sau...). Era născută Cantacuzino... Din păcate, au rămas doar câteva piese. Apoi, cu oftat și surâs resemnat: Știi cum a fost atunci, după ce s-au schimbat vremurile. S-a pierdut totul...

Artistele în materie făceau rost și de fotografii vechi, cucoane și domni importanți în straie bogate plini de giuvaeruri – vezi pozele de la Bellu. Erau preferate burțile cu veste și hara-kiri de lanțuri pe care le presimțeai scumpe și grele la cântar, barbetele și mustățile à la Franz-Jose[34], uniformele de generali de la 1877, crinolinele și umerii goi, ori, dimpotrivă, cascadele de dantele Bruxelles ori Valenciennes, à la Marie Stuart.

Răposații, uitați de decenii în albume de catifea cu

---

[32] Familia Ghica este o veche familie de boieri din Țările Române, originară din Albania, care a dat mulți domnitori în Țara Românească și în Moldova, mari politicieni, oameni de știință și de cultură români.

[33] Familia Mavrocordat (limba greacă veche: Μαυροκορδάτος) a fost o familie boierească română provenită din Fanar, care a dat Țării Românești și Moldovei mai mulți domni fanarioți în secolul al XVIII-lea.

[34] Franz Joseph I al Austriei, a fost un împărat al Austriei din Casa de Habsburg, rege al Ungariei și Boemiei, rege al Croației, mare duce al Bucovinei, mare principe de Transilvania, marchiz de Moravia, mare voievod al Voievodatului Serbia etc. Din 1848 până în 1916.

colțuri de argint, zâmbeau iar pe ziduri de bloc nou, contemplând căpiați oameni a căror existență n-ar fi presimțit-o chiar dacă și-ar fi închipuit că neamul nu li se va stinge niciodată.

Mircescu puse inelul la loc, în cutiuța de marochin roșu pe care literele de aur – Valentin Rue de la Paix – se deslușeau încă perfect.

Momeala! Da, momeala ținuse.

— Am un inel de vânzare, domnule inginer. O adevărată piesă.

Glasul lui Marian Dragu răsunase plin de uimire în receptor:

— Ia te uită! Cum se face că vă adresați tocmai mie? Dintre toate calificativele cu care m-ați dezmierdat, „escroc" a fost cel mai gingaș.

— Sunteți dintre puținii în măsură să precizeze giuvaerul și care poate oferi o sumă substanțială, nediluată de rate.

— Perfect! Ce propuneți?

— Vă pot face o vizită sâmbătă?

— Prefer să vin eu la dumneavoastră.

— Regret, dar mi-e imposibil. E ultimul obiect de preț al mamei și nu știe că am de gând să-l înstrăinez. Trebuie menajată.

— Înțeleg. Rămâne atunci pe luni, să zicem.

— Insist pentru sâmbătă, domnule Dragu. (Nevastă-

sa îi comunicase că pleacă la Caracal, deci lucrurile se aranjau cum nu se poate mai bine.) Am nevoie stringentă de bani, până la sfârșitul acestei săptămâni.

Alfred Mircescu puse inelul alături de o fiolă cu un lichid de un verde identic cu cel al smaragdului.

„Coincidențele destinului!” traduse Mircescu.

Un frison care-i zgâlțâia tot trupul îl cuprindea la gândul că-și va recupera comorile, cristelnița brâncovenească, icoana veche de o mie de ani, Picasso-ul, desenul lui Toulouse-Lautrec... I-l făcuse cadou după operația reușită o bătrână a cărei bunică, Elsa Filip, o aventurieră, colindase lumea împreună cu un taraf de lăutari. Cărbunele lui Lautrec o surprinsese la Moulin Rouge.

Doar mâna lui genială ar fi putut reda mișcarea aceea îndrăzneață, de pasăre venită în picaj, a arcușului. Elsa fusese desenată din spate, cu profilul abia schițat rezemat de vioară. O capodoperă pe care n-ar fi schimbat-o cu niciunul din desenele lui Ingres[35].

„Să-mi aduc aminte să iau sacul albastru. Intră totul acolo, și nu atrage atenția...”

I se făcu dintr-o dată foame și părăsi odaia.

---

[35] Jean Auguste Dominique Ingres a fost un pictor francez neoclasic. Deși Ingres se încadra el însuși în tradiția pictorilor istorici, precum Nicolas Poussin și Jacques-Louis David, spre sfârșitul vieții sale, recunoașterea sa generală a venit din aprecierea remarcabilele sale portrete, atât desenate cât și pictate.

În bucătărie, Laura Mircescu mânca fursecuri de ciocolată cu lapte. Își măsură fiul ironică.

— Ce-a rămas cu asasinatul tău, Alfred? Urmăresc în fiecare zi decesele din gazetă cu sufletul la gură. Zău, prea îmi dai emoții. *À mon âge, tu sais*...

Alfred Mircescu deschise hotărât frigiderul. Scoase untul și un pate de ficat și declară pe un ton care se voia indiferent:

— Consultă-l pe cel de luni, dar nu înainte de a-ți lua propranololul.

— Luni?! De ce luni?

— Pentru că duminică nu apare *România liberă*.

— *Tiens!* Înseamnă că sâmbătă...

— Exact. Sâmbătă.

Bătrâna chicoti, dar nu comentă. Își muie buzele în cană, apoi, aducându-și aminte, rosti pe un ton diurn:

— Să nu uiți de andive, Alfred.

— Acum s-a închis. E ora două.

— Bineînțeles că nu acum. Dar mâine să nu uiți. Adăugă sarcastică: Sâmbătă s-ar putea să fii prea ocupat...

14

„Doamne! De-ar înceta odată! Simt că înnebunesc!"

Octavian Nanu strângea pumnii de furie. Capul îl

ținea între două perne rezemate de brațele ridicate. Inutil! Trăncăneala leneșă a cucoanei Lucreția spărgea zidurile încăperii, străpungea pânza pernelor, îi sfredelea burghiu urechile.

Din pricina frigului, proprietăreasa încuiase celelalte odăi și își primea acum prietenele în dormitor.

— Da, draga mea, o potrivești bine din făină... cât cuprinde... știi, până se îngroașă, ca la clătite...

Nanu făcea eforturi disperate să n-o audă.

„Sâmbătă! mai am treizeci și șase de ore... După aia, nu mă mai interesează nimic.”

Avu un râs care răsună ca un scâncet.

„E ultima vineri pe care o trăiești, tovarășe inginer Dragu!”

Încercă o voluptate specială gândind, ultima. Și repetă cuvântul, de astă dată cu voce tare:

— Ultima.

— Taci! făcu dincolo coana Lucreția ridicând un deget. Parcă zise ceva... Îi?... Mi s-o fi părut! Spui drept, n-am mai pomenit asemenea nație de om și slavă Domnului, n-am trecut nici eu prin lumea asta cu urechile astupate. Răposatul, după cum bine știi, a fost grefier patruzeci de ani la raionul Tudor Vladimirescu, mă rog, cum îi zicea, și auzea destule. Venea acasă și tot povestea...

— Dacă te deranjează, auzi Nanu glasul celeilalte – o

știa, o cumătră cu multe șorțuri și urechea din naștere în forma găurii de cheie – de ce nu-i faci vânt?

— Aia e, că nu mă deranjează, râse cucoana Lucreția. Nici nu-l simt. Da' spune și dumneata, coană Valerică! Stă la mine de aproape doi ani și nu știu dacă a strănutat o sută de cuvinte. Omul, că-i necăjit, ori bucuros, tot mai sloboade un of! ori un ha, ha, ha! Spui drept, mi-e milă să-l dau afară. Când mă gândesc la el, parcă văd un câine fără de stăpân, amușinând porțile în noapte aprigă de iarnă.

„... câine fără stăpân, repetă Octavian Nanu foindu-se în așternutul prea fierbinte, umed ca un scutec, ca un chilot de baie îmbrăcat sub pantaloni înainte de a se fi uscat. Și are dreptate!"

Așa se simțise după ce-l abandonase Cecilia. Îngrozitoare zile, săptămâni, luni... Se gândise la sinucidere, la crimă, simțea nevoia unui act disperat. O reîntâlnise după vreo cinci ani, tot zveltă, tot fâșneață, mereu cochetă dar în mod evident îmburghezită. Emana din întreaga ei făptură un sentiment de automulțumire, de suficiență, de „m-am ajuns". Se cazase bine – era căsătorită cu un colonel de aviație – și devenise extrem de importantă.

— Ești fericită?

Se întâlniseră cu totul întâmplător în Piața Romană și se lipiseră de ceasul de la Leonida ca să nu încurce

circulația.

— Dar, bineînțeles! Am doi copii... Vino într-o zi la noi, să ne vezi apartamentul, să-l cunoști pe bărbatu-meu. Trebuie să-ți spun că-i un om supercivilizat, știe că ai existat în viața mea. În fond, de ce nu am rămâne prieteni?

Nanu se crispase. Detesta stilul bărbatului nobil a cărei siguranță de proprietar e travestită în înțelepciune cu mult sos de distincție. Vezi romanele englezești: Lady Abigail și Sir John s-au iubit în copilărie, au fost chiar logodiți... Și ce importanță are? Hai să uităm fleacurile, suntem amici, marțea viitoare dejunăm la King.

— Pe Dragu l-ai mai văzut?

Cecilia îl măsură surprinsă.

— Dragu?! Bag de seamă că ai rămas un caraghios. N-a însemnat niciodată nimic pentru mine.

— Și atunci? De ce m-ai părăsit?

— Am realizat la timp că nu-mi poți oferi nimic sau mă rog, foarte puțin din tot la ceea ce aspiram eu. Hai să lăsăm momentele dezagreabile! Spune-mi când vii să ne vezi... Uite, mie mi-ar conveni de pildă miercuri seara... Îți explic unde stau, e foarte simplu...

Nanu o ascultase cu un sfert de ureche. Intuia perfect cum avea să decurgă vizita, o etalare de multilaterală bunăstare: „Uite, covorul ăsta e manual, a costat atâtea

mii de lei – și leul era leu”, sufrageria, refuzată la export, dormitorul stil, uzina muzicală în care intrase iar o căruță de bani. Urma obligatoriu un recital al copiilor geniali, „ia spune tu, Cătălin, poezia aia cu bunica și gâscanul”, apoi repertoriul colonelului – isprăvi – vitejii – decorații – și „între noi fie vorba” cât îl costase remontul vilei.

— ...tai mărunțel, faci un rântaș și...

„Tai mărunțel... Nu! rânji Octavian Nanu. Eu n-o să fac tocană. Dau o singură dată... știu cum să înfig cuțitul. De jos în sus! Și adânc. Rămâne pe sâmbătă.” Îi reveni absurd în minte titlul unui roman de-al lui Hilton și parafrază „Adio, mister Dragu!”

Râse și în curând adormi.

— ...nu-l ții în cuptor mai mult de zece minute... Smântâna o servești la masă.

15

Când intră în vestibul, inginerul Dragu oftă cu satisfacție. „În sfârșit! Liber până luni...”

Își lăsă ca de obicei servieta pe cuierul oglindă și se descălță.

— Anca! Ai venit?

Întrebase mașinal. Dacă nu ținea în brațe o femeie, prefera să fie singur și urmărea cu oarecare sentiment

de nemulțumire ceasul care parcă totdeauna se grăbea când nevastă-sa trebuia să se întoarcă. Anca venea de obicei spre șase. Lucra departe și până acasă trebuia să schimbe trei mijloace de transport. În realitate, Dragu ar fi putut-o scuti de tracasatul drumului aducând-o cu mașina. Își menaja însă timpul și „calul”. Uneori, văzându-l pierzându-și ceasuri întregi îngrijind Taunusul roșu achiziționat cu doi ani în urmă, Anca se simțea cuprinsă de ură. Ar fi aruncat-o în aer și era încredințată că, având de ales între nevastă și mașină, Marian ar fi sacrificat-o fără șovăială pe cea dintâi.

Telefonul țârâi discret și inginerul, în halat, se trânti pe canapea, pregătindu-se pentru o șuetă plăcută.

— Da, răspunse cu glas de o virilitate afectată.

O voce voalată, evident contrafăcută, se interesă:

— Dragu?

— Da, răspunse inginerul puțin contrariat.

Nimeni nu i se adresa punctând scurt doar numele de familie. Nici măcar la serviciu.

— Cu ce vă pot fi de folos?

Celălalt râse.

— Am vrut să te avertizez că mâine, sâmbătă, vei muri. La revedere.

Perplex, inginerul înregistră declicul convorbirii întrerupte și rămase cu receptorul în mână. Încercă să râdă: „Ce banc tâmpit!”

Simțea însă vag că glasul acela nu era pus pe bancuri.

Când se trezi, constată că nevastă-sa trecuse pe acasă. Văzu plasele în bucătărie încă nedesfăcute, iar pe biroul lui corespondența adusă cu poșta de după-amiază. Una din scrisori îi era adresată cu mențiunea „strict personal". Surâse satisfăcut băgând de seamă că plicul e intact. La începutul căsătoriei lor luptase serios cu nevastă-sa pentru a o determina să respecte secretul corespondenței.

— Între doi soți nu trebuie să existe secrete.

— În cazul în speță, principiul mi se pare total lipsit de urbanism și mahalagesc.

— Știai că nu te însori cu o prințesă.

— N-am pretins decât un minim de civilizație. De altfel, problema o pot rezolva foarte simplu, deschizându-mi o căsuță poștală.

Tăie plicul cu coupe-papier-ul (era atât de pedant, încât nu suporta cel mai mic semn de dezordine, până și jurnalele abandonate la coș erau îngrijit împăturite, niciodată făcute ghemotoc) și cercetă nedumerit foaia albă pe care erau scrise doar câteva cuvinte:

„Mâine vei muri. Dacă ai de luat dispoziții testamentare, grăbește-te."

Încercă să citească și luă la întâmplare o carte găsită pe noptieră. O citea Anca: *Moartea unui președinte*.

„Aha! Kennedy! Uite de ce o țineau șalele și pe asta!”

Nevastă-sa citea enorm, făcând eforturi disperate să-și completeze lacunele educației. Din păcate, lectura fără metodă, neîndrumată, nu izbutise s-o ducă prea departe. Cunoștințele dobândite de ea se asemănau cu oaze pierdute într-un deșert imens, între care nu existau căi de legătură. Îi lipsea asociația, liantul ideilor. De pildă, acum va ști tot ce se poate ști despre asasinarea lui Kennedy, habar n-având însă ce-i cu războiul de secesiune sau cam pe unde ar veni pe hartă Texasul.

Astfel, în discuții mai subțiri, făcea gafe lamentabile, înregistra grave scurtcircuite de cultură, făcându-i pe cei din jur să-și plece ochii jenați. Cei mai puțin gingași o corectau cu brutalitate.

„Moartea...” cuvântul rămăsese înfipt în mintea inginerului și, excedat, azvârli cartea, având grijă să-i ascundă titlul sub o ilustrată rămasă pe noptieră.

Dădu drumul la casetofon și își turnă un deget de whisky „ca să-și mai schimbe ideile...”

Glasul Nathaliei Johnson, ajutată de trompeta lui Marsalis[36], umpleau încăperea cu o muzică ciudată, cu stridențe agreabile de pasăre exotică.

Caseta se întrerupse brusc. „Iar a umblat proasta aia

---

[36] Wynton Learson Marsalis este un trompetist virtuoz american, compozitor, profesor și director artistic al Jazz la Lincoln Center. A promovat muzica clasică și jazz, deseori pentru publicul tânăr.

la sculă”, își zise iritat. Brusc, rămase țintuit locului.

După câteva clipe, banda continuă să se deruleze:

— ...Te omor! Ah! Cu câtă satisfacție am s-o fac! O meriți, bestie!

Marian Dragu simți că transpiră. Era glasul Ancăi. Înțelese imediat ce se întâmplase. Neorientându-se în multitudinea de butoane și clapete, se autoînregistrase la un moment dat fără să-și dea seama. Nu o dată o surprinsese vorbind singură.

Glasul Nathaliei Johnson reluă insinuant:

— I Iove you...

Trecu în bucătărie și își turnă un pahar cu sifon. Îl bău pe nerăsuflate, și apoi încă unul. Auzi prin peretele subțire gâjâitul bătrânului Anton Cernat, care se foia prin odaia lui ca un vierme ostenit.

„Altul care bombăne singur... Trăiesc într-o casă de nebuni! Trebuie să fac neapărat ordine și în chestiunea asta...”

— Îl ucid! Cu satârul îl ucid! rosti tare Anton Cernat. Nu îmi mai pasă de nimic. Ce-or să-mi facă la optzeci de ani?

Dragu simți un cârcel în inimă. „Ce-i asta? Complot?”

— Atunci rămâne așa cum am stabilit.

— Da... da... răspunse distrat Dragu.

Vocea inginerului i se păru Leliei neașteptat de rece.

— Ascultă, am impresia că ideea nu te mai amuză cine știe cât. Nu te sfii, pot renunța, am și alte variante pentru mâine seară.

— Nu fi copil... Bineînțeles că abia aștept să te văd. Rămâne la șapte... Adăugă fără să-și dea seama: Sper să nu intervină nimic...

— Ai grijă, în caz că-mi dai plasă, nu te iert în veci! Unica scuză – decesul.

Râse și închise.

Marian Dragu rămase câteva clipe înmărmurit. Simți că nu mai rezistă și începu să se îmbrace cu gesturi precipitate.

Era ora 20:30.

16

În nări îi stăruia încă aroma suavă a parfumului folosit de Melania Lupu. O vizitase în timpul după-amiezei. Se vedeau cam o dată, de două ori pe lună și maiorul, care făcea reale acrobații de timp pentru a nu rata aceste întâlniri, se simțea mereu fermecat de personalitatea bătrânei. Melania părea că se potolise. Devenise o pensionară cuminte, care-și umplea existența cu mici distracții inofensive. Uneori, maiorul se întreba în ce mod își cheltuiește ea acum fantezia

frenetică – „schizofrenică” zicea altădată –, energia, apetitul de gangster care operează cu mănuși de dantelă...

Întâlnirile decurgeau în același mod. Când vremea o îngăduia, făceau plimbări lungi prin Cotroceniul năpădit de roze sau la șosea, prin cartierele preferate de Melania. Iubea în special Aleile Zoe și Alexandru, unde încerca emoții speciale.

„Mă întreb adeseori de ce oare străduțele acestea mă tulbură atât de tare! Îmi vine să cred că poate am trăit aici într-o altă existență. Căci fiecare casă mi-e dragă, mi-o simt aproape când încerc să ghicesc ce se petrece dincolo de perdea sau oblon, simt cum îmi bate inima. Cred că poate aș ghici realitatea dacă mi s-ar îngădui să vizitez fiecare imobil... Dumneavoastră ce părere aveți?”

Maiorul, căruia subtilitățile metempsihozei îi scăpau, ocolea afirmațiile directe dând răspunsuri evazive:

„E interesant... Mi-amintesc că în adolescență am citit romanul *Umbre* al lui Hilton. Era vorba despre o situație similară, doar că peisajul respectiv îl constituia un lac situat pe vârf de munte. În sfârșit, cam pe aici...”

O dată cu venirea toamnei, întrevederile aveau loc în salonașul bătrânei. Maiorul învățase care sunt obiceiurile preferate ale Melaniei și ale inevitabilului Mirciulică, iar bătrâna învățase să prepare cafeaua după

gustul lui Cristescu și băgase de seamă că preferă Cointreau-ul vârfuit cu un deget de Maraschino.

Cele două ceasuri de taclale treceau în zbor. Discutau câte în lună și în stele, își aminteau de cunoștințe comune – cei mai mulți ofensaseră normele de legalitate și morală – iar câteodată, maiorul îi povestea dosare vechi. Melania dorea să i le prezinte în formulă enigmistică, ea amuzându-se să ghicească soluția.

Cristescu se întorsese la minister cam în jur de opt seara și agățându-și paltonul în cuier își zise că Melania, șubredă oricum, a cam slăbit. Îl îngrijora mai ales paloarea și o tuse ușoară, dar persistentă ca un tir și pe care nu i-o cunoscuse înainte.

Când inginerul Dragu intră în birou, tocmai își spunea că ar fi trebuit să insiste mai mult, la nevoie s-o silească să viziteze medicul.

— Luați loc, spuse mașinal. Cu ce vă pot fi de folos?

— Mă numesc Marian Dragu, inginer la ICSP. Domnule maior, sunt amenințat cu moartea.

Cristescu îl cântări dintr-o privire. Un bărbat foarte bine, elegant, tipul de dandy al anilor ’50. Părea echilibrat – nimic din faciesul și comportamentul neurastenicului, așa că afirmația era cel puțin surprinzătoare.

— Cine vă amenință și de ce?

— De ce? inginerul săltă brațul într-un gest

semnificativ: Habar n-am!

„Vorbă să fie! reflectă Cristescu. Oricât de aberant ar fi motivul și oricât de țicnit proprietarul lui, ca să devină vindicativ la acest mod, trebuie cât de cât tulburat. I-ai asasinat cocoșul care te trezea dimineață de dimineață în zori sau cel puțin l-ai înjurat cu sârg, într-un schimb amabil de pumni...”

— Și cine... semnează amenințarea?

Marian Dragu surâse nesigur:

— Cine... Într-adevăr, cine sau câți?

De astă dată, maiorul simți nevoia să-și pună ochelarii de distanță. Nu, categoric n-avea de-a face cu un client antrenat al secțiilor de psihiatrie. „Dacă ăsta-i vreun nevropat, înseamnă că eu, în douăzeci și cinci de ani de poliție, n-am învățat nici cât știe un agent de la circulație.”

— Câți? Nu vă ascund că sunt uluit. Pentru ca un singur individ să colecționeze resentimente atât de grave și de numeroase, fie trebuie să ocupe o funcție extrem de importantă de la înălțimea căreia a împărțit răul cu sacul, fie avem de-a face cu un infractor extrem de abil. A pricinuit necazuri grele celor din jur, dar din păcate ele scapă bisturiului justiției. Și atunci, o reclamație la Procuratură fiind ineficace, oamenii protestează în mod personal. În ce ipostază vă aflați dumneavoastră, sau care e a treia variantă?

— În orice caz, fotografia mea nu figurează la rubricile citate. Cât despre a treia, rămâne ca dumneavoastră s-o ghiciți. Eu nu vă pot spune nimic în plus.

— Să încercăm totuși, propuse maiorul. Primo! De unde ați concluzionat că sunt mai mulți cei care doresc să vă ucidă?

— În cursul zilei de azi, am primit cinci avertismente aproape identice. Ai să mori!

— Sub ce formă?

— Telefoane, o scrisoare anonimă, amenințări formulate de un vecin pe când își închipuia că nu e auzit și chiar...

— Chiar? întrebă Cristescu urmărindu-l cu interes crescând. Chiar?!...

— Mi-e penibil s-o spun, dar asta-i situația: chiar și nevastă-mea...

— Există formulări care țin de stările excesive. Evident, ele nu sunt civilizate, dar din păcate destul de frecvente în viața de cuplu: „Te ucid!... Îți crăp capul!...” Și vorba lui Caragiale – „Să știu că intru în cremenal!...”

Inginerul își trecu mâna – degete pătrate, puternice, masculine dar lipsite de delicatețe, observă Cristescu, uite un băiat brutal, fără scrupule, căruia nu i-aș încredința-o niciodată pe fiică-mea – peste fruntea boltită, fără riduri.

— Amenințarea n-a fost proferată cu ocazia vreunui scandal. Nevastă-mea obișnuiește să vorbească singură. Fără să-și dea seama, s-a înregistrat pe o bandă. Am ascultat-o azi întâmplător.

— Înțeleg. Iată un început de drum. Cel puțin în privința doamnei, mi-ați putea desluși motivul pentru care vrea să rămână văduvă. E o stare civilă puțin îmbietoare și divorțul, înaintea crimei, ar rezolva simplu orice nemulțumiri.

— Vine dintr-o familie cu nervii zbuciumați. Există, nu-i așa, mulți nebuni, dar ăștia din neamul ei au și certificat. O vară neurastenică își petrece cea mai mare parte a anului în sanatoriul de la Predeal, un bunic s-a sinucis, mătușă-sa...

Îl întrerupse trilul telefonului. Maiorul înclină ușor capul a scuză și ridică receptorul. Ciripitul dulce al Melaniei Lupu îi descreți fruntea.

„... trebuie să știți că Mirciulică vă mulțumește grațios pentru parizer. Adevărat, și mie mi s-a părut extrem de apetisant. Mi-am îngăduit o singură felioară... Prefer să aibă el ceva gustos și proaspăt, căci are un stomac sensibil, iar chifteluțele de pește de la Gospodina i l-au deranjat grozav."

— Mă bucur, doamnă.

— Sunt convinsă că v-am deranjat, dar mi-am spus că indiferent cât de ocupată ar fi o persoană, o veste bună

dată asupra nopții nu poate decât să-i priască.

— Nici de astă dată nu v-ați înșelat.

Când închise telefonul, după convenționalele urări, pe figura maiorului mai stăruia un zâmbet duios. Se uită la Dragu care-l urmărea intrigat și respiră adânc:

— Vă rog să mă scuzați... Deci nervi neliniștiți... Apropo de doamna... Ar mai exista și alte pricini?

— Da... O gelozie patologică...

— Motivată?

— Depinde cum vreți s-o luați. Cunoașteți un singur bărbat care să fi fost fidel, dar cu desăvârșire fidel nevesti-sii? Nu mă cheamă Sfântul Grigorie Decapolitul[37] carele a sălășluit vreme de șapte ani în așternut cu o desfrânată fără s-o atingă, și în afară de asta, personajul, din câte știu eu, nu era însurat.

Cristescu se gândi o clipă de câte ori a înșelat-o el pe nevastă-sa, alt Othello cu ghenă și fustă, dar renunță. Nu era tare la aritmetică.

— Vedeți, în această chestiune, problema se poate pune din punctul de vedere al discreției, frecvenței și al comportării față de soțul inocent. O infidelitate machiată practic nu s-a comis. Când scoți însă drapele că ai aflat ce culoare de portjartier preferă Coca, sau Lili,

---

[37] Sfântul Grigorie din Decapole sau Grigorie Decapolitul a fost un călugăr bizantin din secolul al IX-lea, cunoscut pentru călătoriile sale de propovăduire a credinței creștine în lumea bizantină.

sau...

— Care bărbat normal o face? îl întrerupse inginerul. La o gelozie, repet, maladivă, nevastă-mea mai adaugă și un strivitor complex de inferioritate.

Maiorul îl măsură lung:

— Oare nu l-ați alimentat?

— Ăsta sunt și mi se pare absurd să mă cobor pentru a ajunge la nivelul ei. Știu să țin în mână o furculiță, am o frază corectă, n-am inconveniențe. Ea nu e receptivă, comite în societate gafe după gafe, își face o virtute din a fi brutală și prost crescută. Simte diferența, mai ales, de tratament din partea apropiaților, și din cauza asta a ajuns să mă deteste. Mi-aduc aminte de un dejun, la maică-mea. Eram vreo cinșpe-șaișpe persoane și printre altele ni s-a servit o supă. Singurul leorbăit care se auzea în sufragerie era al nevesti-mii.

Cristescu încercă să reconstituie peisajul matrimonial al soților Dragu. El superb, pretențios, crescut într-o casă bună, ea modestă, cumsecade probabil, dar incapabilă să urce câte două trepte o dată ca să ajungă la ceea ce el învârtea pe degete din grădiniță. Mai realiza că Dragu, pentru a face afirmații atât de neelegante despre nevastă-sa, trebuie să se fi aflat într-o stare de acută surescitare. În lumea lui, oricât de oribil ar fi partenerul de viață, nu-l blamezi în fața străinilor.

— Încep să înțeleg, în sfârșit, încerc. Hai să

inventariem acum ceilalți candidați. Cine v-ar putea detesta în asemenea măsură încât să vă dorească moartea?

— Vă repet, nu știu.

— S-o luăm altfel! Ce dușmani, chiar dacă termenul e grav, aveți? Sau măcar oameni care nu vă simpatizează, deși e absurd, dacă nu-mi place cum zâmbește Ionescu, să vâr cuțitul în el.

— Dușmani? Dragu ridică din umeri. Vorba moldoveanului: vrăjmași să dea Dumnezeu, că junghere sunt destule. Teoretic, firește că am colecționat inimiciții. Oamenii de regulă sunt invidioși, nu suportă succesul semenilor. Foarte puțini sunt în stare să admire, să se bucure de izbânda altuia.

— Pricep, surâse blând maiorul, că dumneavoastră faceți parte din categoria învingătorilor ale căror victorii îi îmbolnăvesc de hepatită pe cei din jur. De, nu-i plăcut să inventariezi în jur doar tenuri șofranii.

— Nu sunt un infatuat, domnule maior...

„Și încă ce infatuat! reflectă Cristescu. Dacă ai putea, ți-ai ridica o statuie în Piața Palatului, în mantie de o bate vântul și cu un deget ridicat... Da, domnule, oare de ce suflă crivățul în toate veșmintele șmecherilor imortalizați în bronz sau piatră și de ce naiba țin toți mâna întinsă?” La a doua întrebare aflase răspuns cu câteva săptămâni în urmă. Se afla în Piața Universității,

în dreptul statuii lui Heliade Rădulescu. Întâmplător, auzise schimbul de replici al unor puști care veneau din spate:

— Alo! Frumosule! Știi de ce a întins gagiul degetul?

— Țț!

— Ca să vadă dacă plouă...

— ...dar, continuă Dragu, am înregistrat succese puțin comune pentru vârsta mea!

— Ce fel de succese?

— Pe toate planurile, răspunse cu naturalețe inginerul. Profesional, material, ca... ezită negăsind imediat cuvântul, ca bărbat.

— Fiți mai explicit, vă rog.

Inginerul schiță un gest „cum doriți!" și începu să vorbească limpede, în fraze rotunde parcă dinainte formulate, îndelung repetate. Subiectul, în mod evident, îi făcea plăcere.

— Profesional, am mai multe invenții la activ, o specializare în RDG, câteva turnee în URSS. Dispun de un salariu maxim, iar în perspectivă am fost propus să conduc o sucursală pe care întreprinderea noastră urmează s-o deschidă în Franța, la Paris. Se uită la Cristescu triumfător: Un inventar, consider eu suficient pentru a fi invidiat, dușmănit, calomniat.

— Da, admise maiorul. Din punctul de vedere al funcției, al veleităților, există persoane pe care aceste

realizări nu le lasă să doarmă. Din acest punct de vedere m-ar interesa eventual câteva nume.

Dragu respinse categoric:

— Nu există asemenea persoană.

— De ce? zâmbi maiorul. Considerați că nu puteți fi înlocuit?

— Da. În conjunctura actuală, ținând seama de activul valorilor profesionale din institutul nostru, această eventualitate este exclusă.

— Nimeni nu-i de neînlocuit, domnule inginer. A murit Shakespeare și soarele a continuat să răsară... În sfârșit, nu modestia e defectul dumneavoastră principal. Deci, asta e situația profesională. Referiți-vă acum la succesele de ordin material.

— Hm! Veți medita din nou asupra modestiei mele. Am realizat o casă cum nu sunt multe în țara asta. Dacă vreți să vă convingeți, sunteți oricând bine venit.

— Vă cred pe cuvânt. Deci, multe obiecte de artă, valori, piese de excepție.

— Exact.

— Și care-i secretul? Oricât de bine ați fi retribuit, nu realizezi muzee dintr-un salariu.

— Nu contest că am avut și șansă și un start favorabil. Părinții mei au fost bine situați. De la ei am moștenit, ca să zic așa, un fond de bază, pe care eu l-am exploatat inteligent și având tot timpul o idee foarte exactă despre

cotele de la bursa artei. Adăugați plecările în străinătate, care totdeauna aduc beneficii.

— Exprimat mai plebeu, ați cumpărat ieftin și ați vândut scump. S-a simțit cineva frustrat în urma acestor operațiuni?

— Habar n-am și nici nu mă interesează. La urma urmei, dacă intru într-un magazin și achiziționez un obiect care nu corespunde prețului, adică realizez că m-am păcălit, nu mă duc a doua zi să arunc în aer unitatea.

— Comparația e speculativă, dar mă rog... Au existat deci persoane care s-au considerat spoliate. Din nou, aceeași rugăminte: oferiți-mi câteva nume.

— Imposibil. Ar trebui să vă dau o listă a tuturor tranzacțiilor mele, urmând să vă informați personal în ce măsură au rămas nemulțumiți.

— Vă rog s-o pregătiți.

— Am să încerc. Nu țin registre.

— Dar aveți facturi și chitanțe. Obiectele prețioase – oricât aș fi de novice în materie – au de obicei buletin de identitate. Referiți-vă acum la a treia categorie de succese.

Dragu surâse încurcat:

— Mi-e foarte penibil...

— Depășiți momentul. Nu dați impresia unui rușinos...

— Domnule maior, eu nu sunt vinovat că Lili m-a

preferat lui Costică sau că nevasta lui Nelu îmi face avansuri.

— Nici în această direcție nu-mi puteți oferi nume?

Pe chipul inginerului se ivi o expresie de mare senior, gentilomul *sans peur et sans reproche* de pe vremea turnirurilor, gata să-și sacrifice viața pentru onoarea stăpânei inimii sale.

— Regret, dar aș fi lipsit de cel mai elementar cavalerism, nominalizând. Ar fi inelegant față de doamnele în cauză, dintre care multe sunt cineva sau soții de „cineva...”

Cristescu râse:

— Îți vine să crezi că au existat legiuni de femei în viața dumneavoastră. După cum se vede, ați lucrat în toate domeniile la scară maximă. Bun! Ce pot face eu acum?

— Asta trebuie s-o știți singur, replică parcă ofensat inginerul. Existența unui cetățean e amenințată, trebuie să luați măsuri.

— Domnule inginer, în douăzeci și cinci de ani de meserie întâlnesc primul caz de acest gen, și din câte știu eu nici colegii mei n-au întâlnit ceva asemănător. Ascultându-vă, mi-au venit în minte romanele care apăreau cândva în *Colecția celor 15 lei*... Doar că acolo, pentru realizarea misterului și a suspensului, victima nu era avertizată că va fi ucisă. În mod normal, doar

dacă nu ai de-a face cu un sadic, în speță ar fi vreo cinci, te dai peste cap pentru a-ți lua prada prin surprindere. Un om neavizat, în anumite situații, se comportă ca un copil. Avem deci de-a face cu un caz singular. Oferiți-mi o idee: cum vă putem ajuta?

Inginerul, ofuscat, ridică dezamăgit din umeri.

— Dacă știam că așa stau lucrurile, renunțam să vă mai deranjez.

— Vreți să vă instituim o escortă? Admitem că mijloacele umane și materiale de care dispunem ne-ar permite această soluție. Dar pentru cât timp? O lună? Două? În vremea aceasta, pretendentul la titlul de asasin stă cuminte și așteaptă să vină la zar. Amână doar deznodământul.

Inginerul Dragu se ridică:

— În consecință, mă condamnați la moarte?

— Din câte am înțeles, râse maiorul, ați făcut-o dumneavoastră înșivă. Că nu sunt de acord cu sentința „privată", asta e cu totul altceva. Vă pot oferi totuși un sfat: fiți prudent, evitați locurile și orele pustii, dar mai ales încercați să-i mulțumiți pe nemulțumiți.

— Aberant! Vă mulțumesc pentru consultație.

— Totdeauna la dispoziția dumneavoastră.

Marian Dragu părăsi biroul cu pași apăsați.

„Hm! reflectă Cristescu mângâindu-și bărbia despicată, bine rasă. Infect individ... Realmente nu văd

ce pot face pentru el... Să sperăm într-o bufonadă...”

Gândurile, însoțite de adierea unui surâs, alunecară din nou spre Melania Lupu. La ora aceasta, aproape zece, desigur îl culcase pe Mirciulică și-i fredona „Berceusa” de Mozart.

17

Lelia plecase de două ore și jumătate să-l întâlnească pe Dragu și încă nu dăduse niciun semn de viață. Se înțeleseseră să-l sune chiar din locuința inginerului – un telefon măsluit, adresându-se unui unchi imaginar – prin care să le dea OK-ul. Aparatul tăcea însă și Cristea tresărea la fiecare zgomot.

Mielu 46, „locotenentul” lui, îi urmărea ironic zbuciumul, mestecând chewing-gum.

„Îi e ăstuia acum de tezaurul inginerului, cum mi-e mie de statuia Aviatorilor. Îi pasă de gagică să nu fi ajuns la maioul frumosului...”

Cristea stinse a cincea țigară, fumată doar pe jumătate. Se plimba agitat prin încăpere, izbindu-se mereu de picioarele întinse ale lui Mielu.

— Ce-ai cu umblătorii mei, coane?

Își schimbă totuși poziția, lăsându-i drumul liber.

— Nu pricep ce s-a întâmplat. Trebuia să sune de cel puțin o oră...

— S-o fi defectat telefonul ăluia, opină fără credință Mielu.

În ceea ce-l privea, n-avea niciun dubiu. Leliei îi plăcuse Dragu, trebuia să fii amiralul Nelson de ambele faruri ca să nu-ți dai seama.

Mielu 46, copil al cotloanelor neguroase din marele oraș, avea filosofia lui de viață, care excludea din capul locului noțiuni ca cinste sau morală. „Cred într-un tip atâta vreme cât ceea ce face sau îi cer îi aduce vreun profit sau îi produce o plăcere în organism...”

În consecință, considera cuvântul de onoare drept o figură de stil, nu credea în nimic, și ar fi fost în stare să vândă și sicriul lui taică-său, împreună cu locatarul, dacă afacerea ar fi fost rentabilă.

— S-a defectat pe dracu’! făcu iritat Cristea. N-ai idei mai deștepte? Se bătu cu degetul în tâmplă: Acolo, la tine, nu-i trafic deloc?

— Sunt sens unic! Ascultă, apropo de idei. De ce nu bagi matale o sârmă? Dacă răspunde, îl ceri pe mitropolitul Moldovei și te scuzi că-i greșeală.

Cristea se repezi la aparat și formă numărul inginerului.

— Degeaba!

Mielu 46 își stăpâni zâmbetul. „Cred și eu! Că ăla răspunde la țignale când îi arată damei o figură de judo...”

Cristea trânti receptorul și spuse brusc:

— Ascultă, nu mai ține. Uite cum procedăm...

— Poruncă!

— Eu rămân aici, pe fază, poate că totuși sună, iar tu te duci acolo, în recunoaștere. Ceva s-a întâmplat. Uite cheile de la mașină.

Mielu se întoarse după vreo oră, palid și extrem de agitat.

— E groasă, coane!

— Ce-i? De ce ai întârziat atâta?

— Am dat târcoale o vreme cotețului, ca să mă orientez. Pe urmă, am urcat la individ și am sunat la ușă. La o adică, mă dădeam drept unul care-l caută pe nașu' Costică.

— Și?

— Zexe! Mucles! Mi s-a părut curios că n-aud nimic... La ședințe din astea, se vâră difuzorul, știi, de atmosferă.

— Zii mai repede!

— Mi-am scos scula și i-am dibăcit broasca. Nu cine știe ce... Un 333 – England. Când intru, doar o aplică aprinsă și-l văd pe Superbu' la podea, făcut țăndări. M-am cărăbănit accelerat.

— Și Lelia?

— Nici urmă.

* * *

— Alo! Alo! Miliția?

— Da, răspunse ofițerul de serviciu.

— Miliția?

— Da, tovarășe!

Califică expert: „Bătrân, surd și speriat.”

— Mă numesc Anton Cernat și locuiesc pe Ana Ipătescu 99 C... Vecinul meu de apartament, inginerul Marian Dragu, a fost asasinat.

18

— Mă simt vinovat, spuse Cristescu.

Colonelul Ionaș îl privi scurt. Maiorul era palid și trăda o tulburare care nu-i era caracteristică.

— Nu-s nici patruzeci și opt de ore de când individul mă avertizase că va fi ucis. Și totuși l-am lăsat să plece...

— Ce puteai face? Să-l cazezi la noi? Nu, dragul meu, e absurd să-ți inventezi culpe. Ce fel de om era?

Cristescu oftă încercând să reconstituie portretul inginerului.

— Genul de bărbat care reușește totdeauna, nu prea scrupulos în alegerea cărărilor și mijloacelor. Egoist

până la ferocitate, narcisist desăvârșit – se admira și din față și din profil, și pe din afară și pe dinăuntru –, teribil de infatuat. Dacă i s-ar fi dat posibilitatea să se mai nască o dată, nu și-ar fi schimbat cartea de vizită nici cu Alexandru Macedon[38]. Un asemenea bărbat atrage fulgerul inimicițiilor ca un magnet.

— Băieții din echipă păreau striviți de decorul apartamentului.

— Într-adevăr, e „gălăgios”, uluitor de somptuos. Muzeu fără cea mai mică notă de exagerare și nu trebuie să fii expert ca să-ți dai seama că fiecare obiect de acolo, raportat la un salariu obișnuit, reprezintă ani de muncă. Asemenea inventar, fără pleașca unei moșteniri sau altă lovitură băftoasă de destin, nu se poate realiza într-o singură viață.

— Poate că mobilul crimei ar trebui căutat cam pe aici.

Cristescu ridică o clipă ochii spre figura jovială a colonelului. Era un bărbat între două vârste, corpolent, și care își economisea mișcările și gestica la maximum. Se deplasa foarte rar pe teren, dar prin compensație, mintea – afirmau colegii – îi funcționa cu două sute pe oră.

---

[38] Alexandru cel Mare, cunoscut și sub numele de Alexandru Macedon, Alexandru al III-lea al Macedoniei sau Alexandros III Philippou Makedonon, rege al Macedoniei, a fost unul dintre primii mari strategi și conducători militari din istorie.

— E adevărat, lipsesc în mod evident niște obiecte... Vreo cinci icoane – se cunosc pe perete locurile unde au fost agățate, iar inginerul, un estetician absolut, chiar vânzându-le, n-ar fi lăsat zidul știrb – și probabil piese de argintărie. Dragu fiind adept al simetriei – o simți în fiecare încăpere –, reperezi imediat pauza, lipsa obiectului geamăn. În sfârșit, în privința asta nevastă-sa ne va oferi date complete. Nu cred însă că jaful a fost mobilul crimei.

— De ce?

— Las la o parte intuiția, dar un element mi se pare relevant. Dragu a fost un bărbat puternic, în stare să se bată cu trei inși o dată. În casă nu există nicio urmă de altercație violentă. L-am găsit prăbușit cu fața în jos și craniul zdrobit. A fost deci luat prin surprindere, când se afla cu spatele spre agresor...

— Continuă.

— În casa Dragu, snob prin excelență, dispunând și de o anumită suprafață socială, n-ar fi intrat un borfaș oarecare. Nu era tipul la care să aibă oricine acces și pot să jur că fără firmă simandicoasă – de la director în sus cel puțin – nu treceai dincolo de preșul de picioare din fața ușii.

— Comorile despre care îmi pomeneai puteau tenta și personaje mai „nobile”. Există borfași și borfași: găinari care operează în tramvai sau de mare clasă.

— Mă rog, totul e posibil... Ce mă supără cel mai tare este că nu putem stabili ora crimei.

— Da, făcu Ionaș, asta încurcă într-adevăr situația.

Toată ziua fusese un ger cumplit – nu ostenise nici acum – iar din cauza unei conducte sparte de câteva zile, locuințele din blocul de pe Ana Ipătescu rămăseseră neîncălzite. Cadavrul fusese găsit în stare de perfectă conservare, împiedicând aprecierea chiar cu cea mai generoasă aproximație a orei la care victima încetase din viață.

— Vecinul de apartament – Ionaș își coborî privirile în dosar căutându-i numele – Cernat ăsta, n-a putut oferi niciun indiciu?

— Afirmă că s-a simțit foarte rău și sâmbătă și duminică și s-a drogat cu tranchilizante. De fapt, nici azi nu se simțea faimos – e evident bolnav – așa că declarația pe care i-am luat-o a fost sumară.

— N-am reținut. Cum a descoperit crima?

— Locuiește în comun cu victima. L-a șocat faptul că telefonul suna de două zile fără să răspundă nimeni și mai ales faptul că, luni dimineața, nu l-a auzit pe Dragu plecând la serviciu. A deschis ușa, fiind nașul victimei avea cheia, și astfel a avut posibilitatea să admire peisajul. A scăpat o replică ciudată.

Colonelul Ionaș îl privi interogativ:

— A fost, sunt convins, rosti maiorul pe gânduri, o

afirmație involuntară... Oamenii care vorbesc singuri, mai ales bătrânii, și individul mi-a dat senzația că face parte din faună, pierd la un moment dat autocontrolul. Sunt atât de obișnuiți să peroreze fără interlocutor, încât nu-și mai dau seama că sunt auziți, înregistrați, că există martori.

— Ce a zis în fond? se interesă colonelul nerăbdător.

— „Mi-a luat-o altul înainte...”

19

Pe taică-său nu-l avea în peisajul amintirii, deși Anca nu mai era chiar copil când acesta se prăpădise, în urma unei intervenții chirurgicale... Una din puținele fotografii rămase îl amintea așa cum arătase probabil în realitate, un bărbat insignifiant, pe care, ca să nu-l ignori, trebuia să te controlezi, reprezentând exact ceea ce fusese: un funcționar modest la Secția Financiară din Caracal. Nu-ți trebuia fantezie ca să-i intuiești genul: mohoreală congenitală, teamă isterică să nu-și indispună superiorii, obsesia zilei de mâine, economii și, mai ales, ca mentalitate de viață „nu mă bag, nu mă amestec...”

Maică-sa i se asortase perfect. Fără să fi fost urâtă, era prototipul de femeie care se mărită greu, prin intermediul pețitorilor, după ce a colecționat o sumă

frumușică de „vederi” infructuoase. De altfel, se căsătorise târziu, spre treizeci și cinci de ani și, ca toate femeile care s-au cazat anevoie, avea să păstreze toată viața cultul „cracului de izmană de la casa omului”.

Așa o crescuse și pe Anca, într-un respect umil pentru bărbat, oricât ar fi de ticălos. Profera, printre alte crezuri, principiul că o căsnicie, oricât de rea, e mai bună decât niciuna, decreta fără drept de apel că, dacă o căsătorie e nefericită, vina aparținea totdeauna, dar totdeauna, numai femeii. Detesta cochetăria, machiajul, risipa și „ultima modă”: o rochie trebuie să țină cel puțin cinci ani, după care devenea bună de piață sau pe sub palton, pantofilor – practici, comozi, dar mai ales rezistenți – li se preconiza o existență de decenii, o singură umbrelă era tocmai de-ajuns pentru toată viața.

Anca nu ținea la maică-sa. Îi reproșa educația rigidă, viața searbădă la care o silise, faptul că-i sigilase din copilărie ușa bucuriilor, silind-o să privească pe gaura cheii la fericirea altora. Anca nu-și serbase niciodată ziua de naștere („Fleacuri! risipim bănuți scumpi pe mofturi!”), purtase în permanență haine cu două-trei numere mai mari, astfel încât, când îi ajungeau pe măsură, erau zdrențe, culori închise, de preferință cafeniu, care țin la curse lungi.

Acum, deși știa dinainte cam la ce gen de judecăți și sfaturi trebuia să se aștepte din partea maică-sii, Anca

simțea nevoia să se confeseze, să-și comenteze nefericirea.

Se aflau în ceea ce doamna Vintilă obișnuia să numească cu suficiență odăița-salon: o canapea, două fotolii, câteva scaune și o masă rotundă, de mijloc, așternută cu un macrameu. Toate vechi, ponosite, fără strălucire; un interior în care nu țipa bucuria de a trăi. Pe o etajeră, câteva fotografii de familie.

Doamna Vintilă întindea o pasiență interminabilă. La un moment dat, își ridică ochii și abandonă cărțile, răvășindu-le.

— Da′ cu tine ce-i? Nu pari într-ale tale. Nici aici – bătu cu unghia într-un popă de pică – nu-ți dă bine.

Anca oftă, agățându-se de întrebare.

— Degeaba, mamă! Nu merge deloc treaba cu Marian. Nu merge!

Bătrâna – de fapt nu era bătrână, dar așa păruse toată viața – își țuguie buzele, devenind brusc atentă.

— Nu-i nevoie să strigi... De ce zici că nu merge?

— Nu mă iubește, nu are pentru mine nici cel mai elementar respect.

— Vina ta, fată, că n-ai știut să-l faci să te iubească și să te respecte.

— Ah, mamă, veșnicile dumitale teorii...

— Născocește tu altele. Ce înseamnă că nu te iubește? Te bate?

— Nu-i vorba de asta...

— Te ocărește? Vine beat? Banii ți-i aduce în casă? Ce mai vrei atunci? Ție ți s-a urât cu binele. Deveni brusc îngrijorată: Ori poate vrea el despărțenie?

— Nu știu ce vrea el, rosti Anca ostenită, dar eu m-am gândit nu o dată la divorț.

Doamna Vintilă se holbă:

— Să divorțezi?! Te-ai smintit! Crezi că vine altul să te ia? Har Domnului, cadră de frumoasă nu te-am greșit, avere să îmbrobodești vreun fleț n-ai, prea tânără nu mai ești. Nu mai pomenesc de dandanaua cea veche, de mă mir, zău, cum de încă n-a răsuflat. Auziți, oameni buni! se adresă ea zidurilor, sau poate fotografiilor de pe etajeră. Leapădă boț de aur, pentru că nu-i face serenade și n-o dezmiardă cu pana unde știu eu.

— Dar înțelege, mamă, urlă Anca, mă disprețuiește, mă umilește, la fiecare ocazie își bate joc de mine!

— Ce-i aia te umilește?

— Îmi scoate mereu pe nas că-s incultă, că-s din familie de mahalagii nevoiași, că nu-s titrată.

Ofensată în fond, dar rămânând ferm pe poziție, maică-sa netezi cu degetele muncite fața de masă.

— Nu ești titrată... Știi bine cum te-am crescut: cu acul și cu mașina de scris. Eu te-am scos la un liman. Mai încolo, trebuia să te descurci, nu să-ți salți poalele până-n cercei... Îți luai un serviciu și terminai facultatea la fără

frecvență. Da' și el e capiu'[39]. Ce? Când s-a însurat nu știa pe cine ia?

Anca nu-i răspunse. Continuă, simțind nevoia să se descarce:

— În fiecare zi e cu altă muiere... Nu mai pot răsufla o clipă din cauza telefoanelor. Atâta are în cap: bulendrele lui, dar-ar focul în ele, și curvele! Zece, o sută, o mie!

— Ai vrut bărbat chipeș.

— Nu! Să-l fi luat cu gheb, așa-i? Da' ce, eu îs chioară?

— De când îi lumea, frumosul, cât ai întoarce capul, sare gardul la vecinică. Las' că-i trece, mai ai și tu răbdare câțiva ani, să ajungă la tâmplă sură.

— Ei bine, urlă, nu mai am răbdare! Îmi zici că nu-s zână și nici prea tinerică. Când te-ai măritat dumneata erai mai bătrână decât sunt eu astăzi.

— Oi fi fost, dar nu așa trecută. Cercetează-te în oglindă!

— Și de ce crezi că arăt ca o babă? izbucni fiică-sa în lacrimi. De bine? De zile senine? De prea multă dragoste?

— Nu, de proastă. Ehe! Pe tine te-a răzgâiat Dumnezeu. Ia să fi muncit tu acolo, la împins vagoane, să fi avut o liotă de copii, sau să fi rămas văduvă ca

---

[39] Zăpăcit.

mine, cu plod aninat de poale. Bagă-ți mințile în cap, vezi-ți de slujbă și de gospodărie, că nu cunoști cât e de amarnic traiul de una singură.

Anca își șterse lacrimile. Rosti cu glas înghețat:

— O să-l cunosc. Am și început să-l cunosc.

Doamna Vintilă, izbită de subtextul tonului, o privi încordată:

— Ai băgat divorț?

— Nu. Șopti cu privirea pierdută: Am făcut altceva... Ceva îngrozitor.

20

Anton Cernat, martorul care descoperise asasinatul, se simțea prea rău pentru a putea da vreo declarație, soția inginerului încă nu-și făcuse apariția, iar bătrâna doamnă Dragu se eschivase, rugându-l pe maior s-o mai cruțe câteva zile. În treacăt, îi sugerase să discute cu colonelul Odobescu. Își închipuia că i-ar putea oferi unele informații.

Colonelul locuia pe o străduță, prin spatele cinematografului Patria, într-o casă veche, așa-zis boierească. Castanii din grădină dădeau pitoresc și o anume atmosferă întregului ansamblu. Cristescu își zise că, privind imobilul cu ferestre înalte, à la Française, ușa de fier forjat și zidurile năpădite de iederă, făcând

abstracție de ceea ce lăsai dincolo de gardul de piatră, te puteai lesne crede în anii ′20 sau ′30. Nimic din evoluția orașului nu alterase aerul de epocă al așezării.

Odobescu îl primi în odaia lui (locuia în comun cu niște rude), și maiorului îi fu de-ajuns o singură privire pentru a identifica și situa personajul. Un *bon viveur* care știuse totdeauna să ia ce e mai bun de la viață, indiferent de vicisitudinile înfruntate. Era elegant, cu un sacou dintr-o stofă moale, cadrilată, pe nuanțe de bej, coniac, zahăr ars, la care asortase un pulover pe gât cafeniu. Emana o aromă discretă de săpun (ai fi zis că acuma a ieșit de sub duș) și lavandă fină.

— Doamna Dragu, începu maiorul, a avut amabilitatea să-mi dea telefonul și adresa dumneavoastră.

Colonelul acuză o oarecare nedumerire.

— Curios, nu m-a avertizat.

— Firește, trece prin momente dificile. Din câte am înțeles, inginerul era copil unic.

„Nu mi-o desena dumneata pe Zoe, își zise colonelul. O doare, bineînțeles, dar nu se prăbușește niciodată.”

— Copil unic, desigur. Ce nenorocire!

— A afirmat că mi-ați putea oferi unele informații.

Odobescu îi strecură o privire rapidă, pe sub sprâncene.

„E clar! Zoe vrea să vorbesc, altfel nu-i servea ăstuia

tuqua-ul. Dar cât? Și până unde? Unde să mă opresc?"

Șovăiala bătrânului provocată de dilemă îl înșelă pe maior, crezând că doar încearcă să-și adune gândurile.

Se uită primprejur. O încăpere clasică de ofițer superior – cavalerist – din alte timpuri. Câteva tablouri bune (Cristescu nu era un cunoscător, dar o intuia vag după rame și discreția pânzelor), două statuete ecvestre din bronz, fotografii, grupuri de militari unde, pesemne, l-ai fi identificat anevoie pe tânărul de acum patruzeci-cincizeci de ani. Pe divan era azvârlit un brocart vechi, iar pe noptieră se afla un Telefunken antebelic al cărui potențiometru înțepenise probabil pe unde scurte...

Ion Odobescu își drese glasul.

— Informații e mult spus. Mai degrabă impresii. Cred că Zoe... a... vreau să spun doamna Dragu, îndreptându-vă spre mine, s-a gândit la o discuție avută acum vreo patru sau cinci zile. Suntem prieteni vechi, pe Marian îl știu de când purta breton și pantaloni golf... Îi împărtășeam niște temeri în ceea ce îl privește...

Cristescu îl întrebă din ochi: „adică?"

— Vedeți... Marian ducea o viață... cum să spun... o viață imprudentă! îi spuneam și maică-sii... Fiecare dintre noi avem dușmani, dar băiatul acesta reușea să-și atragă mereu noi inimiciții.

— Încercați un portret, sugeră maiorul. Mă

interesează punctul dumneavoastră de vedere.

— Portretul! râse încetișor Odobescu. Mi-e destul de dificil să reconstitui relieful... geografia caracterului lui. Nu se lăsa pătruns, nu era un campion al confierilor. Avea un *charme* incontestabil, irezistibil, fiind în același timp un dur. Dur ca un gangster...

Se opri brusc.

— Nu vă jenați de cuvinte, domnule colonel, surâse Cristescu, intuindu-i scrupulele. Discuția aceasta este strict confidențială. Nu mă puteți ajuta decât rămânând în limitele strictei sincerități.

— Da... înțeleg... Când interesele i-o dictau, era neîndurător, feroce aș zice. Asemenea oameni, dacă știu să se ferească bine, ajung de obicei extrem de departe. Marian a clacat. N-a văzut de unde pornește glonțul.

Cristescu ceru permisiunea să fumeze, și Odobescu îi împinse scrumiera.

— V-aș fi recunoscător dacă mi-ați prezenta unele pilde de... ferocitate. Dar, înainte de aceasta, aș vrea să epuizăm o altă problemă. Soția victimei, Anca Dragu, pare deocamdată exclusă din cauză. N-a fost în București. Mă refer la ziua crimei. De altfel, încă nu s-a întors. M-am interesat la serviciu, în sfârșit, am luat toate informațiile cuvenite. Există însă o casetă unde proferează amenințări clare...

Maiorul îi explică în câteva cuvinte despre ce era

vorba, iar Odobescu începu să râdă cu amărăciune.

— Asta seamănă cu o sentință de condamnare pe care ți-o semnezi singur. Biata fată... Uite că o dată a avut totuși șansă.

— Vă solicit o simplă opinie, care desigur nu vă angajează cu nimic. Vi-o imaginați în ipostaza de asasină a propriului ei soț?

— Nu... sincer nu... E o ființă slabă... Căsătoria asta a fost o greșeală de la început.

— De ce?

— Domnule maior, eu sunt un om bătrân și am rămas la mentalitatea epocii mele. Poate mă înșel, deși în forul meu intim sunt încredințat că nu greșesc și că teoria mea va rămâne valabilă totdeauna, indiferent de meridian, ev sau orânduire socială: oamenii nu trebuie să se amestece între ei.

— Nu cred că v-am înțeles foarte bine.

Odobescu se lăsă pe spatele fotoliului și își încrucișă degetele peste pântecele supt.

— Una dintre condițiile pentru ca o căsnicie să izbutească este ca cei doi parteneri să provină din același mediu. Asta contează chiar mai mult decât dragostea. Nivelul social al celor doi trebuie să fie același, căci în căsătorie nu funcționează principiul vaselor comunicante. Foarte puțini izbutesc – și aceasta-i valabil și pentru bărbați, și pentru femei – să-și

depășească tarele, limitele propriei clase, să zicem. Iar când prima fierbințeală se domolește, păcatele țâșnesc ca niște fântâni arteziene, vreau să zic devin vizibile, stridente, enervante în ochii celui aflat din start pe o treaptă superioară. Anca era o fată modestă... Avea nevoie de un alt fel de soț. Zâmbi: Mi-aduc aminte... Se aflau la începutul căsniciei, Marian era la serviciu. Anca făcea curățenie de Paști. Enervată de aspectul icoanelor, înnegrite de ani, de veacuri aș zice, le-a frecat cu Alba menaj. Șansa a fost că n-a avut timp să deterioreze prea multe. Vă dați seama cum a reacționat Marian. În asemenea situații trimiterile la originea modestă sunt inevitabile. Și aceasta face parte din gafele mari... Existau celelalte, mici, dar care irită prin multitudine și frecvență; mâncatul necivilizat, economiile dezgustătoare (lenjerie neîngrijită, ca și ținuta de casă – „nu se vede”!), confidențele făcute servitoarelor în pragul bucătăriei...

— Mulțumesc. Cred că încep să reconstitui peisajul conjugal al soților Dragu. Referiți-vă acum la ceilalți eventuali vrăjmași.

— Nu știu ce să vă spun, în afară de impresii și generalități. Se pare... cred că a făcut negocieri mult prea... avantajoase.

— În termeni mai puțin indulgenți asta ar putea însemna speculă? Escrocherii? Amândouă?

Bătrânul, deși el însuși se referise la escrocherii în discuția cu Zoe Dragu, păru speriat de calificare.

— A, nu... Cred că e exagerat, știți, oamenii când sunt în pierdere... În sfârșit. De fapt, pe mine lucrurile acestea m-au interesat foarte puțin. Colportările, viața altora mi-au fost totdeauna indiferente. Cum spun americanii, nu m-am născut cu ochiul și urechea în formă de gaura cheii.

— Și totuși, insistă Cristescu, dețineți unele informații, chiar dacă vagi.

— Doar ce-am auzit întâmplător. Oamenii cu care a tranzacționat Marian fac parte din... lumea noastră, unde am rămas foarte puțini. Poți vedea câți, cu ocazia înmormântărilor.

— Perfect. Câteva nume!

Colonelul surâse încurcat:

— Cu certitudine vă pot oferi unul singur. Asta însă nu înseamnă că aș suspecta persoana respectivă de crimă.

— Nu înseamnă deloc, îl asigură Cristescu.

— Da... hm... da... Nu știu în ce măsură ar avea dreptate, dar doctorul Alfred Mircescu s-a considerat totdeauna jefuit, spoliat de Marian. Tranzacțiile – era vorba parcă de mai multe obiecte – au fost încheiate de maică-sa, în vreme ce Mircescu executa o pedeapsă.

— Altcineva?

— Nu pot numi pe nimeni precis. Mircescu cred că v-ar putea da relații mai multe.

Brusc, Cristescu păru fulgerat de un gând neașteptat. Își roti semnificativ ochii prin interiorul unde mai existau vestigii de prețioasă bunăstare.

— Dragu a avut... afaceri și cu dumneavoastră?

Colonelul începu să râdă cu poftă:

— Ce idee! Nu, domnule maior. Pe mine m-au spoliat naționalizarea și Talciocul.

21

Doamna Laura Mircescu își sorbea tacticos cacaoa cu lapte. Deși proteza o deranja puțin – „trebuie chemat tehnicianul" –, nu muia bucățelele de cozonac în ceașcă, conținutul părându-i-se după aceea *orribil*. Esteticul fusese crezul dintotdeauna al bătrânei și îl cultivase în toate sensurile și clipă de clipă. Chiar azi, ostenită de ani și fără slujnică, trăia în condițiile celor mai rafinate norme de civilizație. Față de masă impecabilă brodată cândva la Robescu (galbenă pai la ceai, albă la dejun și cină), tacâmuri de argint, cești, servicii de porțelan etc. Nu lipsea niciodată o floare grațioasă, una singură! – într-un pahar de cristal zvelt, la fel de grațios.

Se ridică greoaie de la masă, fără s-o strângă. Avea s-o facă Alfred, care în general îndeplinea micile oficii

gospodărești și efectua cumpărăturile. În baie, dăți proteza, își fardă din nou buzele, se cercetă lung, din toate părțile, cu aceeași privire de acum cincizeci de ani și păru mulțumită.

Se întoarse în odaia de zi și, ca de obicei, se așeză în balansoar. Ochelarii și ziarul se aflau la îndemână, pe o măsuță turcească. Alături îl auzea pe Alfred meșterind ceva. Zgomot de instrumente ce presupun în general „artizanaturi” de finețe. Adora să repare ceasuri sau să „comită” din te miri ce – sârmulițe subțiri, fâșii de aramă, anouri de sticlă etc. – tot felul de podoabe pe care le plasa la Fondul Plastic.

„Veșnic bricolează câte ceva!”

Faptul o enerva fără să știe anume de ce. Nici măcar nu încerca. În realitate, tot ce făcea Alfred o enerva.

Căscă discret și deschise jurnalul la pagina a patra. Bineînțeles, n-o interesau realizările colectivului de oameni ai muncii de la uzinele „Steagul roșu”, nici articolul doctorului cutare de la spitalul X (numai când citea „spital”, bătea în lemn; îl avea în oroare și nu fusese în viața ei internată, nici măcar când îl născuse pe fiu-său), care recomanda în termeni semănând a poruncă un regim alimentar științific, bazat pe zarzavaturi și pește oceanic.

„Ce de aberații pot susține *ces gens*!... Toată viața mea am fost carnivoră și, slavă Domnului, nu mi-au lipsit

vitaminele. Sau n-am aflat-o până acum și nici nu țin s-o mai aflu...”

În general, citea întreaga pagină a Micii Publicități, dar începea cu rubrica „*Decese*”.

Regreta că întâlnește din ce în ce mai rar nume cunoscute. Nu dorea răul nimănui, doar că faptul în sine o făcea să-și simtă și mai concret singurătatea. „Dacă nici în jurnal nu mai întâlnești cunoștințe, înseamnă că ești cu adevărat foarte bătrân...”

— Egztraordinar! exclamă stupefiată, pronunțând ca de obicei în loc de x, gz. Alfred!!

Medicul se ivi în prag cu un cleștișor minuscul, ca o jucărie, în mână. Maică-sa bătu cu unghia lăcuită roșu aprins, atât de lungă, încât se încovoiase, în pagina gazetei.

— Ai văzut *faire-part*-ul lui Dragu? Înmormântarea e mâine.

Mircescu încercă să fie spiritual:

— Ce te surprinde? E normal să-l îngroape.

— Nu face pe imbecilul! Vasăzică a murit! „Moarte tragică”, așa scrie.

— Bineînțeles, moartea ca urmare a unui asasinat nu poate fi veselă.

Râdea galben, și dinții frumoși, foarte albi, sclipeau sinistru pe obrazul tern. Stătea rezemat de ușă într-un picior și, din cauza poziției, șoldurile păreau asimetrice.

Doamna Mircescu lăsă gazeta în poală și își scoase ochelarii. Îl fixă cu o privire în care se amestecau de toate: curiozitate, stupoare, atenție concentrată, revelația încercată dinaintea unui ins despre care-ți închipui că-l cunoști pe degete, pentru ca după aceea să comită un gest care te face KO.

— Vasăzică...

— M-am ținut de cuvânt, mamă. Așa cum sunt eu moale, fără vână, moluscă din familia Mirceștilor.

— Adică...

— Da, l-am omorât.

Bătrâna ceru un păhăruț cât o coajă de nucă cu liqueur. Nu bea, nu băuse în ultimii ani, dar acum simțea nevoia. Fiu-său râse:

— Vrei un întăritor sau sărbătorești evenimentul?

— Nu-mi vine să cred.

— Doar scrie negru pe alb.

Doamna Mircescu își muie buzele în păhăruț.

— Dovedește-mi.

— Ce să-ți dovedesc? Ți-am spus că-l voi lichida sâmbătă, și sâmbătă a clacat. Ce mai vrei?

— Dovada concretă. Te cunosc prea bine, fiule, ca să știu de ce ești în stare...

Agasat, Mircescu îi întoarse spatele, îndreptându-se spre odaia lui. Se întoarse după câteva secunde cu

sacoșa de voiaj și-i trase cu gesturi nervoase fermoarul. Scoase un tablou mic, în culori vii.

— Picasso! îl recunoști?

Laura Mircescu întinse gâtul să vadă mai bine. Fiu-său aruncă pânza pe divan și continuă:

— Uite cristelnița, uite icoana, uite-l pe Lautrec! E OK?

Bătrâna se lăsă pe spatele balansoarului. Dădu doar din cap și începu să se legene.

22

— Îmi pare bine că vă văd sănătos!

Cristescu arborase un aer festiv: „Trăiască 1 Mai!" Anton Cernat, abia călcând, intră primul în odaie.

— Eh! Sănătos pe dracu'! Mulțumitor, dacă ne gândim că la vârsta mea ești atât de aproape de Dumnezeu, încât poți să dai mâna cu el.

Deși ger cumplit (instalația de gaz încă nu se reparase, iar bătrânul era atât de înfofolit, încât părea un garderob de haine), Cristescu ar fi deschis fără șovăială fereastra. Același aer fetid pe care-l întâlnise în absolut, dar absolut toate casele de bătrâni: urină, așternut neprimenit, sudoare stătută (de la veșmintele de vară nedate la curățat ani de zile) și valeriană.

„Ce-i cu ei, domnule? își pierd mirosul? Nu le mai

pasă? Trebuie să fiu atent să nu uit peste vreo zece-cincisprezece ani de chestia asta. Adulmec sau nu aromele infecte, să aerisesc în orice caz...”

— Domnule Cernat, am venit la dumneavoastră pentru un plus de informații. Felul în care ați descoperit cadavrul l-am stabilit rândul trecut. Mă interesează în ce raporturi vă aflați cu inginerul Dragu. În general, relațiile dintre persoanele care locuiesc la comun sunt extreme: fie excelente, fie infernale.

Bătrânul trupeș, puternic, își îndreptă asupra lui ochii negri, cu tăietură frumoasă, dar cam prea apropiați de rădăcina nasului.

— Pe mine treceți-mă liniștit în categoria a doua.

— Cum se face atunci că aveți cheia de la ușa care dă în bucătăria familiei Dragu?

Anton Cernat își puse palmele pe genunchi. Unul dintre ei, cel suferind, era mai gros, ocrotit pesemne cu un bandaj de nădejde: o bucată de flanea sau o spinare de iepure.

— E foarte simplu, domnul meu. Odată, acest apartament mi-a aparținut în întregime. Când l-am cedat, retrăgându-mă în odaia aceasta, am păstrat accesul la bucătărie.

— Înțeleg... Probabil chiria devenise incomodă.

— Niciun fel de chirie! Am fost proprietar.

— Când ați efectuat vânzarea?

Din nou Cernat rânji.

— N-a existat nicio vânzare. Do-na-ți-u-ne, dragul meu. Sunteți jurist, cunoașteți instituția.

— Ce v-a determinat să comiteți asemenea liberalitate?

— Tembelismul nevesti-mii aflată la menopauză – cred că ajunse în faza asta toate ar trebui internate în case de sănătate – și imbecilitatea subsemnatului.

Tăcu și începu să respire greu. Cristescu îi înregistră tremurul buzelor, neliniștea întregului chip, freamătul degetelor.

— Dragu, reluă bătrânul, victima cum îi spuneți dumneavoastră, dar termenul e impropriu.

— Ce propuneți în schimb? surâse blând Cristescu.

— Canalia! Călăul altora!... Deci canalia e finul nostru. Tot o idee strălucită a cretinei de-acolo! Arătă cu degetul gros, peste umăr, fotografia Elvirei plină de praf. Dacă doresc din suflet să existe și lumea cealaltă, este pentru că tânjesc s-o iau la pumni.

Maiorul privi chipul fad din fotografie. Părea o ființă blajină, neînsemnată, despre care nu puteai spune nimic. Avea doar expresia aceea de infinită tristețe, caracteristică în general femeilor cu chip de pasăre, exceptând, desigur, figurile vulturești.

Brusc, încercă dinaintea bătrânului o senzație de neplăcere. Totdeauna îl crispaseră expresiile dure,

violențele de limbaj și cu atât mai odioase i se păreau când acestea erau emise la adresa partenerului de viață. Mai ales călătorit dintre cei vii.

Har Domnului, nici relațiile lui cu nevastă-sa nu constituiau un model pentru tinerii căsătoriți. De douăzeci de ani, Corina îl agasa cu perseverență, avea obtuzități, meschinării și încăpățânarea a zece catâri talentați. Nu-și permisese niciodată însă cea mai modestă ireverență, n-o judecase în fața altora.

— ...Singurul nostru copil a murit la doi ani. Era anemic, rahitic, astmatic, hidrocefalic și cu încă vreo cinci chestii din astea în ic. Normal, prunc făcut la patruzeci și cinci de ani! Pe urmă, cum n-o chema Abraham, să plodească la nouă sute de ani, a rămas cu oful după odraslă. A făcut o pasiune pentru canalia asta și... restul vi l-am povestit.

— Adică l-ați botezat.

— După care au urmat sacrificiile lanț. Tot ce ne prisosea, ba chiar și din cealaltă felie, era de drept alocat lui Marienuș. Bicicletă, ceas cu Mickey-Mouse – știți, brațele maimuțoiului reprezentau acele – aparat foto. Vine ziua băiatului, să-i dăm un CEC de trei mii... E Crăciun, n-are costum bun... Vacanța mare! A promovat fără nicio corigență etc...

— Bun, îl întrerupse maiorul, pe care inventarul de sacrificii al bătrânului nu-l mai interesa, de vreme ce

prinsese ideea. Cum se face însă că dumneavoastră, care păreți un bărbat plin de personalitate – nu vă văd lesne de îmbrobodit –, ba chiar deloc, ați acceptat această servitute?

Anton Cernat, vânăt de mânie, își dădu un pumn zdravăn în cap.

— Țeastă de bou! De câte ori mă bărbieresc, scuip oglinda, adică mă scuip pe mine.

— Am înțeles.

— Sunt curios, rosti trăgându-și sufletul, cum o da ochii cu Elviruța. Cred că s-au și întâlnit. Acolo, rânji sinistru, nu-l aștepți două ceasuri în frig pe 31... Sunt curios dacă o să-i povestească cum a vrut să mă dea afară din casă, cum...

Mai mult înecându-se, Anton Cernat epuiză dinaintea maiorului, fără economie de amănunte, lista ingratitudinilor lui Dragu.

Cristescu clătină din cap cu amărăciune:

— Da... Fraza pe care ați scăpat-o deunăzi capătă sens.

Bătrânul se holbă:

— Care frază?

— „Mi-a luat-o altul înainte...”

— Și pe ăla îmi vine să-l strâng de gât! Mi-a răpit singura bucurie pentru care mai trăiam. Singurul țel!

Se ridică pe cât îi îngăduia piciorul bolnav de repede și scoase de sub pat o secure de bucătărie.

— Uite, domnule! Cu asta voiam să-i sfărâm divla! O și pregătisem.

Maiorul simți că i se taie răsuflarea. Rămase cu ochii pe lama ascuțită. Avea urme de sânge.

23

Luni dimineața, Olga Gabrelotti dădu telefon la serviciu, anunțând că este bolnavă. Rămase toată ziua în pat, în cămașă de noapte, nespălată, cu părul răvășit. De trei zile se îndopa cu tranchilizante – acum era literalmente drogată – și cu vodcă. Din când în când, se târa ciocnindu-se de mobile până la baie, să-și ude compresa de pe frunte. Nu se uitase nici măcar o dată în oglindă, ceea ce probabil nu i se mai întâmplase de la trei ani. Simțea că-i pocnesc tâmplele de durere și organismul refuza cu perversitate să se anestezieze. Se amețise în sensul că zbura, trupul își pierduse materialitatea, casa plutea pe valuri vrăjmașe, o chinuia greața, dar era lucidă, nu izbutea să adoarmă, să uite.

Spre seară, între două partide de canastă, o vizită mătușă-sa. Își dădu drumul în fotoliu, fără să-și scoată blana.

Olga îi reproșă cu glas stins:

— De ce-ai aprins lumina?

— N-am venit să facem spiritism. Și vreau să văd cum

arăți... Îngrozitor! Ce-i cu tine?

— Mă doare capul. Lasă-mă...

— Nici n-am venit să stau. Am pietre la Dina. Dar dacă ai nevoie de mine...

O spusese moale, afirmație de conveniență, așa cum mai avea în poșetă câteva zeci de fraze pe gen, adaptabile la o situație sau alta.

— N-am nevoie de nimeni, o repezi Olga.

Era ceea ce dorea să afle și Sofia Macarie, dar, bineînțeles, comunicat pe alt ton. Era adepta teoriei că se poate spune absolut orice, dar în termeni civilizați și cu zâmbetul pe buze.

— Am înțeles, nu fac parte dintre persoanele cărora trebuie să le dai brânci ca să găsească ușa. Pentru liniștea mea însă, lămurește-mi o chestiune. Ce-i cu *faire-part*-ul lui Dragu? Când l-am citit, am simțit un cuțit în inimă.

— Și? Ce vrei de la mine?

— Spune-mi doar că n-ai făcut-o tu și plec imediat.

— Ai să pleci oricum. Moaie-mi compresa asta...

— Te rog, fetițo! Atât! Da sau nu.

Pentru o femeie care avusese toată viața nervi excepționali, nu fusese mai sentimentală decât o piele de rinocer și nimeni n-o văzuse vreodată plângând, tonul rugător, privirea sincer îngrijorată impresionau. Mângâie timid umărul nepoată-sii.

— Spune, draga mea...

Olga își ascunse fața în îndoitura brațului.

— Du-te... Nu pot să-ți spun...

24

„O față drăgălașă, dar prea de timpuriu ofilită. Nu-mi place privirea. Fixă și întoarsă cumva înăuntru. Stau și mă întreb dacă mă vede...”

Maiorul Cristescu îi prezentase condoleanțele de rigoare și se așezase pe un scaun florentin cu spătarul sculptat, teribil de incomod.

„Sunt de acord, domnule, cu bunul gust, cu fantezia, iubesc și eu frumosul, dar esteticul lipsit de rațiune e o aberație. Ce-i cu spătarul ăsta? Dacă te rezemi de el, îți fracturezi coloana. Prefer dracului un fotelaș[40] de opt sute pe care-l iei în rate de la Căminul...”

Anca, toată în negru, își descleștă buzele. Întrebă cu o voce răgușită specifică, parcă n-ar fi vorbit de mult:

— Ce vreți să știți?

— Mda, dată fiind situația în care vă aflați, mă voi rezuma doar la câteva întrebări. Când ați plecat din București?

---

[40] Un scaun cu aripi este un scaun ușor sau un scaun de club cu „aripi” montate pe spătarul scaunului, de obicei, dar nu întotdeauna, întinzându-se până la sprijinul brațului.

Anca își duse degetele subțiri la frunte, făcând un efort să-și amintească.

— Sâmbătă dimineața cu trenul de șase și cinci... Adăugă: Cred că mai am biletul în poșetă.

Maiorul își coborî iute privirea. Ascultase de prea multe ori caseta cu înregistrarea Ancăi, pentru a nu-și aminti fiecare cuvânt. „Când ajungi la destinație, de obicei arunci biletul. Chiar în gară sau înainte de a începe să despachetezi... Ciudat...”

— Ce făcea soțul dumneavoastră, când ați părăsit locuința?

— Dormea.

— Deci nu v-ați luat rămas bun.

— Suntem căsătoriți de nouă ani.

— Și?

— Îmi închipui, nu știu... Cred că anumite gesturi se fac doar la început.

— Toate cele trei zile cât ați lipsit le-ați petrecut exclusiv în Caracal?

— Unde era să mă duc? În fond, m-am dus special pentru mama. N-o văzusem de astă-vară...

— Pare ciudat...

— Ce anume?

— De obicei, în asemenea „deplasări”, soții pleacă împreună.

— Acum am reușit să-mi iau restanța de concediu.

Maiorul o cercetă atent. Femeia părea sinceră, dar avea rezerve.

— Risc o întrebare nedelicată, doamnă. V-ați iubit soțul?

— Mai mult decât pe mine însămi.

— Răspundea în aceeași măsură?

Anca reflectă. Răspunse cu privirea plecată:

— M-a iubit în felul lui.

— Există mai multe feluri de a iubi?

— Cândva îmi închipuiam că nu...

— Ce anume v-a nemulțumit în comportarea lui?

— N-nimic.

— Minți! urlă dintr-o dată un glas din bucătărie, făcându-i pe amândoi să tresară.

Anton Cernat, în pijama și halat de casă, descheiat, năvăli în încăpere.

— De ce minți? Toată ziua vă certați! Ți-a scos sufletul cu grandomania, cu canalismele, cu tufele lui! Bestia! Bine că a crăpat!

Perplex întâi, maiorul Cristescu izbuti să-și revină:

— Domnule Cernat! Vă rog... nu e momentul...

— Dar când?! Lasă-mă, dom'le, să vorbesc, să-ți spui eu cine a fost personajul, că asta-i bleagă și stă cu nasul în buric!

Anca, rușinată, poate pentru a-și ascunde lacrimile, își acoperi fața cu mâinile.

— Aud totul! Fără să vreau aud! urmă înfierbântat bătrânul.

Din pricina debitului precipitat, neîngăduindu-și de teama de a nu fi întrerupt să-și tragă respirația sau să-și înghită saliva, pulveriza ca o stropitoare.

— Nu zic, își mai înșală omul nevasta, dar s-o pui madamă de tractir, să-ți patroneze aventurile, s-o trimiți de-acasă sau s-o pui să-ți fixeze *rendez-vous*-urile?! Ai mai auzit dumneata, domnule, că ești milițian, de asemenea bestie obscenă? Olga, Florina, Mioara, Doina, Cici!... Astea așa, pe care le țin eu minte!

Cristescu interveni hotărât:

— Domnule Cernat, pot să vă solicit privilegiul de a ne lăsa singuri?

Bătrânul îi azvârli o căutătură nimicitoare. Rămase o clipă în cumpănă și, brusc, îi întoarse spatele. Se auzi târșâitul piciorului bolnav, apoi ușa de la odaia lui trântită cu furie.

Anca își luă mâinile de pe față. Le lăsă în poale, cu palmele în sus. Impresia de abandon era copleșitoare.

— Știu că vă vine greu, spuse încet maiorul, dar treceți peste incident. Bătrânii își pierd lesne controlul, iar vârsta exagerează, dă amploare până și unor incidente mărunte.

„Minți, Cristescule! Știi bine că tinerii sunt cei care amplifică. Tocmai datorită lipsei de experiență,

evenimentele iau proporții colosale. De aceea în rândul populației juvenile se întâlnesc cel mai frecvent sinuciderile. Vârstnicii au văzut multe, puține drame îi mai iau prin surprindere. Dar ce naiba să-i spui amărâtei ăsteia?”

— Nu exagerează, șopti Anca. Așa a fost. Poate v-aș fi ascuns-o, dar eram sigură că a vorbit. Și probabil nu numai el.

Deși cunoștea amănuntul, maiorul încă nu-și consumase surpriza. Nu întâlnise și nu auzise niciodată despre un caz similar. A, cunoscuse desigur cupluri care, deși locuiau în același apartament, trăiau despărțite de mult în fapt. De conivență că anumite considerente de ordin social sau material, ori ambele, îi împiedicau să oficializeze în cadrul unui divorț separația, continuau să coexiste, vecini amabili, care se menajau reciproc. Avea, desigur, fiecare legătura lui, dar, dintr-un elementar bun simț, „terții” nu erau aduși acasă, nu se baladau în maiou sau furou la baie ori bucătărie sub ochii soțului legitim.

— Cum de-ați îngăduit această situație?

Femeia îi azvârli o privire din depărtări. Arătă cu mâna spre pereți:

— Sper că vă dați seama că nu pentru boarfele astea! L-am iubit... îl mai iubesc încă...

— Sunteți o construcție specială. Asemenea

împrejurări înveninează, generează o ură indestructibilă, iar soțul inocent devine vindicativ.

— De ce nu spuneți cuvintelor pe nume? Adică din pricina umilințelor și a ofenselor aș fi putut să-l omor. Dacă mă suspectați, spuneți-mi-o!

„Ia te uită! gândi Cristescu. Toți afirmau că-i o micuță mahalagioaică prostuță, genul «în loc de unt, pui margarină, revine mai ieftin...» Lângă frigider, în bucătărie, atârnă vreo cinci-șase șorțulețe. Se pare că nu-i chiar așa...”

— Ați auzit probabil că, în materie de crimă, surâse cu amabilitate maiorul, suspectat din principiu, aprioric, este în primul rând soțul înșelat. Urmează amanții etc. Mie întâmplător nu-mi plac teoriile fixe și mă abat adesea de la regulă. Întâmplarea face însă că, în legătură cu dumneavoastră, a intervenit un amănunt ieșit din comun.

— Care?

— Din neatenție v-ați înregistrat la magnetofon, probabil într-un moment de slăbiciune. Vorbeați singură... Din textul respectiv, câteva fraze, decizia dumneavoastră de a vă ucide soțul este categorică. Ziua hotărâtă este sâmbătă. Cel puțin bizar, Dragu moare sâmbătă.

Anca, palidă, își înfipse unghiile în palme.

— Pot să aud și eu banda?

— Se află în biroul meu, dar o puteți audia oricând.

Femeia păru să se prăbușească în ea însăși. Se făcuse mică, un mototol de cârpe negre și piele.

— La furie se spun multe... Probabil că sufeream îngrozitor. În ultima vreme se purta cu adevărat odios. Nu l-am omorât eu...

— Vreau din suflet să vă cred. A mai intervenit însă o situație neclară. Ați afirmat că ați părăsit Bucureștiul cu trenul de șase și cinci minute.

Anca îngână:

— Da...

— Nu-i tocmai exact. În realitate, ați luat trenul de 9:40. Avem declarația domnișoarei de la bufetul gării, care vă cunoaște – ține tonetă afară, pe peron – și a mamei dumneavoastră, care afirmă că ați sosit la prânz.

Anca, înghețată, îl privea ca o fiară încolțită. Maiorul își simți inima năpădită de milă și se ridică.

— Vă mulțumesc că m-ați primit. Nu vreau să vă mai rețin.

25

Melania Lupu se trezi extrem de bine dispusă. Se întinse în așternut cu pumnii strânși deasupra capului, așa cum se obișnuise încă din copilărie și, înainte de a deschide ochii, ciripi:

— Bună dimineața, Mirciulică! Cum e afară? Mă auzi, Somnorilă?

Motanul, așezat în pălăria bătrânei, abandonată pe canapea, o privea mut cu un singur ochi fix și verde.

— Dragul meu, făcu Melania, căutându-și papucii cu pompon, a saluta e o politețe, a răspunde e o obligație. Și am considerat totdeauna că, mai ales dimineața, oamenii trebuie să fie extrem de amabili. Asta ne asigură tuturor o zi bună...

Zbură spre baie și, în curând, Mirciulică auzi jetul puternic al dușului. Melania se întoarse după un sfert de oră vioaie, încălzită, ungându-și mâinile cu cremă Gerovital.

— Nu pentru că ai crede că palmele tale vor redeveni fragede ca ale unei tinere gheișe, ci de dragul flaconașului atât de drăgălaș.

După micul dejun – mereu același: cafea cu frișcă și cozonac ea, motanul o ceașcă de lapte cu un degetar de rom, căci bărbații simt nevoia de un întăritor, mai ales iarna – începu să se îmbrace. Era cald, plăcut, iar micul pom de Crăciun – îl cumpăra totdeauna cu două săptămâni înainte, pentru a se bucura cât mai mult de el – însuflețea încăperea, dându-i un aer festiv. De altfel întregul interior era vesel, mobilat grațios (bătrâna detesta mobila greoaie, avea în oroare stilul florentin sau venețian, „nu-mi place să trăiesc într-o biserică”),

iar florile, măcar una singură, nu lipseau niciodată de pe toaletă.

Făcuse pomul pe data de zece, cu Mirciulică, spre înserat, regretând că maiorul Cristescu, ocupat, nu se poate desfăta împreună cu ei.

— Știi, dragul meu, afirmase căutând din ochi unde să agațe un îngeraș dolofan cu aripi azurii cum se purtau acum șaizeci de ani (majoritatea jucăriilor aveau aceeași vârstă, astfel că pomul era extrem de original și fermeca reiterând peisaje, ani, oameni și bucurii vechi), știi, presimt că prietenul nostru nu e tocmai fericit.

În miorlăitul motanului i se păru că deslușește o întrebare.

— Cum care prieten? Domnul maior Cristescu. Bineînțeles că eu sunt prea bine crescută ca să-l descos, iar el prea bine crescut ca să mi se confieze, dar pun rămășag că, în zori, când se trezește, dă ochi de un spate întors și un cap plouat cu bigudiuri. Nu aude „bună-dimineața, motănel, ci ai grijă să nu uiți de hârtie igienică, de cinci zile îți spun...”

După trei sferturi de oră, Melania se simțea cu desăvârșire în formă. Se fardase ușor și îmbrăcase o rochie angorată de un cenușiu foarte deschis. Mărgelele de cristal bleu făceau să-i scânteieze ochii.

Avu impresia că motanul o fixează neliniștit și îl luă în brațe.

— Nu lipsesc mult, dragul meu... Știi, mi-a căşunat ieri un chef. N-am văzut-o de un car de vreme pe biata Laura Mircescu... Cum care Laura? Adică ai dreptate, n-ai de unde s-o cunoști, ești prea tânăr. A fost bună prietenă cu maman și chiar cu bunica. Firește, era mai mică decât ele. Stă în Vatra Luminoasă.

Începu să râdă încetișor:

— Mi-a venit acum o idee năstrușnică. Nu știu dacă ai băgat de seamă, dar românii, când îți vorbesc despre o persoană necunoscută, obligatoriu precizează cu lux de amănunte cartierul, strada unde locuiesc. De ce oare? Dar la asta o să ne gândim altădată...

Își trase pe mâneci *trois-quart*-ul de astrahan gris (vânduse în toamnă un tablou mic de un maestru olandez din secolul al XVI-lea, la care nu ținuse niciodată), apoi se privi ultima oară în oglindă. Ca totdeauna când se simțea mulțumită, își sărută propria imagine și tot de la ea își luă rămas-bun, fluturându-și grațios degetele.

— La revedere, draga mea, și succes!

Supărat că e lăsat singur, Mirciulică se prefăcu că doarme.

— Arăți bine, mormăi cu ciudă parcă Laura Mircescu. Ești șic, distinsă, chiar bătrână ai *charme*. Ce-ai adus acolo?

— Mi-am amintit că-ți plac șarlotele și am trecut pe la cofetăria Athénée Palace, unde nu lipsesc niciodată. Cred că sunt proaspete.

Laura Mircescu începu să râdă:

— Ai rămas aceeași. Amabilă și mincinoasă. Mi-au plăcut pe dracu'! N-am suferit în viața mea piftia aia dulce. Mă dădeam în vânt după bomboane crocante, halviță, nucile vieneze și pralinele cu migdale de la Riegler... Te-ai gândit însă la dinții mei... Ia loc!

Melania se așeză pe primul scaun la îndemână, însă ceva mai departe de doamna Mircescu. Îi mirosea din gură.

— Și acum ce-mi stai ca-n gară? Scoate-ți blana, lasă poșeta.

Melania Lupu se dezbrăcă.

— Ești prost dispusă, Laura?

— Ludovic al XIV-lea, deși era un imbecil, geniul îl avea în izmene și asta până a cunoscut-o pe scorpia aia de Maintenon, spunea o vorbă. Mi se pare la Villeroy: „La vârsta noastră nu mai ești fericit."

Melania Lupu o privi pe sub sprâncene:

„Norocul tău, Melanie, este că n-ai fost prea frumoasă și, în consecință, ai reușit să te bucuri la fiecare vârstă de orice se întâmpla fermecător în jurul tău. Laura care narcotiza, dar se și simțea narcotizată de propriul succes, după ce a îmbătrânit, n-a mai putut gusta nimic.

Totul devenise neinteresant, searbăd ca un sirop cald după o șampanie bine frapată...”

Declară apoi cu naturalețe:

— Ba eu mă simt extrem de fericită.

„Cât ești de zurlie, comentă în gând bătrâna, nu-i de mirare.”

— Cum de ți-amintiși de mine?

— Am visat-o pe maman. Erați bune prietene...

— Vrei să spui cu bunică-ta. Maică-ta a fost searbădă ca o duminică de toamnă ploioasă, ca o seară când n-ai ce face și nu sună nici măcar telefonul.

Melania, în fond de aceeași părere, emise un ah! de conveniență. La urma urmelor, răposata admițând că ar fi fost pe recepție, nu afla vreo noutate. Laura, slobodă la gură, îi comunicase Victorinei – mama Melaniei – părerea ei în față. Evitând totuși din rest de pietate filială alt fluviu de adjective, schimbă vorba:

— Ce mai face dragul de Alfred?

— Ce-a făcut toată viața, replică scurt Laura. Fabrică mărțișoare de Obor și vise.

— Nu l-am văzut de mult... Mi-ar fi făcut plăcere să-l întâlnesc.

— Am să-i comunic și o să se simtă încântat.

— Sunt convinsă, declară Melania ridicându-se. Noi doi am fost totdeauna buni prieteni. Pe el și pe Sandi i-am îndrăgit cel mai mult.

— Care Sandi? se holbă doamna Mircescu.

— Băiatul Ralucăi. Ce, ai uitat-o?

— A, nebuna aia? Mai trăiește?

Melania păru ofensată:

— A împlinit șaptezeci de ani.

— Și eu optzeci și cinci. Asta nu înseamnă nimic.

Se auzi soneria de la ușă. Laura Mircescu își pipăi peruca, se uită în oglinda aflată la îndemână și arătă cu bărbia spre intrare.

— Vezi tu cine e...

Bătrâna auzi ușa deschizându-se, apoi exclamația Melaniei:

— Doamne! Ce plăcere! Domnul maior Cristescu!

26

„Nu, își zise maiorul privind ușa care se închidea în urma Melaniei. E o simplă întâmplare... S-a liniștit, are totuși o vârstă... suntem prieteni. Sunt convins că nu-i implicată în porcăria asta."

Îngrijorarea însă îl stăpânea. Niciodată nu puteai ști ce e în capul Melaniei, ce idei fistichii o bântuie, viața ei necunoscând rețete fixe, cu excepția celor de politețe. Încercă să se calmeze, spunându-și că prezența Melaniei în anumite dosare are o explicație științifică.

Ultimele anchete – și aici într-adevăr intervenea

coincidența – se desfășuraseră într-o anume lume, astăzi pe cale de dispariție. Și soții Miga din istoria fecioarei de aur, și bătrânul Grigore Popa – ce dandana cu pânzele lui Rembrandt[41] și Goya[42]! –, și Basile Nicolau, și Miclești din ultimul dosar și, evident, Melania făceau parte dintr-o castă lipsită azi de relevanță socială și ai cărei membri se împuținau de la un sezon la altul. Era normal ca supraviețuitorii, automat eliminați din viața socială contemporană, să se caute, să se accepte, să se constituie în grupuri. Își aminti de cuvintele pline de semnificație ale unui pensionar, fost cândva un distins jurist: „Au rămas atât de puțini oameni care să știe că am fost și eu cineva în viață...”

Altfel stai de vorbă cu o persoană care nu-ți vede hainele demodate și vata din urechi, te reconstituie în parametrii fizici și sociali a ceea ce ai reprezentat acum patru-cinci decenii și altfel cu un Popescu, tip din altă generație, care cască și se uită discret la ceas, când îi povestești cum ai luat Mihai Viteazul sau Coroana

---

[41] Rembrandt Harmenszoon van Rijn a fost un pictor și gravor olandez din secolul al XVII-lea, considerat unul din cei mai mari pictori din istoria artei, celebru și pentru desenele și gravurile sale.

[42] Francisco José de Goya y Lucientes a fost un important pictor și creator de gravuri spaniol, la răspântia secolelor al XVIII-lea și al XIX-lea. La un secol după Velázquez și cu un secol înainte de Picasso, Goya este punct de referință pentru două veacuri de pictură spaniolă.

României.

Ridică ochii și întâlni privirea vie a doamnei Mircescu. Maiorul înțelese imediat că, în ciuda vârstei, își păstrase nealterată agerimea gândirii. Mai înțelese din diluarea căutăturii concentrate că femeia l-a și taxat, i-a pus o etichetă.

— O cunoașteți de mult pe doamna Melania Lupu?

Bătrâna răspunse, după ce își fixă proteza cu limba:

— De o viață. Am cunoscut-o și pe mamă-sa, și pe bunică-sa.

O femeie interesantă.

— Da, spuse doamna Mircescu neutru.

— Vă vedeți des, îmi închipui, rosti ușurel maiorul, cu glas de conversație convențională.

— Extrem de rar. La câțiva ani o dată.

Cristescu se sperie. Coincidența devenea mult prea bizară. Una e să te întâlnești sistematic cu cineva, să te frecventezi reciproc, și altceva, când te cheamă Melania, să-i pici în casă după comiterea unei crime în care s-ar putea să fie implicat individul.

— Cum așa?

— Mă vezi dumneata pe mine urcând într-un tramvai aglomerat? De altfel am detestat totdeauna *la foule,* iar *auto* nu mai am de treizeci de ani. Cu pipeta, ori cu toptanul, încet-încet m-am despărțit de toate bucuriile. Vă uitați la ceas? Fiul meu trebuie să se întoarcă. Poate

aveți șansă și coada la telemea e mai modestă.

— Nu mă grăbesc, surâse maiorul. Dacă nu vă obosește, vorbiți-mi, vă rog, despre relațiile pe care le-ați avut cu inginerul Marian Dragu.

Laura Mircescu dădu din cap, își privi manichiura intactă, apoi privirea i se fixă în obrazul maiorului.

— Am fost în relații de afaceri. Este o poveste veche, care se referă la o epocă dezagreabilă din viața mea. De atunci nu l-am mai văzut și nici nu mi-a lipsit. Un rechin care, născut câteva mii de kilometri mai spre vest, ar fi făcut să se vorbească despre el.

— Știți probabil că a fost asasinat.

O cercetă atent, dar bătrâna nu mușcă din nadă.

— Asasinat? Dar asta-i de-a dreptul egztraordinar! Citisem *faire-part*-ul din jurnal, n-am știut însă că... Pot să vă spun un singur lucru: ucigașul merită felicitări din partea dumneavoastră și nu ghilotina.

Bătrâna exalta, ochii îi sclipeau de o satisfacție veninoasă, care înfiora indiferent de justețea actului și de calitatea victimei. Cristescu întrebă încet:

— V-a rănit chiar atât de greu?

Laura Mircescu își săltă bărbia cu o mișcare seniorială, care o definea.

— Domnule maior, eu nu pot fi rănită decât de oameni de aceeași condiție cu mine. Pot fi însă jefuită, iar acest Dragu a făcut-o fără scrupule și într-un

moment extrem de dificil.

— Vă referiți, desigur, la accidentul din existența fiului dumneavoastră.

— Anii aceia când a stat cofrat... La pușcărie, vreau să spun, punctă dur doamna Mircescu. A profitat bandițește de împrejurări care mă sileau să înstrăinez pe mai nimic adevărate comori. Obiecte în valoare de milioane le-a dobândit în schimbul câtorva sute de mii. Egzistă se pare o justiție imanentă. Ca să fiu sinceră, n-o credeam, și doar proștii îl așteaptă pe Dumnezeu să achite polițele neacoperite.

— Cu alte cuvinte, sunteți o vindicativă și preferați plăți mai terestre.

— Dacă aveam doar zece ani mai puțin, n-aș fi ezitat să-i înfig eu stiletul în inimă.

Maiorul își îndreptă mașinal dunga pantalonului. Se interesă amabil:

— Fiul dumneavoastră vă seamănă?

Bătrâna râse scurt:

— Vă răspund direct la întrebare indirectă. Nu el l-a lichidat, domnule maior. Nu face parte din familia gladiatorilor, nici a eroilor, nu-l cheamă nici

Robespierre[43], nici Marat[44], în fond toți niște mari criminali, n-are stofă de pirat. O să vă surprindă, dar, dacă bătrânețea are un avantaj, acela este că poți spune tot ce poftești și poți trimite pe oricine la dracu' sau în altă parte. Oricum, preferam să-l cheme Al Capone decât să egziste miel sacrificat de oricine are chef de borș sau stufat.

— Mi-ai terminat portretul, mamă, sau mai ai completări?

Maiorul întoarse capul surprins. Omul acesta se mișca într-adevăr pisicește. Ținea câteva pachete în mână și o sacoșă de plastic verde cu mânerele cusute. Cristescu nu mai întâlnise niciodată „ideea" și reflectă uimit: „Ce naiba, domnule, chiar așa de greu s-o ducă? Pentru un leu stai și țeși o zdreanță de plastic?"

---

[43] Maximilien de Robespierre, unul din simbolurile Revoluției franceze, s-a născut la Arras, într-o familie înstărită. Avocat, el a fost ales deputat al stării a treia în Artois. A devenit cunoscut prin discursurile sale din clubul iacobin și din procesul regelui. A fost ales lider al acestei grupări radicale. A fost supranumit „Incoruptibilul" pentru că ducea o viață simplă. Robespierre rămâne un personaj controversat, prezentat de unii ca idealist iar de alții ca un fanatic. În 1793, a provocat căderea grupului girondinilor. Ca membru al Comitetului Salvării Publice a fost adeptul și apologetul politicii de teroare împotriva adversarilor politici, care a dus la decapitarea prin ghilotinare a multor reprezentanți de frunte ai Revoluției franceze.

[44] Jean-Paul Marat (n. 24 mai 1743, Boudry, Elveția [6] – d. 13 iulie 1793, Paris, Prima Republică Franceză), a fost un medic, filosof și om de știință francez de origine elvețiană cunoscut pentru implicarea sa în Revoluția franceză ca jurnalist radical și politician.

Maică-sa dădu din umeri sâcâită. Se interesă iute, lacomă:

— Ai găsit brânză?

— Da.

— S-o lași în bucătărie.

Era evident că abia aștepta s-o guste, că mâncarea rămăsese singura ei bucurie. Pândea probabil orele de masă cu ochii pe ceas.

— Domnul a venit să stea de vorbă cu tine. Treceți în birou. Eu mă simt ostenită.

În odaia alăturată, Cristescu auzi amuzat gâfâitul, apoi pașii bătrânei care se grăbea spre bucătărie. După câteva minute, apăru doctorul Mircescu, frecându-și mâinile abia spălate.

Maiorul îi cercetă făptura cu milă și, în același timp, fascinație; fascinația oribilă a monstruosului și a perversului, pe care o încercau toți cei ce veneau în prim contact cu medicul. Poziția cocostârcească nu adăuga grație staturii bicisnice.

— Portretele măgulitoare nu sunt specialitatea mamei, încercă Mircescu să zâmbească.

În realitate, deși în cincizeci de ani ar fi trebuit să se obișnuiască cu – blând spus – ireverențele Laurei, acestea nu încetau să-l irite. Iar bătrâna avea satisfacția sadică de a-l umili față de oameni străini, ceea ce era incapabil să suporte. Ca de obicei, mâinile începură să-i

tremure, glasul foarte plăcut își pierdu siguranța.

Maiorul îi sesiză tulburarea și declară amabil:

— Doamna practică un umor acid, dar rămâne o persoană foarte agreabilă, cu o conversație instructivă.

Îi cercetă chipul fin, cu trăsături frumoase de cadână: „Inteligent, cult, hipersensibil, complexat. O viață interioară accidentată și obositoare...”

— Eram în antreu, spuse medicul, și am auzit o parte din schimbul de replici. Deci Dragu a fost asasinat...

— Vă surprinde?

— Oarecum... Prin inedit... Majoritatea oamenilor mor altfel. Dar individul și-a meritat soarta.

— Interesant... E a cincea sau a șasea oară când se emite în fața mea aceeași opinie.

Mircescu își mângâie fruntea. O frunte pe care o simți totdeauna înfierbântată.

— Faptul mi se pare simptomatic. Aceeași teză susținută de mai mulți inși are, în general, șansa să corespundă unui adevăr obiectiv. Îmi pot permite o întrebare? Cum a fost ucis? Care a fost, adică, modalitatea de crimă?

— I s-a zdrobit craniul cu o secure.

— Deci nu s-a chinuit, constată Mircescu și în ochi i se desluși o umbră de dezamăgire.

— Spuneți-mi, domnule doctor, cam la cât apreciați dumneavoastră paguba înregistrată în urma afacerilor

cu Dragu?

Alfred Mircescu își mișcă mâinile evaziv:

— E greu de oferit o cifră fermă. Bursa artei înregistrează fluctuații imprevizibile. Cota unui obiect crește sau scade în funcție de împrejurări deosebite: contează în primul rând prețurile de pe piața occidentală. Dacă dă în nemți, să zicem, furia icoanelor, acestea își triplează sau chiar înzecesc valoarea. Un samovar de argint pe care-l puteai obține la talcioc cu șaizeci-șaptezeci de lei, a ajuns acum peste o mie de dolari. Există desigur și circumstanțele economice, ghearele crizei – când omul n-are ce mânca, nu-i mai arde de artă și achiziții costisitoare. Un alt factor e moda: de pildă un Schweitzer-Cumpăna cu cotă serioasă până prin anii ’50, acum îl vinzi la un preț mediocru. Calamitățile naturale își spun și ele cuvântul: după cutremur, sau inundațiile din ’70, prețurile scăzuseră cu 30–40%. Așa că vedeți, e greu de apreciat.

— Totuși... Încercați o evaluare cât de aproximativă.

— Mda... Întâmplarea face că obiectele obținute de la mine au ștachete relativ ferme. Un Picasso rămâne totdeauna un Picasso, la fel un Lautrec.

Cristescu nu-și ascunse surpriza. Bănuia că obiectul disensiunii nu-l constituia vreun tablou cu căprioare și lebede pierdute într-un colțișor pitoresc cu podeț și aripi de moară părăsită, dar nu se așteptase la nume atât

de simandicoase.

— Pânzele acestea se află în apartamentul lui Dragu?

Mircescu îi ocoli privirea. Săltă din umeri:

— Presupun că da. N-am fost la el de cinci ani. De un lucru vă asigur. În caz că le-a înstrăinat, ele nu se mai află în țară. Le-a vândut greu, pe valută forte. Deci, întorcându-ne la o sumă aproximativă, paguba suferită o apreciez cam la trei milioane de lei. Insist, mergând pe sume modeste. Gândiți-vă că la Galeriile Pitti din Florența, acum un an, o pânză a lui Picasso s-a vândut la licitație cu cinci milioane de franci francezi. Înmulțiți cu cincisprezece.

— De ce cu cincisprezece?

Mircescu râse.

— Știți bine că ăsta-i cursul francului la negru. Aveți dumneavoastră suficient de-a face cu tranzacțiile acestea clandestine, ca să nu vă dau eu detalii. Deci, dintr-un foc, șaptezeci și cinci de milioane pe o pânză nu dintre cele mai extraordinare. Acum aveți în principiu peisajul escrocheriei în mare.

Maiorul pentru care orice sumă depășind zece mii de lei, zi cincizeci, poftim o sută de mii, traductibilă în salariu pe atâtea luni sau ani, își pierdea semnificația, clătină din cap cu o expresie atât de uluită, încât medicul începu să râdă.

— Mi se pare fabulos. Spuneți-mi, există mulți

particulari în țară care să dispună de astfel de averi?

— Există, zâmbi medicul. Sunt multe case unde dacă intri ai impresia, mai ales dacă ești și cunoscător, că ai nimerit în peștera lui Ali Baba. De obicei ăștia se cunosc între ei, între ei încheie diferite tranzacții, cunosc prețurile, au diferite *tuyau*-uri. Mulți fac parte din lumea medicală care a prins cabinetele particulare. Acolo se câștiga fantastic, iar inspirații au investit totul în obiecte de artă luate la prețuri ridicole în Talcioc, Consignația sau direct de la vânzător. N-aveți idee cât s-a scurs atunci peste graniță! Nu existau interdicții, iar diplomații străini au cărat vagoane de asemenea comori: mobilă, tapiserii, porțelanuri, argintărie, bijuterii... În sfârșit...

— Da, făcu maiorul. Mi-ar plăcea să discutăm cândva mai multe pe temă. E un sector nespus de interesant, străin pentru mine. Vă amintiți cumva când l-ați văzut ultima oară pe Dragu?

— Sunt cinci ani de-atunci. Vă spun exact, în iarna lui ’78, ieșisem din închisoare și făceam o tentativă disperată să recuperez măcar unele obiecte. Natural, tot în pagubă, dar efectiv n-aveam ce mânca. Ceream un bacșiș din averea cu care mama, silită, îl înzestrase. Dragu mi-a râs în nas.

— Și de-atunci?

— Nimic. Absolut nimic. N-am discutat nici măcar la

telefon. Ce era să ne mai spunem?

— Scuzați-mi întrebarea: din ce trăiți acum?

— Fac unele fleacuri pentru bâlciuri, dar, în principal, redactez lucrări de stat pentru studenții mai slăbuți.

— E rentabil?

— Destul. Iau cinci mii de lei pentru o teză care-mi solicită cam două săptămâni de lucru. Din păcate însă, în materie nu există sezon non-stop. Iarna, toamna cam vegetez.

Maiorul tăcu câteva clipe. Se surprinse privindu-i mâinile cu osatură nobilă, dar prea gingașe, prea feminine și încearcă să și le imagineze manevrând satârul acela de bucătărie. Nu se punea problema forței. Chiar un copil de doisprezece ani îți poate sfărâma capul cu o asemenea unealtă, iar mânia, ura dezlănțuită, voluptatea răzbunării înzestrează herculean făpturile cele mai fragile. Cristescu încerca să intuiască dacă bărbatul din fața lui dispunea de suficient potențial viril – crima, fenomen desigur reprobabil, presupune însă anumite valențe – pentru a premedita și realiza un asasinat. După opinia bătrânei, medicul n-avea pedigree în acest sens, iar întreruperea nefericită de sarcină, consumată cu ani în urmă, nu putea fi trecută la rubrica crimă.

— Ce ați făcut în cursul zilei de sâmbătă?

Mircescu dădu repede din cap, așteptase întrebarea.

— Nu țin agendă. La jalnica mea lipsă de activitate nu sunt încorsetat în termene stricte, iar viață mondenă nu duc. Întâmplător însă pentru sâmbăta și duminica, având de ani de zile același program, îndeobște administrativ, vă pot face o relatare exactă.

— În consecință...

— În consecință, dimineața am făcut un pic de curățenie, la ora unsprezece m-am dus să ascult slujba de la Biserica Boteanu. Am trecut după aceea zece minute pe la miliție... Aceasta ar constitui singura derogare de la program.

— La miliție? De ce?

— Miercurea trecută mi s-a furat din fața casei mașina, un Renault 16 albastru. Am vrut să știu dacă s-a aflat ceva. Din păcate, n-am primit nicio veste îmbucurătoare. „Cercetăm, căutăm, aveți răbdare...” Cunoașteți textul. M-am întors acasă în jur de unu și jumătate și am dejunat cu mama. După-amiază mi-am sortat niște fișe, am citit, am ascultat muzică. La ora douăzeci și două eram în pat.

— Există – desigur, e vorba de o simplă formalitate – cineva în afară de mama dumneavoastră care ar putea confirma cele declarate?

Mircescu surâse amar.

— Cine s-o confirme? Nu am prieteni, telefonul nu sună cu anii, iar eu trec în general neobservat.

„Aici te înșeli, amice, îl apostrofă Cristescu în gând. Exact cu fizicul ăsta nefericit nu te poți fofila fără să fii luat în reflector.”

Nu comentă însă, bănuindu-i susceptibilitatea legată de fizic.

— În concluzie, recapitulă cu glas tare, curățenie, biserică, miliție, masă, lucru în birou.

— Exact.

Maiorul îl privi fix și râse încetișor. Mircescu roși:

— Ce anume vă amuză?

— Amuză! Hm! Hai să zicem că mai degrabă mă nedumirește. Dacă tot ce mi-ați relatat corespunde strict realității...

— Sub cuvânt de onoare.

— Și n-ați omis nimic.

— Nimic, afirmă medicul categoric.

— Atunci nu înțeleg de ce ați lipsit de la întâlnirea fixată cu inginerul Dragu. Nota am găsit-o în agenda lui de birou pe fila sâmbătă 15 decembrie curent: Dr. Mircescu ora 12.

27

Toate cercetările lui Cristea pentru a da de urma Leliei rămaseră fără rezultat. Peste măsură de neliniștit, făcuse investigații la Spitalul de Urgență, apoi, cu inima cât un

purice, la morgă. Răspunsurile automatizate ale funcționarelor sunau în același sens: nicio femeie cu semnalmentele Leliei nu fusese internată sau înregistrată la instituțiile respective.

Împreună cu Mielu 46 se dusese la o mătușă cu care Lelia întreținea relații destul de susținute. Pe hoț îl lăsase bineînțeles să aștepte la un birt din apropiere. Mielu n-avea „față”, toată înfățișarea lui mirosea de la kilometri a combinație dubioasă și, în prezența lui, oamenii cumsecade amuțeau subit, pipăindu-și buzunarele.

Mătușa Leliei, o cucoană cu fața ascuțită distonând strident cu trupul corpolent, îl primi într-o sufragerie care mirosea a naftalină și a mâncare economică. Izul de rântaș preparat probabil zilnic intrase în stofa mobilelor, în perdele, în circumvoluțiunile bibelourilor. Îl măsură prudentă, dar aspectul lui Cristea deruta. Părea serios, sobru, un tânăr la locul lui. Doamna Stan nu păru cine știe ce preocupată de dispariția Leliei, cât de „hramul” lui Cristea. Unde lucrează, cât câștigă, dacă a mai fost însurat, dacă are neamuri multe – ea una, vezi, a luat un orfan și dulce i-a fost traiul cu bărbatu-său – și, în general, ce intenționa cu nepoată-sa. Luc strângea neputincios din măsele, abia îi suporta interogatoriul.

— Mai are rude? Prieteni? Unde aș mai putea s-o

caut?

— Nu știu, drăguță. De unde să-i știu eu cărările? Și la mine vine rar, nici pe la părinți, la Râmnic, nu prea dă. La o urmă e văduvă, și-a făcut rândul, treaba ei pe unde-i sticlesc ochii. Eu zic c-o fi pe undeva la munte. Acum cu sărbătorile.

— Ei? făcu Mielu. A scuipat ceva grăunțe?

— Cretină! scrâșni Cristea. Și o duhoare în casă, de-ți vâra nasul în giratoriu. Își bătu pumnul în palmă: Unde să fie? Unde să fie?!

— Ascultă, coane! Din două una, mi-e însă că te oftici...

— Dă-i bici!

— Ori a virat-o cu un tip la vreun hotel și de două zile admiră doar lustra din tavan, ori i-a expediat te miri ce prietenar câteva drageuri în bufet și-a umplut-o de butoniere.

Cristea îngălbeni. Aceleași posibilități le vânturase și el.

— Cine s-o lichideze și de ce? Nu mai așteptă răspunsul lui Mielu și spuse hotărât: Mă duc la ăla acasă și lămuresc eu chestia.

— La mort?!

— La el.

— Știi, Mirciulică? Mi se pare nostim cum se repetă istoria...

Melania Lupu, trântită pe canapea, lăsă cartea din mână. Pe copertă, în medalion, o marchiză nu putea fi decât marchiză după gingășia umerilor, figura suavă și mâinile spălate în suc de lămâie pentru albeață – suspina delicat într-o batistă diafană. Îmbrăcată într-o rochie de brocart mixtură de Empire și Malakoff, peste buclele arămii purta o bonetă Directoire. Sosul părea amestecat, dar imaginea avea grație. *„Lettres d'amour. Les plus belles parmi des belles...”*

— M-asculți, Mirciulică? Nu știu dacă ai auzit de Mirabeau – a, ai făcut seralul! Atunci iartă-mă! Mirabeau a fost un domn cu obrazul ciupit de vărsat. Un personaj care a stârnit oleacă de vâlvă în timpul Revoluției Franceze... Ai noroc că n-ai fost contemporan cu acest *monsieur*, căci pe vremea aceea, din cauza foametei, strămoșii tăi mieunau în ostropeluri și pateuri bine condimentate. Ei bine, acest condotier al anilor 1789 a iubit-o pe o oarecare Sophie. Spuneam că istoria se repetă. Nu, nu mâncăm pisici, dar frigul nu ne cruță nici pe noi. Concentrează-te o clipă doar! Îți traduc ce-i scria Sophie de la Amsterdam: „nu găsești că-i prea frig ca să te culci singur? Mie cel puțin așa mi se pare... Am

căutat o modalitate de a-mi încălzi patul. Am făcut focul, dar cearșafurile au ruginit. Adio, dragostea mea frumoasă, te sărut... Fără să mai vorbesc de gât, de umeri...”

„Cu lipsa aceea de săpun, cred că a constituit un act de nebănuită cutezanță. Gât, umeri, totul trebuie să fi fost nespus de sărat...”

Melania își îndreptă ochii spre fereastră. Lapovița n-o indispunea, iar anotimpurile ei preferate erau toamna și iarna. „Nu văd de ce m-ar indispune un cer gri, plin de mister, ploaia fină, răcoritoare, asfaltul ud și nu un soare ucigător, vipia unui iulie, când totul miroase a praf, gudron, a cauciuc ars și a transpirație amestecată cu parfum. În realitate, oamenilor le place să-și transfere culpa ciudățeniilor și defectelor lor asupra unor fenomene înconjurătoare. Sunt dezagreabilă pentru că afară ninge, sau plouă, sau bate vântul! Aberații! De fapt, sunt infrecventabil pentru că am un ficat incomod, sau o fire ciufută, sau nu posed îndeajuns umor ca să realizez că șeful infect și ranchiunos e de fapt un omuleț crăcănat care țipă la noi pentru că nevastă-sa îl corijează acasă cu făcălețul. Își scoate și el pârleala.”

„Stai dumneata o oră în stație la 31, mi-ar replica vecinul nostru de la II, domnul Istrătescu – știi, contabilul – și pe urmă să-mi povestești ce veselă e lapovița, ninsoarea sau alte stihii...”

— Știi, Mirciulică, s-ar putea să aibă dreptate... Cu trei reșouri și plita mereu aprinsă, peisajul hibernal devine mult mai îmbietor.

Se sculă dintr-o dată și se duse direct la oglindă. Se privi lung, în ochi:

— Pui un rămășag, draga mea? Astă-seară până cel mai târziu la ora opt vom primi vizita domnului maior Cristescu. Pe ce pariem? Pe un kilogram de bomboane de la Capșa. O sută patruzeci de lei... Două kilograme?

Nu, nu, nu pot exagera. Am pierdut iar la cărți... Realmente, Florence are mâini îndemânatice...

Se opri înspăimântată și își dădu o palmă ușoară pe obraz.

— Melanie, nu te mai recunosc! Niciodată n-ai clevetit și n-ai calomniat... Ce înseamnă mâini îndemânatice?... A, ai vrut să spui că este o excelentă gospodină? Încerc să te iert, dar e pentru ultima oară. Florence nu știe să facă nici măcar omletă.

Găsind-o în ținută specială – *deux-pièces* bleumarine, escarpeni și un cordon subțire lilas – maiorul se interesă:

— Vă pregătiți probabil pentru o vizită.

— Nici gând, râse Melania. Dar am pus un pariu...

— ...Cu Mirciulică?

— Nu, căci el este hotărât împotriva oricăror jocuri de noroc, am pariat cu mine. E foarte amuzant să câștigi

întotdeauna. Am pus deci pariu că veți veni și atunci m-am pregătit să vă primesc.

Ca totdeauna nu-l lăsă să scoată un cuvânt până nu aduse ceaiul, oferit tot ca de obicei cu mare stil. Gesturile cu parfum de gavotă ale Melaniei, clinchetul delicat al argintăriei și al porțelanului fin încântară din nou urechile maiorului. Îndrăgise atmosfera din casa Melaniei; o atmosferă specială cu iz de vechi, dar nu de bătrânețe. Aici, la ea, uitai de troleibuze aglomerate, de obraji năclăiți cu cremă, de sifonul de la WC care plânge, de așternutul colorat (ăla alb se murdărește prea repede) schimbat la o lună, de refrigeratorul atât de încărcat, încât nu mai încape în el nici măcar o măslină.

Uneori, din pricina ambianței sordide de-acasă, Cristescu își zicea că se simte mai bine în hotelurile de vacanță, mobilate stas, dar cu mobilă veselă, ziduri luminoase, perdele, cuverturi în culori sărbătorești. Nu lipsesc florile – în general ciupite de pe aleile care bordează faleza sau chiar din vaza restaurantului – și nici zâmbetul convențional, dar zâmbet, al recepționerei și al femeii de serviciu, de cele mai multe ori uitate în graba plecării sau omise (ce, n-are leafă?), dar care nu încetau să spere...

La el, în apartamentul de două camere pe hol, cadrul, departe de a fi optimist, împrumutase culorile și adjectivele nevesti-sii: cenușiu, acru, nemulțumit,

unsuros și, în general, totul îmbibat cu fire de păr. Printre altele, doamna Cristescu se dădea în vânt după rețetele din almanahuri, iar unul din precepte poruncea periatul zilnic al părului de o sută de ori.

Da, totul era cenușiu – pereți, perdele, lămpi etc., acru – aerul casei la propriu și la figurat, unsuros – crătiți, chei, suprafețele lucioase ale mobilei, nemulțumit, căci totul gemea: clanțele stricate, garniturile din baie și bucătărie, televizorul Miraj care strănuta, arcurile fotoliilor.

Maiorul avea însă calitatea extraordinară ca, datorită unui efort de voință, să facă abstracție de lucrurile dezagreabile, iar, aflat în alt context, să se bucure ca un școlar de ceea ce împrejurarea respectivă îi oferea plăcut.

— Mă așteptați deci, surâse maiorul.

— Dar bineînțeles, clipi ca o păpușă Melania Lupu cu zâmbetul ei inimitabil: „Dacă tânjeam să văd pe cineva acum, dumneata ești acela...” Eu am o presimțire a evenimentelor plăcute... Adăugă, zâmbind de astă dată puțin parșiv: Nu ascund că am sesizat și surpriza dumneavoastră când ne-am întâlnit la Laura Mircescu. O surpriză, sper, agreabilă.

Cristescu începu să râdă:

— Ca totdeauna, constat că nu vă înșală nici presimțirile, nici intuiția. Într-adevăr, am fost surprins.

— De ce? Suntem prietene vechi.

— Un amănunt pe care-l ignoram. În afară de asta, am intrat în casa Mircescu în interes strict profesional. Anchetez o crimă.

Melaniei i se aprinseră ochii. Bătu din palme fericită:

— O crimă! Ce palpitant! auzi, Mirciulică? O crimă!

Mirciulică n-auzea, croșetând vis dulce lângă radiatorul încins. Melania, din pricina frigului, exagerase doza de alcool. Grogul motanului fusese mai mult vodcă decât apă.

— V-aș fi recunoscătoare, domnule maior, dacă ne-ați acorda privilegiul să ne considerați confidenți. Știți, viața noastră a devenit atât de monotonă...

„Exact de asta mă temeam și eu! oftă Cristescu. Să nu începi să te plictisești...”

Își încleșta mâinile pe brațele fotoliului și se aplecă puțin în față:

— Puteți să-mi dați cuvântul de onoare că nu aveți niciun amestec în cazul inginer Dragu?

Bătrâna îl privi nedumerită:

— Inginer Dragu? Habar n-am despre cine-i vorba. I s-a întâmplat ceva neplăcut acestui domn?

— A fost asasinat.

— O! Bietul de el... Dar nu înțeleg întrebarea dumneavoastră... Chiar dacă am petrecut un an...

— „... în pensiunea aceea drăgălașă”, o întrerupse

Cristescu, știu că n-ați fi niciodată în stare de crimă. Dar vedeți... Nu mi-o luați în nume de rău... Și în acest dosar e vorba de obiecte de artă... Blestematele obiecte de artă!...

În sinea ei, Melania chicoti:

„Bietul domnul Cristescu își închipuie că iar ai pus la cale vreo drăcie... E foarte bine, fetițo, că la vârsta ta mai poți stârni temeri și nedumeriri. În general, după șaizeci de ani, nimeni nu se mai ocupă de tine... Obiecte de artă! Hm, începe să devină interesant...”

— Consider, declară pe un ton care oscila între ofensă și înțeleaptă judecată, că ar fi trebuit demult să dăm uitării anumite neînțelegeri. Apoi, mușcată de curiozitate, se grăbi să precizeze: N-am auzit în viața mea de domnul inginer Dragu și nici că ar fi fost asasinat.

Cristescu o privi lung, încercând să-i descifreze figura delicată.

„Fie ce-o fi! Oricum, găsind-o la Mircești acasă, aș fi luat-o la întrebări.”

— Vă cred, doamnă.

Îi relată în câteva cuvinte împrejurările crimei, făcu inventarul persoanelor implicate. Bătrâna îl urmărea cu ochi strălucitori.

— Înțelegeți deci, încheie maiorul, că întâlnindu-vă într-un context unde mișună icoane de preț, argintărie

și pânze de muzeu, inevitabil au început să-mi dea târcoale... unele amintiri.

— Nu trebuie să vă lăsați copleșit de prejudecăți... Eram pe atunci amândoi atât de tineri...

„Mie-mi spui? ricană în gând maiorul. Acum patru, trei și doi ani, mata purtat un șorțuleț cu rățoi, iar eu mă jucam cu cercul.”

— Vorbiți-mi vă rog despre doctorul Mircescu. În mare îi cunosc biografia, sunt informat despre accidentul legat de întreruperea clandestină de sarcină. Mă interesează el, ca om.

Bătrâna puse ceașca pe masă și își mângâie poalele fustei.

— Îl cunosc de când era mic... Trebuie să știți că eu, neavând copii, și pot spune că acesta a fost singurul lucru care m-a necăjit în viață, eram foarte atașată de băiețeii prietenelor mele. Spun băieței, pentru că s-a întâmplat să nu existe și fetițe. Sandi Miga, Vali Miclescu, Alfred au fost prietenii mei încă de pe când îi plimba bona în cărucior. Stați! Mi se pare că am chiar o fotografie.

Se ridică sprintenă și răsfoi câteva clipe în albumul de pe scrin.

— Uitați-vă! Aici e Alfred la șapte ani. Ne aflam cu toții în refugiu, la Crevedia.

Cristescu cercetă instantaneul. Era luat vara, în fața

unei case frumușele cu lăzi de flori în dreapta și stânga scării și între pilonii cerdacului. Băiatul era slăbuț, stătea în aceeași poziție caracteristică, cu un șold mai sus, și purta peste buclele brune o pălărioară de pichet, gen cască colonială. Părea timid, fragil și circumspect în fața aparatului de fotografiat.

— Da... făcu maiorul evaziv.

Melania se așezase din nou. Ținea ochii larg deschiși și se uita la maior fără să-l vadă.

— Nu pot să vorbesc despre Alfred, fără să mă refer la două femei care au avut o importanță covârșitoare în viața lui. Laura – mama și Marina – nevastă-sa.

— Sentimentul meu, observă Cristescu, este că și astăzi, doamna Mircescu exercită asupra doctorului aceeași influență.

— Nu vă înșelați. Laura a fost o femeie autoritară, care a făcut toată viața ce a poftit. Alfred s-a izbit în familia lui Mircescu. Extrem de inteligent, dotat, la patru ani scria și citea, dar slab, fără voință, fricos. Exact defectele care o oripilau pe Laura. Toată copilăria lui și chiar în adolescență a încercat să-l corijeze, dar, din păcate, ea n-a fost niciodată un bun pedagog, iar metoda ei era dură și total nepotrivită cu un copil ca Alfred. De pildă, băiatului îi era teamă să doarmă noaptea singur și mai ales pe întuneric. Laura, încredințată că-l vindecă, i-a interzis guvernantei să se

culce în aceeași odaie, iar după rugăciune se stingeau absolut toate luminile. În consecință, copilul adormea târziu, se trezea istovit, plâns, cu o privire de om al cărui somn a fost bântuit de coșmaruri fioroase.

— Tatăl băiatului n-a reacționat?

— N-avea niciun fel de autoritate... Mi-aduc aminte... Alfred avea oroare de apa rece... Ei bine, dușurile reci erau obligatorii și iarna. Deși bine intenționată, îți dădea totuși impresia că încerca o plăcere sadică să-l silească să facă tot ce nu-i place sau e împotriva firii lui.

— Sunteți un excelent psiholog...

Melania râse cochet:

— În realitate, dumneavoastră ați avut totdeauna despre mine o părere mai bună decât merit. Mă întorc la Laura... Situația la care mă refer s-a petrecut în vremea adolescenței lui Alfred. Niciodată n-a fost maică-sa mai crudă ca atunci. Ne aflam cu toții la Bușteni, unde Mirceștii aveau o vilă. Alfred împlinise șaptesprezece ani și se îndrăgostise de fetița unui inginer, veniți și ei tot în vilegiatură. O idilă cuminte, ținând mai degrabă de vremea mea... Buchețele din flori de vanilie, ceea ce în limbajul îndrăgostiților – cine-l mai cunoaște astăzi? – însemna „te iubesc din toată inima”, versuri stângace, desene după natură făcute pentru Dorina. Bineînțeles, toți băgaserăm de seamă ce se întâmpla între cei doi tineri și pot să vă spun că eu mă

simțeam emoționată și chiar puțin invidioasă.

Se opri uitându-se la maior cu privirea ei caracteristică de fetiță.

— Invidioasă? râse Cristescu.

— Îhî. Se răsuci spre motan: Mirciulică, sunt convinsă că nu trebuie să asculți chiar tot ce spun eu. Nu vrei să faci o plimbare?

Motanul nu voia și refuză să se apropie de ușa deschisă.

— Uneori, observă Melania, are mici încăpățânări. Nu-i nimic, voi vorbi mai încet, căci am constatat că, după indigestia de anul trecut, i-a slăbit auzul.

Cristescu, obișnuit cu stilul bătrânei, încetase de mult ca, în fața unor afirmații deconcertante, frizând cel puțin „originalitatea”, să se mai întrebe dacă nu cumva își bate joc de el.

Melania reluă cu glas scăzut:

— Am fost într-adevăr puțin invidioasă. Să nu mă înțelegeți greșit... Am ținut foarte mult la soțul meu și pot afirma că noi doi ne-am simțit bine împreună. Colonelul avea însă un gen mai... cazon. De exemplu, în perioada logodnei, ca să-mi spună că... Obrajii i se îmbujorară și își plecă privirea: Ca să-mi spună că are o slăbiciune pentru mine, ieșea la raport.

— Cum adică ieșea la raport?!

— Uite așa! Se ridica în picioare, lua poziție de drepți

și pocnea din călcâiele cizmelor: Permiteți-mi, domnișoară... Înțelegeți...

Cristescu o privea consternat. Izbucni în râs.

— ...sau, urmă Melania, după o plimbare mai lungă prin pădure, când ne-am despărțit, și-a dus mâna la chipiu: „Vă felicit, domnișoară, sunteți o bună infanteristă...” Știți, eu aș fi preferat să mă compare cu o brândușă sau cu un colibri drăgălaș. Nu pot contesta, mi-a trimis odată și versuri. Mai țin minte câteva. Vreți să le auziți?

Maiorul dădu harnic din cap. Își zise că, la urma urmelor, chiar dacă nu realiza mare lucru cu această discuție – mai avea de rezolvat câteva hârtii, iar nevasta-sa îl aștepta să meargă împreună într-o vizită „de obligație” care-l înfiora – oricum spectacolul merita.

Melania declamă cu naturalețe:

— Trompetul sună stingerea, tot regimentul doarme, doar eu veghez și-s amețit de ochii tăi ca marea / Ce-mi pasă? / Fi-voi ostenit, mâine manevre sunt, / dar zâne ca iubita mea, niciuna pe pământ.

Se opri uitându-se la Cristescu. Acesta comentă uimit, fără să-și camufleze râsul:

— Remarcabil pentru... un anumit gen.

— M-ați înțeles deci, făcu Melania mulțumită. Să vă termin istoria cu Laura. Când a observat că băiatul s-a îndrăgostit, a început să-și bată joc sângeros de el. Mai

cu seamă timiditatea lui o scotea din sărite. Într-o zi i-a pus condiția: Uite, băiete! (acestea sunt cuvintele ei). Dacă până diseară, nu ești îndeajuns de obraznic cu proasta aia mică încât taică-său să te pălmuiască sau cel puțin să vină la mine să te reclame, nu mai ai ce căuta în casă! Dormi în pădure!

— Ce s-a întâmplat până la urmă?

— A fost ceva îngrozitor. Bineînțeles, Alfred n-a îndrăznit. A rămas peste noapte afară și a făcut o dublă pneumonie.

— Într-adevăr, dur.

— Vă dați seama, oftă Melania, că un asemenea copil nu mai avea șanse să ajungă un bărbat normal niciodată.

— Ce mi se pare ciudat, constată Cristescu, este că fiul n-a păstrat resentimente și continuă, din câte mi-a făcut impresia, să suporte același tratament înjositor, că și astăzi îi acceptă fără crâcneală autoritatea.

— Nu spune nici măcar miau! Cred că există unele ființe cărora le place să fie maltratate. Bineînțeles, aceasta nu este o explicație suficientă, dar eu alta mai bună nu cunosc. Cert mi se pare faptul că Laura a izbutit să facă din el un bărbat victimă, complexat, care nu putea să nu cadă în ghearele primei fiare cu chip drăgălaș. Căci aceasta a fost Marina, nevasta lui.

Ochii bătrânei se aspriră și Cristescu rămase mirat. Îi

vedea prima dată altfel decât blânzi, binevoitori, candizi. Ochii unei fetițe cu păpușa sau iepurașul preferat în brațe. Își manifestă surpriza și Melania își trecu degetele peste pleoape.

— Știți că mie nu-mi plac cuvintele nepoliticoase, dar pentru Marina nu există alt calificativ decât jivină, iar eu una aș prefera să-l știu pe Alfred în iad decât împreună cu ea.

— Au fost mult timp căsătoriți?

— Patru ani. Alfred terminase de câțiva ani facultatea și rămăsese în București. A fost totdeauna un element strălucit. Marina era economistă. O figură nostimă, dintre acelea pe care franțujii le numesc *sournoises* – „parșive”. În prezența ei încercam un sentiment straniu. Instinctiv, n-o lăsăm niciodată să stea în spatele meu, simțeam nevoia s-o supraveghez. Ca și cum mi-ar fi fost teamă să nu-mi facă vreun rău sau să fure ceva. Nici eu nu știu ce...

— Interesant.

— Cu Marina, Alfred își schimbase doar stăpânul, cu o diferență: în timp ce maică-sa îl tratase cu biciul, Marina avea o măciucă. Îl umilea – „stârpitură” era doar o vorbă de alint –, îl punea în situații imposibile. Un singur exemplu, și există nenumărate: în noaptea nunții – erau vreo optzeci de musafiri – a dispărut două ore cu unul dintre oaspeți, un inginer cu care trăise înainte și

nu voise s-o ia de nevastă. Restul, nu mai contează. Telefoane la spital, „întârzie, sunt cu cineva în dormitor”, sau sunând de la munte: „Fac week-end-ul la Sinaia cu Popescu, vezi, nu-i alarma pe ai mei” etc..

— Da, constată Cristescu, aproape incredibil. Cum s-au despărțit?

— L-a lăsat ea, după ce ancorase într-un port confortabil, un funcționar diplomatic cu care a vânturat lumea. Pe unde o fi acum, nu mai știu. E deprimant, adăugă după o pauză, să ajungi la vârsta mea și să constați că în viață izbutesc cei mai răi dintre noi.

Cristescu o cercetă curios. Era prima oară când o auzea enunțând panseuri triste. Melania rămăsese pe gânduri, jucându-se cu mărgelele de la gât. Întrebă pe neașteptate:

— Îl suspectați cumva pe Alfred de crimă?

— Voiam să vă pun aproximativ aceeași întrebare: îl vedeți în ipostaza de asasin?

Bătrâna șovăi imperceptibil:

— N... nu...

Maiorul o privi scurt, dar nu comentă. Mai flecăriră o vreme, apoi Cristescu, privindu-și ceasul, se ridică.

— Ba da, draga mea, șopti privind visătoare ușa care se închisese. Îl văd în stare să omoare. S-a adunat în el atâta ură, atâta umilință, atâta autonemulțumire, încât un act excesiv devine inevitabil. Cel puțin ca să-și

demonstreze lui însuși că e în stare de ceva ce-și închipuie că ar fi o faptă de bărbat. Da, draga mea, sunt aproape sigură că Alfred a ucis. Nu puteai însă să i-o spui domnului maior. Ții minte când ți-a dăruit de Crăciun cutia de creioane Castell, obiectul lui cel mai de preț? Și asta doar pentru că îl sărutaseși pe amândoi obrajii și vârful nasului. De emoție, începuse să plângă.

Ochii Melaniei se aburiră. O trezi mârâitul nerăbdător al lui Mirciulică. Avea chef să meargă la plimbare.

29

În legătură cu activitatea profesională a inginerului Dragu, Cristescu primise o fișă informativă oficială și un telefon anonim.

A doua zi dimineață, la birou, parcurse nota redactată de Serviciul de cadre. O pagină dactilografiată, capodoperă de caracterizare tip, mâzgălită în grabă de un funcționar plictisit. Îi dădu un bobârnac și hârtia, după câteva volte șovăitoare prin aer, căzu pe covor.

„... element de nădejde... excelent din punct de vedere al pregătirii profesionale... Conștiincios... întreprinzător... spirit de organizare... răspunde prompt la toate chemările... și etc., și etc...”

„Ar merita, își zise maiorul, să mă duc să-l cunosc și eu pe ipochimenul de la Cadre... Nu zic că pentru postul

ăsta trebuie să fii neapărat doctor în psihologie, dar nici să umbli cu ochii legați...”

Căci i se părea imposibil, indiferent de capacitatea de disimulare a unui individ ca Dragu, a cărui viață doar ușor scormonită îl desemna ca pe un personaj cel puțin primejdios și fără scrupule, să primească din partea unui serviciu competent calificativul „excepțional”!

Telefonul îl primise la prima oră, de cum intrase în birou.

— Domnul maior Cristescu?

— Chiar el.

— Vă ocupați de cazul inginerului Dragu.

— Exact.

— Vă dau un sfat. Luați legătura cu inginerul Octavian Nanu, din strada Vlăsiei 57. Veți afla lucruri interesante.

— Cu cine vorbesc?

— Bună ziua!

— Așa vă cheamă?

— Da. Un nume la fel de bun ca oricare altul.

Cristescu puse încet receptorul în furcă. Glasul aparținea unei femei. Un glas cultivat, sigur, limpede, fără cea mai mică intenție de măsluire.

Trase sertarul biroului și deschise ghidul Bucureștiului. Peste câteva minute își îmbrăcă paltonul și părăsi ministerul.

„Necompetitivă!” își zise Cristea când o văzu pe Anca Dragu.

Aproape că dăduse buzna peste ea. Sunase direct la ușă, pretextând o urgență: în apartamentul de la etajul inferior era inundație, trebuia să vadă ce se întâmplă în baie.

Luată prin surprindere, drogată cu soporifice, Anca îi deschise. Purta un capot de molton decolorat. Părul în dezordine, fără luciu, părea un pămătuf de câlți cățărat în vârful capului, iar obrajii supți de nesomn și lacrimi se prăbușeau abrupt în bărbia ascuțită.

O luă spre baie, „numai asta îmi mai lipsea”, dar Cristea o opri.

— Nu vă mai deranjați, doamnă. Nu există nicio inundație.

Femeia îl cercetă mirată. Brusc, în ochi îi scăpără spaima și instinctiv făcu câțiva pași înapoi.

— Nu strigați! Nu vă fac niciun rău.

— Ce înseamnă asta?

— Că trebuia să vă văd neapărat și altfel nu m-ați fi primit.

Amețită, Anca se rezemă de scrin.

— Nu înțeleg nimic. Ce doriți?

— Voi fi scurt. Știu ce nenorocire vi s-a întâmplat și primiți, vă rog, condoleanțele mele. Regret că trebuie să fiu nedelicat în asemenea momente, dar sunt silit. Sâmbătă 15 decembrie, logodnica mea, Lelia Bogdan, avea întâlnire cu soțul dumneavoastră aici, la ora 19:00.

Anca își înfipse unghiile în marginea de marmură a scrinului.

— Ce ticăloșie! Dumnezeule!... Cum puteți... Acum...

Lucian Cristea, delincvent, gangster de Dâmbovița, individ predestinat prin vocație să trăiască baletând printre paragrafele Codului Penal, se simți impresionat.

— Vă rog să mă iertați. Dar tocmai pentru că v-ați iubit soțul, încercați să mă înțelegeți. Din momentul în care a plecat spre locuința dumneavoastră, i-am pierdut urma, nu mai am de la ea niciun semn de viață. Pur și simplu a dispărut.

— Ce pot eu să vă fac?... Ce vreți de la mine?... Am fost plecată din București...

— În preajma cărei ore s-a stabilit decesul?

Anca trase nervoasă de reverele capotului. Își mușca buzele spasmodic și nu trebuia să fii specialist ca să-ți dai seama că se afla în pragul unei crize de isterie.

— Nu știu nici eu... A fost frig... Ger... S-a stricat instalația... Lăsați-mă! Lăsați-mă!

— O ultimă rugăminte! Îngăduiți-mi să arunc o privire prin apartament. Poate există vreo urmă...

Măcar să știu dacă a ajuns aici.

Anca, doborâtă, se lăsă să alunece pe lângă scrin. Își aduse genunchii la gură și își acoperi capul cu brațele.

— Fă ce vrei... Nu-mi pasă.

Cristea cercetă dormitorul, sufrageria, livingul, micul salonaș, atenansele. S-ar fi agățat de orice: o agrafă, rujul eventual uitat, o batistă, vagi efluvii de Miss Dior, parfumul Leliei. Nu găsi nimic.

Încercă să-și ia rămas-bun de la Anca, să se scuze încă o dată. Femeia scutură capul, mereu ascuns între brațe.

— Du-te!... Du-te!... Lăsați-mă!

Într-un elan de compasiune, Cristea îi puse mâna pe umăr. Nu găsi nimic să-i spună și ieși precipitat.

Suspine sfâșietoare cutremurau trupul firav.

— Iartă-mă, Marian... Iartă-mă...

31

Când Cristescu își manifestă dorința de a sta de vorbă cu Nanu, proprietăreasa, cucoana Lucreția, desenă o figură atât de uluită, încât maiorul începu să râdă:

— Nu înțeleg ce vă surprinde.

— Stă la mine de doi ani. Sunteți prima persoană care-l caută acasă sau la telefon. Așa ins... orfan, n-am pomenit. Dar poftiți... Poftiți în casă!

Din obișnuință, Cristescu își roti ochii în jurul odăii.

Amestec de mobile vechi și noi, clasicul garderob cu oglindă – de zestre –, garnitura de 8500 „recamier” cu fotolii, obiecte multe, mărunte, presărate peste tot. Închipuindu-și că maiorul se uită la fotografia înrămată în plastic de pe televizor – un bărbat tip victimă cu o mustață bătăioasă în contrast aproape iar cu privirea de rumegător blajin –, cucoana Lucreția zise:

— Răposatul... A fost grefier patruzeci și cinci de ani la raionul Tudor Vladimirescu. De... Am făcut și noi ce-am putut.

Cristescu sesiză substratul afirmației, mustind de o satisfacție domestică, emoționantă în cumsecădenia ei.

— E foarte frumos...

— Ce-am putut... Un singur salariu, că al meu m-a ținut acasă. Avem și o fată, măritată bine, după un doctor... Luați o dulceață?

Amuzat – proprietăreasa îl trata ca pe un musafir personal – Cristescu refuză amabil, arătându-se presat de timp.

— Da... sigur... Cum să nu? Bătu într-o ușă cu furnirul cam scorojit. Domnu′ Octavian! Domnu′ Nanu!... Ai oaspeți.

Rămase cu gâtul întins și urechea la pândă, până se auzi mișcare dincolo. Ușa se deschise brusc și apăru un cap ciufulit, cu privire de strigoi.

— Mă iertați un minut, spuse după ce Cristescu se

legitimă. Mă schimb și...

Chipul cucoanei Lucreția căpătă o expresie conspirativă, „bârfă la portiță”, și șopti precipitat:

— Curios om. Cumsecade, cinstit, dar mut plătică. Zace toată ziua în iatac cu ochii pe pereți. Are vreun necaz, oare?

— Nu, surâse Cristescu... Am venit pentru câteva informații.

Nanu se ivi în prag și cucoana Lucreția se oferi gentilă:

— Puteți rămâne aici, că-i mai cald. Eu tot am treabă în curte.

— Da, făcu Nanu repede, e preferabil.

„Pesemne, își zise Cristescu măsurându-l, dincolo mizeria e crâncenă. A apucat cel mult să arunce o cuvertură peste așternut...”

Toată înfățișarea lui Nanu trăda dezinteres, o silă de propria-i persoană și tot ce-l înconjura. „Uite unul despre care, dacă auzi că s-a sinucis, exclami: era de așteptat!”

Figura cu trăsături nesigure, stinse, de blond trecut de prima tinerețe, era aceea a unui bărbat ce-și închipuie despre el că nu există deziluzie pe care să n-o fi cunoscut. Hainele ponosite aveau nevoie de perie, gulerul și reverele erau plouate cu mătreață. Costumul părea intrat la apă – de ce toți indivizii al căror interes

pentru femei oscilează spre zero au pantalonii prea scurți, în vreme ce centura le ajunge la subsuori? –, cămașa verzuie era dubioasă.

— Știu de ce-ați venit la mine, spuse brusc Nanu.

Cristescu îl privi surprins. Nu pentru că Nanu intuise motivul vizitei, ci pentru că făcuse prima mișcare. Și-l închipuise mai degrabă circumspect, un ins care nu-și dezvăluia imediat artileria, așteaptă să fie atacat.

— De ce? întrebă Cristescu negăsind o replică mai bună.

— A murit Dragu și probabil mă socotiți unul dintre suspecți.

— O afirmație interesantă, aprecie maiorul. Avem de-a face cu suspecți doar în materie de crimă. Cine v-a informat că inginerul Dragu a fost asasinat?

Nanu râse. Un râs strâmb, cu buze chinuite. Deși avea o dantură corectă, râsul îl urâțea.

— Lucruri din astea se află totdeauna, domnule maior.

— Doar când este vorba despre un cap de afiș sau faci parte din cercul mai îngust ori mai larg al victimei.

— Să zicem că pe mine m-a interesat în mod special persoana lui Dragu și i-am urmărit în permanență evoluția. Pe urmă, formula din *faire-part* e concludentă: tragica moarte. Nu tragic accident – mașină, avion etc. –, nu fulgerătoare – infarct, nu după o lungă și grea

suferință – boală incurabilă.

— Aproape logic, aprecie maiorul. Deci urmăreați îndeaproape existența inginerului Dragu. Înseamnă că persoana care mi-a sugerat să discut cu dumneavoastră era bine informată.

— Pot să vă întreb despre cine-i vorba?

Cristescu desluși în ochii lui Nanu un interes atât de viu, încât deveni curios. Ce-l mai putea oare zgâlțâi pe acest dezabuzat, ce-l putea scoate din indiferența totală față de o viață lipsită de orice mugur de nădejde?

— Nu vă pot da un nume, căci nu mă aflu în posesia lui. Mi-a telefonat la birou o femeie care a ținut să rămână anonimă.

— O femeie, repetă Nanu. Da... da...

— Presupun că vă gândiți la cineva anume.

Octavian Nanu avu o scurtă ezitare. Ridică brusc din umeri: „nu mai am nimic de pierdut”.

— Cred că știu cine v-a sunat. Fosta mea logodnică, Cecilia Bratu. Mă rog, acum doamna colonel Vintilă.

„Aha! își închipui maiorul că sesizează despre ce-i vorba. Probabil încă una dintre istoriile acelea în trei ale lui Dragu: el – raiul, iubita disputată și Nanu, logodnicul păcălit și abandonat.

— Vă detestă chiar atât de mult?

— Poate că a făcut-o din spirit de justiție, rânji Nanu, din responsabilă echitate cetățenească. Suntem datori să

dăm tot concursul nostru autorităților.

Maiorul – nu trebuia să îmbătrânești în miliție ca să cunoști mentalitatea generalizată în legătură cu „turnătorii” – trecu peste observație.

— Bineînțeles, este vorba despre o simplă impresie, dar nu cred că doamna în cauză m-a căutat dintr-un puseu justițiar.

— Nici eu nu cred, râse Nanu.

— Dragu a fost pricina despărțirii dumneavoastră?

— Indirect, da...

— L-a... iubit?

Nanu avu un gest de imensă oboseală.

— Toate îl iubeau... Ce importanță mai are? Un lucru sigur. N-au trăit împreună. Completă cu greutate: El n-a vrut-o.

Maiorul nu comentă. Era limpede că pe Nanu, în ciuda blazării, întâmplările acelea vechi încă îl căzneau.

— Poate aș fi iertat-o... Ce caraghios! Să ierți pe cineva că nu te iubește... În mentalitatea mea neroadă, mentalitatea tuturor bărbaților, esențial mi se părea că nu-i aparținuse. Gândire sălbatică, necivilizată. Uneori o strângere de mână conține mai mult adulter decât o săptămână petrecută la Mamaia în aceeași odaie de hotel. Nu credeți?

— Vă mărturisesc, se eschivă maiorul, că n-am reflectat asupra fenomenului. Personal, în probleme

afective nu cred în sentințe și rețetare. Cuvântul decisiv îl are structura individului. În consecință, de ce v-ați despărțit?

— Ea a plecat. După ce m-au dat afară din slujbă.

— Care a fost motivul concedierii?

— Dosarul meu e acolo, la întreprindere... Mi-e silă să mă mai gândesc... Toate au rămas departe, chestiunea carierei ratate nu mă mai atinge. Dacă vă interesează însă diabolismul unei persoane, canibalismul cu care un individ îl poate distruge pe altul și știți să citiți printre rânduri, merită să răsfoiți dosarul. E opera integrală a inginerului Dragu. Râse sardonic: „Dragul nostru domn Dragu...”

„Da, își zise Cristescu, cred că într-adevăr merită studiat.”

— Iau drept exact ceea ce-mi spuneți dumneavoastră. Cecilia cunoștea situația reală?

— Cea pictată de Dragu. Nici măcar nu m-a lăsat să mă explic, să argumentez. Avea încredere oarbă, tâmpită în tot ce spunea, făcea și afișa Dragu. Iar pe mine m-a suspectat în permanență de invidie. Ce minte obtuză! Doamne, Dumnezeule!... Nu vă supărați! Aveți cumva o țigară?

Maiorul îi întinse prompt pachetul. Spre deosebire de alți fumători îl desfăcea complet, nu doar la un colț, umplându-și buzunarele cu tutun. Nevastă-sa făcea de

fiecare dată scandal. La spălat, toate rufele căpătau un miros de „mahorcă”.

— Invidios! De ce dracu′ să fiu invidios? Pe un chip de *gigolo* 1980 și o pereche de pantaloni bine călcați? Pe un cap găunos – ce preocupări și veleități! – pe o inteligență de escroc? Mi-e indiferent ce gândiți despre mine, dar am fost un bun profesionist, cu cel puțin opt capete și cinci biblioteci de specialitate peste Dragu. Omul ăsta n-a deschis o carte tehnică de când a isprăvit facultatea, lucrarea de stat i-au făcut-o alții... În sfârșit... Scuzați-mă, am obosit...

Arăta într-adevăr livid, umerii i se pleoștiseră.

— Nu vă rețin. Bineînțeles, despre lucrurile acestea vom mai discuta. Punctați-mi doar, vă rog, în mare, cum v-ați petrecut ziua de sâmbătă.

Nanu își apăsă pleoapele cu mâna. Cristescu avu impresia acută că ard.

— Nu vă mai osteniți, domnule maior. Eu l-am ucis pe Dragu.

32

Doamna Dora Miloia avea șaptezeci de ani, o garsonieră pe Bulevardul Macaralei, multă fantezie și o vulpe argintie, pe care o chema Matilda, cumpărată în 1941 la celebrul Neumann din Brașov. În zilele

frumoase o scotea din cutia de carton, înlătura cu infinite precauții hârtia de mătase și apoi îi făcea toaleta. O scutura de levănțică, îi peria spinarea trudită, dădea lustru ochișorilor de sticlă și o boare de fixativ pe mustățile pleoștite. Pleca apoi la plimbare vârându-și adânc obrajii și nasul în blana moale.

Doamna Miloia, pensionară, trăia absolut singură. Fusese căsătorită cu un medic, bărbat mohorât, plin de neîncredere în semeni, „toți canalii sau imbecili", care o deprinsese să trăiască izolată. Obișnuința și timiditatea organică îi secaseră orice îndrăzneală față de contactul social. Abordată de vecini sau vânzătoarele din cartier cu observații convenționale, bătrâna se fâstâcea, roșea parcă veșnic surprinsă asupra unei greșeli și, după ce îngâna două-trei cuvinte, se grăbea să dispară.

Doamnei Miloia îi plăceau la nebunie dantelele și cărțile cu detectivi. Misterul o fascina, evenimentele senzaționale – poate reacție a unei vieți extrem de șterse, cu un grafic al existenței mai neted decât un lac încremenit sub soare de iulie – o făceau să exulte.

O revistă editată de MAI constituia lectura ei preferată și se simțise plină de însuflețire și de elan tineresc, când un colonel de miliție lansase un apel de ordin general tuturor cetățenilor de a fi vigilenți, scoțând în evidență importanța colaborării dintre autorități și populație.

Plină de avânt, exagerase însă puțin și, după vreo câteva săptămâni, făcuse o informare la miliție. În apartamentul vecin, precizase gâfâind de emoție și cu glas clandestin, se întâmplau lucruri îngrozitoare. Era probabil vorba despre un sadic care-și tortura victimele. Între șapte și nouă seara, gemetele, vaietele, suspinele, mă rog, tot ce intră în portofelul caznelor, erau de-a dreptul sfâșietoare. „Ca pe vremea Inchiziției!” O deplasare discretă la fața locului lămurise lucrurile. Iezuitul, neînduplecatul Loyola, contabil la Ferma 30 Decembrie, învăța să cânte la cimpoi.

Urmaseră, desigur, câteva momente dezagreabile. Ofițerul o privise straniu și-i sugerase discret că la clubul Femina din cartier oamenii își treceau vremea cât se poate de util și plăcut. Mai dezagreabile erau întâlnirile inevitabile cu vecinul contabil. Îl evita din răsputeri. Se pare însă că și celălalt dovedea aceeași îndârjire, dar în sens contrar. O pândea când ducea gunoiul la crematoriu sau deschidea brusc ușa, dacă auzea liftul oprindu-se. Cuvintele lui, totdeauna aceleași, rostite cavernos, îi tăiau respirația doamnei Miloia: „Asasinul vine la noapte!”

În dimineața aceea de iarnă ieși ca de obicei pe balcon să presare semințe pentru cei doi gugușțiuci care o vizitau zilnic.

Deodată, încremeni de surpriză. Chiar în dreptul

nasului ei se bălăngănea un bilețel care atârna de un soi de frânghie galbenă. N-avea ochelari și nu-și putea da bine seama despre ce era vorba. Se simțea paralizată, nu știa cum să reacționeze. Un glas pogorât din ceruri îi dădu ghes:

— Ia-l repede și fă ce scrie acolo! Te rog.

Mâna nevăzută dădu drumul biletului, care căzu în balcon.

Bătrâna îl luă cu sentimentul că manevrează o bombă cu neutroni și intră în casă. Speriată și fascinată în același timp, se duse întâi în bucătărie, unde înghiți la iuțeală un extraveral.

„Ce aventură extraordinară!... N-aș fi crezut că așa ceva se întâmplă cu adevărat...” Se întoarse în odaie în vârful picioarelor, își luă ochelarii și începu să observe obiectul. Ceea ce luase drept frânghie – amănunt și mai extraordinar – era de fapt o șuviță de păr lung, blond, împletit. La capătul ei, prins cu o agrafă, se afla biletul.

Doamna Miloia, sufocată de emoție, descifră după mai multe încercări (literele erau scrise cu dermatograf pe o bucată de hârtie igienică): *Du biletul lui Lucian Cristea din strada Vlădeni 15B. E urgent*. Înăuntru, înfășurat, un al doilea mesaj: *Oamenii lui Dolga mă sechestrează. Lelia.*

Doamna Miloia, răpusă de senzațional, reflectă vreo jumătate de ceas. Primul impuls fu să dea buzna la

miliție, dar amintiri prea proaspete îi aduseră sângele în obraji. N-ar mai fi riscat în ruptul capului încă un moment penibil. „Dacă e cumva vreo glumă?...”

Până în strada Vlădeni însă se putea deplasa, iar decizia o va lua la fața locului. Începu să se îmbrace. Își simțea inima ca un purice, dar aerul pe care-l respira era tare, amețitor ca pe creastă de munte. Se afla în plină aventură.

33

Când se legitimă, Olga Gabrelotti tresări atât de puternic, încât se rezemă de cuierul din vestibul ca să nu cadă.

Își mai revenise, dar cearcănele, vrăjmașul cel mai încăpățânat al femeilor brune, stăruiau gropi vinete pe obrazul catifelat. Îl invită pe Cristescu să ia loc, fără însă să se așeze și ea. Mai zăbovi prin încăperea-studio făcându-și treabă cu diverse mărunțișuri, de parcă, amânând începutul discuției, ar fi încercat să-și adune gândurile.

Maiorul o urmărea discret. Era o femeie foarte atrăgătoare, prototipul italiencei frumoase. Tăietura ochilor, trași spre tâmple, o făcea să semene cu

Antoanella Lualdi[45]. Pielea satinată, ca și nările dilatate, trăda un temperament vulcanic, gura voluntară cu colțuri răzvrătite completa impresia: neînfrânare.

„O femeie dificilă, conchise maiorul, genul care-și poate împinge partenerul până la cele mai mari nesăbuințe, ea însăși fiind capabilă de acte disperate...”

Definindu-i în mare geografia caracterului, maiorul nu fu surprins de felul degajat în care Olga recunoscu legătura nelegitimă cu inginerul Dragu. Indiferentă față de opinia semenilor, ca mai toți indivizii ale căror pofte, nestrunite, le vor trasa totdeauna itinerarul existenței, Olga reconstitui în fața lui Cristescu peisajul dragostei ei. Îl iubise pe Dragu cu patimă, cu toată dăruirea, dar, la un moment dat, pretinzându-i imperios să divorțeze, declanșase despărțirea. Nu era femeia care să se plimbe la infinit pe tristele alei ale adulterului.

— ...Bărbatul pe care-l iubesc trebuie să-mi aparțină total, așa cum eu mă dăruiesc fără rezerve.

— Adică 24 de ore din 24, surâse Cristescu.

— Chiar 25! Și în somn! Nu suport bărbații care se uită pe furiș la ceas, se simt obligați să petreacă weekend-ul și sărbătorile cu legitima, iar, ori de câte ori încearcă să se eschiveze, încep invariabil cu „de ce nu mă înțelegi

---

[45] Antonella Lualdi (născută Antonietta De Pascale la 6 iulie 1931) este o actriță italiană de film.

tu, iubito!”

— Sunt neplăceri inerente într-o legătură clandestină. Dragu v-a ascuns că e căsătorit?

— Nu! Da’ ce-i cu asta? Ne împiedicăm de patru-cinci grame de aur și o bucată de hârtie roz?

— Societatea are anumite legi...

— Nu mă interesează niște legi imbecile, elaborate de toiege și bărbi albe. La cincizeci sau șaizeci de ani ai uitat că ai fost tânăr, dacă ai fost vreodată, nu mai știi ce simți când strângi omul iubit în brațe. Dragostea nu are canoane, se ancorează de coduri și decrete. E guvernată de un singur verb: a iubi.

Se înfierbântase, ochii întunecați străluceau ca îmbăiați în beladonă, nările vibrau.

— Teoria dumneavoastră e interesantă, aprecie Cristescu. Faceți abstracție însă de faptul că exact dumneavoastră, tinerii, bărbați sau femei, imediat ce vă aflați de cealaltă parte a baricadei, mai bine-zis în tabăra celor legitimi, apărați cu dinții legile de care pomeneam. Hai să răsturnăm situațiile: închipuiți-vă că dumneavoastră ați fi fost soția lui Dragu, iar o altă femeie i-ar fi cerut să divorțeze.

— Dacă cei doi s-ar fi iubit, nu m-aș fi opus...

„À d’autres, micuțo”, îi replică în gând Cristescu.

— ...iar în afară de asta, dacă aș fi fost o Anca, nu m-aș fi încumetat, n-aș fi avut nerușinarea să aspir la un

bărbat ca Marian Dragu.

Maiorul avu o mișcare a capului – „ia te uită!” – și zâmbi ușor malițios.

— Scuzați-mă... Dar există vreun bărbat la care dumneavoastră ați avea bunul-simț să nu aspirați?

— Nu! Încă vreo cinci ani. După aceea, sunt gata să părăsesc arena.

— Aș fi curios să vă întâlnesc atunci, declară visător Cristescu. În sfârșit... Toate acestea sunt teorii. Relatați-mi, vă rog, cum ați petrecut ziua de sâmbătă.

Femeia își subție privirea. Ochii păreau două bride oblice.

— Credeți că eu l-am ucis?

— Nu cred nimic și, în general, mă feresc de prejudecăți. În materie de crimă, primul suspect este soțul...

— Pe oaia aia puteți s-o excludeți aprioric, îl întrerupse Olga. E o cretină cu șira spinării din gelatină.

— ...apoi, reluă mereu surâzând Cristescu, amantul sau amanta. Dumneavoastră n-aveți nimic dintr-o ovină, iar spinarea pare de bronz.

— Cum s-ar spune, îmi dați la cap cu propriile mele argumente. Adevărat, l-aș fi putut omorî, străbunii mei sunt din Sicilia, oameni născuți sub constelația lui Venus, care și-au furat iubitele, s-au spintecat în pumnale pentru ele. Dragostea pe meleagurile acelea e

la fel de fierbinte, la fel de ucigătoare ca și soarele care le stăpânește. Repet însă, nu eu l-am omorât pe Marian.

— Vă cred. Cum v-ați petrecut deci ziua de sâmbătă?

— Am stat în casă. Nu m-am dus nici la serviciu. Mi-era foarte rău.

— Există cineva care ar putea s-o confirme?

— Nu. N-am răspuns nici unui apel. La ușă, sau telefonic.

Cristescu își mușcă buzele. O fixă câteva clipe în tăcere.

— Nici... n-ați telefonat?

— Nu.

— Precis?

— N-am telefonat nimănui.

— Mda... E ceva care nu merge. Să fi existat concomitent în viața inginerului Dragu două femei – legături extraconjugale – desigur cu același nume? Știți, Olga, fără să fie Rozalinda sau Cleopatra, nu-i totuși un nume foarte comun.

— Nu înțeleg nimic...

— Nici eu! Există un martor care a auzit o discuție telefonică purtată de inginerul Dragu, sâmbătă 15 decembrie în cursul dimineții. Fraza finală a victimei mă umple de nedumerire: „Bine, Olga! Te aștept până în prânz...”

Femeia rămase cu ochii la maior. Expresia era a unui

om rătăcit în pădure.

34

— Arăți ca o mâță care a umblat la borcanul cu smântână.

Sică Tropicalu' – opera intens vara, pe litoral: chelner, omul cu toneta de înghețată, escroc, hoț (prăduia sacoșe imperialiste pe plajă și valize de toate națiile în camere de hotel) – o cercetă atent.

Era un bărbat scund, cu burticică la treizeci de ani și cu o figură simpatică, jovială, care-i deruta pe mulți. Trecea în general drept un Mitică, tip eminamente cumsecade, cu familie gălăgioasă, amator de *matchuri* vizionate pe stadion, partide de table în maiou și pantaloni de pijama, și „una mică, aici, după colț” cu amicii.

Lelia îi azvârli o privire disprețuitoare.

— Nu-mi pasă cum arăt. În orice caz, în viziunea ta artistică.

Sică se lăsă să alunece în fotoliu și începu să râdă.

— Ba să-ți pese, gagico! L-ai auzit pe patron! Te lasă gigea și nevătămată, câtă vreme o ții pe șosea. La a mai mică fentă însă, îți ajustează muianul. Atât! O poză retușată și te-ai aranjat de-o pensie la vârstă fragedă.

— Poți să mă scutești de conversație?

— Nu ești obligată să mă asculți, dulceațo. Mi-am închipuit însă că te interesează dacă arăți ca Sophia Loren[46] sau ca o poieniță arată de obuze.

Lelia își stăpâni o undă de înfiorare. Cu patru zile în urmă, îl văzuse prima oară pe patron, dar nu trebuia să-l privești de două ori ca să-ți dai seama ce fel de individ este. Dur, fără scrupule. Nu ți-l puteai închipui zâmbind și nimeni, niciodată, nu-l văzuse cu vreo femeie. Ceea ce cutremura în mod special era privirea, și nu o dată, în tramvai, pe stradă sau într-un magazin, necunoscuți care-i întâlneau ochii tresăreau, simțind un inexplicabil nod de spaimă.

Despre Dolga – simplu, Dolga, singurul din tagmă fără poreclă și care nu vorbea în argou –, Luc îi povestise romane. Cândva, merseseră pe aceeași mână. Se despărțiseră cu doi ani în urmă. Cristea, el însuși o fire autoritară, extrem de voluntar, nu mai suportase atmosfera de teroare, modul autocratic în care Dolga își conducea oamenii. Îl provocase la o discuție deschisă (amândoi veniseră însoțiți de „gorile”) și se despărțiseră după trei ore de tratative, în termeni civilizați, dar glaciali. Vor coexista, având însă grijă să nu stea unul în calea celuilalt. Cu această ocazie, practic, își împărțiseră

---

46 Sophia Loren, numele de scenă al Sofiei Villani Scicolone Ponti (n. 20 septembrie 1934, Roma, Italia) este o actriță italiană de film.

Bucureștiul în două fiefuri ale căror granițe fuseseră delimitate precis. Hotarul principal îl constituia Calea Victoriei, continuând traseul până la Casa Scânteii. În stânga avea să opereze Dolga, în dreapta Cristea, orice imixtiune urmând să fie plătită. Până acum, convenția fusese respectată.

Interesant la Dolga, povestea Luc, era atmosfera de mister de care știuse să se înconjoare. Nimeni nu-i cunoștea trecutul, locuința, ce învârtise până la patruzeci și cinci de ani, când se afirmase în lumea interlopă datorită câtorva lovituri îndrăznețe. În general, acționa iute, totdeauna extrem de documentat, cu metode originale. Vorbea „spălat” și Cristea bănuia că individul are studii superioare, probabil Dreptul: o anume terminologie de specialitate, „bicicleta” cu care făcea slalom printre subtilitățile Codului Penal, nume de juriști activi scăpate în câteva ocazii.

La răpirea Leliei participase el însuși, ajutat de o singură persoană, omul de la volan. O despărțeau douăzeci sau treizeci de metri de locuința lui Marian, când își simțise gura astupată cu o cârpă și brațul strâns ca într-o menghină. Până să se dezmeticească, se trezise în mașină.

Șoferul demarase în viteză, rânjind:

— Acu’ poți să dai drumul la difuzor, păpușico!

— N-o sfătuiesc, observase uscat patronul. Îi întinsese

o pereche de ochelari negri. Dacă vrei să n-ai neplăceri, pune-i. Adăugase după câteva clipe, apăsând pe silabe: Eu sunt Dolga.

Lelia, perplexă, îngrozită, se ghemuise în fundul mașinii. I se părea că vizionează un film, că momentele trăite nu-i aparțin. „Eu sunt Dolga.” Subtextul era străveziu ca sticla: „E de ajuns, nu?”

Fusese, într-adevăr. Din clipa răpirii, Lelia nu scosese încă o singură silabă. Se întreba care ar putea fi motivul concret al acestei sechestrări. Era bineînțeles legat de Cristea, de rivalitatea dintre cele două tabere, dar nu sesiza miza. Gândul însă că, oricât ar fi de crâncenă, Lucian n-o va sacrifica, o mai calmă. După vreo douăzeci de minute – deci o distanță apreciabilă de centru, calculase Lelia – mașina oprise. Coborâseră. Dolga o luase de braț, îndrumându-i pașii.

— Îți ții gura.

Intraseră într-un lift, apoi, în sfârșit, în apartamentul acesta care părea nelocuit. Dintre cele două camere, doar una era sumar mobilată. O canapea extensibilă, un fotoliu, două scaune și o masă improvizată dintr-o placă PFL așezată pe un cufăraș de lemn cum aveau odinioară soldații din mediul rural. În bucătărie, niciun fel de veselă sau tacâmuri, doar câteva pahare, cești și un fierbător electric, în baie un săpun, două prosoape și sulul de hârtie igienică.

Un interior mut, dar grăitor în ermetismul lui: aici nu locuia nimeni, era un simplu refugiu și, așa cum se dovedea acum, loc de sechestrare al ostaticilor.

Imediat după sosire, Dolga dispusese scurt:

— Treci în baie și dezbracă-te. Citi spaima aprinsă în ochii Leliei și completă disprețuitor: Ai un halat... Fii fără grijă, nimeni nu te va atinge.

Năucă, Lelia se schimbase. Îi tremurau mâinile, nu nimerea fermoarul, clipsul sutienului. Cedând unui impuls nedefinit, ascunsese pieptănul și trusa de machiaj din material plastic în sifonul WC-ului.

Dolga se adresă scurt tipului care condusese mașina:

— Le faci pachet și le pui în portbagaj. Apoi către Lelia: Domnișoară, vei fi silită un timp să locuiești aici. Durata sejurului depinde de amicul Cristea.

— Ce trebuie să facă? îngânase Lelia.

— Ți-o va spune personal. Accentuase: Dacă va face ce trebuie.

Lelia, cu inima pierită, se interesase:

— Și... dacă nu va face?

— Vei suporta dumneata consecințele. Un avertisment. Nu încerca să iei legătura cu exteriorul, nu alarma blocul, locatarii de aici. Cât timp joci corect, nu ți se va întâmpla niciun neajuns. Un om de-al meu te va supraveghea fără întrerupere. Dacă trișezi, vei regreta o viață. Arătă cu degetul spre fața Leliei: Îți place cum

arăți? Atunci stai liniștită și gândește-te la marii mutilați.

Șoferul rânjise:

— Adică dacă nu vrei să-ți schimbi poza de la buletin, stai în coadă, pe picioarele din spate.

Și totuși, Lelia nu așteptase stând în coadă. Impulsivă, capricioasă, detestând să primească porunci, sufocată de mânie stăpânită – un impotent probabil care se crede dur și face cinema cu mine! – căutase timp de trei zile o soluție pentru a-l contacta pe Lucian. Tropicalu' o supraveghea fără întrerupere, iar noaptea o silea să ia un somnifer puternic. Reflectând, își dăduse seama că nu avea posibilitatea de a-l alerta pe Luc decât în scris. Dar în toată casa nu exista nicio bucată de hârtie, niciun creion. Admițând însă că impedimentul s-ar fi putut depăși, era incapabilă să ofere cel mai modest punct de reper al adresei unde se află. De la fereastră – avea permisiunea să „admire natura" fără opreliști – nu deslușea decât o pădure de blocuri. Se afla deci într-un cartier nou, dar care dintre ele? Chiar pentru un bucureștean sadea ar fi fost imposibilă detectarea. Felia aceea de capitală se putea numi la fel de bine Chibrit, Drumul Taberei sau Pajura...

Ideea de a folosi drept instrumente de scris dermatograful și hârtia igienică îi venise încă din primele ceasuri de captivitate. Problema se punea însă

cum și prin cine putea fi transmis mesajul. Soluția fu oferită de cele optzeci de țigări fumate zilnic de Sică. Trebuia mereu aerisit – Lelia reclama migrene cumplite – și, de la o vreme, plictisit, individul îi îngăduia, desigur supraveghind-o mereu, să deschidă singură fereastra. Cu acest prilej, constatase că, în fiecare dimineață, la ora opt, la etajul inferior o femeie în vârstă – glasul i se auzea deslușit – chema porumbeii să le dea de mâncare. Biletul către Lucian îl alcătuise. Mai trebuia unul pentru bătrână, unde în cuvinte puține și cât mai limpezi, să-i explice situația. Dar cum să-i parvină? Aruncate – riscau să fie luate de vânt. Sfoară nu se aflǎ în casă, halatul n-avea cordon.

Și, dintr-o dată, ochii îi scăpăraseră de satisfacție: părul! Părul, una din marile ei podoabe, și care despletit îi ajungea până la șale.

Își tăiase o șuviță – avea forfecuță în trusa de machiaj –, îl împletise, agățase biletele în agrafă. Șansa făcuse ca Sică să prepare în bucătărie cafeaua și avusese astfel posibilitatea să strecoare bătrânei și câteva cuvinte.

Totul mersese ca pe roate, dar din nefericire nu-și controlase reacțiile, iar Tropicalu', izbit de expresia de triumf, intrase la bănuieli. Ca să-i abată gândurile, dar vrând și să-și alunge nedumeririle, Lelia i se adresă pe un ton indiferent:

— Aș vrea să te întreb ceva...

Sică o privi mirat. În patru zile Lelia evitase orice schimb de replici, răspundea doar direct interpelată și cu maximum de laconism. Tropicalu' conchisese că gagica-i necuvântăreață.

— Parcă spuneai că n-ai chef de conversație.

— Uite că mi-a venit, și zâmbi cum aflase de mult că-i stă bine.

„Măiculiță! se holbă Sică. Asta zic și eu Buftea! Ce smile! Ce govie! Ce proteză neaoșă!...”

— Trec pe recepție. „Răspundem ascultătorilor.”

— Cunosc convenția dintre Cristea și patronul tău. De ce o calcă azi Dolga?

— De unde știi că Dolga a dat startul? Poate că ălălalt l-a provocat.

— Exclus! Sunt cu Lucian de un an de zile. Îmi spune absolut tot ce face.

— Ca să vezi! se miră sincer Tropicalu'. Nu-l credeam așa de fraier încât să-și arate cărțile fufei.

Lelia trecu peste observație.

— De ce Dolga nu-și mai respectă cuvântul?

— Păpușică, tot ce pot să spun e că eu sunt simplu trăpaș în oastea jupânului și nu consilier. Dacă într-adevăr nu l-a asmuțit Cristea, nu văd decât două explicații: ori ibovnicul matale a tras un tun mare, dar atât de mare că de poftă ochii lui Dolga salivează, ori i-a venit ăstuia al meu poftă să împărtășească peste toată

tagma. Completă cult: N-ai văzut și la istorie? Napoleon, Hitler și ăilalți nasoi...

— Și dacă, dacă totuși Dolga va cere ceva imens, iar Lucian nu va putea să-i satisfacă pretențiile...

Sică zâmbea amuzat. N-o întrerupse.

— Ce se va întâmpla cu mine?

— Fetița taichii, atunci nu te invidiez. Dar fiindcă mi-ai zâmbit cu talent, din două în două duminici, când mă duc în vizită de protocol la maică-mea – stă chiar vizavi de Bellu – am să-ți depun o floricică frumoasă pe piept.

35

Casa doamnei Cecilia Vintilescu, ca și întreaga ei persoană plus anexele – soț și copii – prezentau toate simptomele prosperității caracteristice de după anii ’60. Apartament proprietate personală (cinci camere, două WC-uri, bucătărie pardosită cu marmură), mobilă de comandă refuzată la export, covoare manuale, kilometri de macrameu, expoziție de cristaluri Stirex. Nu lipseau tot felul de obiecte cu sclipici, *made în vest*, nici acolo ieftine, dar cumpărate de turiști al căror bun-gust se extaziază dinaintea stridenței îngrijit meșteșugite. De pildă, în sufragerie se aflau două aplice – ciorchini de struguri verzi fosforescenți, în salon un soi de veilleuză ca o ciupercă a cărei pălărie era alcătuită dintr-o

multitudine de fire metalice, circular mobile. Pusă în priză, abajurul ciupercă începea să se învârte, alternând culorile curcubeului, tot fosforescente. Copiii o – fetiță și un băiat – se încadrau perfect în peisaj. Bine hrăniți, conștienți de bunăstarea părinților și arborând în sensul ăsta o siguranță tangentând suficiența, școliți peste poate: „fac engleza și germana de la patru ani, asta mică e la școala de gimnastică, știți, chiar Nadia Comăneci a remarcat-o, alaltăieri i-a dat 10 la pod, băiatul e la înot...”

O zbughiseră la joacă după câte un săru′ mâna cântat. Maiorul se crispă. Nu era de acord cu săru′ mâna – indiciu sigur de politețe mahalagească – adresat unui bărbat și mai ales de către o fetiță.

Privind-o pe Cecilia Vintilescu, maiorul încercă să și-o imagineze așa cum arăta cu ani în urmă, când o iubise Octavian Nanu. Azi era o femeie la vreo treizeci de ani, grăsunică și picantă. Avea o mutrișoară drăgălașă și presimțeai din capul locului că e genul de femeie dotată cu acel ceva – fără a fi vreo frumusețe – datorită căruia bărbatul îi ciugulește din palmă. Era vioaie, vorbăreață, zâmbea, ochii îi jucau în cap neliniștiți ca două lăcuste.

— Cu ce vă pot servi?

Deschise barul bibliotecii și se dădu la o parte pentru ca maiorul să poată admira oastea de sticle.

— Mulțumesc. Nu pot lua nimic. Sufăr de ulcer.

— Măcar un Cointreau... E original... Sau nu, ca să nu mă înjure doamna, am să vă ofer o benedictină. E absolut inofensivă.

Maiorul detesta menta, dar își zise că, de vreme ce femeia ținea să-și consume showul, nu vedea de ce n-ar face-o fericită.

— M-ați sunat la birou, începu incert Cristescu.

Cecilia surâse și două gropițe sexy îi înfloriră în obraji.

Clipi complice:

— Tavi, vreau să spun Nanu, v-a sugerat-o, nu-i așa?

— Intenția dumneavoastră era să rămâneți anonimă.

— Da... într-un fel. Știți, soțul meu are o funcție, nu ne-ar plăcea să fim amestecați în genul acesta de povești.

— Ați făcut-o totuși.

Cecilia se uită la el clipind ca o păpușă.

„Asta o să se creadă Scufița Roșie și la cincizeci de ani. Chestia e că ține! Da, domnule, îi stă bine! Pariez că bărbatu-său e tipul de moș Martin, fericit să danseze rock după cum îi cântă «fetița lui».”

— Dumneavoastră n-ați fi făcut-o? Pe mine nu m-a lăsat conștiința să tac. Vedeți, prea i-am cunoscut bine pe amândoi. Pe Nanu și pe Marian...

Cristescu oftă imperceptibil. „Ăla care i-a fost logodnic e Nanu, ca la armată sau la serviciu. Derbedeul ălălalt e Marian...”

— L-ați iubit pe Octavian Nanu?

Ochii femeii alunecară. Începu să se joace cu medalionul de la gât.

— Da, cred că da... Când ești foarte tânăr, nu poți să-ți analizezi sentimentele.

— El... el vă iubește și azi.

Cecilia își pocni palmele îngrozită. Dincolo de „număr”, se simțea însă satisfacția femeii cochete, încântată că stăpânește inima unui bărbat chiar dacă n-ar accepta din partea acestuia nici măcar să-i facă pantofii.

— Bietul băiat! Nu se poate... Îmi pare rău pentru el. Aveam convingerea că și-a refăcut viața.

— E greu să-ți refaci viața, după ce ești de două ori KO. Și în viața profesională și din punct de vedere afectiv. De ce l-ați părăsit?

— Mă dezamăgise îngrozitor. În fond, el este vinovat de toate necazurile lui. Îl invidia pe Marian, se îngălbenea și începea să tremure doar când îl întâlnea.

— Sunteți încredințată că era vorba de invidie?

— Dar ce altceva?! Alergie? Idiosincrazie? Vedeți, Nanu era incapabil să primească, nu cu bucurie, dar măcar cu indiferență succesele altora. Am fost împreună trei ani. Ei bine, în tot acest răstimp doar de două persoane mi-a vorbit frumos, iar una dintre ele era maică-sa.

— Poate că ceilalți nu meritau.

Doamna Vintilescu începu să râdă:

— Nici dumneavoastră nu credeți în ceea ce spuneți. E absurd ca, într-o instituție de sute de persoane, toți să fie abjecți și ticăloși. Iar pe Marian, insist, pur și simplu nu-l suporta.

— L-ați iubit pe inginerul Dragu?

Pusese întrebarea conștient că nu-i delicată, dar Cecilia Vintilescu nu era femeia care să se froaseze. Prea îi plăcea mult să vorbească despre ea însăși, să se etaleze, să se demonstreze, să se glorifice: „Uite ce fel de femeie sunt eu!...” Și împrejurările, nu-i vorbă, îi erau favorabile. La serviciu adulată – „ce fată delicioasă e Cici!” – în familie, fără îndoială divinizată, motorul, benzina, bucuria casei. Era suficient să observi expresia de adorație a copiilor când se uitau la ea.

Cecilia își ridică privirea din covor.

— Singurul bărbat pe care l-am iubit vreodată, a fost, este soțul meu.

„Înălțător, dar sună a cărticică de morală. Mă așteptam la un răspuns mai *flash*...”

— Bineînțeles, adăugă iute Cecilia, l-am admirat pe Marian. Era imposibil să nu-l admiri. Nu-i lipsea nimic. Un fizic de Adonis, minte strălucită, maniere și gentilețe de marchiz... A admira însă nu înseamnă neapărat și a iubi.

— Probabil... Spuneți-mi, doamnă, credeți că Octavian Nanu l-a ucis pe inginerul Dragu?

Femeia rămase pentru prima oară pe gânduri. Pe fața bucălie, un burete nevăzut ștersese orice expresie.

— O afirmație în acest sens implică multă responsabilitate.

— Vă rog să nu vă simțiți angajată în niciun fel. Ceea ce vă solicit e o simplă opinie.

— Posibil, șopti greu Cecilia, dar nu sigur. Un fapt rămâne categoric: Nanu e un om ranchiunos și violent. Odată, într-o criză de gelozie, aproape că m-a strangulat... Cu el ați vorbit?

— Da!

— Și ce v-a spus?

— Că el e asasinul inginerului Dragu.

Cecilia căscă gura. Un molar de aur strălucea multicolor la lumina veilleuzei ciupercă. Se redresă după câteva clipe, își trase rochia peste genunchii rotunzi.

— Să-l cred? insistă Cristescu.

— Da, făcu într-un târziu Cecilia Vintilescu. Am bănuit chiar de la început...

36

Doamna Dora Miloia detectă cu ușurință strada

Vlădeni unde locuia Cristea. Bucureșteancă get-beget, cunoștea bine centrul. Îi plăcuseră totdeauna plimbările, iar răposatul Miloia, dermatolog, nu prea avusese dever. De altfel, fusese unul dintre puținii medici care în perioada cabinetelor nu făcuse avere, nu izbutise să cumpere nici măcar un Wartburg – metrul bunăstării românești din primii ani de „democrație populară”. În consecință, aveau timp să se plimbe, și doamna Dora se simțea și azi înfiorată de emoție când își amintea promenadele din serile de iunie, învăluite în dantela grea a teilor înfloriți. Se țineau de braț – apropo, de ce astăzi perechile merg alături ca doi străini, și cel mult tinerii se țin pe după umeri? – și flecăreau câte în lună și în stele. Când Miloia își închipuia că sunt singuri, în lumina ocrotitoare a felinarelor, plouați cu stele și arome de primăvară, o îmbrățișa. Și împliniseră amândoi șaizeci de ani... Dora roșea ca o fecioară și Miloia avea atunci dinaintea ochilor fetița de șaptesprezece ani, elevă la Liceul Sfânta Maria, pe care o invitase, cu glas sugrumat de timiditate, să ia un *éclair* împreună la Zamfirescu.

Sună o dată timid. Se trezi în fața unui bărbat scund, cu cozorocul șepcii tras pe o ureche și care se uita la ea holbat.

— Ați greșit, spuse Mielu 46, dând să închidă.

— Probabil, se bâlbâi Dora Miloia. Vă rog să mă

iertați. Îl căutam pe domnul Lucian Cristea.

— A! făcu Mielu. Păi atunci ați nimerit la fix... Intrați...

Bătrâna se foi neliniștită.

— Dumneavoastră sunteți domnul Cristea? Ca persoană avizată, adăugă: Poate aveți o legitimație... știți, m-aș simți mult mai sigură.

Celălalt o privi căpiat. „Ce-i cu puria asta, domnule? Așa, e cam leat cu armistițiul, deși nici atunci nu mai era de mult fată mare, în plus, pare căzută în cap. Auzi! Legitimație! De ce nu și Wasserman-ul?”

— Stimată doamnă, Cristea trebuie să pice din moment în moment. Eu sunt prietenul lui. Poftiți.

Bătrâna ar fi vrut să refuze, dar îi era rușine. Intră șovăitoare, ținând strâns poșeta la piept, de parcă ar fi vrut să i-o smulgă cineva.

Își roti ochii prin încăpere, fără să observe nimic. Trăia o stare de exaltare și, de emoție, i se umeziseră ochii. Mielu o studia pe față, din ce în ce mai uimit. Îi inventarie ținuta, mâinile slăbuțe pe care două inele, verigheta și probabil diamănțelul de logodnă, jucau, vulpea – și asta contemporană cu tovarășul Roosevelt. Nu, hotărât, persoana îl deruta, nu făcea parte din jumătatea lui de București, habar n-avea cum s-o trateze. Își aminti că afară e frig și se îndreptă spre un bufețel.

— Luați o țuică?

— O țuică? Nu... nu cred... adică sunt sigură.

— Păcat... V-ați mai fi încălzit.

Mielu își scărpină creștetul capului, căutând subiect de conversație. Bătrâna, deși caraghioasă – țipa pe ea naftalina și ceaiul de plante –, îl intimida vag. Se interesă:

— Aveți vreo afacere cu domnul Cristea?

Dora Miloia dădu importantă din cap, dar nu oferi amănunte. Mielu începu să fluiere un rock, trecu apoi la fereastră. Când auzi cheia în broască, răsuflă fericit:

— A venit!

Bătrâna schiță o mișcare de parcă ar fi vrut să se ridice.

Din vestibul se auzi glasul lui Cristea, care se scutura de zăpadă:

— Vreo veste?

Mielu răspunse laconic:

— Da.

Luc dădu buzna în încăpere, abia respirând.

— A telefonat?

Era înfrigurat – nu, nu gerul de afară –, sumbru și chipeș. Șuvițele de păr negru, umezite, îi alunecau pe frunte, ochii ardeau. O văzu pe bătrână și rămase cu mâna agățată în nasturii scurtei de blană. Lui Mielu îi plăcu expresia lui Luc și își împleti degetele pe pântece, anticipând satisfacții grase. Explică succint:

— Doamna vrea să-ți vorbească.

Bătrâna se bâlbâi:

— Vin din Chibrit... Știți, acolo locuiesc... am... am o scrisoare... poate ar fi mai corect să-i spun bilet pentru dumneavoastră.

Îi întinse un pachețel de plastic, pe care Cristea îl desfăcu fără să înțeleagă nimic: un sul subțire de hârtie igienică, o șuviță de păr împletit... Citi cuvintele pictate cu dermatograf și exclamă perplex:

— Fantastic!

— Exact așa mi-am spus și eu, declară fericită doamna Miloia.

Mielu 46 se îndreptă în fotoliu:

— Pot să aflu și eu despre ce-i vorba?

— Un mesaj de la Lelia, făcu Luc.

Figura i se înăsprise brusc, ochii îi străluceau drăcește. Mielu se sufocă de uimire:

— Ei, lasă-mă!

— Da. A priponit-o Dolga.

Mielu înghiți în sec. Dacă Dolga intră pe emisie, e bine să tragi pe dreapta. Cristea își înfipse mâinile în buzunar.

— Ce vrea ăsta, domnule? Poți să-mi explici? Ce vrea?!

— Vrea mult, în orice caz, decretă Mielu. N-ar fi deranjat altfel gagica.

Bătrâna povesti cum intrase în posesia mesajului, se rătăci în detalii, se prăpădi de admirație în fața ingeniozității de care dăduse dovadă Lelia.

Cristea atinse cu degete tremurânde șuvița împletită. Trupul îi tresări brusc, ca electrocutat.

— Hait! făcu Mielu.

Cunoștea reacția. Constituia totdeauna preludiul unor hotărâri bruște, lipsite de chibzuință, de o cutezanță demențială.

— Știu ce am de făcut. Se adresă bătrânei cu un glas clocotind de mânie abia stăpânită. Dați-mi, vă rog, adresa dumneavoastră exactă.

Doamna Miloia o recită cu conștiinciozitate, dădu informații de taximetrist asupra posibilităților de transport, oferind variante de genul îl luați pe 74 până la... de unde urcați în 319 sau dacă preferați tramvaiul etc...

— Mulțumesc, doamnă, i-o reteză Luc gâfâind de nerăbdare. Am o rugăminte: dacă vreți să ne ajutați într-adevăr, nu discutați cu nimeni, dar *absolut* nimeni despre această întâmplare.

— Desigur, dumneavoastră vă pricepeți mai bine. Dar poate că miliția...

— În niciun caz! Insist, nu comentați, nu vorbiți.

După plecarea bătrânei, Mielu se interesă:

— Ce ai de gând?

Cristea nu răspunse. În ochi avea dinamită. Mielu 46 spuse încet:

— Ai grijă, coane. Ca să te iei de Dolga, îți trebuie spinare blindată. Eu aș lua-o ca la ONU: tratative și coexistență pașnică.

Cristea continuă să tacă.

Copleșită de propria ei importanță și încredințată că a făcut o faptă bună, doamna Miloia se duse la cinematograf și vizionă cu deliciu un film documentar despre realizările CAP[47]-ului din Florești.

37

Zoe Dragu îl primi după-amiază. Trecuse aproape o săptămână de la asasinarea inginerului și maiorul, care îndura greu, chiar după atâția ani de meserie, contactul cu rudele apropiate ale unei victime, apelase la oficiile colonelului Odobescu pentru a intermedia întâlnirea.

Lui Cristescu îi fu de-ajuns o singură privire pentru a constata că doamna Dragu, deși greu încercată, avea suficient resort și curaj care-i îngăduiau să depășească nenorocirea. Îi admiră doliul elegant și nu trebuia să fii un subtil, ca să-ți dai seama că femeia aceasta avusese

---

[47] Cooperativă Agricolă de Producție.

toată viața mare stil. Cristescu mai făcu o constatare neașteptată: deși doamna Dragu cocheta cu vârsta senilă – în jur de șaptezeci de ani – era imposibil să te gândești la ea ca la o bătrână. Chiar în spate, era convins, nimeni nu-i spunea „baba aia de la etajul cinci”.

Maiorul îi prezentă condoleanțe cu o discreție stângace. O ușoară crispare a feței trădă durerea Zoei care aprinse imediat o țigară.

— Vă mulțumesc că m-ați primit. Voi face tot posibilul ca această întrevedere să fie cât mai scurtă.

— Cu ce vă pot fi de folos?

Întrebarea sunase cam direct, dar nu lipsită de politețe.

— Aș vrea să lămurim câteva întrebări.

— Vă ascult.

— Spuneți-mi... Maiorul își căuta cuvinte: Asasinarea inginerului Dragu a constituit pentru dumneavoastră o surpriză totală?

Doamna Dragu își privi mâna de parcă ar fi controlat toaleta unghiilor – gestul revenea mereu, cu frecvență de tic – și respiră adânc.

— O moarte neașteptată constituie totdeauna o surpriză. Cu câteva zile înainte de nenorocire, am avut o discuție cu Odobescu pe care am socotit-o aberantă.

— Mi-a relatat-o.

— Știu. După aceea, am încercat o presimțire nefericită. Simțeam acut, concret, de parcă-i auzeam pașii, că se va întâmpla ceva îngrozitor. Am pus totul pe seama convorbirii cu colonelul. Din acest punct de vedere, surpriza n-a fost chiar desăvârșită.

— Înțeleg. Făcând abstracție însă de episod, a existat ceva în viața fiului dumneavoastră care să justifice, în fine, să poată declanșa un sfârșit tragic?

— Domnule maior, în familia noastră, dragostea nu s-a întemeiat pe confidențe, spionaj, ochi și urechi lipite de gaura cheii, imixtiuni nedorite. Niciunul dintre noi, îl includ aici și pe soțul meu, n-am fost campioni ai indiscreției. A deschide de pildă o scrisoare care nu ne era direct adresată, chiar dacă Marian mai trăgea încă în vrăbii cu praștia, ni se părea un mahalagism care atenta dezgustător la normele elementare de conduită civilizată.

Maiorul dădu din cap edificat. Se gândi la nevastă-sa, care-i inventaria până și trusa de bărbierit.

— Cunoașteți deci foarte puțin despre viața fiului dumneavoastră.

— Cunosc atât cât ni se părea amândurora firesc să cunosc...

— Mda... Ați constatat, presupun, că din locuința victimei lipsesc o serie de obiecte, „găurile” de pe pereți sunt evidente... Aveți cunoștință despre efectuarea

vreunor vânzări?

— Nu, și exclud ipoteza de la bun început. Marian vindea după multă chibzuință și, în orice caz, nu cu toptanul. În afară de aceasta, nu era omul să lase zidurile să țipe. De mic a avut un instinct al frumosului neobișnuit la un băiat. La doi-trei ani distingea deja culorile, la patru ani a trebuit să-i concediez guvernanta, o nemțoaică într-adevăr urâtă. De câte ori pătrundea în *nurcery*, copilul începea să urle. Da'... iertați-mă, considerați că jaful ar putea fi mobilul acestei nenorociri?

Maiorul pocni discret din degete. Răspunse sincer:

— Nu știu. Posibil, dar e la fel de posibil să constituie doar un paravan... O ultimă întrebare: ce părere aveți despre nora dumneavoastră?

Zoe Dragu păru dintr-o dată îngrozitor de plictisită. Lăsă să treacă un timp până se hotărî să vorbească:

— Am să vă răspund indirect, comunicându-vă părerea mea despre Marian. Era bărbatul care nu trebuia să se însoare niciodată. Există oameni din aceștia, lipsiți de vocație matrimonială; și dacă, totuși, se lasă prinși într-o capcană, atunci nu-i de-ajuns să ții casa curată și să izbutești de Crăciun un cozonac acceptabil și un curcan nu prea țeapăn... Am ghicit sensul întrebării dumneavoastră... Sunt convinsă că nu ea l-a omorât.

Colonelul Ionaș își privi ceasul electronic, ora 10, 22 decembrie.

— Formidabil cum trece timpul! comentă cu o nuanță de ușoară tristețe în glas. Bătrânețea, dragul meu! Mi-aduc aminte de bietul taică-meu care, după șaizeci de ani, se prăpădea de spaimă în fața calendarului: „Uite-i miercuri, mâine-i joi. Iar s-a dus săptămâna...”

— Așa e, aprobă Cristescu mecanic. Avea dreptate.

— Ții minte? În liceu, chiar și în facultate, anul se târa greu, ca un melc. Pe urmă, mai ales după treizeci de ani, nu mai zic de patruzeci, ai impresia că toate ceasornicele merg cu două sute pe oră. Oftă: Hai s-o lăsăm baltă! Panseuri de candidați la scleroză. Să recapitulăm deci: ai cinci suspecți, virtuali asasini, cu cinci mobiluri diferite. Habar n-au unul de altul, dar hrănesc aceeași intenție drăgălașă de crimă. Ce-i drept, cazul e puțin comun. La ce concluzie ai ajuns?

Maiorul se foi în fotoliu, căutând o poziție mai comodă.

— La niciuna. Derutant e că fiecare dintre ei, cu excepția nevesti-sii, dar în locul ăsteia face declarații casetofonul, nu-și ascunde resentimentele față de victimă, ba regretă că le-a luat-o altul înainte.

— Mare număr trebuie să fi fost Dragu ăsta! Ascultă, bag de seamă că inaugurezi un nou gen de anchetă. Ai mână liberă, bineînțeles, ești titularul dosarului, dar nu știu dacă te înțeleg foarte bine.

— La ce anume vă referiți?

— Lucrezi singur, n-ai instituit niciun fel de supraveghere asupra „artiștilor”. Ce urmărești?

— În circumstanțele date, filajul personajelor e inutil. A, dacă am putea întoarce calendarul înapoi, că tot vorbeam de timp, și să angajez o supraveghere retro, ar fi cu totul altceva. Dar acum? Că Dragu a fost ucis din răzbunare, sau din gelozie, miza e consumată, asasinul a reintrat într-o existență normală. N-are de ce să se agite, de ce să mai acționeze, în consecință cum să se trădeze.

— Stai o clipă! îl opri colonelul. Mi-ai pomenit doar de răzbunare și gelozie. Excluzi, ca simplă ipoteză măcar, că jaful ar fi putut genera crima?

Cristescu luă bricheta și începu s-o întoarcă pe toate fețele. Avea mâini splendide și Ionaș, cu degete scurte și grăsulii, le admira totdeauna cu oarecare ciudă. În tinerețe visase să ajungă pianist. Îl demobilizase profesorul de muzică din liceu: „A, nu, tinere! În niciun caz pianist, chirurg sau ceasornicar. Îl privise apoi din toate părțile: Pompier cred că te-ar aranja cel mai bine.” După treizeci de ani, Ionaș încă trăia perplexitatea

momentului: „De ce dracu' pompier?..."

— Nu cred... Nu cred deloc, repetă Cristescu apăsând, că acesta ar fi fost mobilul.

— De ce?

— Autorii de spargeri în case princiare sunt în general profesioniști de clasă, școliți aș zice. Nu se vâră Fane Șobolanul sau Guță Gură Mică în afaceri cu icoane din secolul al XI-lea, desene de Lautrec, măseaua de minte a lui Soliman Magnificul sau portjartierul lui Napoleon. Pe lângă așa ceva trec cu ochii închiși. Se vâră la aur – strălucește – casetofon, haine de piele, bani numerar etc.

— Corect.

— Și atunci e limpede. Lovitura, în caz de jaf, ar fi purtat obligatoriu o semnătură simandicoasă, iar simandicoșii lucrează curat, studiază terenul, știu exact care e orarul stăpânilor, ce ușă să deschidă, evită cu multă grijă crima. Vreau să spun că, operându-i casa, ar fi luat toate măsurile să nu dea peste Dragu ori nevastă-sa.

— Și-atunci?

— Mai există un amănunt care mi se pare extrem de semnificativ. Ușa apartamentului n-a fost forțată. Deci, iarăși deci, victima a deschis singură, ceea ce presupune că omulețul care l-a lichidat făcea parte dintre familiari.

— După teoria ta, dragul meu, nimeni nu primește în casă decât neamuri sau cunoscuți.

— Cam așa se întâmplă, mai ales de când șmecherii au început să vâre o fotografie mică într-un etu de plastic și se dau drept inspectorul X de la ICRAL[48] sau IDEB[49]. Dragu în niciun caz nu făcea parte dintre naivi. Mai adăugați mentalitatea individului care se știe bogat. Ăstora le e frică să mai plece într-un concediu, ba chiar la o petrecere prelungită. De altfel, e de-ajuns să numeri zăvoarele de la ușa lui.

— Ce spui e logic, dar știi că realitatea nu-i este totdeauna tovarășă fidelă.

— Spuneam că Dragu n-a fost un naiv. Faptul că moartea l-a surprins stând cu spatele mi se pare concludent.

— Cum ai de gând să continui ancheta?

Maiorul trase ușor de gulerul puloverului, își trecu degetele peste obrazul palid.

— Ei, aici e aici! Încerc să reconstitui programul fiecărui suspect în ziua crimei. Iar trebușoara asta, vă asigur, nu-i tocmai ușoară.

Dintr-o dată începu să râdă, și colonelul îl privi contrariat.

---

48 Întreprinderea de Construcții, Reparații și Administrare Locativă este denumirea generică dată înainte de Revoluția din decembrie 1989 unor companii de stat din România, care aveau ca obiect de activitate administrarea și întreținerea fondului locativ al statului.

49 Întreprinderea de Distribuție a Energiei Electrice.

— Ce-i așa de vesel?

— Trebuie să vă spun... da, trebuie să vă spun, că am reîntâlnit-o, tangentând cadrul asasinatului, pe vechea noastră prietenă...

Lăsă special fraza în suspensie, urmărind reacția colonelului. Acesta, cuprins brusc de o neagră presimțire, explodă:

— Melania Lupu!

Glasul bubuise ca un tun. Se holbase atât de tare, nu doar ochii, parcă toată figura, încât Cristescu își zise că de mult nu s-a distrat așa de bine.

— Nu se poate! auzi! Am o idee! Să vorbim, dom’le, cu băieții de la pașapoarte, să-i dea un carnețel din ăla verde, să-și facă naibii vânt și să iasă din zonă. Să-i mai distreze și pe alții!

— E o idee, aprecie maiorul surâzând.

Colonelul îl privi lung. Își miji ochii și se aplecă peste birou:

— Ascultă, ești teribil de liniștit. Care-i trucul?

— Niciunul, dar am devenit fatalist. Așa mi-a recomandat medicul.

— Aha! Și care-i tratamentul?

— Răbdare. Mai de vreme sau mai târziu, buna mea amică tot își va dezvălui artileria. Dacă există.

— Aștepți să-ți dea un telefon, ca să te avizeze?

— Nu ea, răspunse laconic maiorul. De ieri, o filează

Azimioară.

— Hm! O suspectezi, deci.

— Nu, dar o cheamă Melania Lupu.

Telefonul le întrerupse discuția.

39

Când burghiul soneriei străpunse liniștea întunericului, Melania Lupu crezu că visează. Se întoarse pe partea cealaltă, dar trilul insistent o făcu în cele din urmă să deschidă ochii. Mirciulică, trezit și el din somn, își ridică în semn de întrebare coada, apoi o luă în galop spre bucătărie, adulmecând după micul dejun.

În drum spre vestibul, Melania se uită la ceas. Cinci fără zece.

„Probabil s-a inundat iar baia la Georgești... Din câte știu însă am închis toate robinetele...”

Se uită prin vizor și, la început, nu recunoscu figura trasă a doctorului Mircescu. Căciulița de astrahan brumăriu era trasă mult, acoperindu-i sprâncenele și jumătate din urechi.

— Eu sunt, tanti Melania, Alfred!

Bătrâna descuie, înfiorându-se de aerul rece.

— Doamne sfinte, Alfred! Ai rămas un original. Știi, dacă mă gândesc bine, n-am primit nicio vizită în viața

mea la cinci dimineața... Dar acolo ce ai? Pleci în voiaj?

Se uita curioasă la un sac de călătorie pe care Mircescu, după ce se dezbrăcase în antreu, îl adusese în casă.

— Hai, stai jos... Ce s-a întâmplat? Nu pari în apele tale...

„Dar a părut vreodată? Bietul de el, nu s-a simțit niciodată bine în propria-i piele. Destul de incomod...”

Doctorul Mircescu își trecu instinctiv degetele peste obraz. Era vizibil tulburat, întreaga lui făptură, stăpânită de nervozitate, făcea impresia că vibrează.

— Te rog să mă ierți... Ar fi trebuit să-ți dau măcar un telefon, dar n-am vrut să sun de la noi... Iar pe stradă n-am găsit niciunul care să funcționeze.

— Laura e bine?

— Da... Doarme... Nu te superi că am îndrăznit...

— Să lăsăm formalitățile! Eu sunt o femeie în vârstă care nu prea are ce face cu timpul ei, așa că nimeni, niciodată, nu mă poate deranja.

Mircescu îi sărută recunoscător mâna. Orice gentilețe, indiferent de persoana care i-o dăruia, îl emoționa până la lacrimi.

— Știam că ai să mă înțelegi.

— Dar bineînțeles, dragul meu. Stai să-ți dau un păhăruț de coniac. Atât cât să te încălzești... Cred că am să-i ofer unul și lui Mirciulică. Îi stimulează dispoziția...

— Mirciulică? făcu amuzat medicul. Mai trăiește? îl știu de o sută de ani.

Bătrâna îl privi contrariată:

— N-are decât șapte ani și jumătate. Îl confunzi însă, probabil, cu Mircea cel Bătrân.

Medicul se uită la ea visător. Rămăsese aceeași persoană încântătoare care-i punea funde în păr și-l îndopa cu marțipane. Alfred, cu un apetit în genere dificil, detesta acadelele acelea colorate – piersici, cireșe, mere, roșcove – dintr-o pastă condensată, prea dulce. Le înghițea însă ca să-i facă plăcere, ca să-i simtă apoi degetele răcoroase pe fruntea totdeauna prea încinsă. Desigur, fusese totdeauna puțin caraghioasă, dar îi stătea bine, naivitățile de Scufiță Roșie emoționau. Emana mai cu seamă o atmosferă specială, de „alt secol", cu preocupări absurde dar grațioase, cu dantele la care se pigulea un cincinal. Oamenii aveau vreme și stresul nu se inventase încă, iar prin urechea uriașă a gramofonului se adresau cu accente sfâșietoare rochiilor de muselină și vestoanelor din mătase brută

Adelina Patti[50], Melba[51], Batistini, Kurz[52]...

— La ce te gândești, Alfred?

— La tine, tanti Melania.

— O, roși bătrâna, nu cred că merit să-mi acorzi atâta importanță. La vârsta ta ar trebui să te preocupe persoane tinere și fermecătoare.

Mircescu dădu din mână cu gestul omului care a încetat de mult să se gândească la problema respectivă. Apoi, constată deodată că se simțea neașteptat de bine, liniștit, reconfortat. Aici, în ambianța dulce, caracteristică oricărui interior, fie și o cameră de hotel, locuit și dichisit de Melania, simți cum temerile i se risipeau și o undă de optimism îi îmbujoră cugetul.

„Da, totul se va termina cu bine. Presimt că așa se va întâmpla. În definitiv, am rezolvat ce a fost mai greu."

Melania, care nu-l slăbea din priviri, constată

---

50 Adelina Patti (n. 10 februarie 1843, Madrid, Spania – d. 27 septembrie 1919, Brecon, Regatul Unit) a fost o soprană de origine spaniolă, considerată de unii drept cea mai mare cântăreață de muzică de operă din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Apreciată pentru vocea sa „agilă și flexibilă", specifică sopranelor de coloratură, Patti debutează la vârsta de șapte ani în opera Norma și susține ultimul său recital în 1914, când cântă într-un concert caritabil la Londra.

51 Dame Nellie Melba GBE a fost o soprană australiană de opera. A devenit unul dintre cei mai faimoși cântăreți ai epocii victoriene târzii și a începutului secolului XX și a fost primul australian care a obținut recunoașterea internațională ca muzician clasic. Ea a luat pseudonimul „Melba" de la Melbourne, orașul natal.

52 Selma Kurz (15 octombrie 1874–10 mai 1933) a fost o soprană austriacă de opera, cunoscută pentru tehnica ei strălucitoare.

surâzând:

— Ai prins puțină culoare în obraji. Am susținut totdeauna că un păhăruț înghițit dimineața pe stomacul gol e un stimulent inegalabil. Și acum spune-mi, dragul meu, despre ce este vorba... E chiar atât de greu?

Părea atât de neajutorat, de fragil, de vulnerabil, încât Melania se aplecă și îi strânse mâna spontan.

— Hai, copilul meu! Nu poate fi chiar atât de greu.

— Greu? Nu... nu greu. Arătă cu bărbia spre sacul de voiaj: Aș vrea, adică te rog dacă poți să-mi păstrezi o vreme câteva obiecte.

Melania se interesă naivă:

— Demenajați?

— A, nu, nu-i vorba despre asta. Unde să ne mutăm?... Dar, găsite la mine, ar putea trezi suspiciuni.

Ochii bătrânei sclipiră.

„Fii atentă, fetița mea, devine interesant... Îți dai seama că în sacul acela nu se află două crătiți și o pompă de desfundat chiuveta. Și poți pune pariu pe un kilogram de jeleuri că pe domnul maior Cristescu l-ar interesa strașnic să audă ce are Alfred de spus..."

Încurcându-se în cuvinte, doctorul Mircescu se aplecă brusc și deschise fermoarul sacului. Scoase obiectele unul câte unul și le întinse pe covor. Melania, care se aștepta oricum la ceva năzdrăvan, măcar o pereche de porumbei, un crocodil sau ceva în genul ăsta, rămase cu

ochii căscați de surpriză.

— Le recunoști? întrebă Alfred. Era speriat și, în același timp, încântat de sine: „Uite de ce-am fost în stare...”

Melania dezmierdă marginile icoanei din secolul al XI-lea. Un sfânt „papistaș”. Părea bolnav, dar nu din cauza celor nouă secole ce trecuseră peste el. Fusese de la început bolnav, chiar în tinerețile de mult mântuite. Tuberculoză, poate anemie pernicioasă.

— Cum îl cheamă pe dumnealui?

Alfred se miră:

— Ce, nu-l ții minte? E celebrul nostru Sfânt Martin.

— Sigur că-l țin minte, dar nu i-am știut niciodată numele. Nu cred însă că ar putea fi vorba de Sfântul Martin. Din câte îmi amintesc eu, acela a fost un oștean voinic care și-a spintecat mantaua în două pentru a dărui jumătate unui sărman căruia îi clănțăneau oasele de frig. Văd și acum poza din cartea de istorie. Întâmplarea s-a petrecut pe un pod.

Puse icoana alături de celelalte obiecte. Le știa pe toate, cum să nu le știe, doar ani de zile le admirase în casa avocatului Mircescu! Uite și Picasso-ul, una dintre marile lui achiziții, desenul lui Lautrec, cristelnița.

Se interesă șoptind:

— Cum ai reușit să le capeți înapoi?

— Prin perseverență și un pic de noroc.

Se înfierbântase, și bătrâna se gândi că era aproape frumos. Înflăcărarea îi vopsea chipul cu lumină, părea de douăzeci de ani, avea ceva din tinerii lui Rafael[53], făcând bineînțeles abstracție de trup.

— Auzi, tanti Melania! Știi cu cât s-a vândut acum, în noiembrie, un Corot[54] la licitația muzeului Privat Getty de Malibu? Cu – silabisi – treizeci și trei de milioane de franci noi! Am văzut pânza în catalog, Femeia cu mandolină. Așa, nu pare cine știe ce... Îți dai seama ce avere am aici? Picasso are aceeași cotă.

Melania îl privi, compătimitoare.

— Și ce-ai de gând să faci cu averea, copilul meu?

Glasul medicului se năpusti. Răbufneau acum toate dorurile ascunse, toate umilințele îndurate de la oameni, de la viață, și despre care își închipuia că va putea să le înfrângă, să le uite aprinzând havane cu bancnote de o sută de dolari.

— Vreau să trăiesc! În sfârșit, să trăiesc!

Melania zâmbi cu tristețe:

— Dragul meu, nu banii te învață să trăiești. Te civilizează, sunt de acord, îți deschid perspective

---

[53] Rafael Sanzio, cunoscut și ca Rafael sau Raffaello a fost un pictor și arhitect de seamă al Renașterii italiene, unul din cei mai mari artiști ai tuturor timpurilor, iar moartea sa prematură a pus capăt unei cariere excepționale.

[54] Jean-Baptiste Camille Corot a fost cel mai mare pictor peisagist francez al secolului al XIX–lea. Camille Corot este pictorul care eliberează peisagistica de restricțiile impuse de neoclasicism.

neașteptate, dar, ca să știi să trăiești, trebuie să te naști cu talentul ăsta. Laura a știut... A știut și când a sărăcit...

— Iar eu n-am să știu niciodată, asta vrei să spui.

— Dragul meu, mie nu-mi place să fiu dezagreabilă. Mi-e teamă să nu încerci încă o decepție. Poate cea mai mare... Aveam cândva o prietenă, o femeie foarte fină. Când s-au schimbat vremurile, a fost obligată să muncească din greu. Ceva foarte ingrat, la un birou de mesagerii. Venea frântă acasă, uneori târziu, după ce se lăsa întunericul. Așa am întâlnit-o într-o noapte geroasă de ianuarie, pe la zece. Am schimbat câteva vorbe, dar mi-am dat imediat seama că era fericită. Acasă – o garsonieră modestă – o aștepta o cadă fierbinte, pregătită de bărbatu-său, și o sticlă de vin ieftin, pe care voia să-l fiarbă cu zahăr și scorțișoară. Aveau să-l bea împreună ascultând programul de muzică de dans de la difuzor, căci radioul îl vânduseră de mult.

Făcu o pauză și reluă pe același ton al gândurilor ce caută mult îndărăt, peste ani:

— Am mai avut o prietenă, Mica Duma. Ce n-avea femeia asta? Rolls, riviere de briliante, una din cele mai somptuoase case din București, o armată de slugi... S-a sinucis la treizeci de ani. Se plictisea...

Mircescu ridică din umeri:

— Prefer să mă plictisesc cu bani decât fără. Oricum, sunt dator să încerc.

— Și cum vezi tu practic problema?

— Voi face tot posibilul să scot marfa peste graniță. Asta-i de la sine înțeles.

— Cum?

Doctorul avu o scurtă ezitare:

— Am să mă gândesc. Există totdeauna o soluție.

„Poți fi convinsă că a și găsit-o, draga mea. Nu sunt însă la fel de convinsă că e și convertibilă în fapt... Ingeniozitatea n-a fost partea cea mai tare a Mirceștilor...”

Se mulțumi doar să constate:

— Știi, lucrurile astea nu sunt deloc simple. Și nu-i de ajuns să găsești un singur truc. Repetiția, sistemul trădează. Ai patru obiecte – deci ai nevoie de patru găselnițe.

— Poate mă ajuți tu, râse medicul. Ai totdeauna idei.

— Așa susține Laura, neuitând să adauge că, totdeauna, cretine. Câtă vreme crezi că va trebui să păstrezi lucrurile la mine?

— O lună, poate două, poate trei... Depinde de mai mulți factori. Adăugă nesigur: Primești? Nu-ți ascund că, dacă nu ești de acord, mă pui în mare încurcătură. Totală. N-am prieteni, n-am... de fapt, n-am pe nimeni. Ești singura persoană pe lume în care am încredere. Mai mult decât în mama.

— Știu, dragul meu...

Se ridică și, luându-l pe Mirciulică în brațe, începu să se plimbe.

„O ocazie nebănuită, draga mea... În niciun caz nu trebuie să-i dai cu piciorul. Așa ceva nu se naște la orice colț de uliță.”

Mircescu o urmărea concentrat. Era o realitate! Dacă bătrâna refuza depozitul, nu-i rămânea decât o singură soluție, și aceea riscantă. Să predea pentru o vreme sacul la un birou de bagaje. Dar cât ți-l țin ăia acolo, fără să intre la idei?...

Întrebarea neașteptată a bătrânei îl pocni în moalele capului:

— Te rog să fii sincer, Alfred!... Tu l-ai omorât pe inginerul Dragu?

Mircescu, după un moment de stupoare, își coborî privirea:

— Nu.

40

Telefonul Ancăi Dragu îl făcu să sară de pe scaun. Întrebă asigurându-se inutil, căci înțelesese perfect despre cine era vorba:

— Bătrânul Cernat?

— Da, răspunse stins femeia.

— Când?

— Azi-noapte cred.

— Asasinat?

— Nu... Nu știu... Veniți, vă rog. Nu mai rezist.

Peste un sfert de ceas, se afla acasă la ea. Tremura incapabilă să-și stăpânească mișcările, și maiorul o simți la capătul puterilor.

— Știam că-i e rău... Am intrat să-l întreb dacă n-are nevoie de ceva... Bănuiesc că a murit în timpul somnului... Duceți-vă! Vedeți că pe noptieră e o scrisoare, un plic...

Da, după toate aparențele, Anton Cernat murise în somn. Se afla întins pe spate și, făcând abstracție de culoarea sepulcrală, ți-ai fi putut închipui că doarme. Cauza decesului avea s-o constate medicul legist, dar Cristescu nu se îndoia asupra „diagnosticului”. Echipa operativă urma să sosească din moment în moment. El venise mai repede, neavând răbdare să aștepte „mobilizarea”. Scrisoarea, rezemată de o carte, sărea în ochi. Pe plic, Cernat așternuse un soi de „moto” *A se deschide de către autorități imediat după decesul meu*.

Un grafism mărunt, frumos, caracteristic contabililor, așternut de o mână încă sigură; în interior, un sfert de coală comercială. Doar două rânduri, data și semnătura.

Eu l-am ucis pe inginerul Marian Dragu. Nu regret nimic. Anton Cernat. La 22 Decembrie 198...

În dimineața imediat următoare, îmbrăcați în vindiacuri și pantaloni albaștri – i-ai fi putut lua drept orice: instalatori, electricieni, „ăia” de la gaze sau deparazitare – Cristea împreună cu Mielu pătrunseră în blocul din Bulevardul Macaralei. Luc se hotărâse să acționeze prompt și dur. Prima mișcare: forțarea ușii apartamentului unde se afla sechestrată Lelia, fără niciun fel de avertisment. A doua mișcare: tratament lipsit de menajamente, mergând până la lichidare, administrat temnicerului. Unul sau poate mai mulți. Trei, evident, eliberarea Leliei cu orice preț. În fața blocului, cu motorul în funcțiune, aștepta la volanul unei Dacii roșii Dobre cel Bun. Nu folosea niciodată pumnii – doar boxul sau șișul – și se adresa victimelor folosind prenumele de reverență.

Blocară liftul între etaje și urcară pe scări.

Într-o tașcă ponosită, Mielu 46 își ținea sculele. Totdeauna ieftine, obișnuite. Abandonate în caz de forță majoră la locul faptei, nu exista pericolul că ar putea fi identificat posesorul.

Ajunși în fața apartamentului, Cristea trase adânc aer în piept, apoi rosti hotărât, fără să se întoarcă:

— Dă-i bice!

Într-un genunchi în fața ușii, Mielu ridică un cap

stupefiat.

— Ai să râzi, coane, dar n-au pus foraibăr.

— Ce?

— E liber!

Răsuci butonul metalic și ușa se deschise. Intrară amândoi o dată. Străbătură din doi pași micul vestibul și primul lucru pe care îl zăriră, pătrunzând în încăperea aproape goală, fu o gazetă deschisă. O ținea o mână palidă. Mai jos, două picioare în pantaloni cenușii, o pereche de ghete negre. Un glas bine timbrat țâșni din spatele ziarului.

— Ai întârziat, Cristea. Te aștept de o oră!

Luat prin surprindere, Luc se bâlbâi cu o voce răgușită:

— Ei bine, am venit.

Bărbatul închise jurnalul, descoperindu-și fața. O figură clasică de dur, osoasă, unghiulară, marcată. Doar perimetrul gurii era lipsit de riduri. Firește, nu râdea niciodată.

Simțindu-i privirea, Mielu se făcu mic.

„Ce faruri, dom'le! Laser plus nitroglicerină. Ăsta-ți culcă o companie doar plimbând reflectorul...”

— Unde-i Lelia?

De furie, pe fruntea asudată o venă pulsa neliniștitor, cu zvâcniri de șopârlă.

— Stai jos.

— Nu primesc ordine.

Bărbatul îl măsură fără expresie:

— Ai să primești.

Cristea îi făcu semn lui Mielu să-i aprindă o țigară.

— Uite, Dolga! Am navigat cândva sub același pavilion. Nu ne-am înțeles, n-am plâns unul după altul, dar ne-am despărțit bărbătește.

— Cunosc istoricul.

— Am încheiat atunci o înțelegere.

Mielu 46 dădu brusc din cap, subliniindu-și acordul. „Așa e! Cristea cuvintează cinstit și civilizat."

În realitate, îi era teamă de ieșiri necontrolate. Cristea se stăpânea greu, tăbăra repede cu pumnii, iar cu Dolga, chiar la cincizeci de ani, nu-ți măsori puterile, trăgându-te în degete. Îi întâlni o singură clipă privirea și încremeni.

Dolga se interesă disprețuitor:

— Pe maimuțoiul ăsta de ce l-ai adus?

Cristea făcu un pas înainte.

— Te-am întrebat ceva, Dolga. De ce n-ai respectat convenția noastră?

— S-ar putea să n-am chef să-ți răspund. O fac totuși. Sunt mai puternic decât tine.

— Asta rămâne de văzut.

— Nu, Cristea. N-a mai rămas nimic de văzut. Am oameni mai buni decât tine, mai mulți bani, alte

debușeuri, o minte mai cuprinzătoare.

— Și? Ce vrei?

— Tot ce ai subtilizat din inventarul inginerului Dragu.

Scoase o foaie de hârtie și o depuse neglijent pe masa improvizată.

— Aici e lista completă.

Perplexitatea înfipse în obrazul lui Cristea o expresie de nătâng.

— Ai înnebunit?

— Nu eu. Tu, flăcăule, că mă crezi dobitoc. Cunosc toată mișcarea de la documentarea pe teren, până la infiltrarea damei în patul victimei.

Mielu își simți gura uscată. Privirea îi pendula pasăre speriată de la Dolga la Luc.

— Ascultă-mă, Dolga, începu Cristea, cine-i mai puternic și mai dotat dintre noi o rezolvăm altă dată. Acum însă îți dau cuvântul meu de onoare că nu m-am ales nici măcar cu o ață din întreaga combinație.

— Ar trebui să vorbești la *Noapte bună, copii*! Ești extrem de convingător.

— Insist! Îți dau cuvântul meu de onoare.

— Inutil. L-ați lichidat pe ăla – greșeală de amatori – și v-ați umplut ghiozdanul. Scurt! Dă-mi marfa și-ți livrez dama.

— Înțelege că nici măcar n-am apucat să acționăm.

Lelia trebuia să ne dea semnalul. Fără OK-ul ei nu puteam întreprinde nimic. Și-acum înțeleg că ați imobilizat-o, probabil înainte de a da ochi cu inginerul. Cu Lelia în casă n-ar mai fi răspuns nici unui apel: la ușă sau telefonic.

Dolga se ridică:

— Ultimul termen de predare – sâmbătă dimineața la orele zece, aici. Dacă n-ai luat tu caimacul, l-au luat oamenii tăi și, dacă nici ei, alții. Nu mă interesează furnizorul, ci marfa.

Pe neașteptate, Cristea se repezi țintind gâtul lui Dolga.

— Stai liniștit. Nu vorbesc și nu trag de două ori.

În mână ținea un revolver mic, obiect de lux, accesoriu frecvent al poșetelor de seară de pe alte meridiane. Mielu se lipise de zid cu atâta înverșunare, încât ai fi crezut că vrea să intre în el. Cu pumnii strânși, palid ca varul, Cristea gâfâia:

— Ai să mi-o plătești.

— Până una alta, vezi să nu plătească domnișoara.

— Ai să mi-o plătești! repetă Cristea.

— Nu cred, dragul meu. Bancnotele mari nu-s de tine, iar mărunțiș n-am. Sunt din ăia care nu cer restul. Te-am salutat.

„Ce urât e când plouă iarna...”

Cenușiul Bucureștiului, cenușiul atât de drag maiorului, un citadin prin excelență, iar orașul dacă nu e gri, nu-i oraș, ci stațiune cu fanfară militară și bărbați în maiouri și pantaloni scurți, devenea murdar, anotimpul își pierdea personalitatea, oamenii păreau derutați. Păstrau expresia din primele ore ale dimineții când încercând să descifreze negura cerului, se întrebau sâcâiți: „Ce să îmbrac? Paltonul sau balonzaidul? Iau umbrela?”

— Stați jos.

Olga Gabrelotti căută din ochi și se așeză pe scaunul cel mai incomod, de lemn, cu spătar tare în formă de liră și fără brațe.

„Ciudat! gândi Cristescu. De obicei, clienții preferă fotoliile. Olga, femeie a plăcerii, plină de pofte pe care temperamentul luptă să și le satisfacă din plin și imediat, alege un scaun țeapăn și incomod. Sau poate judec eu greșit, implicând obligatoriu confortul în noțiunea de hedonism. Hedonism! «Concepție filosofică idealistă conform căreia scopul vieții este plăcerea...» Hm, nu-s prea deștepți nici ăștia de opintesc cincizeci de ani să scoată un dicționar. Scopul existenței fiecărui individ este plăcerea, și cine o contestă e ori

ipocrit, ori imbecil. Puțin îmi pasă că bucuria lui Popescu este să stea toată ziua în cârciumă, pe când Ionescu exultă studiind în bibliotecă subtilitățile sanscritei. Amândoi au o bucurie în organism...”

— Am venit...

Olga Gabrelotti îl măsură pe sub genele frizate. Făcea parte dintre femeile care se simțeau mult mai la îndemână în prezența bărbaților, detestând în principiu reprezentantele propriului sex. Această preferință o făcea să împrumute instinctiv un aer seducător, oferind la fel de reflex un repertoriu complet de fițe, deși Costică, să zicem, nu prezenta din punctul ei de vedere niciun interes. Fără a friza vulgarul, ori a aborda un stil vădit provocator – totul era chestie de nuanțe, apropouri fine ale privirii, surâs parșiv, dar de casă bună, periat de orice trivialitate – partenerul se simțea brusc electrizat, iar fraierii (și ăștia-s majoritatea) își închipuiau c-au făcut o cucerire fulger.

Cristescu, obișnuit cu trucurile, zâmbea în sinea lui, apreciind ca un cunoscător doar ineditul și temperamentul. Olga era îmbrăcată într-o haină de antilopă foarte strânsă pe corp. Cenușiul întregii ținute pe nuanțe savant împreunate dădeau o căldură catifelie tenului de meridională extrem de discret fardată. Un surâs trist contrasta picant cu întreaga făptură sexy, din cercei până la gleznele subțiri.

— Am venit, repetă pe o voce groasă, mai ispititoare decât o duzină de picioare chinuite de french can-can, deoarece conștiința mă împiedică să procedez altfel.

Maiorul avu o mișcare a capului greu de calificat: ceva între „ia te uită, bravo!” și „hai să fim serioși!” Era femeia de la care te puteai aștepta la orice și, în consecință, păstra o expectativă sceptică.

Olga își frânse degetele. Două lacrimi, bine strunite – alunecând ar fi deranjat rimelul – îi muiară ochii în lumină. Izbucni:

— Domnule maior, eu l-am ucis pe Marian.

Prima reacție a lui Cristescu fu să-și ducă mâna la ceafă, scărpinând-o inutil.

„Măi, să fie! Trei mărturisiri spontane în mai puțin de patruzeci și opt de ore! Nanu, picat în transă. Cernat pe patul morții, asta la mine în birou... Uite ce vasăzică un dosar fără probleme...”

— Deci conștiința dumneavoastră, pe care o bănuiesc foarte strictă, s-a silit la această declarație.

— Da... Și-apoi, mă călăuzesc după un principiu: a-ți recunoaște înfrângerea la timp, înseamnă a pierde mai puțin.

„Unde o fi citit-o?”

Se mulțumi să remarce surâzând:

— Iată un aforism pe care nu vi l-aș fi atribuit

niciodată. Îmi închipuiam că sunteți omul care nu abandonează o partidă până n-o secătuiește și de ultimul atom de șansă. Dovadă, presiunile făcute asupra inginerului Dragu când interesul acestuia pentru dumneavoastră era definitiv epuizat, iar acum... crima.

Olga nu se lăsă derutată. Răspunse cu naturalețe:

— Vedeți, totul depinde de ce înțelege fiecare dintre noi prin înfrângere. Când Marian mi-a spus că nu mă mai vrea, nu mă socoteam înfrântă. Acum, da. Abia acum sunt cu adevărat învinsă.

— De ce?

— Omorându-l pe el, m-am omorât pe mine. Eu, cu mâna mea, mi-am asasinat orice perspectivă de a fi fericită.

— Apreciez piruetele de inteligență. Sunt spectaculoase, dar nu totdeauna și convingătoare. Să trecem la fapte concrete. Practic, cum ați procedat? Luați-o de la întâlnirea stabilită prin telefon.

Olga clipi de câteva ori. În ochi i se aprinsese un licăr de interes:

— Cine v-a relatat-o?

— Nu-i niciun secret. Vecinul de apartament al victimei, care i-a auzit replicile.

— Aha... Trebuia să-mi închipui. Nevastă-sa era doar plecată... Da, l-am sunat la unsprezece dimineața,

cerându-i să ne întâlnim. Pretextul – „Hai să ne luăm rămas-bun frumos. Aduc o sticlă de whisky, bem de despărțire și o să ne salutăm zâmbind pe stradă." I-am promis că nu stau mult.

„Până aici, verosimil. Oricine ar prefera să rămână în termeni buni cu o nebună în genul Olguței..."

— La ora unu, sunam la ușa lui. Mi-a deschis imediat. Era tandru, cald, dar simplu amical: *„Nous sommes des copains..."*

— Deci sâmbătă la ora 13, inginerul Dragu încă mai trăia, sublinie Cristescu, pentru care amănuntul era extrem de important. Sunteți fermă asupra orei?

— Absolut. Ne-am așezat pe canapea, cu sticla de whisky între noi.

„Ce faci, n-o deschizi?"

„Mai am eu un rest de Ballantine's. Propun să-l isprăvim întâi pe ăla."

„Și-al meu e desigilat. Am gustat un deget..."

„Ce-ți pasă dacă lichidăm întâi licoarea mea?"

— Marian era un tip foarte zgârcit, probabil vi s-a mai spus. A fost omul care n-ar fi „aruncat" cinci lei, fără să obțină zece. Fanfaronada și meschinăria erau la el la fel de cutremurătoare...

— Interesant, se miră maiorul. Atât de pătimaș îndrăgostită și totodată, atât de lucidă...

— Ochii și inima nu se află totdeauna pe aceeași

lungime de undă... Am băut trăncănind tot felul de fleacuri. Am recapitulat mici episoade amuzante, am pomenit de cunoștințe comune. Timpul trecea, iar sticla mea rămăsese neatinsă pe masă. Începeam să fierb.

— De ce?

— Amestecasem alcoolul cu verde de Paris.

— Aha!

— Când s-a făcut vreo două, mi-a dat de înțeles că audiența s-a terminat. A adăugat cu jumătate de glas.

„Dacă vrei, ia-ți sticla înapoi. În orice caz, nu mai avem timp s-o uscăm."

— M-a lăsat în living și el a intrat în bucătărie.

„Faci ce vrei, dar eu am treabă."

— Adică „pleacă odată, eu am tras obloanele!" Mi s-a făcut negru înaintea ochilor. M-am dus după el. Stătea cu spatele spre mine. Am văzut o secure de menaj.

— Unde? o întrerupse Cristescu.

— Cum unde? Eram în bucătărie.

— Am înțeles. Dar unde se afla? Rezemată de perete, de un bufet, pe masă?

Femeia se gândi câteva clipe.

— Nu mai știu... Eram prea tulburată... Fără să se uite la mine, s-a întors din nou în living. Și-atunci...

Își astupă fața cu mâinile, retrăind grozăvia momentului.

— Și atunci, am izbucnit!

— De câte ori?

— Nici asta nu mai știu. Mi-amintesc doar că mi-am luat paltonul și am băgat sticla în poșetă. Ce sens avea să moară nevinovați?

Maiorul își împreună mâinile a rugăciune în dreptul gurii.

— Povestea e captivantă. Straniu mi se pare altceva. Cum de nu s-au găsit amprentele dumneavoastră pe mânerul securii?

Olga îl privi descumpănită:

— Habar n-am! exclamă aproape imediat: Ba da, cred că asta e! Aveam mâinile ude. Când m-am dus după Marian în bucătărie, am răsturnat o glastră cu câteva garoafe. Le-am strâns și le-am pus în chiuvetă.

Cristescu se lăsă pe spate.

— Hotărât, sunteți o persoană cu reacții greu de urmărit. Vă mai păsa de covorul și florile victimei cu câteva zeci de secunde înainte de a-i fredona *Te Deum*-ul? Pe cuvântul meu dacă vă înțeleg.

— În momentele cheie oamenii au reacții bizare. Nici eu nu pot să-mi explic. Probabil tot un gest mecanic.

Maiorul clătină capul edificat.

— În regulă, doamnă. Voi mai medita la aceste momente cheie. Sunteți liberă.

Mirarea cățără sprâncenele Olgăi până la rădăcina părului.

— Cum? Nu mă arestați?

— Tț! făcu Cristescu. Și dumneavoastră o știați foarte bine. Ați venit fără un minimum de bagaj, îmbrăcată ca de vizită. Gândul pușcăriei era la fel de departe de dumneavoastră ca și oamenii de zăpadă din Alaska de portocalele roșii ale Andaluziei. Reflectați vă rog la altă variantă.

— Nu credeți că l-am ucis eu?

— Cu riscul de a vă ofensa, nu. Nu cred. În ce scop însă vă autoînvinovățiți, pe cine vreți eventual să salvați, nu știu. Cu siguranță însă că o să mi-o spuneți la viitoarea noastră întâlnire.

43

— Auzi, Mirciulică?

Motanul n-auzea, dar Melania nu se sinchisi. Se simțea excelent, ca în toate diminețile reci, cu cer fumuriu. Din punct de vedere al constituției fizice, predilecția pentru anotimpul rece n-avea justificare. Fusese toată viața subțire, iar transpirația abundentă, blestemul persoanelor corpolente, îi era un fenomen necunoscut. Și totuși, nimic n-o înviora mai mult decât o dimineață rece, „știi, draga mea, acidulată ca o șampanie bine frapată”, o zi cu aromă de tufănele, umbrele ude și șoșoni de cauciuc. „Chiar! De ce-or fi

renunțat cucoanele la șoșoni? Mi se pare cu mult mai elegant să te duci într-o vizită și să-i scoți în vestibul, rămânând într-un escarpen elegant, decât să tropăi în cizme de infanterist sau – oroare! – să te descalți și să intri în ciorapi...”

— M-asculți, dragul meu? Consider că nu e tocmai prudent să păstrăm în casă obiectele aduse de Alfred. Ce spui tu?... Hoți? Vezi, nu la aspectul ăsta mă refeream. N-am fost în viața mea o nababă, așa că n-am încercat teama că aș putea fi jefuită... Tu însă ești mai circumspect. Știu, de când ți-a furat parizerul domnul Ionescu de la trei, căruia nu-i place să stea la coadă. Mă gândeam la domnul maior Cristescu...

Se apropie tiptil, în vârful picioarelor, de fereastră, de parcă în propria-i locuință i-ar fi fost frică să nu fie surprinsă de cineva. Dădu la o parte un colț de perdea. Iubea peisajul familiar al străzilor din ce în ce mai puține în București, cu blocuri vechi, de trei-patru etaje, ocolite de circulație și deci aproape pustii, unde oamenii se cunoșteau între ei măcar după figură, străzi care își păstraseră fizionomia inițială, îți dădeau impresia că timpul a rămas pe loc.

În momentele ei de dispoziție meditativă, Melania se simțea emoționată închipuindu-și multitudinea de întâmplări consumate între acele ziduri vreme de patru sau cinci decenii. În același perimetru evoluase de pildă

un magistrat celibatar, cu tabieturi, baston și Universul în buzunarul de la veston, mai târziu un cuplu – el milițian, ea tramvaistă –, amândoi tineri și gălăgioși, apoi o domnișoară bătrână, fără prieteni, cu părul prea lung și rochii prea scurte, pe urmă din nou un cuplu de soți în vârstă; seara se puneau la mare ținută (el într-un smoking care cunoscuse și zile mai bune, ea în rochie decoltată) și se îmbătau la ei acasă cu vin de 14:50.

La fel când era silită să se ducă la cimitir (ziua morților, parastasele colonelului, ori înmormântări unde prezența e obligatorie și care se transformau în reuniuni deosebit de agreabile ale foștilor prieteni, avându-se doar decența să nu se pună muzică), Melania încerca un sentiment asemănător. N-o impresiona imaginea pumnului de oase zăcând în fund de gropniță, ci feliile de viață zăticnite sub lespezile de marmură; emoții, sentimente, diplome, examene, ambiții legitime ori deșarte, procese istovitoare, prima scrisoare de dragoste, patimi mistuitoare, poeziile închinate celui mai frumos nas din lume, satisfacția dormitorului cumpărat în rate, vacanțe splendid colorate, la mare, nervii făcuți de servitoare, divorțuri dureroase, corigențe, teze la matematică...

Întoarsă acasă, Melania se simțea copleșită de sentimentul zădărniciei și, în loc de un simplu păhăruț de coniac, bea două. De aceea, evita pe cât posibil

drumurile la Bellu – „nu știu cum se face, dar numai acolo am cunoștințe; pe undeva e bine, când va fi să mă *mut*, voi fi scutită de deplasări” – și, având și o vocație în acest sens, își umplea viața numai cu agreabil.

Asta intenționa și-acum, în dimineața cețoasă de iarnă.

— Nu, domnul maior Cristescu nu trebuie să găsească bagajul lui Alfred. Cred că nu e cazul să-ți aduc aminte, draga mea, că băiatul acela bucălat și drăgălaș, locotenentul Azimioară, a început să te supravegheze. Nu, nu, n-ai de ce să te superi. După atâtea coincidențe nefericite, este firesc ca domnul maior să nu mai aibă încredere în tine... Până vei lua o hotărâre, trebuie să duci obiectele de acasă. Dar unde? Unde, Melania? Concentrează-te și arată-mi încă o dată cât ești de isteață. Hai, fetița mea, te rog...

Ca întotdeauna când reflecta intens, plimbările bătrânei în lungul garsonierei căpătau un ritm mai lent, cu opriri dese și lucruri luate în mână și cântărite.

— Să le îngropi undeva? Te rog, draga mea, nu fi ridicolă. Te joci de-a Comoara din insula Cocotierilor? E absolut demodat, iar despre conservarea obiectelor e inutil să mai discutăm...

Azvârli o privire întâmplătoare pe geam și exclamă încântată:

— Mirciulică! Vino să-l vezi pe domnul Petrăchescu...

Ei, cum nu-l știi? Persoana aceea mare cât un garderob cu oglindă care stă la colțul străzii. Închipuiește-ți, l-am întâlnit alaltăieri în stația de tramvai cu Gigel în brațe. Îl ducea la doctor.

Plină de elan, deschise fereastra și strigă cu o voce pițigăiată din pricina efortului!

— Domnu' Petrăchescu! Domnu' Petrăchescu!!

Grasul, surprins, își ridică privirea:

— A! Sărut mâinile.

— Cum îi merge lui Gigel?

Bărbatul surâse radios:

— E bine, sărut mâna! Aproape complet întremat... Dar nu-i mai dau drumul pe-afară.

— Foarte bine, vă rog să-i transmiteți multă sănătate...

Închise fereastra și se întoarse spre Mirciulică.

— Nu trebuie să fii gelos, dragul meu. Nici nu-ți trece prin minte ce răi pot fi oamenii! Gigel îi trezea dimineața, mă rog, concedă, în zori, și-atunci l-au otrăvit. Cum, nu înțelegi? Gigel e cocoșul domnului Petrăchescu, un element foarte harnic și conștiincios.

Oftă mulțumită, „mi s-a luat o piatră de pe inimă", și își reluă plimbarea constructivă.

— Deci, draga mea, nici nu mai discutăm de îngroparea obiectelor... Ce-ar mai fi? Să le ascunzi într-un cavou la Bellu? A, nu! Ai mai folosit acest truc și-apoi nu uita că ești urmărită pas cu pas... În tolba poștașului?

Nici nu te gândi, proastă mică. Iartă-mă, Melanie, dar soluția aceasta ar presupune o colaborare cu PTT-ul, ori tu ai fost totdeauna împotriva combinațiilor cu complici.

Se concentrase toată și privirea albastră, de obicei palidă, căpătase consistență.

— Dar e simplu, draga mea! Extrem de simplu. Dacă vrei să ascunzi obiectele, ele nu trebuie ascunse. Ci, dimpotrivă, expuse. Icoana o vei atârna printre celelalte. Nu-mi spune că domnul maior Cristescu, o persoană distinsă și cultă, fără îndoială, este și expert în materie de obiecte de artă. Tabloului lui Picasso e de ajuns să-i schimbi rama cu una mai modestă, desenul lui Lautrec îl strecori printre hârtiile vechi din birou... Iar cristelnița? O lași să ruginească și o pui în blidarul din bucătărie, între ibricele de aramă... Bineînțeles, aceasta e o soluție provizorie.

După jumătate de ceas, fredonând bine dispusă, îi puse lesa lui Mirciulică și-l scoase la plimbare. Înainte de a încuia ușa, își luă ca totdeauna bun rămas de la fotografia ei, făcută acum patruzeci de ani la Studio-Julieta.

— La revedere, draga mea.

Domnea un miros specific de încăpere neîncălzită, unde s-a fumat intens, fără să se aerisească.

— Ați venit... Bine...

Cuvintele lăsară o dâră de alcool, și maiorul observă cu blândețe:

— Nu faceți bine. Băutura n-a fost niciodată o soluție.

Anca Dragu răspunse agresiv:

— Nu caut soluții. Nu mă interesează nimic. Atâta doar, să înceteze coșmarul.

Cristescu privi în jur. În mai puțin de o săptămână, locuința căpătase un aer de abandon, de degradare. Praf, scrum împrăștiat peste tot, pahare murdare, un combinezon uzat aruncat pe canapea, iar înfățișarea femeii dădea relief atmosferei dezolante: nu se pieptănase, sprâncenele, neretușate de dermatograf, lipseau. Fruntea chealã părea de-a dreptul indecentă. Dintre reverele capotului prins cu un ac de siguranță scăpau dantelele unei cămăși de noapte murdare.

— N-ar trebui să stați singură... Măcar o vreme.

Anca rânji:

— Cu cine să stau? Cu maică-mea?

— Pentru moment, ar fi o ieșire. E pensionară.

— Niciodată! strigă Anca. Niciodată! Bestia aia mi-a distrus viața!

Maiorul ridică surprins sprâncenele. Glasul, întreaga făptură a femeii clocoteau de patimă.

— Da! Ea m-a nenorocit. Cu educația ei cretină, cu preceptele de fată bătrână, cu interdicțiile ei de temniceră... La optsprezece ani, n-aveam voie să întârzii după șapte seara. Terminasem liceul și nu fusesem la un singur ceai: „Lasă, Anca, sindrofiile pentru dezmățate și golani... Eu una știu, că vreau să mă uit la bărbatu-tău când o da Dumnezeu, fără să-mi plec ochii. După aia, n-aveți decât să faceți ce poftiți!...” Imbecila mă ducea la control periodic, dar bani de dentist nu-mi dădea.

— Își închipuia probabil că procedează înțelept. „Iadul e pavat cu bune intenții.”

Anca întinse mâna după pahar și-l goli cu un gest care trăda deprinderea.

— Bune intenții! Fac ceva cu ele... Uitați-vă la mine ce a izbutit: o gâscă depersonalizată, modestă, cuminte și dobitoacă. Exact o pradă ideală pentru Marian!

— N-aveți prietene?

— Niciuna care să nu fi trecut prin patul lui. N-am pe nimeni! Înțelegeți! Pe nimeni!

Cristescu oftă. Femeia nu putea fi ajutată cu remediile obișnuite ale „singurătății în marele oraș”, fenomen social pretutindeni existent; solitudine tratată în cluburi, reuniuni ale celibatarilor, excursii colective, activități de inventată și imaginară utilitate. Nefericirea Ancăi îi crea alți parametri de singurătate, o izola definitiv într-o zonă unde paliativele, în tablete sau

fiole, se iau la ore fixe, însoțind pensionări premature și *séjour*-uri prelungite la Sanatoriul din Predeal.

— Da... Îmi pare rău, doamnă.

Anca Dragu se strâmbă. Era sătulă până în gât de compasiune convențională sau nu, dar totdeauna la fel de ineficientă. Cristescu, încercând același sentiment de penibil, ridică imperceptibil din umeri. „Ce dracu' poți să reciți în situații din astea? Și ceva trebuie să spui..."

— De fapt, se interesă femeia cu o bruschețe care n-o caracteriza și care se datora în mare parte alcoolului consumat, de ce-ați venit?

Cristescu arătă spre peretele încăperii:

— Mă interesează soarta obiectelor dispărute.

— Pe mine, nu.

— Constituiau niște valori...

— Ei și? Le-am urât și le urăsc. Fiecare vechitură din asta prețuia pentru Marian mai mult decât zece neveste. Când îl vedeam gâdilându-și comorile, mi se umplea gura de venin. Mie, exclusiv mie, nu-mi dăruia nici măcar o jumătate de ceas, dar pierdea după-amieze de-a rândul curățind o bucată de lemn numai pentru că era contemporană cu Gingis-han. Trebuia să le dau foc și să plec în lume.

— Știți cel puțin ce a dispărut?

— Habar n-am. Toate semănau: icoane, trențe, tablouri. Nu mă lăsa nici măcar să le șterg de praf, așa

că nu mă uitam la ele.

Maiorul se simți iritat. Bun, de acord, n-ai cine știe ce simț estetic, nu deosebești un autentic de un fals, dar, dă-o dracului de treabă! Știi că aici, la tine în casă, atârnă Madona cu pruncul a lui Rafael sau o felie de harbuz și două știuci...

— Chiar nu vreți să mă ajutați deloc?

— Dacă insistați, înseamnă că n-ați înțeles nimic. Fiecare boscârță reprezenta petru mine un dușman, un rival, încă un sacrificiu. Deschideți garderobul și numărați câte rochii am. Nu de un sezon sau altul... În total! Cinci. Vreți să vă enumăr și lenjeria? Să vă mai povestesc că mâncam roșii de bulion, iar căpșuni sau cireșe câte una ciupite de pe tarabă? Vezi, Doamne, să văd dacă sunt dulci. Când au ajuns țăranii să mă cunoască, am schimbat piața. Cel mai mare harpagon care s-a născut vreodată! Până și abonamentul la *România liberă* îl împărțea cu un vecin... Halal economie! Câțiva poli pe an.

— În regulă. Presupun că soțul dumneavoastră avea un inventar al bunurilor.

— Poate... N-am idee. Căutați...

Își umplu din nou paharul și sorbi absentă, cu ochii pierduți. Maiorul își propuse să nu se enerveze. Respiră adânc:

— Unde își păstra soțul dumneavoastră documentele,

în sfârșit, hârtiile mai importante?

— În birou. Așa bănuiesc. Cheile sunt pe televizor. Trebuie să știți că n-am avut niciodată acces la ele.

Cristescu pătrunse în bibliotecă. Era elegantă ca și celelalte încăperi. Masa de lucru avea una din laturi ușor ondulată, lăsând spațiu comod pântecului. Birouri făcute acum o sută de ani, când burțile prospere, alături de mustățile în ghidon, erau cărțile de vizită ale bărbăției opulente.

Broasca sertarului, complicată, firește, ca tot ce presupunea zăvoreală în casa Dragu, cedă la a treia cheie. Ordinea era desăvârșită, hârtiile împărțite pe dosare, acte personale, bunuri imobiliare, bunuri mobile, chitanțe etc.

„De ce o fi păstrat ăsta note de telefon sau de întreținere achitate acum cinci ani?”

În general, meticulozitatea victimei, depășind pedantul, ținea deja de patologic. Într-o cutie metalică, de pildă, maiorul găsi bonurile (și era de bănuit că inginerul insistase pe lângă vânzătoare ca obiectul și suma să fie nu grifonate[55], ci scrise deslușit) unor lucruri achiziționate cu ani în urmă: pantofi, cămăși, un pardesiu, șase pahare.

„Îi era teamă de legea 18... Și totuși... Ce mai contau

---

[55] A scrie necitet, a mâzgăli.

241 de lei, o pereche de sandale, față de milioanele de pe ziduri?”

— Ați găsit ceva?

Anca fuma, rezemată de ușor. Semăna cu o prostituată falimentară, beată.

— Nu, și e ciudat. Mi se pare imposibil ca un om ca Dragu, care păstra până și bonurile de la Alimentara, să nu aibă un inventar al colecției.

— Ciudat, într-adevăr.

— Cine ar fi avut interes să-l subtilizeze?

— Eu în niciun caz.

— Sunt dispus să vă cred, dar intervine aici aspectul moștenirii. Doamna Zoe Dragu constituie un concurent serios. Deci nu se poate face abstracție de interesul ca unele bunuri să nu figureze în masa succesorală.

— Pe mine subtilitățile juridice mă depășesc.

Cristescu epuizase dosarele. Instinctiv, pipăi fundul sertarului. Scoase o periuță de dinți și o cercetă nedumerit.

— Ce-i cu asta?

Anca își mușcă buzele privindu-l înfrigurat.

„Hm, se miră maiorul... Ce Dumnezeu caută în birou – biroul lui Dragu – o perie de dinți?”

Derutat luă o coală de hârtie, o împachetă și o puse în buzunar. Habar n-avea ce putea ieși de-aici, dar avea s-o predea la laborator. Cine știe?...

Anca Dragu stinse țigara strivind-o de ușor.

— Nu vă mai osteniți!

— Poftim?

— Spuneam că n-are sens s-o mai duceți la analize. E... pudrată cu cianură. Așa intenționam să-l ucid.

— De ce ați păstrat-o? întrebă căpiat maiorul.

— Marian n-a murit otrăvit.

— Ce importanță are? Tentativa de crimă este aspru pedepsită.

Femeia răspunse cu indiferență:

— Nu m-am gândit atât de departe. Și, pe urmă, nu-i exclus să fi avut *eu* poftă de otravă. Presupun, deși problema mă frământă foarte puțin, că incidentul mă scoate din cauză. Intenționam să-l omor, și nu v-am ascuns-o, dar întâmplarea a decis s-o facă altul în locul meu.

— Hm! rosti maiorul frecându-și bărbia. Lucrurile nu sunt chiar atât de simple. O persoană căreia îi trece prin minte să-și omoare partenerul, „sărându-i" peria de dinți cu cianură, este o persoană cu idei. Idei remarcabile. De ce nu m-aș gândi că povestea cu cianura e un truc? Adică, practic, l-ați doborât cu securea, având alibiul unei alte intenții în ceea ce privește modalitatea de a ucide.

— Și de ce n-aș fi rămas la formula otravă? Recunoașteți singur că ideea era bună.

— Cu o condiție! Să fi avut cianură. După atâtea zile, în contact cu aerul, la analiză nu se mai poate detecta nimic. Iar în faptul că ați ascuns-o în sertarul biroului, e prea multă ață albă. Mai limpede, țineați cu tot dinadinsul să dau de periuță, să-mi sară în ochi. În baie, evident, nu mi-ar fi atras atenția.

— Nu vă pot împiedica să credeți ceea ce vreți.

— Mai e o chestiune, reluă maiorul. La ce oră obișnuia soțul dumneavoastră să se scoale în zilele libere?

— Cel mai târziu la nouă.

— Dacă cele susținute de dumneavoastră corespund realității, înseamnă că inginerul Dragu a fost asasinat înainte de a-și face toaleta de dimineață. Deci, în jur de ora 9.

— Și e importantă chestia asta pentru dumneavoastră?

— Da, pentru că ați plecat la Caracal cu acceleratul de 9:45. În trei sferturi de oră puteați să-l doborâți pe soțul dumneavoastră și apoi, chiar fără taxi, să ajungeți la gară în timp util.

45

Era singura persoană care-l văzuse zâmbind, nu ricanând, care-l văzuse râzând – nu rânjind. Împlinise treizeci de ani, dar își păstrase intacte prospețimea, o

nevinovăție a privirii înduioșătoare, aerul de fetiță abia intrată în adolescență. Aer neconstruit – nu artificii de divă scuturată, rochițe ècolière, buclișoare, gene ce clămpăne a dulce mirare, alintături în glas și cuvânt – „ce-ai adus azi lu' păpușica?” –, ci sincer, de netăgăduită autenticitate. Avea să rămână și la șaizeci de ani tot feciorelnică, toată viața va trebui dusă de mână. Inteligența firavă, fantezia modestă și calineria delicioasă făceau din ea prototipul de persoană pe care femeile o disprețuiesc, dar bărbații o adoră. Dinaintea lor se simt puternici, cresc în ochii proprii, „mari vom fi, statui vom avea, busturi ne vor face!...”

Când se încurcase cu Dolga – Jean pentru ea – avea douăzeci și trei de ani, două rochițe de vară și inima zdrobită. Prima ei dragoste, un bărbat cu ochi catifelii, felin în dezmierdări, nestatornic ca un fluture și pretențios ca un pașă, o părăsise gustând în materie de femeie genul picant. Mioara i se părea mototoală, fără nerv.

Dolga o iubise din prima clipă. Era vânzătoare la un magazin de confecții. După două săptămâni își lua lichidarea, Jean oferindu-se s-o „țină acasă”, ceea ce în mentalitatea Mioarei echivala cu superlativul dragostei. Trecuseră șapte ani, dar îi rămăsese la fel de recunoscătoare, traiul tihnit și prosper n-o alterase, nu își închipuia că probabil merită mai mult, nu tânjea

după prezente masculine juvenile. Nu erau căsătoriți, însă rămânând credincioasă aceleiași mentalități rurale, Mioara se considera măritată, dar „fără cununie”. De ce Dolga nu legitima o legătură fericită, habar n-avea, iar chestiunea în sine îi era complet indiferentă. Pentru un observator rece, străin farmecului prin excelență feminin al Mioarei, ea rămânea o gâsculiță dezirabilă, un animal drăguț care cuvintează și nu creează probleme.

Când se îndrăgostise de Mioara, Dolga schimbase garsoniera din centru cu un apartament de două camere, într-un bloc vechi din Cotroceni. Nu se amestecase în decorarea interiorului, iar Mioara încercase voluptăți rare, aranjându-l după idealuri oftate, parametri estetici de mult fixați, la care visase ani de-a rândul fără nădejde. Ambele încăperi aveau câte un set complet „Răpirea din Serai” – verde în sufragerie, roșu în dormitor – porțelanurile bombardau apartamentul cu scrumiere, vaze, bomboniere, pahare și coșulețe.

Când Dolga se întoarse acasă, Mioara îi ieși dinainte ca totdeauna: fragedă, cu obrajii bucalii înfierbântați de cuptor, în capot cu flori și sorțuleț. Ținea mâinile ude de la bucătărie îndepărtate de trup și-i întinse tandră obrazul, apoi buzele moi.

Dolga o strânse în brațe:

— Bucuria mea...

Deși obișnuită cu efluviile sentimentale, Mioara, simțindu-i în glas și îmbrățișare o căldură particulară, îi căută ochii:

— Ce-i cu tine? Ești necăjit?

Se simțea emoționat. Da, fetița asta îl iubea cu adevărat. Doar respirase altfel și intuise că nu-i în apele lui. Arboră un aer tonic:

— Îmm... Ce bine miroase!

Mioara exclamă veselă ca un cintezoi:

— E ceva ce-ți place!

După-masă, se întinseră. Mioara caldă, încolăcită de trupul lui, suflând ușor, ca un copil, el strângând-o lângă piept, simțind că-l doare inima de atâta fericire. Aproape adormită, insistă:

— Ai necazuri, Jean? Pot să fac ceva pentru tine?

— Da, șopti bărbatul sărutându-i părul! Să rămâi mereu frumoasă, mereu tu. Dormi, iubita mea.

Simțea o neliniște specială, pe care încerca s-o localizeze, s-o identifice. Chipul lui Cristea îi reveni dinaintea ochilor. Netotul o iubea pe Lelia – o femeie care pe el nu l-ar fi interesat niciodată, dar incontestabil un număr extraordinar – și era încredințat că fostul lui învățăcel va face totul pentru a o elibera. Se imagină o singură clipă în situația lui Cristea și, instinctiv, o strânse mai tare pe Mioara.

Femeia mormăi prin somn cu glas răsfățat:

— Nu așa... mă doare... Vrei s-o doară pe păpușica?

Când Dolga se trezi, în jur de cinci, cafeaua aburea în cești. Se învârti fără rost prin casă zornăindu-și mărunțișul din buzunare. Mioara lălăia un cântecel, făcându-se că brodează. Migălea la o broderie – macrame – de vreo trei ani și fiecare pretext era bun ca să întrerupă lucrul. Compuneau, ea și Dolga, un pașnic peisaj de familie, cu arome și culori tihnite de răcitor bine dotat, pat comun și înduioșătoare atenții conjugale: „Nu uita fularul... Mai ia bucățica asta, de dragul meu...”

— Ne plimbăm?

Mioara își ridicase obrazul rotund și zâmbea. Lui Dolga i se păru că seamănă cu un nufăr și femeia avea chiar ceva din carnația apetisantă, din frăgezimea florii. Dolga îi ciupi ușor obrazul.

— Nu, draga mea, azi nu. Am să ies singur, am o afacere...

Mioara nu insistă. În general, nu punea întrebări, chestiune nu de principiu, ci de lipsă de curiozitate atât de totală, încât îți purta gândul în nesimțirea ei la o rumegătoare –, iar Dolga aprecia în mod deosebit genul. Mioara avea cunoștințe foarte aproximative despre viața profesională a lui Dolga și întrebată, de pildă, unde lucrează „soțul”, răspundea laconic: e funcționar.

Nici nu știa mai mult. Dolga care o adora, ceea ce nu-l lega la ochi, având perfecta, lucida reprezentare a radiografiei ei sufletești, se gândea de multe ori ce reacții ar fi încercat Mioara – în lipsa ei de reacții (și referindu-se la altcineva ar fi zis cretinism) – descoperind adevăratele lui preocupări. Ar fi căscat? Și-ar fi pus părul pe bigudiuri? Ar fi deschis televizorul?

După ce își puse paltonul, cedând unei vagi neliniști, Dolga i se adresă cu glas blând:

— Să nu ieși în lipsa mea...

— Să ies acum, noaptea? Ce-ți veni?

— În general, vorbesc. Vreo câteva zile, îmi spui mie ce trebuie să cumpăr... Și să nu deschizi nimănui, indiferent cine ar suna... Nu uiți, da?

— Nu uit.

Îi întinse obrazul și bărbatul o sărută cu tandrețe. Intră apoi veselă în bucătărie, unde lăsase o prăjitură în cuptor.

Dolga aspiră cu plăcere aerul rece al nopții. Își legă mai bine fularul și o luă cu pași repezi spre stația de tramvai. Nu observă silueta care se desprinse din umbra copacului de peste drum. Luă tramvaiul până la stația Gemeni, apoi urcă într-un taxi.

Necunoscutul urmă același itinerar.

— Ce bizar reacționează oamenii! exclamă Octavian Nanu. Hotărât lucru, natura umană rămâne un ghiveci de enigme.

Deși în birou era cald, rămăsese cu paltonul pe el, și Cristescu se întrebă dacă individu-i friguros sau se jenează de hainele ponosite. După starea pantalonilor cu manșete murdare și roase, îți puteai lesne imagina cum se prezentau vestonul și cămașa.

— Îmi închipuiam că, în materie de dragoste, femeile urăsc doar în două situații: când iubesc fără să fie iubite, sau încetează să fie iubite.

— Mai țineți și astăzi la doamna Vintilă?

Nanu îl privi sincer surprins de naivitatea întrebării:

— Ce înseamnă și astăzi? Când iubești, iubești pentru toată viața. Dumneavoastră gândiți altfel?

— De... Cunosc destui care au avut în viață mai multe pasiuni. N-am întâlnit însă niciun individ care să poarte veșnic sculptat în inimă un singur chip. Fără să încurajez maniile statistice în materie, pot spune însă că vă compătimesc. Deci, dacă am înțeles bine, considerați că doamna Vintilă vă urăște.

— Nu-i limpede? Ea e aceea care v-a semnalat că exist, ea v-a spus răspicat că mă vede perfect în ipostaza de asasin al lui Dragu. Încerc doar să înțeleg esența acestui

resentiment. Cecilia a câștigat totul de la viață. Dacă te gândești la ce am ajuns azi, o ruină din toate punctele de vedere, despărțirea de mine a constituit o mare șansă și premisa succesului ei. Și-atunci? Cum să-mi explic atitudinea ei? Mahalagism? A vrut să se facă interesantă, să-și dea importanță oferind un *tuyau* gras poliției?

— S-ar putea, opină maiorul, să fi ținut într-adevăr foarte mult la Dragu. Și atunci, cu gândul de a-l răzbuna, v-a sacrificat pe dumneavoastră.

— Poate. În fond, ce importanță mai are, de vreme ce m-am desemnat singur ca asasin?

Maiorul oftă. Începu să vorbească, privindu-și degetele încrucișate deasupra biroului:

— Știți, domnule Nanu, v-am studiat cu atenție dosarul de la întreprindere. Sunt trei factori, consider, care au contribuit la căderea dumneavoastră: superficialitate desigur, concluzii pripite și hotărâri imprudente din partea fostei conduceri. Secundo, farmecul fascinant conjugat cu abilitatea lui Dragu și trei, condamnabila dumneavoastră neglijență. Evit termenii brutali, dar nu vă pot califica altfel actele, comportarea, lipsa celor mai modeste măsuri de precauție decât inconștientă. Citind toate hârtiile acelea, aveam sentimentul că sunteți lipsit de un elementar spirit de conservare, că ceea ce știți dumneavoastră

despre viață intră în ghiozdănașul unui copil de cinci ani. Nicio probă care să vă servească, nicio semnătură, o ștampilă, vreun act doveditor.

— Am crezut în oameni, făcu obosit Nanu. Și, pe urmă, când douăzeci și șase de ore din douăzeci și patru ești în priză căutând soluții tehnice, formule economice, propuneri viabile și eficiente care să nu sperie, eviți orice scurtcircuit până și în somn. Nici prin minte nu mi-ar fi trecut să-mi pierd vremea cu compuneri ștampilate. Iar acum, domnule maior, lecțiile de morală sunt inutile. De o inutilitate cutremurătoare.

Maiorul îi cercetă mâinile palide, slăbite, prea ostenite – nu muncite, ci sleite, lipsite de vitalitate – pentru vârsta lui, fața fără sânge.

— De ce boală suferiți?

Înregistră în privirea lui Nanu o tresărire scurtă. Răspunsul veni cu o iuțeală suspectă:

— N-am nimic. Nimic fizic. Adăugă moale: N-am arătat niciodată prea viguros.

— Da... Mă întrebam dacă, la gradul dumneavoastră de slăbiciune, aș zice de boală, fără a vrea să vă indispun, l-ați fi putut doborî pe Dragu. Cele două lovituri aplicate presupun o forță peste potențialul dumneavoastră.

Nanu râse arătând un rând de dinți intacți:

— Mâna destinului e totdeauna puternică.

— Hm! Destin! Chestia e ce nume are în buletin.

— Vă îndoiți că eu l-am omorât pe Dragu?

— Da. Mă îndoiesc. Nu știu de ce vă atribuiți o culpă străină, nu-mi faceți impresia unui pervers masochist, însă mințiți. Începu să râdă: ca anchetator, trăiesc o situație specială. În loc să vă demonstrez că ați ucis, dimpotrivă, trebuie să lupt împotriva mărturisirii dumneavoastră. S-o răstorn. Rămâne de văzut cine-i ghinionistul dintre noi doi.

— Dăm cu zarul?

— Nu, căci s-ar putea ca dumneavoastră să fiți un jucător mai dibaci decât mine. Vreau câteva precizări, apropo de crima comisă. Rândul trecut, vă simțeați prea rău ca să intru în amănunte. La ce oră l-ați vizitat pe Dragu și cum l-ați determinat să vă primească?

— La ora douăsprezece. Vorbisem cu el în prealabil, pretextând că-i cer o scrisoare de recomandare către un oarecare Popovici, bun amic de-al lui, director în minister.

— Caraghios! Nu călăului dumneavoastră i-ați fi cerut un asemenea serviciu.

— Nu l-ați cunoscut pe Dragu. Era de o vanitate patologică. A doua zi toată întreprinderea ar fi aflat despre magnanimitatea inginerului Dragu, de eleganța cu care știe să se comporte chiar față de un fost adversar. Și, servindu-mă, nu pierdea nimic, eu fiind scos

definitiv din competiție.

— Da, concedă Cristescu, e un argument. Deci l-ați vizitat la ora douăsprezece. V-a deschis el?

— Bineînțeles.

— De ce? S-ar fi putut ca nevastă-sa să fie acasă.

— Nu. Mă interesasem în prealabil, dându-mă drept un coleg de serviciu al doamnei Dragu.

— Cum ați procedat în continuare?

— I-am explicat despre ce e vorba și s-a oferit să mă ajute pe loc. A intrat în birou să redacteze scrisoarea. Eu așteptam alături. Când s-a întors, l-am lovit. O dată, de două ori.

— Cu ce?

— Cu un mic satâr pe care-l aveam la mine. Nu suntem la Chicago, revolverele nu-s de vânzare pe Calea Victoriei, altfel lucram mai civilizat.

— Vreți să mi-l arătați și mie?

— Regret, dar l-am aruncat în Dâmbovița.

— De ce? Dacă tot v-ați mărturisit crima...

— Inițial, intenția mea a fost alta. Nu știam însă ce simți după ce ai luat viața unui individ.

— Regretați?

— Nu. Era firesc să-l omor, așa cum el m-a omorât pe mine. Nu-mi pare rău de Dragu, dar fapta în sine mă apasă, trebuie să mă eliberez. Dacă eram în vest, angajam un asasin plătit și m-aș fi simțit perfect.

Mâncăm toți vițel, porc sau pui, dar nu fiecare poate să le taie și gâtul.

— Hm! Comparația e cam acrobatică. Enumerați-mi, vă rog, fiecare gest pe care l-ați făcut din momentul prăbușirii lui Dragu. Insist, fără să omiteți nimic.

— N-am ce omite. Am împachetat într-un jurnal satârul, m-am uitat destul de superficial dacă n-am urme de sânge și am plecat, vă asigur, fără să mă uit o secundă în urmă. De altfel, spectacolul nu era vesel.

Cristescu nu-l slăbea din priviri. Omul își debita nonșalant versiunea. Cuvintele erau însă spontane, nu păreau învățate pe dinafară.

— Unde ați găsit gazeta?

— Pe masă, în odaia unde l-am așteptat.

Maiorul își supse buzele, dând nervos din picior.

— Domnule Nanu, desigur, sancțiunea pentru declarații false și derutarea autorităților e un fleac pe lângă ce se poate face rost în materie de crimă. Există însă. Pe lângă alte inexactități, mi-ați oferit în ultimele zece minute două minciuni grosolane. Pe data de 15 decembrie, la ceasurile douăsprezece, inginerul Dragu nu mai era în viață. La zece, poștașul venit cu o recomandată a sunat insistent și nu i-a răspuns nimeni.

— O fi fost pe-afară... Lapte, țigări, știu eu...

— Știm în mod categoric că Dragu n-a apucat să iasă sâmbătă din casă. Deci, la douăsprezece nu mai era de

cel puțin două ore în viață. Și apropo de jurnalul în care v-ați învelit satârul... În casa Dragu nu există gazete.

— Aberant! râse Nanu. Ultimul pârlit și tot dă doi lei măcar pe Informația.

— Nu și Dragu. De o avariție singulară, împărțea abonamentul la *România liberă* cu un vecin. Jurnalul îl primea victima, dar cu obligația ca, la ora 19, cel mai târziu, să-l predea persoanei în chestiune. Pregătiți-mi, vă rog, pentru data viitoare o versiune mai inteligentă. Ridicolul nu vă onorează. Vă mulțumesc.

„Cine minte? Olga Gabrelotti pretinde că la ora 13 l-a văzut pe Dragu. Nanu pretinde că l-a asasinat la 12. Ori, la 12 victima avea întâlnire cu Mircescu. Nu i-ar fi convocat pe amândoi în același timp.

Cine minte? Sau mint toți?”

47

„Dacă perorează – colonelul Ionaș își împleti degetele a răbdurie ascultare și își compuse un facies asortat – e bine. Ăstuia îi priește să fie indignat, siderat, enervat. Glandele încep să-i vâjâie. Și, în maximum o săptămână, dosarul se rezolvă.”

Într-adevăr, Cristescu perora înflăcărat. Părea că se adresează unui terț nevăzut:

— Domnule! M-am convins că există vocații. Și unde e chestie de vocație, e chestie de predestinare. Ei, și unde e predestinare, trebuie să fii căzut în cap să te mai îndârjești.

Ionaș îl luă cu duhul blândeții:

— Explică-te, dragul meu.

— Ce să mă mai explic?! Unul are vocație de misionar în Bermude și, orice altceva ar face, ar fi un ratat, profund nefericit, altul are *béguin* pentru țambal, X pentru fecioare blonde, Y pentru pilaful de raci. Eu am un talent *sui generis*. Captez – și nu las pe nimeni să mi-o ia înainte – toate cazurile fistichii, aberante, imbecile și care te umplu de ridicol. În orice caz, bizare și originale.

Ionaș zâmbi:

— Înseamnă că ți-ai găsit fericirea. Parcă așa teoretizai, apropo de ăla de plimbă Biblia printre băiețeii care bat cimpanzeii la 100 m cățărat.

— Aici e aici! pocni din degete Cristescu. Am vocație, dar mă simt fericit dacă mă ocolește.

— Și nu te ocolește!

— Să luăm cazul Dragu. Există cinci suspecți. Toți cinci, după cum v-am mai spus, își mărturisesc intenția de a-l ucide pe Dragu, iar trei Olga Gabrelotti, Nanu și Cernat declară că au și făcut-o! Pe cuvântul meu, am senzația că trăiesc într-o lume de nebuni.

Ionaș netezi coperta dosarului, de parcă ar fi vrut să alunge imaginare firimituri.

— Să ne oprim la cei trei. De ce și-ar asuma o culpă inexistentă?

— Aia e, că habar n-am.

— În regulă! Propun alt sistem. Plecăm de la general la special și procedăm prin eliminare. Din ce motive un individ nevinovat își atribuie, încalță ipostaza de asasin?

— În primul rând, intenția de a descărca de culpă un terț. Pretind că am ucis eu ca să fie absolvit fiu-meu, taică-meu sau ibovnica.

— Corect. În al doilea rând?

— Apelând la manuale și la statistici, ar rămâne, fără preferințe de rang, mitomanii, vanitoșii patologici, opintind să iasă din anonimat cu orice preț; mai rar indivizi care urmăresc un interes material și țin un as în manșetă pregătit pentru ultima clipă, închipuindu-și că vor putea fenta tot aparatul judiciar. Evident, ar mai rămâne „glumeții”! Eu le-aș zice țicniții fără certificat. Am cunoscut acum câțiva ani un ziarist. Se dădea peste cap să fie vedetă într-un proces de viol. Chestia n-a ținut. Tipul avea la activ trei divorțuri, iar motivația cucoanelor în cauză era identică: omulețul meu nu făcea parte dintre ăia care să deranjeze noaptea. Nici somnul, nici lenjeria.

Ionaș începu să râdă:

— Păi asta e! Condamnat într-un proces de viol, obținea un certificat incontestabil de virilitate.

— Și ce făcea cu el? îl afișa la Sfatul popular? Nu, dom'le! Pe individ îl interesa cu orice preț să intre în pușcărie. Voia să-i tragă un material *„vérité"*. Înțelegeți? „Reportaj cu ștreangul de gât."

— În sfârșit, încerc să înțeleg. Cum rămâne cu cei trei? La ce rubrică îi înregistrezi?

Cristescu ridică din umeri oftând:

— La niciuna. Cernat a luat secretul cu el în mormânt.

— Și dacă totuși el e asasinul?

— Ar fi un banc bun din toate punctele de vedere apropo de timpul, energia și nervii pe care-i consum eu acum. Ai mei și ai celorlalți. Dar nu cred. Era genul de bătrân care se ambalează, se învinețește, amenință, face spume la gură, dar, în cele din urmă, se mulțumește să-și tortureze propriul ficat. Ar fi fost în stare de relatări tendențioase, de exagerări și de calomnii chiar, și-ar fi acuzat victima de cele mai cumplite păcate, dar până la urmă n-ar fi apăsat pe trăgaci.

Colonelul începu să se joace cu degetele pe birou, de parcă ar fi încercat o gamă.

— Hai s-o luăm altfel. De ce și-ar asuma vina de pildă o Olga Gabrelotti? După câte mi-ai spus, e femeia poftelor excesive, de nestăpânit.

— Din cauza asta se va îngrășa peste câțiva ani, doar dacă n-are un metabolism extrem de amabil. Nu râdeți. Este într-adevăr omul care nu-și cenzurează apetiturile. Trăiește clipa și bucuria ei.

— Pricep, dragul meu, atunci de ce s-ar supune în perspectivă unui regim care nu seamănă a croazieră cu iahtul lui Onassis pe Coasta de Azur? Chiar cu un avocat excepțional, pledând „pasional", și tot umflă minimum zece ani.

Maiorul începu iar să dea din picior. Cel mai mult îl irita, îl ostenea, nu munca propriu-zisă, nu nopțile scurte sau diminețile precoce, ci lipsa de logică, neghiobia. „Nu sunt îndeajuns de deștept – era unul din aforismele lui de căpătâi, ca să înțeleg mecanismul prostiei."

— Nu știu! Inconștiență? Masochism? Are chef să sufere? Habar n-am.

— Și Nanu?

— Alt anormal. Dar nici ăsta nu e asasinul. Hotărât nu! N-are relief pentru asemenea faptă, moral și... fizic!

— Alo! Intrăm în papa Lombroso?

— Mi-e absolut egal ce susținea macaronarul, dar, în douăzeci și cinci de ani de meserie, am învățat că există anumite fizionomii care nu ucid. Nu pot să ucidă!

— Serios! L-ai uitat pe superbul din Căciulata? Avea ochi de serafim, un cap buclat à la îngerii lui Rafael și

strangula cu o sârmă de telegraf.

— Nu l-am uitat. Ridică brusc privirea: Adevărat, chip angelic, păr buclat, pometi care nu-și pierduseră încă bujorii adolescenței, căutătura albastră a dimineților de iunie...

— Devii poetic, îl întrerupse zâmbind colonelul.

— Oare? Într-a zecea am rămas corigent la română. De-aia nici n-am atacat Filologia.

— Probabil profesorul era un invidios.

— Uite o ipoteză la care nu m-am gândit. Ziceam, dar, că tipul avea fotografie de arhanghel. Dar țineți minte gura lui? Dantura lui? Mâinile lui? Respiră adânc: Toată lumea s-a lăsat înșelată de ochi albaștri, ten pur, culori sărbătorești: îngerașii pe care-i agățăm în pomul de Crăciun. Avea o gură cu tăietura mai hapsână decât a unei ghilotine, dinți de fiară, ascuțiți, răi, – caninii cel puțin înfiorau –, iar mâinile...! Dumnezeule! Mâinile acelea asasinau chiar când mângâiau o pisică.

Ionaș ridică palma:

— Gata! M-ai convins. Deci Nanu n-are portret de ucigaș. În consecință, cine a ucis? făcu o pauză și începu să râdă: Poate vechea noastră prietenă Melania...

Cristescu tresări. Figura i se adumbri dintr-o dată.

— Nu... Nu e stilul ei. Deși...

— Deși?

— Am... am impresia că nu mai joacă fair-play.

Lautrec, Picasso, icoane secolul al XI-lea sunt zurgălăi la a căror chemare nu rezistă. Nici ea, nici Mirciulică.

— Și-atunci, cine a ucis?

Colonelul ridică receptorul. Zbârnâia ca un bondar, care încearcă să evadeze prin geamul unei ferestre închise.

— Da?... Nu, nu... Fă-i legătura aici. Săltă bărbia spre Cristescu și împinse aparatul. E pentru tine.

Maiorul îngână plictisit:

— Vă ascult... Poftim?! Hm, da! Perfect. Voi fi la dumneavoastră peste jumătate de oră.

Ionaș ridică interogativ sprâncenele:

— Cine?

— Doctorul Mircescu. El l-a asasinat pe Dragu și vrea să facă mărturisiri complete.

— Al patrulea!

Colonelul începu să râdă. Cristescu îl privi trist:

— Al patrulea și nu ultimul. Balul continuă. Cadril! Perechile! Dați-i bice*, m'sieurs, dames...!*

Îmbrăcă paltonul și își pipăi buzunarele căutând mănușile. Ionaș îi prinse brațul.

— Iubitule, circul e atât de... original, încât începe să semene a Melania.

— Dacă nu-i ea capelmaistru, categoric are un frate geamăn. De bine s-auzim!

— Un cocoș arțăgos! Îmi place... Știi, e o chestie de opoziție. Nu-mi plac persoanele care acceptă necondiționat orice, fără să se îndârjească. Nu trebuie să fii supărat, Mirciulică. A trecut printr-o grea încercare, și-acum e firesc să se răzvrătească.

La fiecare cucurigu, motanul tresărea și ciulea urechile.

Melania, cu spatele spre Mirciulică, gusta delicat dintr-un bol cu lapte de pasăre.

„Hotărât, azi nu te poți bizui pe el. E mai țepos decât însuși domnul Vlad Țepeș – apropo, cred că dumnealui a inventat clisma – și mai ermetic decât un sfinx. Pe sfincși i-a inventat un surdomut, poți să mă crezi pe cuvânt, Melanie. Dar nu despre asta e vorba acum...”

Se îndreptă spre oglindă. Când nu se simțea în formă, nu aprindea lumina, iar în timpul zilei trăgea draperiile.

„Nu pentru că te-ai confunda cu Elisabeta Angliei, fetița mea. Regina era slută, fecioară și de sânge nobil. Ori tu, Melanie, prezinți mici diferențe. Bunica ta e din Mizil – ai auzit de conți de Mizilisburg? – slută n-ai fost niciodată, iar fecioară foarte puțin, căci n-ai avut timp. Dacă eviți oglinda sau lumina prea indiscretă, este pentru că nu are sens să te indispui azi când arăți ca o ciupercă șifonată, tu știind foarte bine că mâine, după

un somn reconfortant, vei fi proaspătă ca o brândușă de pădure... Atenție, draga mea! Devii din nou încrezută și mai cochetă decât i se cuvine unei doamne...”

Oglinda îi întoarse chipul de toate zilele. Vag ofilit în contururi, dar mereu proaspăt colorat, cu flori roz în pomeți și albastre în privire. Surâsul fermecător îl putea invidia și o fată de douăzeci de ani.

Își trecu mâinile prin părul buclat de culoarea levănțicii – *eau d'argent* – și băgă de seamă că piatra inelului începuse să joace. Era un ametist prins în două gheare, briliante mici, pe care-l cumpărase cu vreo douăzeci de ani în urmă.

„Furia zodiacului, ții minte, Melanie? Tu ești născută în martie, iar piatra Berbecului e ametistul... Colonelul s-a enervat. Dacă tot vrei să-ți cumperi un inel, barem să-ți fi luat ceva ca lumea, nu un mărțisoraș vinețiu... Nu putea suporta loboda și de aceea nu făceai borș rusesc decât când dumnealui pleca la manevre...”

După câteva ture prin casă, Melania se așeză în fotoliu. Blocă telefonul și ascultă câteva secunde tonul și păcăniturile receptorului scos din furcă. Zgomotul o enerva și puse o pernă deasupra.

— Da, Melanie, acum ai toate condițiile să reflectezi în liniște. Spune-mi sincer, dar sincer de tot, știi, ca între noi două! Ce ai de gând să faci cu lucrurile lui Alfred și, în consecință, cum vrei să procedezi față de domnul

maior Cristescu? Nu uita, el te consideră prietena lui și nu cunosc nimic mai frumos pe lume decât camaraderia. Ai de gând să-l dezamăgești?

Tăcu o vreme cu ochii ațintiți asupra peisajului lui Picasso, fără să priceapă mare lucru. Ea una prefera pictura academică – se dădea în vânt după Corot – și regretase totdeauna că nu-l putuse admira la el acasă. Nu fusese niciodată în Franța, căci...

— Înainte de război, amânam de pe un an pe altul. Colonelul nu era ceea ce aș numi eu un voiajor și, mai ales, nu-i plăcea să iasă dintr-o viață cu program cazon. Orice schimbare, nu mai zic fantezie sau capriciu, îl speria. După aceea, a venit o perioadă... anti-turistică. Chiar o călătorie în Bulgaria părea o utopie... Iar acum... Acum n-ai bani, draga mea. Aud că cel mai modest hotel la Paris costă douăzeci de franci pe noapte, ceea ce reprezintă cu mult peste posibilitățile tale. Nu, hotărât, scoate-ți ideile astea din cap!

Își privi câteva clipe mâinile pe o parte și pe alta și ridică brusc capul burzuluită.

— Adică de ce ți le-ai scoate din cap? Știi, Melanie, uneori modestia ta mă irită. Ba ai să te duci la Paris și chiar la vară!

Privirea îi căzu din nou asupra pânzei lui Picasso, dar în fața ochilor avea o altă imagine. Un peisaj delicios.

— Corot, evident – reprezentând o felie de pădure. O

pădure de menuet... Bois de Boulogne sau poate crângul de la Chantilly... Simțea pe piele soarele cald, pe obraji adierea răcoroasă a copacilor grațioși, în nări arome dulci.

— Spune-mi, Melanie! Ai de gând să scoți pânza din casă? Și vorbește te rog mai încet, știi cât de indiscret e Mirciulică. Mă privește ce-am să fac. Și cu domnul maior Cristescu cum rămâne? Sper că n-ai de gând să-ți spun. Ăsta e secretul meu. Și-acum, noapte bună. Am obosit de atâta pălăvrăgeală.

Se băgă în pat și, peste câteva minute, stinse lumina.

49

— V-aș fi recunoscător, domnule Mircescu, dacă m-ați scuti de povești fanteziste și de improvizații.

Medicul, surprins de violența tonului, îl privi descumpănit. Își făcuse cu totul altă impresie despre Cristescu, considerându-l un tip distins, civilizat, eminamente urban, un bărbat care nu-și pierdea eleganța stilului, indiferent de cadrul unde ar fi evoluat: la meci, în biroul lui, pe stradă, în baie.

— Vă spun sincer, m-ați blocat. V-am chemat având cele mai bune intenții.

— Rândul trecut făceați afirmații asemănătoare. Când ați mințit? Atunci? Acum?

— Minți... Cuvântul e grav...

— Găsiți-mi alt sinonim pentru inexactitate grosolană. Domnule Mircescu, m-am săturat de basme. Și în zeci, poate sute de dosare rezolvate până acum, n-am întâlnit atâtea povești și atâtea personaje dispuse să se distreze cu organele de anchete. Un amănunt ar putea să vă dea de gândit: sunteți al patrulea care mărturisește că l-a asasinat pe inginerul Dragu.

— Interesant!

— Pentru dumneavoastră. Pentru mine, enervant. Aproape că-mi vine să cred că lucrați toți de conivență. În sfârșit! De ce nu v-ați mărturisit de la început fapta?

— Câți criminali o fac?

— Aproape niciunul. Dumneavoastră însă vreți cu orice chip să vă abateți de la regulă. Întâi contestați, vă apărați, pledați *non coupable*, iar, după trei zile, vă răzgândiți și vă confecționați altă carte de vizită: Dr. Mircescu – asasin.

— Domnule maior, dumneavoastră ați auzit de conștiință?

— Din experiența mea știu că atâta vreme cât autorul unei crime premeditate – deci îl excludem pe nea Gheorghe care s-a îmbătat la parastas și a vârât cuțitul în socru-său – se simte la adăpost de rigorile legii, deci nu-i e teamă că va fi decapitat, găsește o grămadă de leacuri pentru a-și pansa conștiința.

— Eu fac excepție de la regulă. A mai intervenit și mâna lui Dumnezeu.

— Și... cum s-a manifestat?

Ochii lui Mircescu se umplură de lacrimi. Arătă spre ușa întredeschisă și rosti încet:

— Mama e grav bolnavă. A avut o criză de inimă din care nu-și va reveni.

— De ce nu închideți ușa? Genul acesta de conversație nu cred că e de natură s-o înviorează.

— Ea n-aude, iar eu pot s-o supraveghez.

— De ce n-ați dus-o la spital?

— De douăzeci de ani mă pune să jur că am s-o las să moară în casa ei, în patul ei. N-a fost în spital niciodată, nici când m-am născut eu.

— Câți ani are?

— Optzeci și nouă, deși ea, sărmana, declară doar optzeci și cinci.

— Mda... Nu vreau să par cinic, dar există – și dumneavoastră ca medic o știți mai bine decât mine – niște praguri biologice.

— Mama a fost toată viața un om perfect sănătos și face parte dintr-o familie de longevivi. Putea să mai trăiască ușor zece ani. Până acum două zile, când a avut atacul, n-a luat nici măcar o pastilă de hiposerpil, iar tensiunea era de adolescent: 13 cu 7. Vă spun, e mâna lui Dumnezeu. O simt cu toată ființa mea.

Cristescu îl privi lung, căutându-și o poziție mai comodă.

— Vă ascult. Cum s-au petrecut faptele?

— După cum știți, aveam întâlnire fixată. Îl știam avid de orice chilipiruri și i-am spus că vreau să vând un smarald de patru carate. Scoase o cutiuță din buzunar, apăsă pe butonul mic și i-o întinse maiorului: Uitați-vă, ăsta e!

Cristescu dădu din cap și-i făcu semn să continue.

— Sâmbătă dimineață m-am dus la el.

— La ce oră?

— Unsprezece.

— În agendă, întâlnirea era fixată la douăsprezece.

— Așa-i, dar nu mai aveam răbdare. Emoția, un soi de trac îngrozitor, mă înnebunea. Mi-era teamă că, dacă întârzii, nu voi mai avea curajul să-l ucid, că voi renunța.

— Ce modalitate de crimă preconizați?

— O înțepătură!

Maiorul îl privi ironic:

— Adică: ar fi stat să-i faceți o injecție?

— Nu! Am o fiolă de curara încă de pe când eram medic secundar. E suficientă o înțepătură cu ac otrăvit, pentru ca victima să decedeze instantaneu.

— Aha! mai departe.

— Era singur. M-a primit râzând.

— O clipă, vă rog! Cum era îmbrăcat?

— În haină de casă.

„Corect, reflectă maiorul. Și totuși, nu-l văd pe pigmeul ăsta dând cu barda...”

— Mi-a arătat zidul cu icoane, apoi celălalt, unde atârna Picasso-ul meu „Fac bine aici, nu crezi?” Simțeam că-mi clocotește sângele în vine. Sadismul, rânjetul cinic lăbărțat pe mutra aceea de gigolo ferchеș nu le-am putut îndura. „Apropo, ziceai că sunt un escroc ordinar...” „Asta și ești!” Am văzut securea pe masă. În momentul acela, am uitat de otravă, de acul pregătit într-o fiolă, și-am pus mâna pe satâr. Simțeam nevoia să-i crăp capul. O nevoie imperioasă, de nestăpânit. Să i-l crăp! Dând cu amândouă mâinile! Cu toată puterea!

Din odaia alăturată se auzi un geamăt. Medicul sări de pe scaun:

— Da, mamă, vin imediat... Scuzați-mă, vă rog, numai o secundă.

Cristescu își trecu degetele peste pleoape. Nu știa ce să creadă. „Fie vorba între noi, dintre toate poveștile îngurgitate până acum, asta e cea mai plauzibilă...”

Medicul se întoarse după câteva minute. Părea – poate o impresie – ceva mai palid, ochii îi lunecau în toate părțile, lăcuste isterice.

— I-am administrat un tonic... E conștientă – ghinion

când te afli pe moarte, căci agonia trează, lucidă e cea mai rea dintre toate –, dar nu mai are mult.

— Îmi pare rău, spuse mașinal maiorul. Ce-ați făcut după ce l-ați doborât pe Dragu?

— Am fugit.

— Doar atât? Niciun gest în plus?

— Niciunul.

Maiorul strivi țigara în scrumieră, încercând un vag sentiment de culpă. Se ferise dintotdeauna, încă din primii ani de meserie, de antipatiile spontane (nemotivate), de ideile preconcepute. Mircescu îi repugna și i-ar fi repugnat în orice împrejurare. L-ar fi ocolit, de pildă, într-o stațiune unde oamenii încheie relații estivale, abandonate imediat ce urcă în trenul care-i va întoarce acasă, chit că la despărțire au făcut schimb de adrese și și-au scuturat mâinile până să le scoată din țâțâni, zâmbind până la urechi, i-ar fi evitat compania într-un *chausson* – excursie de trei zile pe litoral –, nu s-ar fi așezat alături de el în avion și probabil că, solicitat, i-ar fi dat un număr de telefon fals.

— La ce vă gândiți? întrebă timid Mircescu.

Maiorul dădu din mână, „n-are importanță..."

— De fapt care a fost mobilul dumneavoastră? Ce ați intenționat ucigându-l?

— Să-mi recuperez bunurile.

— Și? V-ați realizat scopul?

— Nu. Nu m-am simțit în stare. Cred, adică sunt convins, că am fost prea speriat de propriul meu act... V-am mai spus, eu însumi m-am îndoit până în ultima clipă că voi ucide într-adevăr.

— Și totuși, din casă au dispărut mai multe obiecte, icoane și tablouri în orice caz, pentru că absențele de pe pereți sunt evidente.

— Regret, dar nu vă pot da nicio informație în sensul acesta. La urma urmelor, ce mai conta, mărturisindu-mi crima, să recunosc că mi-am „furat” bunurile? Un furt pe care l-aș considera totdeauna legitim, o restituire, chiar dacă punctul de vedere juridic este altul.

— În concluzie, ați ucis și ați fugit. Niciun gest în plus.

— Categoric.

— Mda... Ceva nu-i în regulă. Cine a șters amprentele dumneavoastră de pe satâr?

— Purtam mănuși.

— Tț! Dumeavoastră, scos din fire, ați pus mâna pe satâr dar, de fapt, intenționați să-l lichidați cu acul otrăvit. Asemenea manevre presupun o mână liberă care să se miște cu ușurință.

— Aveam mănuși medicinale.

— Când le-ați pus? În fața lui Dragu? Hai să fim serioși!

Mircescu se bâlbâi:

— Care-i concluzia dumneavoastră?

— Nu știu. Probabil v-a ajutat o zână bună. Aveți grijă însă să nu vă abandoneze. Zânele sunt de obicei blonde, iar blondele îndeobște sunt capricioase.

50

Era o locuință ciudată, cum nu mai văzuse. De un lucru era convinsă. De astă dată, se afla într-unul din vechile cartiere ale Bucureștiului. Liniștea, verdeața, priveliștea liberă, fără păduri de blocuri, cer săgetat de antene, stâlpi sau macarale îi purtau gândul spre Cotroceni sau Șosea. În casă existau două odăi mari, dar întunecoase, despărțite de un culoar lung și îngust. La un capăt se afla baia cu bucătăria, la celălalt ușa de intrare. Totul era mohorât. Vechi, sărac. De la dormitorul demodat – cu pat dublu și două noptiere, un tavan cu huma scorojită, găurit de un bec fără abajur și un covor a cărui culoare inițială nu se mai ghicea – până la instalațiile din baie.

În încăperea cealaltă, unde dormea Sică Tropicalu', se aflau un divan, o masă cu patru scaune și un soi de gheridon unde zăcea, plin de praf, un cățel de pluș, care ar fi putut fi jucăria preferată a unui copil de patruzeci sau cincizeci de ani, azi. Și conținutul micii biblioteci, improvizația unui tâmplar nu prea dotat, avea cam aceeași vârstă. Erau cărțile tineretului anilor '50, de care

Lelia nici măcar nu auzise: *Alitet pleacă în munți*, *Povestea unui om adevărat*, *Schimbul de onoare*, poeziile unui oarecare Djambul Djabaev[56]. Nu-i spuneau mare lucru nici nume ca Davidoglu[57], A. Toma[58], Ion Călugăru[59]. Găsise doar două cărticele mai amuzante, *Emil și detectivii* și un roman polițist ferfenițit, fără copertă și, în consecință, fără autor: *Sandala galbenă*.

— Cine stă aici?

Lelia, obișnuită cu confortul, cu interioarele plăcute, luminoase, prospere – părinții ei erau oameni bine situați, își răsfățaseră copilul unic și pe ei înșiși –, se simțea zăpăcită, înfiorată de sordidul locuinței.

Sică Tropicalu', răsturnat în aceeași poziție comodă, prototipul de individ pe care îl vezi veșnic cu paharul într-o mână și țigara în cealaltă, dădu din umeri.

— Nu-ți frământa glagoria, păpușică. Faci riduri la poză și ascultă-l pe Mandea! Gargara muianului cu

---

[56] Djambul Djabaev sau Geambul Geabaev a fost un akân kazah. Cântecele sale lirice, de ritual sau satirice au fost dedicate poporului oprimat, eroilor din cel de-al Doilea Război Mondial și promovau spiritul de dreptate.

[57] Mihail Davidoglu a fost un dramaturg român, reprezentant al realismului socialist. Este autorul pieselor: Omul din Ceatal, Minerii, Cetatea de foc, Nunta, Suflete în furtună, Ochii dragi ai bunicului.

[58] Alexandru Toma a fost un scriitor, poet, jurnalist și traducător român de origine evreiască.

[59] Ion Călugăru, pseudonimul lui Ștrul Leiba Croitoru, a fost un prozator, romancier, dramaturg și gazetar de origine evreiască, avangardist român, parte a mișcării artistice a expresionismului și suprarealismului românesc.

Gerovital și toate vaxurile ălelalte sunt tromboane. Am întâlnit odată, în tren, doi macaronari din Milano, un el și o ea însurați de vreo sută de ani. Veneau în pas gimnastic la București, la madam Aslan, să se facă tineri și frumoși. Schimb de adrese – vorba aia, poate mă rătăcesc vreodată pe la imperialiști, știi, nu vreau să scap momentul când vor veni de-a dura în prăpastie –, vizite la sanatorii. Mă duceam încliftat, cu guler scrobit și portocale în sacoșă.

— Și? făcu Lelia amuzată.

— Zglobiii împlinesc acum vreo trei ani de când admiră realizările noastre și urmăresc programul gigea de la televizor. Ce-i drept, au progresat! El se crede Mastroiani[60], și gagica, logodnica lui Mussolini[61].

Într-un fel se împrieteniseră. „Conviețuiau” de cinci zile. Lelia se plictisea, iar Sică, în felul lui, era un tip simpatic, dar care nu comitea indiscreții. Singura abatere, atunci când schimbaseră domiciliul:

— Îi e teamă lui Dolga că m-a descoperit Cristea?

— Hm... Nu trebuie să ghicești de trei ori.

---

[60] Marcello Vincenzo Domenico Mastroianni a fost un actor italian, protagonist multilateral de mare talent în cinematografia din a doua jumătate a secolului al XX-lea.

[61] Benito Amilcare Andrea Mussolini a fost conducătorul fascist al Italiei între anii 1922 și 1943. Un socialist Italian celebru, membru marcant al Partidului Socialist Italian a creat un stat fascist utilizând propaganda și teroarea de stat.

Lelia mai aprecia că grăsunul ăsta cu burticică jovială și figură de Mitică nu încercase sub nicio formă să-i dea târcoale. Când își acoperise instinctiv genunchiul, Sică observase:

— Stai blândă! Din partea mea poți să faci și nudism. Nu m-aș vârî niciodată la o gonzesă ca matale. Eu sunt de parașute modeste: o scatoalcă pe șezut, asta de bună cunoștință și un sutar-două pe seară – dacă-i 23 August! La urmă ne despărțim frumos: „Mulțumesc, domn Sică, nu m-ai tratat cu semințe ca alde Oancea, îți dai cu odicolon și te exprimi cu pardon.” Pe viața mea, așa mi-a zis ultima zână.

Lelia râse:

— Ești un tip amuzant.

— Hm, concedă Sică. Așa și așa.

— Spune-mi, cu ce te-ai ocupat până să-l cunoști pe Dolga?

Sică Tropicalul, în dispoziție nostalgică, la a doua sticlă de vodcă, recapitulă succint:

— Am făcut cică parte dintr-o familie dezorganizată. Ași! Bătrânul a murit ce-i drept de beție, dar nu era alcoolic. Se machea și el o dată pe lună, la lichidare. A adormit afară, pe o vifornită cumplită. Când l-au înregistrat îngerașii de la Recepție, cred că s-au bucurat: „uite omul de zăpadă!”

— Și mama?

Sică stinse țigara. O undă imperceptabilă de tristețe îi tremură în glas ca o flamă plăpândă.

— Amărășteancă. A slugărit din casă în casă. De, n-avea studii și cu patru clase nu te fac ăștia secretară: manichiură, încălțări – toc-toc-toc! – cinci telefoane și scoate rujul c-a venit o delegație la tovarășu'! A arat mai cu spor când a fost la un doctor ginecolog. Vorba aia, numai ce slobozea pacienta pruncul și ieșea și miarul, și curcanul. Atunci a viețuit și maică-mea. Bacșișuri grase, haleu să ții un orfelinat. Venea acasă cu papornițele pline. Din ce aruncau ăia! N-aveau ce face cu atâta produse agroalimentare, nu răzbeau, și nici în piață nu puteau ieși cu crăpelnița: Ia pasărea, neamule! Ia bucata de telemea. Acolo să fi văzut nivel de trai! Chestia-i că n-a ținut decât doi ani. După aia, bărbatul a cărat-o peste gârlă, să vadă cum stau tovarășii *how de you de* cu agroalimentarele. Avea, așa, o curiozitate în organism.

Lelia, captivată, își ridică genunchii în dreptul gurii.

— Mai spune, îmi placi grozav.

Sică, deși măgulit, nu se lăsă luat de val.

— Îmi faci zulufi... Da, vorba aia, tot n-aveam ce face și vodcă mai e. Asta cu doctorul a fost evul ei de aur. Încolo, a rânit doar pe la calici. „Vine femeia. Îi tragem o ciorbă de cartofi – știi, e spornică – și o fasolică cu slănină. Trebuie hrănită, că altfel nu muncește.” Ăi din familie „furau” din frigider fripturile sau ce merinde

simandicoase or fi avut și mâncau pe ascuns prin casă. „Ai grijă, să nu te vadă femeia. Nu pot să-i dau și ei rasol, sau piftie de curcan, sau mușchi de vacă." Chestia era să nu mănânci în fața ei, să nu-i faci poftă. Și se credeau nobili. Ptiu!

După un scuipat autentic, trase o dușcă zdravănă. Își turnă iar – nu suporta vederea paharului gol – și se uită la Lelia.

— Când te plictisești, exprimă-te și închid difuzorul.

— Ba nu! făcu Lelia ca un copil. Mai spune!

— Ce să-ți mai spun, fătuțo? Azi are cincizeci de ani și arată, fără nasoale, de șaptezeci.

— Vă întâlniți?

— Nu. I-am trimis de vreo două ori bani și mi i-a făcut retur prin soră-mea, altă vită de tras la jug.

— De ce? E nefericită?

— Nu. Ea zice că propășește. Lucrează la Tricodava[62] de la șaișpe ani. A făcut liceul la seral și acum termină textilele la fără frecvență. Adăugă gânditor: E și asta o viață...

— De ce-i supărată maică-ta pe tine?

Sică dădu din mână:

---

[62] Fabrica Tricodava, după care a fost numita întreaga zona înconjurătoare, a fost construita în anii '60, iar în 1989 avea 3.500–4.000 de angajate. După cum îi spune și numele, activitatea fabricii era cea de confecții, și la vremea ei era cea mai mare producătoare de textile din București.

— Las-o dracului!... Adică, de ce nu? După ce a dat în primire babacu', deștepții de la Autoritatea Tutelară ne-au vârât, pe mine și pe soră-mea, într-o casă de copii. Eu am nimerit la Bușteni, ea pe lângă Iași. Mi-aduc aminte de o duminică. În fața căminului se afla un chioșc ținut de un găinar. Tot soiul de rahaturi care-mi luau ochii: baletiste de plastic, soldăței, ochelari, portchei... Îmi sticleau ochii după un breloc-mașinuță. Costa zece lei. Se uită zâmbind la Lelia: Ai idee ce înseamnă zece lei pentru un copil de opt ani care trăiește din mila statului, care trebuie să zică săru' mâna pentru că nu soilește[63] sub cer virgin și are un blid de lături? E imens! E uriaș! E o casă! Un vapor! Un oraș! Când am auzit prețul, am înghețat. Am continuat, totuși, să mă uit la rahatul ăla, de parcă ar fi fost cel puțin Mickey Mouse tras în aur masiv. Am simțit o mână pe măr. O cucoană înaltă mă privea zâmbind.

„Ce vrei să cumperi, flăcăule?"

Înlemnisem. De rușine, de suferință, de spaimă. Educatoarele ne pedepseau al naibii dacă ceream ceva străinilor.

„Nimic."

„Hai, spune!"

„Nimic."

---

[63] A dormi.

Mi-a arătat mașinuța de celuloid.

„Pe asta o voiai?”

A răspuns în locul meu vânzătoarea.

— Da. Pe asta.

A cumpărat-o și mi-a pus-o în mână. Mi-a mai dat și douăzeci și cinci de lei. „Să ai de un film și o înghețată...”

Făcu o pauză și aprinse țigara de la mucul celeilalte. Zâmbi:

— Auzi, coană Lelio? N-am s-o uit pe femeia aia niciodată. Și azi i-aș săruta urma pașilor, aș face orice – dar orice! – pentru ea. A fost cea mai fericită zi din viața mea. Și vrei să-ți spun un pont? Pont valabil. Au trecut de atunci aproape douăzeci de ani. Din ziua aceea am crezut și mai cred în minuni. Fără să-și dea seama, mi-a făcut un dar pe care nu-l voi pierde niciodată.

— Și-acum în ce minuni crezi tu, Sică?

Tropicalu’ o privi surprins, apoi începu să râdă încetișor.

— Întrebare salon, parol!

— Da! Ce-ți visezi tu extraordinar?

Sică dădu din mâini amuzat:

— Să fim treji! Nu mă zbat s-ajung președintele Statelor Unite.

— Dar ce? Ce?

— Uite, coană Lelițo, dacă tot ne-am pus pe

spovedanie, iar mata văd că ai duh răbduriu, am să ți-o slobod. Mie unul, o zic p-a dreaptă, nu-mi place să asud opintind. Munca, după mine, e un blestem, o osândă și ăluia de-a zis că-i binefacere și țel de viață, eu îi strâng tovărășește mâna și-l invit la mine să facă parchetul, bașca mai cunosc niște activități interesante cu lipsă de personal. La deratizare, de pildă, te primesc cu flori și drapele. De altfel, de-aia au și început ostilitățile cu bătrâna. Cum am scăpat de la cămin, m-am dat la trai dulce. Mai o ciupeală, mai o bișniță, am rostuit de niscai trimestre la întristare. O dată, de două ori, și m-a dezmoștenit. Adică duminica – eu lucram zice-se la găzăriile din Ploiești – nu mă mai aștepta cu clătite calde – moartea mea! – și „ce să-ți mai dau eu ție, puiule? Uite, am păstrat pentru tine ceva bun...” Și scotea din bufet o ciocolată de 1,50, mă mai credea copil mic, sau un păhărel de lichior de nucă. Făcut de mâna ei, înțelegi...?

— Înțeleg. Ce vrei acum?

— Mi-ar plăcea o singură chestie. Singura unde aș trudi cu adevărat. Un coteț în afară de oraș și o felioară de grădină. Am eu un bighin pentru plante, flori, animale. Să nu râzi. Aș crește și ceapă, și garoafe, și găini, și canari... Să fiu de capul meu, fără ture, condică și chenzină.

— Și-i chiar atât de complicat?

— În gazetă am citit multe oferte. Șmecheri care

propun cooperative. Au teren, bordei, niscai dobitoace, dar vor capital inițial. Al mai fraier cerea un miar.

Lelia făcu ochii mari:

— O mie de lei?

— Nu fi pionieră, râse Sică. Un miar de Bălcești. Aștept să-i strâng, dar baiul e altul. Până umplu eu safe-ul, prețurile cresc. În fine...

Lelia rămase pe gânduri, cu bărbia rezemată în genunchi:

— Auzi, Sică! Am o propunere.

— Pronunță-te, că tot dăm la pește pe asfalt, dar parolez de la început.

— Nu fi prost! Eu îți dau cuvântul meu de onoare că vei avea o sută de mii, dar ajută-mă să scap de aici.

Fără să șovăie, Sică dădu din deget:

— Țț! Și iar țț! Frumoaso!

— De ce? N-ai încredere în mine?

— Nu. Și chiar dac-aș avea, mi-e frică de Dolga.

— Ești fraier. Ce poate să-ți facă?

Sică ridică degetul gros:

— Unu, mă lichidează. Prohodul nu-i melodia mea preferată. Doi, dacă mă cruță, mă dă pe mâna gaborilor. Știe destule despre mine.

— Dar și tu despre el.

— Ei, vezi că-i iar țț?! Iar bară? De unde-l iei, de unde-l apuci? Nu știu cum îl cheamă, ce învârte, unde stă. Mă

priponesc, de-o pildă, la miliție și vreau să-l torn. Că bat câmpii despre un mort, încă mai am un subiect. Răposatul are un domiciliu și o cruce. Îl găsești pe aleea cutare și în registrul la pagina cutare; are pe buric mușcate și incinerarias. Dar despre Dolga? Zic sticleții că fac mișto de activitatea și viața lor și că le recit povești cu fantome... Stai! Aud cheia.

Dolga le azvârli o privire neagră. „Deși, își spuse Lelia, dintr-o dată crispată, are ochi deschiși... Albaștri, parcă...”

Sică Tropicalu’ se ridică instinctiv în picioare și își trase puloverul peste pântece, până după buzunare. Nu știa ce să facă cu mâinile și, în cele din urmă, și le înnodă la spate. Lelia, înfrânându-și același impuls de a lua poziție de drepți, reuși să se stăpânească și rămase pe divan.

Dolga se propti în mijlocul odăii și o fixă lung. Un minut-două. Imens, când privirea nu-i însoțită de sonor. Puțini sunt cei care rezistă probei, fără a începe cel puțin să se foiască neliniștiți sau să-și plece ochii. Lelia, cu figura încremenită, rezistă.

— Cu dumneata discut, domnișoară!

Vorbea ciudat, fără să-și miște buzele. Lelia luă o țigară, pe care o aprinse cu mâna sigură. Părea calmul personificat, deși inima îi bătea nebunește.

— Mâine, sâmbătă la ora 10, expiră termenul acordat lui Cristea.

— Ce pot să fac eu?

— Dacă nu aduce marfa, știi ce te așteaptă!

— Și din nou te întreb: ce pot să fac eu?

Accentuase în mod intenționat pe pronumele familiar: *te*. Adică „nu mă impresionezi și nu văd de ce-aș păstra o reverență excesivă, când nici tu nu-mi vorbești în termeni dantelați”.

Dolga puse pe masă o hârtie și un pix:

— Trimite-i câteva cuvinte. Este ultima șansă pe care ți-o acord.

— Mă rog! Presupun că-mi dictezi.

— Scrie! *Fă tot posibilul să-i îndeplinești dorința lui Dolga. Altfel, mă lichidează fără scrupule.* Semnează!

Lelia se execută, un licăr malițios, se simțea moartă de spaimă, dar orgoliul era un demon căruia nu i se putea împotrivi, altarul unde totdeauna arseseră și aveau să ardă până în ultima clipă nu simple lumânări, ci torțe îi însufleți privirea.

— Pot să adaug *te iubesc, mon chou*?

Palma lui Dolga îi șterse cuvintele de pe buze. Fusese atât de neașteptată, atât de dură, că Sică, tresărind, se lovi cu tâmpla de colțul bibliotecii.

Ochii Leliei se umplură de venin:

— Brută!

Dolga, cu hârtia în buzunar, se îndreptă spre ușă.

— Nu-mi plac târfele obraznice!

51

— Mielule, te întreb pentru ultima oară! Tu ai umflat marafeturile inginerului?

Șuțul își făcu mai multe cruci la rând:

— Uite, pe mâna asta ți-o jur, jupâne! Așa să se usuce, cum te trag eu în piept.

— Ține minte, Mielule, că eu fac moarte de om!

— Bădie, în locul matale, aș parola. Nu se există muiere pe lumea asta să merite douăzeci de coți. Dar fiecare le știe pe-ale lui. Eu una ți-o jur: în chestia cu abțibildurile inginerului sunt virgin.

52

Se simțea mânios din două motive: în primul rând, pentru că îl mințea, în al doilea rând, fiindcă știa că nu se poate supăra pe ea. Și doar gândul că va ajunge iar la „întristare”, că va trebui din nou să se dezbrace de obiceiuri, să renunțe la conversațiile cu Mirciulică și la cornurile cu nucă și frișcă (cunoștea ea o cofetărie pe Moșilor, absolut extraordinară), îl îmbolnăvea.

„Sunt un cretin! mârâia cu glas tare, îngrozind-o pe

nevastă-sa, care, isterică de profesie, se speria când vedea nebuni în jurul ei. Da, domnule! Un cretin cu majuscule! Dacă pe ea, pe Melania, fermecătoarea mea Melanie, o lasă rece gândul unui *séjour* la pușcărie, de ce mă țin pe mine șalele? I s-o fi părând monotonă viața și femeia dă din aripi să intre în bizar, în formidabil, în... paștele ei de nebună...”

Și iarăși, pentru a *n*-a oară de când se cunoșteau, se întreba până la saț fizic, până la paroxism, până la demență, de ce zăpăcita nu era o femeie ca toate femeile, o bătrână ca toate bătrânele, să-și vadă de injecțiile cu iod de primăvară și de serialul TV de luni seară, de canastele cu domnu′ Mitică, fost funcționar superior în Ministerul X, de coana Matilda cam surdă, de madam Elvira (poartă pantofi decupați la monturi, în schimb mai știe ce adresă are), de Mița Nasture (făcea bișniță într-o dugheană cu fleacuri din plastic și artizanat-traforaj), de dulcețuri, acadele și vise de propășire, domnule!

Când Melania îi deschise, era atât de furios, încât îi clănțăneau dinții și abia articulă un bună-seara gâfâit. Bătrâna, într-un capot alb, îi răspunse grațios:

— Ce mai faceți? Știți...

— Știu! făcu hotărât maiorul.

Genele Melaniei clămpăniră a dulce mirare:

— Ce știți?

— Știu că iar vă faceți de cap. Nădăjduiam să fi ajuns la o înțelegere.

— Înțelegere? În ce sens?!

Maiorul luă loc fără să fie invitat.

— Mi-am închipuit că suntem amici și că ați renunțat la ideile fistichii.

— Fistichii? În viața mea n-am avut idei fistichii. Știți...

— Știu!

— Ba nu știți. Presimt lucrul acesta. Eu sunt din Vaslui și prietenul nostru cel mai bun era un bărbat blond... Cum să vă spun, de un blond pai, aproape de albinos...

Cristescu se bătu cu palma peste frunte.

— Doamnă! Vă implor! Am auzit atâtea povești de la dumneavoastră, că mi-au ajuns până peste urechi!

Melania îl privi consternată:

— Ia te uită! Eu eram încredințată că povestesc extraordinar de interesant... Și, când colo, vă plictisesc...

— Doamnă, pentru numele lui Dumnezeu, scutiți-mă de circ.

— Dar nu voiam decât să vă spun că această persoană pe care o chema Matula – un nume original, trebuie să recunoașteți, directorul școlii primare pretindea că ar fi de origine dacică, dar eu cred că se înșela, știți, rezonanța cuvântului te duce la incași –, gândiți-vă la

Manitu[64]...

Își ridică brațele în unghi de 90° à la Winetou[65] – așa cum îl vedem în filme – și se uită la Cristescu, vrând să constate efectul. Maiorul oscila între stupoare, amuzament gros și furie abia stăpânită. Hotărî, totuși, să-și păstreze cumpătul. Rosti, aproape silabisind:

— Ei bine, doamnă, ce s-a întâmplat cu acest personaj extraordinar, Matula?

— A! Nu s-a întâmplat nimic. Doar că avea o preferință, un *penchant* ar fi spus bunica mea și soeur Blanche, cea mai bună profesoară de la pensionatul *Charité*, pentru fularele în dungi pe care le croșeta cu multă aplicație, iar, din când în când, știți, nu era ceea ce aș numi eu un plimbăreț, dădea bună ziua prin tramvaie. Ei, despre acest bărbat se afirma că ar avea idei fistichii. N-ar fi fost cine știe ce, doar oamenii foloseau un ton oarecum jignitor... Făcu ochii mari, albăstrele palide culese în pădure de Albă ca Zăpada: Sper... sper că n-a fost în intenția dumneavoastră să mă jigniți.

---

64 Manitu este o forță fundamentală și spirituală a vieții înțeleasă de către grupuri de indieni algonkini. Este omniprezentă și se manifestă pretutindeni: în organisme, lumea înconjurătoare, evenimente etc.

65 Winnetou este un erou nativ american, fictiv ce apare în mai multe romane scrise de Karl May, dintre care cele mai cunoscute sunt volumele trilogiei Winnetou. Narațiunea romanelor este la persoana întâi, din prisma lui Old Shatterhand, care îl întâlnește pe Winnetou în urma unui conflict dramatic inițial.

Maiorul trase adânc aer în piept:

— Stimată doamnă, ultima mea dorință, ultimul gând, ultima intenție ar fi să vă ofensez. Dumnezeu mi-e martor că am chiar o slăbiciune pentru dumneavoastră și...

Melania îl întrerupse cu glas timid:

— Sper... sper că aceasta nu-i o declarație. Trebuie să știți...

Cristescu își înfipse exasperat mâinile în păr:

— Știu! Știu! Știu!!!

— Nu chiar totul, căci ar însemna să cădeți în păcatul trufiei, iar, din câte știu eu, dumneavoastră nu aveți păcate. Voiam să vă spun că am rămas văduvă de cincizeci de ani, iar colonelului, un bărbat cu adevărat dârz, deși avea picioarele crăcănate, eu totuși i-am rămas credincioasă. Fidelitatea mea ține puțin de tragedia greacă, ar putea să pară cam afectată, dar trebuie să ținem seama de realități. Chiar asta îi povesteam lui Mirciulică zilele trecute, când domnul Petrăchescu de vizavi, o persoană foarte bine care a fost pompier – o profesiune pe care o consider vitejească – și are un cocoș interesant, Gigel, m-a cerut în căsătorie. Nu că aș avea ceva împotriva acestei instituții, dar amintirea colonelului mă împiedică să mă hotărăsc la un asemenea pas.

— Am înțeles, doamnă. Și-acum, pentru numele lui

Dumnezeu, ce doriți? De ce încercați să câștigați timp, oferindu-mi una din celebrele dumneavoastră salate? Ce mai puneți la cale? Și mai concret! Ce rol jucați în tot circul ăsta? Ce urmăriți? După Rembrandt și Goya, vreți acum și Picasso?

Glasul maiorului mergea în crescendo. O venă umflată îi împărțea fruntea în două, și Melania își aminti, după aproape șaizeci de ani, de Oltul care atunci, pe harta agățată lângă tabla neagră – clasa a IV-a, Școala Primară Oltea Doamna[66] –, i se părea că împarte Muntenia în jumătăți exacte. Arboră o mină perplexă:

— Domnule maior, dar dumneavoastră mă îngrijorați. Nu v-am văzut niciodată atât... atât de avântat și chiar comentam cu Mirciulică: dacă admir ceva la domnul maior Cristescu, în afară de distincție – o, da!, o distincție de marchiz – și politețe, atunci acel ceva se numește stăpânirea de sine. Vă recomand călduros un medic foarte bun. Îl cheamă Dănilă, fără să fie rudă cu domnul Prepeleac al lui Ion Creangă. În această privință vă pot da toate asigurările, căci m-am interesat. Toată viața a lucrat în branșă, ceea ce

---

[66] Maria Oltea (n. 1405–1407 – d. 1464) cunoscută și sub numele de Doamna Oltea a fost mama lui Ștefan cel Mare, fiind înmormântată la Mănăstirea Probota. Nu se știe cu certitudine dacă a fost sau nu oficial soția domnitorului Bogdan al II-lea, tatăl lui Ștefan.

reprezintă, bănuiesc, o garanție.

— Adică între țicniți.

— A! Nu erau toți țicniți, acesta este punctul de vedere profan despre instituțiile de specialitate. Unii erau doar nervoși. În orice caz, a obținut rezultate remarcabile. De exemplu, exista acolo un bărbat cu multă fantezie care se credea Iulius Cezar...

— Îhî, făcu Cristescu. Și-acum se crede Garibaldi[67].

— A, nu! A progresat, într-adevăr, și-acum se ia drept o panseluță.

Se uită la maior care o cerceta căpiat, cu aerul „Ei! Ce părere aveți?” Completă cu ingenuitate:

— Un progres remarcabil. Gândiți-vă că a renunțat la instinctele războinice și-acum nu cere decât o baie la picioare, în fiecare dimineață. Preferabil cu stropitoarea. Tovarășul Mardare, care e deputatul nostru de stradă, întâmplător suntem și vecini, îl consideră un cetățean de nădejde și l-a pus să ude spațiile verzi din jurul blocului, o sarcină de care domnul Cucu, așa îl cheamă, s-a achitat cu conștiinciozitate. Săptămâna trecută s-a propus ca fotografia lui să fie afișată pe gazeta de perete a străzii. Avem o gazetă foarte interesantă.

— Dumneavoastră, ricană Cristescu, sunteți,

---

[67] Giuseppe Garibaldi a fost un general, om politic și patriot italian considerat, împreună cu Camillo Cavour, cu Victor-Emmanuel al II-lea și cu Giuseppe Mazzini, a fi unul dintre „părinții patriei” italiene.

presupun, redactorul-șef.

— Țț! făcu Melania. Eu sunt doar „capul limpede”.

— Și în această activitate, vă consultați, desigur, cu Mirciulică.

— Extraordinar! Ați ghicit.

Maiorul, excedat, se ridică în picioare:

— Am sentimentul, nu prea subtil, că vă bateți joc de mine. Nu e prima oară și deja vă cunosc stilul, diapazonul, repertoriul. Ce sens are acest joc absurd de-a v-ați ascunselea?

Melania Lupu își țuguie buzele ofensată.

— Este o atitudine pe care nu mi-aș îngădui-o față de nimeni și mă surprinde că dumneavoastră, chiar dumneavoastră... Izbucni în plâns. Nu! Asta n-am să i-o spun lui Mirciulică. S-ar simți îngrozitor de dezamăgit.

Cristescu oftă neputincios. Ce Dumnezeu avea femeia aceasta că izbutea cu un simplu surâs, cu un suspin, cu o singură privire să-i lege mâinile? Era conștient că-și bate joc de el, că joacă teatru, că totul e recuzită și partitură în cel mai propriu stil Melania. Și totuși se simțea incapabil s-o brutalizeze, să uzeze de cea mai inofensivă violență de limbaj.

— Hai s-o luăm altfel, doamnă! Ce-a căutat la dumneavoastră doctorul Mircescu marți dimineața, la ora cinci?

— Dumnezeule! Bietul băiat mi-a făcut o vizită. Suntem prieteni de o sută de ani.

— Vizită la ora cinci dimineața?

— E interzis cumva? Știți, nu citesc gazetele în ultima vreme ca să nu-mi solicit prea mult ochii.

— A lăsat aici un sac de voiaj.

— Serios? Nu cred. Eu nu l-am văzut, dar, admițând că spiritul meu de observație s-a anemiat – vârsta nu-ți face decât cadouri dezagreabile –, precis mi-ar fi dat un telefon ca să-și reclame sacul.

Cristescu o privi lung. I-ar fi dezmierdat buclele argintii și, dacă ar fi avut treizeci de ani mai puțin, ar fi cârpit-o cu plăcere. Își încheie paltonul:

— Bine, stimată doamnă. Deci ne ascuțim din nou paloșele.

— Nu-mi amintesc să fi avut așa ceva la mine în casă vreodată, căci colonelul nu era cavalerist. Trebuie să vă spun însă că mă simt extrem de tristă. Presimt că voi avea o noapte oribilă. Nu știți cât de mult țin la prietenia dumneavoastră.

„... Și ta-ta-ta și lu-lu-lu... gândi maiorul coborând furios treptele blocului. Bubulina mă cheamă, cu nimeni n-am treabă!

Asta e, Cristescule! Iubita noastră Melania a redeschis balul în pași grațioși de menuet! Trăiască Rudotelul și de bine s-auzim!”

La ieșirea din bloc se întâlni cu Mirciulică. Motanul îl privi fix câteva secunde, săltă coada și intră în imobil cu demnitate crăiască.

Maiorul îi adresă câteva cuvinte ireproductibile. Își săltă gulerul paltonului și opri un taxi.

53

— Domnule! exclamă Cristescu, fără să se uite la colonelul Ionaș, adresându-se unui terț invizibil. Încep să ader la teoria imperialistă că democrația nu-i un meniu pentru orice stomac, nu-i valabilă pentru orice cimpanzeu care umblă pe două picioare. Asta-i pentru oameni normali și civilizați. Ce să mai discutăm!

Ionaș râse încetișor. Situația era într-adevăr imposibilă și puțin comună. Patru zăpăciți din cinci (și era de așteptat ca al cincilea să vină puternic din urmă) își asumau culpabilitatea într-o crimă, iar tu, anchetator trebuia să-ți bați capul să le demonstrezi că mint, sau, în fine, să-l detectezi pe ăla care spune adevărul.

— Dacă ar fi să cedez instinctelor mele primitive, urmă maiorul, i-aș reține pe toți măcar o săptămână – știți, ca să facă cunoștință cu meleagurile – și le-aș administra câte trei clisme pe zi.

— De ce clisme?!

— E o operație imposibilă, pe care eu n-o suportam

nici când purtam breton și costum de marinar. Dar le-ar trece gărgăunii, domnule! Le-ar trece cheful să facă pe Al Capone sau Jack Spintecătorul. Își bat pur și simplu joc de mine și eu, fraierul, sunt cu mâinile legate.

Colonelul își stăpâni zâmbetul. Cu drept cuvânt, Cristescu se putea considera colecționarul *number one* de cazuri bizare care cădeau în ridicol. Numai în ultimii trei ani, patru dosare cu inegalabila Melania Lupu, campioană în materie de afaceri demente.

Și iat-o acum și în al cincilea, făcând deocamdată doar figurație – și, cunoscând-o cât de cât, nu ți-o puteai imagina acceptând rol de coristă –, evoluând alături de alții patru smintiți. Maiorului, deși dotat cu glanda humorului, începuse să-i fie silă să dea ochii cu colegii. Îl înnebuneau zâmbetele cu subînțeles, apropourile groase de genul: „Știi, a mai evadat unul de la balamuc. Pariez că în următoarele trei zile, chestia o să-l intereseze pe Cristescu...”

— Admițând totuși că unul dintre ei e asasinul lui Dragu, pe cine ai suspecta în primul rând?

Maiorul șovăi câteva clipe:

— Hai să zicem pe Mircescu. Filmul crimei, așa cum mi-l relatează el, în calitate de autor, s-ar apropia cel mai mult de verosimil. Dar nu-l văd în ipostaza de ucigaș! Se vorbește mereu de intuiția detectivului. Există sau nu

există. Nu mă cheamă Lemmy Caution[68], nici Maigret[69], așa că evit sentințele. Eu i-aș zice instinctul generat de experiență. În niște ani de când lucrez în circul ăsta, cam am idee cum arată fotografia pe dinafară și pe dinăuntru a unui asasin.

Ionaș alungă cu degetul mic scrumul căzut pe birou.

— Dragul meu, știi bine că tipologia criminalului e teribil de variată, înregistrând specimene de toate vârstele, păturile sociale, mediu etc.

— Fără îndoială, dar dacă mi s-a întâmplat – și cine n-are rateuri la activ? – să mă înșel asupra unui individ, considerându-l nevinovat, nu mi s-a întâmplat niciodată, dar niciodată, să mă aflu în fața autenticului vinovat și să trec pe lângă el cu candoare. Uneori n-aveam probe, flăcăul îmi aluneca printre degete, dar știam, simțeam că mă aflu în fața omului căutat. Iar pe Mircescu îl exclud. Omul acesta, mă repet, nu poate ucide. Dacă pe o Olga Gabrelolti o văd omorând la un

---

[68] Lemmy Caution este un agent fictiv al Biroului Federal de Investigații – sau în poveștile ulterioare, un detectiv privat – creat de scriitorul britanic Peter Cheyney, care a publicat prima carte despre el în 1936.

[69] Maigret este un personaj fictiv din romanele polițiste scrise prin anii 1920 de scriitorul belgian Georges Simenon. El este un comisar de poliție de vârstă mijlocie, fiind personajul principal în cele 75 de romane și 28 de nuvele a scriitorului belgian. Jules Maigret este prezentat ca un tip calm, pe care nimic nu-l poate scoate din sărite, el fumează pipă și poartă pălărie și manta. În timpul investigațiilor este un bun observator, căutând să înțeleagă motivul care l-a determinat pe răufăcător să comită crima.

moment dat, într-un moment paroxistic, pe medic, sărac temperamental, obișnuit de mic să-și stăpânească pornirile și dorințele, terorizat de o mamă tiranică și puternică, nu-l văd dezvoltând până la crimă momentul de mânie.

Ionaș făcu o pauză înainte de fluierul final:

— Și Melania? Iubita noastră Melania?

— Nu-și vede de treabă. Habar n-am când a intrat în bal, din start sau melodia a început să-i placă pe parcurs, dar cert este că acum și-a pus pantofii de dans. Și evoluează cu grație ca întotdeauna.

Făcu o pauză, evitând privirea colonelului, pe care o ghicea sarcastică. Își înfipse mâinile în buzunare și anunță calm. Un calm amenințător:

— Și al dracului să fiu, dacă de data asta o cruț! Pe ea și pe consilierul ei personal, Mirciulică.

Ionaș arboră un aer gânditor: „Oare?”

54

Era prima oară, într-o conviețuire de șapte ani, când Dolga nu venea acasă noaptea. Mioara, placidă, blândă și fără fantezie – primul amor îi reproșa privirea de vacă melancolică, asortându-i instinctiv o inteligență și un temperament pe măsură, „nimic n-o poate scoate din fire, decât muștele și țânțarii vara” – nu se impacientă

decât abia a doua zi, spre seară. În conformitate cu parametrii concepuți de ea, își petrecuse ziua extrem de agreabil. Debutase de dimineață cu o ciocolată cu frișcă (trei lingurițe de cacao și cinci de zahăr într-o ceașcă de apă), după care mai tândălise în pat vreo două ore, ascultând la radio muzică ușoară, și „De vorbă cu ascultătorii”. O pasiona mai ales rubrica profesorului Alexandru Graur „Cum vorbim”, care-i oferea un sentiment subtil de intelectual. La ora zece își făcuse toaleta: un duș, oleacă de machiaj, părul scos de pe bigudiuri și un capot roșu, ales dintr-o colecție impresionantă de rochii de casă. Mâncare avea în frigider. Gătea doar de două ori pe săptămână. Dolga nu era pretențios, aveai impresia că nu știe ce pune în gură și, în consecință, prepara doar felurile ei favorite, de care nu se sătura niciodată. De pildă, putea înghiți fără saț, de la un capăt la celălalt al anului, sarmale, macaroane cu nuci și zahăr sau salată de boeuf, așa că o oală de șapte-opt kile cu produsul preferat acoperea zilele săptămânii, nesolicitând eforturi și timp suplimentar.

Pe la douăsprezece, puse casetofonul – înnebunea după romanțe – și bău un păhărel de liqueur de portocale, industrie casnică. La unu, se „trânti” în pat cu o carte lângă care adormi după două pagini. Spre seară o invită la ea pe Madame Tanți, vecina de la etajul doi.

Era pensionată înainte de vârstă, văduvă și mare specialistă de dat în cărți și cafea. Femeia, și așa se explica deverul fantastic, era de-a dreptul înviorătoare. Ghicea totdeauna de bine – „cade cu dar, crai de ghindă, cu gândul și inima la dumneata, pică la drum de seară, succes în afaceri, sănătate etc." –, motiv pentru care era extrem de agreată. Amatoarele nu se supărau chiar dacă profețiile fericite nu se confirmau. „Stai să vezi. Ea, de fapt, n-a mințit. Dar! Păi n-am primit gâsca de la cumnatul Costache? Că eu mă gândeam la cadoul promis de Vasilești care au mâncat și băut la botez de ne-au speriat, mă privește... Dar a picat cu dar? A picat."

În consecință, toate cucoanele din bloc o invitau frecvent. Madame Tanți nu accepta bani „de plăcere, dragă doamnă cutare, că mi-ești dumneata simpatică, nu-mi fac din asta o meserie, am pensioara mea și mi-ajunge etc.", iar fraierele se simțeau și mai abitir obligate. „Femeia e drăguță, nu poți să nu-i oferi o cafea, o gustare, o țuică ceva, acolo." Madame Tanți realiza astfel importante economii de sacoșă, timp, electricitate și bani. Habar n-avea ce-i aia „am plecat azi cu o sută de lei în piață și n-am luat mai nimic", coadă la unt, carne sau fructe, iar în frigider, scos definitiv din priză, păstra lenjerie. Se sătura prin vecini și, cu cât aceștia erau mai culanți, cu atât profețiile erau mai generoase.

Mioara reprezenta una din clientele favorite.

Totdeauna veselă și amabilă, dispunând de vreme berechet și mai toată vremea singură. Madame Tanți evita privirile și urechile sceptice ale soților, în genere mai puțin dotați în materie de ocultism. În plus, bucătăria Mioarei era bine dotată și, în ciuda decorului modest, cărturăreasa era prea versată ca să nu realizeze că în casa Dolga circulau bani. Gustarea pe care i-o oferea era totdeauna consistentă, de calitate, iar la plecare, Mioara avea grijă să-i pregătească o farfurioară acoperită „cu ceva bun, să te îndulcești și dumneata mai încolo”.

Madame Tanți sosi mai către seară, în uniforma de lucru: capot de zenana, trei bigudiuri înghesuite pe frunte, cremă pe față și papuci comozi, în ale căror laturi interioare țipau monturi indiscrete. Era o femeie la vreo cincizeci și cinci de ani, despre care nu-ți puteai imagina cum arătase în tinerețe. Figura n-avea personalitate, era cumva păstoasă, trăsăturile incerte, bărbia fugită făcea corp comun cu gâtul, ca la găini. Atrăgeau atenția mâinile extrem de îngrijite, albe, catifelii, foarte tinere și cu unghii lungi, totdeauna lăcuite.

Gustând cu deliciu dintr-o tartă cu dulceață de căpșuni, începu să întindă cărțile pe masă.

— ...Ei, ei, ei! Dar ce se întâmplă, coniță? Ce-i grija asta pe inimioara matale!... Uite-așa te apasă, ca o negură!

Mioara căscă gura extaziată. Deși nu era cine știe ce

neliniștită, acum i se păru, într-adevăr, că nu dormise toată noaptea de grija lui Dolga.

„Ce să mai discutăm, conchise, este extraordinară!”

— A! se dumiri Madame Tanți. Craiul de verde, la drum de seară, departe de casă... Ăsta ți-e oful...

Mioara, prăpădită de admirație, își duse mâna la gură:

— Așa e... Da’ cum le citești dumneata pe toate astea?

Cărturăreasa zâmbi cu superioritate.

— Vezi, coniță Mioară, cartea nu minte. Bătu cu unghia lustruită în riga de pică și în șeptarul de cupă... Uită-te și dumneata! Ăsta e craiul, ăsta-i așternutul...

În realitate, madame Tanți nu zărise în vestibul paltonul și galoșii lui Dolga, iar ușa de la dormitor era deschisă. În plus, ora la care o chemase era neașteptată, Mioara solicitând-o cu predilecție dimineața, când se afla singură.

— Griji să nu-ți faci... Nu zic, a trecut printr-o primejdie, are vrăjmaș mare în popa ăsta de ghindă, dar e teafăr și-alăturea cu necazul... Stai să mai bat o dată cartea, să vezi și dumneata.

Le strânse și le amestecă expert, bombănind nedeslușit:

— ...douășpatru de cărți, bine-ți ști, bine-ți ghici... Dac-o fi de bine...

Întinse pachetul spre Mioara, care-și înfipse cartea,

dama de roșu, ținută până atunci în dreptul buzelor, undeva pe la mijloc. Madame Tanți studie concentrat suita din fața cărții, apoi din spatele ei și exclamă triumfătoare:

— Ce-ți spuse-i?! Uite cum ți se spulberă grijile! Se întoarce negreșit, cu dragoste și dar de bani. Adăugă zâmbind: Să nu-mi zici mie madame Constanța, dacă nu te faci măcar de un taioraș. Zic și eu taioraș, dar aci pică o papornița de parale. Hai, că le mai știi și matale! Uite decarul de caro împreună cu ăl de cupă... adică banii vin cu bucurie... Ascultă, un coniac, o vodcă n-ai, că mă invită azi Brăiloaia la o musaca și acum mă taie greața.

Mioara sări de pe scaun.

— Te-am rugat, madame Constanța, să nu mai mănânci la Brăiloaia. E cumsecade, nu zic, dar, de când i-am văzut muște și gândaci în frigider, n-aș înghiți la ea un dumicat nici poleit cu aur. Vino să prânzești la mine, tot mi-e urât singură și, cât e Dolga sănătos, slavă Domnului, s-o găsi ceva pe plită.

— Vezi, nici așa nu pot să deranjez, protestă moale cărturăreasa. Mai are omul și obraz.

— Nu mai zi de deranj, că mă fac foc!

Se întoarse repede din bucătărie cu o sticlă de coniac albanez și cu o farfurie cu saleuri. Madame Tanți trase repede o dușcă, apoi încă una. Își supse obrajii și buzele de plăcere și începu să bată iar cărțile cu chef.

— Ia să vedem ce dă roata!

Roata dădea și ea bine. Bucurii cu ghiotura, bani Bistriță, realizări cât să ducă doi inși în spinare, călătorii mai încolo da' sigur! – peste mări și țări și ia te uită! – pe drum un Dolguț mititel.

Madame Tanți se pilise și fantezia îi înflorise grădină mai mult ca de obicei. Mioara roși puternic:

— Nu mai zi și dumneata... La vârsta lui Jean.

— Ci lasă-mă cu vârsta! E verde, am văzut eu bărbați la șaizeci de ani care...

Mioara o întrerupse:

— Jean n-are șaizeci.

— Păi vezi? Și-auzi... Să nu-mi dai mie bună ziua dacă mint – era la jumătatea sticlei și o luă razna, de obicei fiind mai prudentă – se lasă cu gemeni. Uite, în scris îți dau!

Peste o oră, sticla de coniac era isprăvită. Madame Tanți plecă împleticită, după ce o sărută lipicios pe amândoi obrajii și pe frunte, de parcă ar fi binecuvântat-o.

Mioara, rămasă singură, se uită la ceas. Aproape douăsprezece, deci a doua noapte de când lipsea Dolga. Își propusese la un moment dat să-i anunțe dispariția la miliție, dar prevestirile fericite ale cărturăresei îi alungară temerile.

Se culcă gândindu-se la viitorii gemeni, băieți,

desigur. Avea să le pregătească niște cămășuțe bleu cu volane de dantelă albă. Văzuse modelul în Almanahul Femeia. Bonețele asortate...

55

Melania Lupu îl primi pe Mielu 46 cu dezinvoltura ei obișnuită. Șuțul nu se anunțase la telefon, sunase pur și simplu la ușă, iar bătrâna, mereu suavă și cu ochi candizi, îi deschisese fără ezitare. Mielu îl mângâiase în treacăt pe Mirciulică, gazdă alături de Melania, iar aceasta păru fermecată de gest.

— Presimt că dumneavoastră doi veți deveni foarte buni prieteni. Știți, Mirciulică e mai dificil, nu se apropie de oricine.

În vederea întâlnirii cu bătrâna, Mielu se pusese la „țol sobru”. Un costum de gata de la Adam, maro, la care asortase o cravată albastră.

„Oroare! gândi Melania, dar apreciez că tânărul se prezintă într-o ținută decentă. Gulerul cămășii e proaspăt și, în orice caz, n-a venit în straie de salahor. Blugi – parcă așa le spune – și pulovere pe gât spălate la două săptămâni.”

Ospitalieră ca totdeauna, îi oferi un ceai. Mielu, nelaîndemână în ambianță – décor-climat-maniere Melania – acceptă cu un burghez „n-aș vrea să vă

deranjați”.

— Poate preferați o vodcă. Bărbaților li se întâmplă să aibă asemenea preferințe iarna. Știu de la colonel – bietul meu soț care, în lunile friguroase, debuta dimineața cu o litră de coniac Martel, „combustibil” după cum se exprima – și nici Mirciulică nu se dă înapoi din fața unui grog fierbinte, bine preparat.

Mielu – ca toți cei care o întâlneau prima oară – rămase perplex, întrebându-se dacă „gagica” e belalie sau „face mișto de viața” lui. Acceptă, totuși, vodca și intră în subiect având sentimentul că dacă n-o face imediat va fi incapabil să mai acționeze. Încercă să-și perie limbajul și să pară cât mai distins.

— Stimată tovarășă... ăăă... doamnă...

— Ba vă rog, spuneți-mi tovarășă. Mă face să mă simt extrem de tânără, căci pe vremea mea nu se întrebuința acest apelativ. Vorbiți, nu știți cât de nerăbdătoare sunt să aflu motivul pentru care mă vizitează o persoană atât de interesantă.

Mielu o privi cu gura căscată: „Ce-i cu asta, domnule? A picat din scrinul bunicii?” Nesimțindu-se în stare să țină piept unui asediu de politețe cu jabou, declară răspicat:

— Obiectele manglite – o scăpă – de doctorul Mircescu se află la dumneavoastră.

— Manglite? Nu sunt sigură că înțeleg acest termen.

În orice caz, eu nu l-am întrebuințat niciodată și, tot așa, niciunul dintre prietenii mei. Poate că aveți amabilitatea să mi-l explicați.

— Adică săltate, ăăă... vreau să zic șutite... nu! nici asta! Furate din casa lui Dragu.

— Cine? Alfred Mircescu a furat? Aceasta n-o voi crede în ruptul capului. E o persoană adorabilă... Mi-l amintesc de pe vremea când avea splendide bucle blonde.

— Ei bine, acum are splendide bucle sure și pesemne nu mai e atât de adorabil! Doamnă! L-am văzut cu ochii mei când le-a încărcat în roabă, vreau să zic în sacoșă, și le-a scos din locuința fraierului. L-am filat vreo două zile și l-am văzut venind la dumneavoastră cu sarsanaua.

Melania își subție privirea:

— Habar n-am despre ce vorbiți. Obiecte? Ce fel de obiecte?

— Icoane, argintărie și alte chestii de Consignație. Cucoană! Hai să nu ne pierdem vremea. În trimestrul ăsta mai avem de realizat și, dacă nu ne grăbim, ne ajung capitaliștii din urmă. Vă propun un târg. Mergem la fifty-fifty sau – își luă inima în dinți – vă torn la miliție pentru complicitate: tăinuire de boscârțe furate și restul tacâmului.

Melania rămase tăcută sub privirea ațintită a

escrocului.

— Pronunțați-vă! făcu Mielu nerăbdător. Adăugă, renunțând la limbajul spălat: Mă grăbesc! E rece la matale și mă trage la picioare.

Bătrâna redeveni vioaie:

— O! Asta e din cauza proastei circulații! Mă refer la circulația periferică. Vă recomand cu căldură frecții cu lasonil și un sejur, măcar trei săptămâni pe an, la Băile Felix. Sunt de-a dreptul extraordinare! Pedichiuristul meu, domnul Costică, o persoană distinsă și cultă – s-a înscris de curând la Universitatea Populară, cred că secția canto, e sopran de coloratură – s-a vindecat numai în trei ședințe. De unde mergea cu baston, acum umblă în patru labe ceea ce, trebuie să recunoașteți, e o dovadă de sprinteneală. Încercați doar și o să vedeți că nu e deloc ușor dacă nu te cheamă Grivei, tigrul Akbar sau Ghiță.

— Ghiță?! întrebă aiurit șuțul.

— Da, porcul Ghiță. Numele e la fel de frecvent în lumea porcină ca, să zicem, Popescu în cartea de telefon. Voiam să vă spun că eu una n-am izbutit căci, după prima încercare, mi-au trebuit cinci minute ca să revin la poziția normală.

Mielu o privea căpiat. Se scutură „dă-o dracului, bătrâne, te lași aiurit de o vice-centenară?” Exclamă enervat:

— Lăsați textele! Ori mergeți, ori parolați!

Bătrâna își coborî pleoapele. Zvâcneau, rândunici speriate, dar aceasta era o simplă metaforă care trecu prin mintea hoțului. În realitate, se simțea la fel de stăpână pe ea ca totdeauna.

— Îmi îngăduiți, domnule... domnule... Iertați-mă, dar încă nu v-ați prezentat.

— Mielu! spuse scurt șutul. Mielu 46.

Melania, clămpăni din gene:

— Mielu Patruzeci și șase? Ce original!! N-am auzit până acum – am împlinit șaizeci și cinci de ani și patru luni jumătate, deși lumea mă crede mult mai tânără – de un nume de familie care să reprezinte o cifră. De obicei, începu să bată câmpii, numele de familie derivă fie din nume mici – Stan-Stănescu, Vasile-Vasilescu etc., fie din profesii – Ciubotaru, Săraru, Crâșmaru, Dogaru etc, sau porecle: Surdu, Mutu, Chioreanu, Șchiopu... Apropo de nume, mi se par grozav de neinspirați părinții care își botează istoric copiii! Gândiți-vă doar! Napoleon Ionescu, arhivar la Tribunalul din Focșani, sau Cleopatra, dactilografă! Slavă Domnului, pe mine mă cheamă doar Melania Adelaida-Evelina... Și am să vă mai spun ceva...

Mielu, excedat, o întrerupse cu bruschețe:

— Mie-mi zice 46, de la umblători, așa sunt eu! Am talpa prosperă. Hai, cucoană, să lăsăm circul. Da sau nu!

Melania își coborî privirea:

„Fii atentă, draga mea, extrem de atentă. De răspunsul care-l dai, atârnă foarte multe lucruri. În primul rând plecarea la Paris nu! – hotărât, nu te voi lăsa să ratezi și ocazia aceasta – relațiile tale cu domnul maior Cristescu, ca să nu mai vorbim de...”

Șirul gândurilor îi fu curmat de intervenția brutală a holului:

— Ei, ce facem? Batem palma?

— Cred, cred că da, domnule Mielu. Vă aștept mâine seară, la ora șapte să zicem, dacă dumneavoastră nu v-ați luat alte angajamente.

— De ce mâine și nu azi?

— Știți, la mine e cam igrasie și am preferat să duc lucrurile acelea la o prietenă. Mâine însă voi lua un taxi și-atunci vom încheia tranzacția.

O privea circumspect, zicându-și însă în același timp că e prea „rozată” ca să poată fi „ocnă”. „I-a picat din senin care de ași, dar e ageamie...”

Maiorul Cristescu l-ar fi asigurat că se înșală.

56

Din rapoartele subalternilor maiorului Cristescu:

„... Marți, 22 decembrie, la ora 11 dimineața, Olga Gabrelotti a depus în Consignația, spre vânzare, o

icoană din secolul al XVIII-lea evaluată de experți la șaptezeci de mii lei. N-a prezentat facturi, motivând că este o moștenire de familie. Reproduc textual: «Acum o sută sau două de ani, dragă doamnă, când se făcea un cadou mai consistent nu se semnau chitanțe.» În cazul că există un inventar al valorilor inginerului Dragu, ar fi interesant de verificat dacă piesa respectivă figurează...”

„... Miercuri, 23 decembrie, ora 14, numitul Octavian Nanu a legalizat și depus un testament la Notariatul sectorului IV. Nanu era în mod evident bolnav. A venit cu un taxi, a fost ajutat de șofer să urce scările clădirii. Același șofer l-a așteptat (două ore) până la isprăvirea formalităților.”

„... Joi, 24 decembrie, în numele doamnei Zoe Dragu s-a introdus la Tribunalul sectorului II o cerere de instituire de sechestru asupra bunurilor ce figurează în patrimoniul inginerului Dragu, în scopul de a se evita eventuale sustrageri din masa succesorală...”

„... Tot joi, ora 18, doctorul Alfred Mircescu s-a întâlnit la restaurantul Odobești, de pe Calea Moșilor, cu numitul Teodor Coman, zis „Doru RFG”, condamnat în 1970 la cincisprezece ani pentru procurarea de pașapoarte false și facilitare de treceri frauduloase de graniță...”

„... Vineri 25 decembrie, Anca Dragu, soția victimei,

s-a întâlnit în pasajul subteran de la Universitate cu numitul Lucian Cristea, așa-zis „șef de gang”. Întrevederea, aparent calmă, a durat un sfert de oră. Disimulau importanța întâlnirii, blocând telefonul public de la intrarea în WC-uri, unde încercau cu rândul un număr de telefon la care, evident, nu răspundea nimeni...”

„... Ora 18, Melania Lupu a primit vizita numitului Vasile Curcan, supranumit Mielu 46, persoană cunoscută în lumea interlopă, „proprietar” de cazier judiciar: două condamnări pentru furt (ca minor) executate într-o școală de reeducare, a treia pentru escrocherie (patru ani). Vizita mi se pare cel puțin interesantă: Mielu 46 face parte din oastea lui Cristea, fiind considerat în tagmă drept primul lui locotenent...”

„... Sâmbătă, 26 decembrie, orele cinci dimineața, cetățeanul I.G., muncitor la uzinele Republica, a descoperit în drum spre serviciu, pe strada Orizont (Pajura), în dreptul imobilului cu nr. 11, cadavrul numitului Ion Dolga, contabil la cooperativa „Avântul îmbrăcămintei”. Muzeograf de profesie, a executat o pedeapsă de cinci ani pentru fals și escrocherie. După efectuarea anilor de detenție, s-a reprofilat. Poate că este vorba despre o simplă coincidență, dar asociația – muzeograf (deci specialist în obiecte de artă) și patrimoniul „cu același profil „al inginerului Dragu mă

pun pe gânduri...”

„Da, conchise maiorul Cristescu. Azimioară nu e prost. Asociația e cel puțin interesantă.”

Raportul continua:

„Moartea numitului Dolga se datorează unei lovituri de cuțit magistral administrate. Având o constituție extraordinară, a supraviețuit un număr de ore. A decedat din cauza hemoragiei. Descoperit și spitalizat la timp, ar fi fost salvat...”

57

— Ce ai de gând să faci?

Maiorul se uită la colonel. Ionaș, calm ca totdeauna, avea o figură prosperă de gestionar care a ieșit cu bine după ultima vizită a revizorului contabil. De altfel, ducea – cel puțin acasă – o viață liniștită: nevastă-sa, fire domoală, nu se supăra niciodată că „i s-a ars mâncarea în cuptor” așteptându-l, se uita la el ca la Arhanghelul Gavril (îl chema Gabriel) și n-o interesa setul de vulpe polară (guler-căciulă egal cinci mii) de la Romarta[70]; fiică-sa – nu-i dădea dureri de cap – se căsătorise

---

[70] Romarta a fost un lanț de magazine din România. Krikor Zambaccian a inventat conceptul de consignație de artă după cel de-al doilea Război Mondial, deschizând primul magazin de acest tip pe Calea Victoriei din București, denumit Romarta (Arta Româneasca).

cuminte, la Primărie, cu burta suplă și bâlciul de rigoare la restaurantul CCA[71], lăutari (zece mii de lei) și fotografii luxoase (trei mii) la Studio-Baby, iar peste câțiva ani, când se va retrage, pe colonel îl aștepta o căsuță modestă, dar bine utilată pe malul Argeșului, unde avea să pescuiască, să citească tot ce achiziționase în bibliotecă, dar n-avusese vreme să consume și de aia cărțile erau noi, parcă atunci aduse de la librărie.

— Arăt bine? surâse Ionaș.

Maiorul îl fixa de două minute, verificate pe ceas.

— Nu! răspunse neatent Cristescu. Adică, da, scuzați-mă. Mă gândeam la altceva.

Ionaș începu să râdă. Nu se suspectase niciodată că ar fi vreun superb, iar acum, la cincizeci și unu de ani, rubicond, cu tâmplele și ceafa albe – în creștet îi răsărise luna la douăzeci de ani – și obrajii pudrați de cuperoză, nu-i trecea prin minte că s-ar putea face artist de cinema.

— În primul rând, începu Cristescu, vreau să văd ce-i cu Dolga ăsta. Mă bate gândul că ar fi una și aceeași persoană cu escrocul specializat în obiecte de artă pe care-l căutăm de mult. Am cerut relații de la serviciu, iar eu vreau să-i cunosc familia, dacă există.

Vorbea repede, lapidar, iar Ionaș, cunoscându-i genul, își dădu seama că anchetarea cazului Dolga

---

[71] Casa Centrală a Armatei.

trecea pe plan secund. Când o problemă îl preocupa în principal, o analiza cu meticulozitate de artizan chinez, despicând firul nu în patru, ci în paișpe, avântându-se în ipoteze fantastice, apoi repliindu-se, dezvoltând variante, concluzionând, consumând „benzină”, cum spuneau subalternii, cât cinci Mercedes-uri supraturate. Întrebă cu tâlc:

— Ce ai de gând să faci în al doilea rând?

Maiorul îi azvârli o privire cruntă. Ionaș, știa că, de fapt, nu-i este adresată.

— Îi arestez pe toți! exclamă Cristescu. Uite așa, de-al dracului! Barem să mă distrez și eu.

Ionaș se lăsă pe spate, ținând masa cu amândouă mâinile. Îl luă cu duhul blândeții:

— Dragul meu, credeam că-i o glumă.

— Depinde din ce punct de vedere priviți chestiunea. Dacă amicii se țin de bancuri, vreau să le demonstrez că pot fi și eu glumeț.

— Spune-mi, Cristescule, vorbești serios?

— Cât se poate de serios.

— Hm, știi că fără avizul meu...

— Știu, dar o să mi-l dați!

— Nu!

— Ba da. Altfel îmi declin competența în acest dosar.

— Mă amenințí? zâmbi Ionaș.

— Nu-mi îngădui. Dar este singura modalitate de a

face cât de cât ordine în această adunătură de sminDiți. Sunt convins că n-am întâlnit niciodată atâția adunați la un loc. O spun a nouăș’ noua oară.

Ionaș își azvârli privirea pe fereastră. Cerul greu, plin de zăpadă, era atât de scund, încât îți venea să crezi că-l puteai atinge ridicându-te pe vârful picioarelor.

— Practic, ce realizezi arestându-i?

— Îi dezmeticesc.

— Crezi?

— Așa sper. N-o văd pe zăpăcita asta de Olga Gabrelotti, o *plaisiristă* prin excelență, rezistând mai mult de două zile regimului de penitenciar, fie el cel mai blând. Or să-i lipsească Whiskyul, oglinda și pila de unghii. Mircescu e un tip slab. Face acum demonstrație de forță, dar nu știu pentru cine. Poate față de maică-sa, vis-à-vis de care a încercat toată viața crunte complexe. Hipersensibil însă, nervos cât un salon suprapopulat de neurastenici, nu va rezista claustrării. Probleme mai complicate s-ar putea să am cu Nanu.

— De ce?

— Asta-i alt căzut în cap. Cel mai periculos, pentru că dă impresia că nu mai are nimic de pierdut. Iar cu ăștia, vorba lui papa Shopenhauer[72], să nu te iei niciodată la

---

[72] Arthur Schopenhauer a fost un filosof german, cunoscut – mai ales – prin teoria sa asupra primatului „voinței” în sfera reprezentării lumii și în comportamentul uman.

luptă.

— Ascultă, iubitule, și dacă totuși asasinul este bătrânul Anton Cernat?

Maiorul scutură energic din cap:

— Nu! Asta-i categoric scos din cauză. Avea mâna dreaptă paralizată – s-a constatat la autopsie –, iar lovitura care l-a doborât pe Dragu n-a fost administrată cu stânga.

— De ce și-ar fi asumat o crimă care nu-i aparținea?

— Întrebarea e valabilă pentru oricare dintre ceilalți zăpăciți. La Cernat însă „mărturisirea" nu mai conta. Simțea că moare sau că, oricum, n-o duce mult. În sinea lui, l-a felicitat pe asasin și și-a zis că merită chiar un premiu pentru lichidarea lui Dragu. Din punctul lui de vedere, o pedeapsă – cinșpe, douăzeci de ani – ar fi constituit o nedreptate. Asumându-și culpa, l-a decorat.

— La ipoteza ca Anca Dragu să fi lucrat în cooperativă cu Cernat te-ai gândit?

— Nu... Sincer, nu... Da' văd unde bateți. Ăla-i bătrân, foarte bătrân și foarte bolnav, își numără, dacă nu zilele, săptămânile...

— Vasăzică încă unul care n-are ce pierde, sublinie Ionaș.

— ...exact, iar amândoi îl urăsc de moarte. Deci, complici. Probabil. Însă nu cred.

Ionaș se montă:

— Dar ce crezi, pentru numele lui Dumnezeu?!!

— În arestarea lor. A tuturor. Câteva zile măcar de detenție vor duce la o departajare. Din patru nebuni care mărturisesc, se auto-exclud măcar doi sau trei. Trebuie să aprobați mandatele de arestare. Dacă o sugerați dumneavoastră, o va accepta și procuratura.

— Mandate de arestare... Inclusiv – surâse parșiv – al amicei noastre Melania Lupu?

— Inclusiv!

58

Asupra cadavrului lui Ion Dolga se găsise o scrisoare, un bilet mai bine-zis, al cărui conținut era mai mult decât limpede. O femeie, Lelia, fusese sechestrată de victimă, iar destinatarului – șantajat – i se „poruncea" un târg: eliberarea persoanei contra unui preț (sumă de bani?, servicii?) probabil cochet.

„Cine-i Lelia?" se întrebă Cristescu, concluzionând că, înainte de a descoperi identitatea sechestratei, trebuia să afle cine e Dolga.

De la întreprindere – maiorul începuse în ultimii ani să nu-și mai facă iluzii în legătură cu eficacitatea oficiilor serviciului Personal și Cadre – îi parveniseră informații modeste, cu risipă de calificative spălate în limonadă... Un salariat conștiincios... Răspunde tuturor

sarcinilor... Apreciat de conducere și colegi... Modest... Competent...

„Hm! făcu Cristescu. Mie-mi spui? Iar mâine, poimâine, pensia, pișcoturile și șampania oferite de sexagenarul *à la retraite* și cadoul monstruos al colegilor: o vază, o urnă, un ceas de cămin (de unde dracu' cămin în apartamentele de trei camere – maximum 40 de metri locuibili?), importante, de mare volum și mostre monstruoase de prost-gust. De regulă, moștenitorii nu știu cum să se descotorosească de ele: fie ajung locatarele boxei de la demisol, fie, cele mai norocoase, ajung cadou de nuntă: «uite, să aveți și voi un lucru de valoare, mai deosebit, așa ceva nu se mai face azi!»"

Mioara îl primise anevoie – reținuse dispoziția lui Dolga să nu iasă, să nu deschidă – după multă șovăială și având girul a doi vecini, față de care maiorul, iritat, fusese nevoit să se legitimeze.

„Era suficientă demonstrația asta, conchise Cristescu, ca să-mi dau seama că individul nu era un dulce tată de familie care aștepta chenzina, în timpul săptămânii uda spațiile verzi din jurul blocului, iar duminica ieșea «cu baba» să dea la pește."

Din prima clipă sesiză că, în fond, Mioara nu se speriase, că nu era o anxioasă de felul ei, ci că acționase ținând scrupulos seama de indicațiile lui Dolga.

„Vacă placidă, dar sexy", o taxă Cristescu. Apoi,

intuind viața aventuroasă a lui Dolga, își zise că reprezenta exact genul de femeie care l-ar fi putut reține. După zile și ceasuri zbuciumate, cu relief accidentat, era agreabil – balsam dulce – să te întorci într-un interior cald, cu masă caldă și așternut cald, burghez.

„La urma urmelor, cred că în Dolga ăsta zăcea un tip cu idealuri burgheze. Locuința – comodă, îndestulată, bine utilată, dar fără nicio aspirație de somptuozitate –, femeia cuminte: capotele cochete, moațe, colecție de rețete culinare, ciorbe aburinde și „stai să vezi ce i s-a întâmplat azi lui madam Georgescu de la III" trădau o vocație pentru liniște, viață domestică în parametrii cei mai clasici. Visa probabil la o bătrânețe înlesnită, secondat de mult mai tânăra, dar mereu îndatoritoarea și dulcea Mioara, respectat de amici și vecini.

Și totuși – căci pentru asemenea aspirații n-aveai nevoie de comorile lui Cresus – se avântase într-o existență riscantă, unde primejdia pândea la fiecare colț de uliță. Prima la stânga – miliția, prima la dreapta – surprizele în bernă ale firmei concurente.

— Pot să vă servesc cu ceva? întrebă Mioara.

Avea o voce mică, senzuală. Era deja plinuță, dar plusul încă nu deranja. Gropițele din obraji, când surâdea, erau dulci, începutul de dublă bărbie picant.

— Întâmplător, am clătite fierbinți. Mie-mi plac cu

brânză sărată și smântână, dar dacă le preferați cu dulceață...

Maiorul clătină din cap. Își adună toate puterile. Nu era dintre cei cărora le plăcea să aducă vești proaste, dar nu era nici partizanul sistemului:

„— Dom’le ți-a murit toată familia.

— Toți?!!

— Nu, dom’le, de fapt numai bunica.

— Slavă Domnului! Ce noroc!”

— Doamnă, regret că trebuie să vă anunț o nenorocire: soțul dumneavoastră a fost asasinat.

Buzele moi ale Mioarei se rotunjiră desenând un O perfect.

— Oh! A fost asasinat?

Maiorul netezi cu palma plușul roșu al feței de masă, făcând parte din setul „peripețiile lui Othello”.

— Deci Dolga a murit?

Cristescu își ridică privirea. Femeia era surprinsă, dar parcă nu realiza situația, în orice caz, durerea nu-și făcuse încă drum spre suprafață.

— Da, oftă maiorul. Și repetă: Ucis.

— Ucis! De ce să-l fi ucis? A fost cel mai cumsecade om care a călcat vreodată pe fața pământului.

Începuse să plângă, dar lacrimile – intui maiorul – erau tot de suprafață. Nu că femeia ar fi jucat teatru, dar potențialul ei afectiv era debil. Lăcrima, râdea, se

neliniștea, cu aceeași ușurință și fără reverberații interioare. După o partidă de plâns, era în stare să se așeze la o masă de patru feluri, după care urmau dulciurile, fructele și cafeaua cu o țigară bună.

— Cel mai cumsecade... rosti neutru maiorul.

— O, da! Când ne-am luat, aveam doar două combinezoane, o fustă și câteva bluze. Iarna împrumutam paltonul de la o mătușă paralizată. Nu se mișca din casă, dar își închipuia că, dăruindu-mi-l, s-ar putea s-o neglijez după aceea. Știți, o haină cum se purta pe vremuri, cu cerculețe și guler de lutru. Lutrul era roșu de atâta... atâta bătrânețe.

Plângea de-a binelea, dar frumos. Lacrimile se rostogoleau boabe perfecte ca perlele pe obrajii cauciucați, nasul nu-i provoca necazuri.

— Am fost o fată săracă... Tata, mecanic, câștiga bine, nu zic, dar eram cinci fete, iar el o părăsise pe mama. Dolga s-a purtat cu mine ca un părinte. M-a îmbrăcat, m-a încălțat, nu m-a mai lăsat să mă duc la serviciu.

— Avea prieteni? îi cunoașteți?

Mioara își tamponă nasul delicat cu manșeta capotului.

— Nu... Spunea că-i ajung doar eu. Că prietenii sunt dușmani țuicăriți. Vâri în ei un frigider și după aia te vorbesc prin vecini că ai. Și dacă ai, înseamnă că furi. Am zis și eu că e mai bine așa. Mi-am văzut de casă și,

dacă dânsul poftea, ieșeam la o bere aci, la Zorile, sau la vreun film. Dar mai mult stăteam la televizor. Știți, prindem și bulgarii, au emisiuni interesante, păcat că nu înțeleg ce zic. Dar de plictisit, n-aveam timp. Într-o casă, dacă vrei s-o ții cumsecade, ai în fiecare zi ceva de făcut. Pe urmă mă mai luam cu o carte, cu o broderie, ceva... Vorba maică-mii: „Fată, a dat fericirea peste tine! Așa bărbat, să-l ții pe palme, să-i sorbi de pe buze. Unde n-am avut eu norocul ăsta? Nu bea, nu fumează, ochii nu-i alunecă la vecina, peste gard, banii ți-i aduce, uite așa, stup în batistă, acasă. Că-i mai copt... Ei și? D-aia se uită la tine ca la sfântă icoană și-ți face pe voie.” Și-adevărat, îmi făcea toate voile...

Își șterse iar lacrimile și-i îndreptă o privire nevinovată:

— Chiar nu vreți o clătită? Sunt încă fierbinți. Le-am păstrat pentru Jean.

Cristescu o privi tâmp:

„E cretină? îi povestesc că i-a crăpat bărbatul și ei îi arde de tratații.”

— Nu... nu. Spuneți-mi, bănuiți motivul pentru care a fost ucis?

— Nu știu... De un’ să știu?

— Nu vă ținea la curent cu... problemele lui?

„Doar dacă era și ăla cretin, își răspunse în gând maiorul, ceea ce n-a fost cazul. *Loin de là*, cum ar spune

omologul meu din Paris, Nantes sau Grenoble."

Erau însă întrebări obligatorii, de rutină și, din nefericire, ca timp, ele consumau optzeci la sută din orice anchetă.

Mioara dădu din cap.

— Nu... O muiere, zicea, cât ar fi ea de mintoasă și tot cap de pasăre rămâne... Iar eu... ce să mă pricep la cifrăriile alea ale lui? Când eram vânzătoare la Romarta, abia o scoteam la capăt cu socotelile. Cum zicea și Dolga, săracul: „mai înțelepți bătrânii noștri. Femeii nu-i trebuie multă carte, că după aia se smintește. Câteva clase acolo îi ajung. Să-și vadă de casă și de copii. Astea titratele nu știu să țină un ac în mână, au de spălat sau curățat, duc la Nufărul, umplu frigiderul cu semipreparate de la Gospodina."

— Și... împărtășiți aceeași opinie?

— Da' bineînțeles. Cum să mai ții o casă pahar când vii de la lucru cu oasele frânte? Ce faci mai întâi? Speli, mături sau gătești? Și încă te mai pune bărbatul să și zâmbești...

— Da, făcu Cristescu, e un punct de vedere. În consecință, nu știți mare lucru despre afacerile... soțului dumneavoastră.

Ar fi trebuit să spună concubin, dar maiorul detesta termenul. Existau în general cuvinte care îi repugnau. De exemplu un om „finuț", popular mai cu seamă

printre micile funcționare, „recamier”, greșit atribuit canapelelor extensibile și care n-aveau nimic de-a face cu respectiva mobilă a doamnei de Recamier, sau țâță. (Nu contenea să se mire că, în limbajul de specialitate, orice recipient cu gât lung și subțire se numea vas cu țâță.).

— Adică ce afaceri? Știam de slujbă și-atât.

— Dolga era contabil la o cooperativă de încălțăminte. Oricât de bine retribuit ar fi fost, nu putea sări din trei, poftim patru mii de lei pe lună. V-a oferit un trai confortabil la care nu rezistă acest venit.

Femeia îl cercetă nedumerită. Nu-și pusese niciodată problema că ea, o vânzătoare, câștigând cam jumătate din eventualul salariu al lui Dolga, nu-și permisese nici zece la sută din ceea ce cheltuia azi.

— Mai lucra și-acasă...

— Ce anume?

— Nu știu... Socoteli.

— Puteți să-mi arătați vreo mostră? În fața privirii nedumerite traduse imediat: Vreo lucrare, vreo hârtie...

— Nu... socotea ce socotea și după aia rupea totul.

— De ce?

— Nu știu. Nu l-am întrebat.

Fu rândul maiorului s-o privească aiurit. „Cum naiba, se miră. Îl vezi pe unul că-și stoarce creierii făcând calcule peste calcule, că după aia rupe totul și n-ai

curiozitatea să te interesezi măcar dacă n-a înnebunit?!”

Dintr-o dată îi veni o idee neașteptată. Tipul ducea o existență dublă – eventual o altă femeie, legitimă, o altă identitate, sau avea încă un loc de refugiu. Interiorul acesta banal, în care-l aștepta o tembelă cu nuri, nu constituia un cadru suficient pentru un Dolga... Apoi alungă ideea... Nu! Ar fi fost prea complicat să-și disimuleze preocupările față de încă o persoană, primejdia l-ar fi pândit din prea multe părți. Se interesă totuși:

— Spuneți-mi, doamnă, se întâmpla să lipsească de acasă?

— Așa și așa... uneori avea teren. O dată, de două ori pe lună. Mi-era urât. Nu-mi place să dorm noaptea singură și atunci mai chemam o vecină, pe madam Tanți, de la doi... Poate să vă spună și ea. Sunt femeie cinstită, nu-mi bat eu joc de casa mea.

Cristescu suspină. În materie de cretinism, femeia avea o statură monumentală. Își închipuia că el, maiorul Cristescu, o deranjase ca să-i ancheteze statutul de fidelitate.

— Nu mă îndoiesc de corectitudinea dumneavoastră, dar mă refeream la cu totul altceva. Lipsind rar, absența lui trebuia să vă pună pe gânduri. De ce ne-ați alertat atât de târziu?

— Ce-i drept, un pic mă neliniștisem. Am și chemat-o

pe madam Tanți să-mi dea în cărți. E foarte pricepută și le nimerește ceva de nemaipomenit!

Cristescu o cercetă sarcastic:

— Și ce v-a spus?

— Cărțile ziceau bine... Bucurie, dar la drum de seară. E prima oară că nu se brodește. Conchise filosofic: De, a făcut și ea ce-a putut. Uneori, mi-a zis și dânsa, cartea-i falsă. N-are nicio vină. Dar de-aia am mai așteptat o zi... Cădea bine, ce mai!

— Hm! Spitalizat la timp, Dolga ar fi putut fi salvat.

Femeia comentă liberă de orice corelație; nu încerca nicio remușcare:

— Ca să vezi! Degeaba, dacă n-ai zile...

O întrerupse țârâitul soneriei.

— Cine-o mai fi picat?

— Sunt colaboratorii mei, care vin să efectueze o percheziție. E o simplă formalitate. Nu vă speriați, nu fac deranj.

Începu să-și încheie nasturii paltonului. Mioara îl privi mirată:

— Dumneavoastră nu rămâneți?... Îmi pare rău... Știți, măcar o clătită fierbinte... Le-am ținut în cuptor... Jean zicea că le fac delicioase. Rețeta lu' Sanda Marin.

Mielu gâfâia.

— Te aștept de azi-dimineață, îl apostrofă Cristea cu ochii pe ceas. Pe unde dracu' ai umblat?

Îi pârâiau măselele, iar fața, și așa îngustă, fără obraji devenise simplă piele întinsă pe osatura de o geometrie perfectă.

— Pe unde umbli matale, coane, că eu ți-am băgat mereu sârme.

— Am căutat-o, scrâșni Luc. Peste tot, până și la Calist Arhiereul.

Mielu 46 rămase cu gura și ochii căscați.

— La Chindergarden?

— Da... Dolga are o șustă acolo. Intendenta azilului, bucătăreasă, moașă, ce o fi... când mai eram în cooperativă, continuă Cristea, fără să-i dea atenție, a ascuns în orfelinat un tip. Nici dracu' nu l-a căutat acolo.

— Cred și eu! rânji Mielu. Ăia de la miliție nu fac istorie contemporană. Se redresă brusc, zâmbetul i se alungă de pe chip: Jupâne, e groasă!

— Adică?

— Dolga a tras obloanele.

Cristea se încordă. Lui Mielu i se păru că nu doar încheieturile degetelor, încleștate pe scaun, dar până și unghiile i se albiseră.

— Mort?

— Cât se poate! Apt de colivă și „nu te vom uita

niciodată”, în chenar cu zig-zag la Mica Publicitate.

— Când?... Cine?... Cum?

— Ieri seară. O iau pe invers, ca la ebraică, că așa sunt eu cult în cap. Ieri seară. Pe la opt și un pol. Cine? Habar n-am. Eu îl țineam pe Dolga în faruri, când a țâșnit un pițigoi, o arătare, cât un mărțișor, și i-a făcut cu șișul un șliț în spinare, de ultima modă. L-a retezat până la rinichi, după care flăcăul a virat-o.

— Unde? L-ai urmărit?

— Eu eram în potcoave, iar gagiul motorizat. Am scuipat toate semințele, coane, ce-i pe mine și în ladă. Al dracului să fiu, dacă țin la piteală o singură silabă.

Umerii lui Cristea se încovoiară dintr-o dată.

— Lelia... Unde o mai găsim acum? De Tropicalu’ știi ceva?

Hoțul își șterse gura cu dosul palmei:

— E în recreația mare de o săptămână. Mi-a zis Lili Buric.

— Lili?!

— Da, coane. Au făcut cooperativă serioasă, cu popă și binecuvântare de la tipul cu tricolor pe diagonală. Gagica era furioasă Bistriță... Cum adică, o șterge în luna de miere și nu lasă adresă nici măcar la post-restant...

Măselele lui Cristea pârâiră:

— Ce facem? Ce facem?

— Vrei o povață, șefule? Vâră-ți răbdarea în priză și trage pe dreapta. Acum că Dolga ține o conferință de presă pentru sfinți și îngerași, și dacă n-a apucat încă s-o țăndărească, coana Lelia vine ea singură.

— Să dea dracu' dacă nu-i anunț dispariția la miliție!

Mielu căscă ochii. Hotărât, Cristea n-avea stofă. Cât ți s-ar fi muiat mădularele după o fustă, nu-ți pui singur juvățul de gât.

— De... În locul matale, eu aș parola ideea. Când se apucă aia să scotocească, o fac eu râvnă și elan tineresc. Zic dară, să le mai chibzuiești.

Cristea rămase tăcut. Mielu îi azvârli o privire scurtă.

„Asta-i anesteziat de parașută, ce să le mai chibzuiască?! E clar, trebuie să schimb cartea de imobil."

60

Maiorul Cristescu ținu să asiste la toate arestările. Oricât de mult s-ar fi bizuit pe fidelitatea de raport a subalternilor săi, voia să înregistreze personal reacții și nuanțe de comportament, pentru un ochi mai puțin exersat insesizabile.

Olga Gabrelotti citi liniștită mandatul de arestare și își umplu sacul de voiaj cu mult dichis. Nu uită trusa de machiaj completă (cremă de față, fond de ten, pudră, ruj, culori pentru pleoape etc.), și maiorul, care o asista

fumând o țigară, se întrebă dacă nu cumva femeia se simțea în fața aparatului de filmat, evoluând într-un rol fascinant gen spioana secolului, era inconștientă sau, pur și simplu, își bătea joc de el. După ce închise ultima cataramă a sacului Olga declară patetic:

— Sunt gata să răspund pentru faptele mele.

Cristescu se ridică surâzând:

— Altceva nici n-ați avea ce face.

61

Octavian Nanu primi vestea arestării cu un zâmbet care se voia ironic.

— Mă așteptam.

Maiorul comentă sec:

— Perfect. În cazul ăsta v-am scutit de o surpriză dezagreabilă.

— Da' de ce-l săltați, maică? o scăpă cucoana Lucreția, proprietăreasa.

Uitase limbajul distins pe care și-l impusese o dată cu căsătoria fie-sii. Înainte de nuntă, Lucica îi făcuse un instructaj minuțios:

„Ai grijă, mamă, ce slobozi! Ăștia sunt familia bună: ta-su a fost diriginte de poștă, maică-sa e profesoară, frate-său, avocat. Au în neam numai granguri și ștabi. Vezi ce țoale pui, scoate vipla din gură că pute a sărăcie,

lasă permanentul Wella de la „Nory”, mai pui acolo doi poli și te coafezi în centru, nu cere scobitori la masă și, la urmă, după ce ai băut o damigeană de vin, nu mai cere și o țuică, să te dregi că așa proceda răposatul, care era bărbat școlit și umblat.”

Cucoana Lucreția replicase ofensată:

— Uite, Lucico, decât să-mi stea sarmaua în gât la nunta fie-mii că n-am știut cu ce furculiță s-o apuc, să-nghit peștele cu oase, că nu se face să le scoți cu deștele și să nu beau un șpriț în lege, cum am apucat cu taică-tău care a făcut o prințesă ca tine, mai bine mă îmbăt aici, în mahala, cu sor-mea și nea Tase, și fac ceva pe neamurile alea simandicoase ale lu’ bărbatu-tău!

În sinea ei însă, era încântată de pretențiile fiică-sii, iar în vecini și printre neamurile mai sărăcuțe se fălea cu familia ginerelui.

Emoționată peste măsură, zdrobită de senzațional, se agăță de haina lui Nanu:

— De ce te saltă ăștia, suflete?

Octavian Nanu rânji:

— L-am deschis pe unu, coană Lucrețio.

— De-adevăratelea?

Cristescu rosti în doi peri:

— De-adevăratelea.

Cucoana Lucreția o luă la goană, urlând încă înainte de a ajunge în curte:

— Madam Nuțica!... Victorițo! Ileana!... Auziți-l!!!

Nanu râse fără dinți, cu buzele lipite.

— În sfârșit, pentru prima oară în viață, voi fi vedetă. Vedetă absolută.

Cristescu nu comentă și-l așteptă să iasă primul.

62

În mod evident, Anca Dragu trecuse la ofensivă. Aruncă mandatul de arestare pe jos, interesându-se arogant:

— Pot cunoaște baza legală a acestei măsuri?

Cristescu, în mod excepțional cu ochelarii de distanță pe nas – medicul îi recomandase mai de mult, dar maiorul nu reușea să se deprindă cu ei – îi scoase ca s-o vadă mai bine. Constată perplex că avea de-a face cu altă femeie.

Dreaptă ca un I, fermă, stăpână pe ea, într-o rochie neagră cu oarecare linie, n-avea nimic de-a face cu Anca Dragu de-acum o săptămână. Cristescu cunoscuse în cariera lui mulți „artiști”, cunoștea câte ceva în materie de capacitate de disimulare, dar acum avea impresia că întâlnește o campioană.

— Hm... Da... Nu există multe argumente mai legale pentru emiterea unui mandat de arestare decât o tentativă de crima. Deocamdată. O măsură din tocuri

până în cocul savant răsucit de coafeză pe ceafa delicată: De fapt, când ați mințit?

— Nu știu la ce vă referiți.

— Apropo de personalitatea dumneavoastră. Mi-ați oferit un clișeu melodramatic – femeia victimă, complexată, umilită de un bărbat snob și anturajul asortat, nevropată până în vârful unghiilor – acum vizionez cu totul altă fotografie. Care e autentica Anca Dragu?

Femeia râse zgârcit:

— Dacă vă închipuiți că am jucat sau joc vreun rol, vă înșelați. Totdeauna, dar totdeauna am făcut doar ceea ce am simțit. Poate că evenimentele m-au transformat sau poate că în mine au existat dintotdeauna două euri. Alegeți varianta care vă convine, pe mine deocamdată chestiunea nu mă interesează.

— De fapt, ce vă interesează?

— De pildă, ce-ar trebui să-mi iau „la drum". Nu știu ce intră în inventarul legal al deținutului.

— Ciudat! zâmbi Cristescu. Aveți un bun amic familiarizat cu aceste amănunte.

— Eu?!

— Dumneavoastră. Lucian Cristea e un nume care nu vă e străin. Ultima oară l-ați văzut în seara de vinei, 25 decembrie, în gangul de la Universitate. Asupra acestei întâlniri vom reveni. Altceva voiam să vă întreb acum.

Făcu o pauză și arătă spre pereții goi: Unde au dispărut „blestematele comori” ale soțului dumneavoastră?

— Sunt obligată să vă răspund?

— Din nefericire, cred că da. Cele mai multe dintre ele trebuie să rămână în evidența forurilor care se ocupă de patrimoniul național, ca să nu mai pomenesc că există o succesoare legală cu drepturi inatacabile: doamna Zoe Dragu, moștenitoarea rezervatară.

Ochii Ancăi se întunecară:

— Ei bine, baba n-o să aibă nimic. Destul m-a umilit ciocoaica! Prefer să le dau foc! D-aia le-am și cărat de-acasă.

Cristescu o cercetă lung:

— Palmaresul dumneavoastră începe să devină îngrijorător: declarații false, derutarea autorităților, o tentativă de crimă, sustragere de bunuri – termenul uzual e furt – din masa succesorală. Un douăzeci de ani ar constitui o condamnare modestă...

Anca Dragu își încleștă pumnii:

— Nu-mi pasă!

63

Cel mai bine dintre toți fu doctorul Mircescu. Îl aștepta pe scaun, cu valiza făcută și mâinile încrucișate pe pântece. Trebuia să-și mai ia doar paltonul, căciula și

la revedere de la maică-sa.

Cristescu abia își stăpâni râsul. Constată cu glas alb:

— Nu s-ar spune că puteți fi luat prin surprindere.

Medicul rosti cavernos:

— Iată o situație patetică, domnule maior. O situație care, pictată de condeiul unui Sofocle[73] sau Euripide[74], ar fi dat naștere unei tragedii nemuritoare.

Buzele lui Cristescu zvâcniră „Ce naiba?! Doar cu artiști am azi de-a face?"

— Vă dați seama? continuă medicul. O bătrână nenorocită pe patul morții, fiul, un ratat și un ucigaș, urmează să se ducă la ocnă, fără să aibă privilegiul ultimului ei suspin...

— Hm! făcu maiorul. Nu știu dacă toată lumea ar numi asta un privilegiu.

Se uită circumspect la Mircescu. Ochii, frumoși, catifelii, erau sticloși, genunchii, umerii cam țepeni. Întrebă brusc:

— Cât ați băut?

Medicul se holbă. Își împinse pieptul cu degetul gros:

— Eu?... Nu beau niciodată.

---

73 Sofocle a fost un poet tragic grec. Împreună cu Eschil și Euripide a pus bazele tragediei clasice grecești.

74 Euripide a fost un poet tragic grec. Aristotel l-a supranumit „poetul tragic prin excelență". Alături de Eschil și Sofocle, Euripide face parte din celebra triadă a poeților dramatici eleni, care au pus bazele tragediei clasice.

Din camera alăturată răzbătu glasul bătrânei.

— A băut o jumătate de coniac... Și nu vă uitați la ce bălmăjește el acolo. Veniți mai aproape... Nu pot vorbi tare...

Maiorul intră în dormitorul bătrânei. Zăcea într-un așternut cu dantele și panglicuțe îngălbenite, dar tot elegant după cinci sau șase decenii. Laura Mircescu, deși slăbită, era mereu frumoasă. Peruca ușor alunecată, lăsând să se vadă o ureche palidă, îi dădea un aer dramatic. Îl simți că a intrat și vorbi, fără să deschidă ochii:

— Nu vă luați după Alfred... *Il est complètement fou*... Nu el a omorât canalia aia... N-are putere, îl cunosc... Face pe nebunul. De fapt, e un pigmeu, un limbric... Ca și taică-său.

— Mamă! exclamă Mircescu.

Bătrâna schiță un gest slab, dar cu semnificație de neconfundat: zât!

— Domnule dragă, urmă, mai dă-i un *relache* de câteva zile... *Quelques jours seulement*... Eu mă stâng... N-are cine să-mi țină lumânarea și să grijească de colivă și de cele creștinești. Nu m-am omorât niciodată cu biserica, dar orice voiaj – și ăsta al meu e ultimul – presupune un minimum de bagaj... Tăcu câteva clipe și adăugă: Mai e o chestiune... Toată viața am fost friguroasă... Să mă îngropați cu blana... Pe urmă, faceți

ce vreți.

64

Mereu încântătoare, acceptând cu liniște, aproape cu voioșie, ideea că-i arestată, Melania Lupu îl pofti să ia loc și-i oferi un ceai sau, dacă domnul maior preferă, poate o cacao cu frișcă. Avea în debara o cutie olandeză pe care o păstra pentru ocazii mari și prieteni dragi.

Cristescu, enervat la culme, „iar începe show-ul, și eu iar mă simt impresionat ca un cretin de grațiile de fetiță și ochii albaștri înrourați”, izbucni:

— Renunț, doamnă, și la ceai și la cacao! Vă mărturisesc că n-am trăit încă momente mai penibile, iar dumneavoastră ați fi putut să ne scutiți pe amândoi de tot valsul ăsta.

— Vals? se minună Melania. Nu-mi amintesc să fi afirmat că aș avea chef să dansez. Dar poate ca Mirciulică să-și amintească.

— Pentru numele lui Dumnezeu, încetați! Am avut naivitatea, la un moment dat, să-mi închipui că suntem prieteni, că, în sfârșit, fantezia dumneavoastră nu mai cochetează cu Codul Penal...

— Ce frumos ați formulat această frază! În realitate, am invidiat totdeauna persoanele ale căror fraze sunt repetate, circulă, sfârșesc prin a intra în folclor.

Cristescu se strâmbă: „Nu știu ce se întâmplă cu frazele mele, dar, de când te cunosc, eu unul sigur am intrat...”

— V-aș fi infinit recunoscător dacă v-ați grăbi.

— Dar sunt gata! Nu trebuie decât să-mi iau câteva mici obiecte de toaletă. Cunosc, nu-i așa, formalitățile de rândul trecut. De altfel, n-am fost niciodată partizana unei garderobe excesive, iar în așezământul acela, unde aveți de gând să mă cazați, pretențiile vestimentare nu sunt exagerate.

— Cum vreți, făcu maiorul plictisit.

Bătrâna i se proțăpi dinainte și își prinse poalele rochiei ca într-un reverans. Se interesă cu nevinovăție:

— Nu credeți că acesta e o ținută potrivită? Culoarea-i închisă, iar țesătura caldă și rezistentă.

Ca totdeauna când aborda genul candidului penibil, grotesc în recuzita oricui în afară de a Melaniei, Cristescu rămase cu gura căscată. Se uită la toaleta bătrânei, o salată tip Fond Plastic, harababură de vopsele aruncate anapoda pe o rochie al cărei model ar fi dat mult să-l poată desluși cineva. Predomina culoarea verde cu pete din paleta albastrului de cobalt și a cenușiului și, dacă creatoarea intenționase să realizeze ceva apocaliptic, atunci reușise cât se poate de bine. Dungi, triunghiuri, trapeze, pătrate. Îți venea amețeală doar când o priveai.

— Citesc în ochii dumneavoastră multă admirație, rosti ușurată bătrâna, de parcă de avizul maiorului ar fi depins toată bucuria ei de a trăi. De fapt, eu totdeauna m-am îmbrăcat cu gust și fantezie.

— Într-adevăr, vă admir, stimată doamnă. Nu-i prima oară când îmi oferiți o partitură remarcabilă de sânge rece.

— Sânge rece? se minună Melania. Ca totdeauna, sunteți pornit pe complimente. De fapt, nu vă ascund că mă simt într-o dispoziție excelentă.

Cristescu rânji:

— E și firesc! Plecăm în excursie la iarbă verde.

— Din nefericire e iarnă, însă cunosc escapadele reușite și pe zăpadă. Vă asigur însă că voi revedea cu plăcere pensiunea aceea drăgălașă, unde am legat prietenii de neuitat: Vanda Trai-Dulce, Lili Buric, Nuți Zuluf... M-aș bucura s-o revăd și pe doamna aceea care ne servea micul dejun. Veta parcă o chema și avea o statură impunătoare. Multă lume afirma că, în tinerețea dumneaei, rupea lanțuri la circ sau că făcea parte dintr-un trio plastic... știți la ce mă refer. Se cațăra unii peste alții și strigă Manitu! sau Odin! nu țin minte exact.

Îi făcu o demonstrație completă, crăcănându-se brusc și ridicând brațele un unghi de 90° cu palmele deschise.

Deși obișnuit de mult cu numerele bătrânei, Cristescu simți că-i vine amețeală. Izbucni:

— Ați isprăvit, în sfârșit?

— Ce să isprăvesc? Bagajul? Bineînțeles, v-am spus doar că nu-mi iau prea multe toalete. În orice caz, cele de seară sunt excluse. Am constatat că, la dumneavoastră, lumea se culcă devreme...

În cele din urmă, își puse paltonul și mai zăbovi, spre exasperarea maiorului care, decis să se stăpânească, își mușca la sânge buzele, câteva minute în fața oglinzii, pentru a-și aranja cât mai estetic toca. Se uită triumfătoare la Cristescu:

— Am băgat de seamă că tinerele de azi poartă toca drept, adică le reteză fruntea orizontal. Consider însă că moda din vremea mea – adică toca așezată oblic – te face mult mai cochetă. Uitați-vă la mine și o veți constata singur.

— Da, doamnă! aproape urlă Cristescu. Așa este! Vă stă splendid! Luați-vă, în sfârșit, rămas-bun de la Mirciulică.

Melania se extazie:

— Ce delicat din partea dumneavoastră că mi-o amintiți, dar fiți sigur că nu l-am uitat niciodată pe prietenul meu.

Rămasul-bun fu tandru, plin de povețe înțelepte și optimism.

— Sunt încredințată că ne vom revedea cât de curând... Să nu uit... Când sunt filme bune la Miorița,

poți apela la Familia Mândroiu, un cuplu de oameni cu adevărat amabili... Încă o clipă, domnule maior! Doar să închid plita și să las frigiderul deschis pentru Mirciulică...

Afară se pornise viscolul. Înainte de a intra în mașina miliției, Melania aspiră fericită aerul rece:

— Ce vreme minunată, nu credeți, domnule maior?

Cristescu, zgribulit, simțindu-și până și părul zvâcnind de nervi, nu credea deloc.

65

Când Cristea dădu ochi cu Lelia, însoțită de Sică Tropicalu', rămase înlemnit, încercând fără îndoială, cea mai mare surpriză din viața lui. Prinse mâna Leliei și o trase lângă el, fiindu-i parcă teamă să nu dispară din nou. Privirea nu i se dezlipea de chipul Tropicalului. Sică încerca să-și ascundă încurcătura sub o mască de veselie.

— Invită-mă la un vestibul, șefule. Doar două vorbe și o virez.

În antreul destul de spațios, Sică debită dintr-o suflare:

— Ți-am adus-o gigea și cu portretul intact. N-am nicio vină în toată tărășenia și m-am purtat salon. O săți povestească don'șoara. Numa' că l-am fentat pe Dolga

și ăsta nu iartă... Mă pun sub protecția matale.

Cristea își descleștă buzele:

— Dolga a dat în primire.

Pe chipul gămanului, stupoarea și neîncrederea zugrăviră o expresie nătângă.

— A mierlit-o?

Cristea dădu din cap.

— Vasăzică d-aia ne-a dat plasă... Cum s-ar zice, noi l-așteptam cu flori în gară și el dădea mâna cu Dumnezeu. Cine l-a aranjat?

Întrebare pusă de politețe și care totodată garanta discreție în emiterea oricărei supoziții tendențioase, indiferent unde s-ar fi comentat moartea escrocului. În sinea lui, era încredințat de vinovăția lui Cristea.

— Nu știu.

— Mă rog... mă rog... Ascultă, șefule, acum c-am rămas șomer, poate ai nevoie de vreun țucălar în garnizoana matale. Nu-s pretențios.

— O să vedem.

O îmbrățișă strâns pe Lelia, care i se lăsă moale în brațe.

— Iubita mea... Cum a fost?

— Neplăcut și atât. Am avut emoții îngrozitoare alaltăieri. Expira termenul... știam că tu vei face tot posibilul să pui mâna pe obiectele acelea blestemate, dar mi-era teamă că nu vei izbuti. Treceau minutele,

apoi ceasurile, toată noaptea și Dolga nu mai venea. Bietul Sică era lac de sudoare. Azi l-am convins, în sfârșit, să treacă de partea mea. Surâse: Cred că de fapt l-a convins teama ca Dolga să nu fi fost arestat și să-l ciripească... În fine, bine c-a trecut... Dă-mi ceva de băut...

Cristea îi întinse paharul de vodcă. Lelia îl bău cu sete până la capăt, de parcă ar fi fost apă.

— Spune-mi, iubitule, tu l-ai lichidat?

— Nu. Crede-mă, știi că de tine nu mă feresc.

— Dar cine?

— Habar n-am. Mă dau peste cap s-o aflu...

— De ce? se miră femeia.

— Ești un copil. Dacă miliția o să ia băieții lui Dolga la întrebări – pe Zulă, Nucă Rublă, Tramvaistul etc. – primul nume pe care-l vor pronunța e al meu. Șeful „gangului" rival.

— Ai descoperit ceva?

— Nu... Am însă așa o impresie în organism că ăl de l-a tranșat nu-i din breasla noastră, face parte din lumea subțire. Să dea Dumnezeu să mă înșel, că altfel o încurcăm nasol...

— Bineînțeles, puteți veni...

Glasul Zoei Dragu răsuna ferm în receptor.

— ...la cinci? Nu, nu mă deranja ora... La patru aștept vizita colonelului Odobescu. Dacă e cazul, îl pot concedia mai devreme.

— Nici gând, făcu maiorul Cristescu. Mă bucur că am ocazia să-l reîntâlnesc.

Îi găsi pe amândoi în salonul a cărui atmosferă agreabilă îl încântase pe maior de la început. Pe o etajeră stil apăruse fotografia înrămată în argint a inginerului Dragu. Alături, într-un pahar îngust de cristal, răspândeau discret culoare și aromă câteva frezii. Ambianța, interiorul, cei doi bătrâni eleganți, fulgii de zăpadă de dincolo de fereastră, ceștile de porțelan fin îl fermecă. Totul era atât de estetic, atât de armonios și plin de grație, atât de scenă clasică de film englezesc consumată între lady X și lordul Y cu parfum de scotch, *Cuir de Russie* și tutun bun, încât devenea artificială. Dar de un artificial încântător, pe care-l savurai cu deliciu.

Uitându-se la cei doi – colonelul, într-un costum închis, perfect turnat pe un trup încă viguros, ea, desăvârșită într-o rochie de lenaj negru și cu picioare perfecte – Cristescu intui dintr-o dată că oamenii aceștia se iubiseră cândva. N-ar fi putut spune ce anume îi stârnise gândul: poate căldura din priviri, liniștea pe care presimțeai că o trăiesc unul în preajma celuilalt, complicitatea de bună calitate a doi parteneri pe care

dragostea pătimașă, iar mai apoi afecțiunea, camaraderia îi sudează, îi fac să fie, să simtă, să gândească într-o rimă perfectă.

— Aveți noutăți? se interesă colonelul.

— Nu faimoase.

Se uită deschis la doamna Dragu, ațintindu-i cu atenție obrazul. Detesta privirile furișe, privirile-spion, penibile pentru că sunt totdeauna surprinse de cel „luat în faruri”.

— Cum vă simțiți?

— Mulțumesc, mai bine.

Maiorul, care n-o cunoscuse înainte, își zise că arăta excelent. Odobescu i-ar fi putut spune însă că îmbătrânise cu clasicul zece ani, că doar în urmă cu două săptămâni, ridurile acelea urâte din jurul gurii nu existaseră și că cea mai deprimantă era privirea stinsă; de o indiferență totală, de neînchipuit vreodată în ochii pe care, și la șaptezeci de ani Zoe Dragu îi păstrase tineri.

— Stimată doamnă, începu maiorul, rândul trecut, încercând să reduc la maximum timpul vizitei mele, am omis să pun la punct două chestiuni.

— Vă rog...

Colonelul, ca să audă mai bine, se aplecă înainte și își îndreptă urechea teafără spre maior.

— L-ați cunoscut pe doctorul Mircescu? Vă întreb

pentru că, dintre toți „nemulțumiții”, apropo de afacerile fiului dumneavoastră, resentimentele sale, proporțional cu paguba suferită, sunt cele mai vehemente.

Sprâncenele fine ale doamnei Dragu se încrețiră:

— Mircescu?

— Piticul, *ma chère,* interveni Odobescu. Nu-l ții minte?

— A! Piticul! Da... Mi-am amintit. M-a vizitat acum patru sau cinci ani... Locuiam încă dincolo, pe Bulevardul Dimitrov... Încheiase, într-adevăr, niște afaceri cu Marian și voia să le rezilieze. Ceva în genul ăsta. Încerca să mă convingă să fiu un soi de arbitru, poate chiar avocat în favoarea lui... Nu rețin bine. L-am făcut să înțeleagă că nu m-am amestecat niciodată în treburile fiului meu. Nu l-am mai văzut de atunci.

Maiorul rămase câteva clipe cu ochii în pământ, apoi își îndreptă umerii.

— Vă mulțumesc. A doua problemă: există vreun inventar al obiectelor fiului dumneavoastră? Ținea o evidență?

— Scuzați-mă, dar chestiunea mi se pare de-a dreptul naivă. Orice colecționar serios are o evidență...

— Aceasta este o generalitate. Vă întreb pe dumneavoastră dacă sunteți informată precis despre existența unui asemenea document.

— N-a pomenit niciodată cuvântul inventar, dar e ca și cum v-aș spune că nu mi-a pomenit niciodată de faptul că respiră sau bea apă. Un lucru însă e cert. Marian n-a fost persoana care să-și neglijeze... mă rog, patrimoniul, care să nu știe exact ce are în buzunar, în casa de bani sau în frigider. Acorda chiar o atenție exagerată bunurilor materiale și m-a mirat totdeauna acest amănunt. Și eu și bărbatu-meu am fost de o inconștiență din punct de vedere material care, chiar în timpuri normale, friza prodigitatea...

— Înțeleg altceva, Zoe, interveni colonelul Odobescu. Acest inventar, chiar dacă a existat, acum nu mai există. A fost sustras.

— În orice caz, sublinie maiorul, în locuința victimei nu se află.

Odobescu săltă sprâncenele:

— Cine avea interes s-o facă?

— Nu fi ridicol, *mon cher*. E clar ca un cer albastru. Eu sau Anca, singurele moștenitoare legale. Cum eu n-am călcat la ei dinainte de moartea lui Marian, rămâne Anca. Detest genul acesta de învinuiri, dar nu se poate proceda decât prin excludere.

Maiorul o cercetă scurt.

— Interesant. Atunci, în lipsa oricărei evidențe a obiectelor, pe ce bază ați introdus acțiune pentru instituirea unui sechestru asupra masei succesorale?

Bătrâna se holbă la el cu gura căscată. „Prima manifestare mai puțin distinsă a doamnei Dragu”, înregistră mecanic Cristescu.

— Eu?! Eu am introdus o acțiune juridică? Habar n-am despre ce vorbiți...

Cristescu o privi neștiind ce să creadă. Colonelul își reveni primul:

— Domnule maior, cred că sunteți victima unei farse.

Cristescu era însă mai puțin vesel în aprecierea situației. „Farsă! Pe dracu’! Aici e o mână care vrea să întârzie clarificarea situației bunurilor. De ce, e limpede. Încearcă o valorificare rapidă și nu vrea să fie deranjat. Dar cine? Cine e autorul farsei?”

67

La minister, i se comunică să se prezinte de urgență în biroul colonelului. După figura lui Ionaș, înțelese că dandanaua e și mai mare decât își închipuise:

— Ce s-a întâmplat?

— Imobilul din strada Toamnei numărul 9 a luat foc.

Maiorul se bâlbâi:

— Locuința Melaniei... Fantastic!

Se repezise spre ușă, dar Ionaș îl opri:

— Inutil. Incendiul este atât de puternic, încât nu mai poate fi salvat nimic.

Cristescu își înfipse mâinile în păr, scrâșnind:

— Blestemata! E mâna ei. Dar cum?... Cum?!... Și încă n-am apucat să facem percheziție...

Ionaș își mușcă buzele:

— Cum naiba a procedat?! E la noi de-aseară.

— Nu știu! strigă Cristescu exasperat. Nu știu... Trebuie să mă gândesc. Acum nu sunt în stare.

— Ce ar fi s-o iei la întrebări?

Maiorul îi azvârli o privire sticloasă. Reflectă câteva secunde:

— Nu!

— De ce?

— Nu pentru că vreau s-o fac – dacă cineva poate izbuti așa ceva – să-și piardă răbdarea. Să se neliniștească. Să-și închipuie că manevra ei n-a izbutit.

— Hm! făcu sceptic Ionaș. Poate că e o idee...

68

Locuința lui Mielu 46 se afla în demisolul unei vilișoare din Vatra Luminoasă. Proprietarii ocupau parterul și fuseseră încântați să obțină o chirie substanțială pentru o cămăruță de doisprezece metri pătrați și o baie improvizată.

Mielu, la rândul lui, fusese încântat. „Dacă-mi încap umblătorii, e bine! Am spațiu vital.”

Pe de altă parte, ceilalți locatari, o pereche de treizeci-treizeci și unu de ani, ursuzi, sobri și cu nasul vârât exclusiv în treburile lor, nu-l deranjau „nici cu fizicul” – îi vedea o dată, de două ori pe lună – „nici cu difuzorul”. Nu li se auzea glasul și uneori Mielu, în dispoziție mai meditativă, se întreba ce-or fi făcând ăștia doi singuri, încuiați în casă și pe mutește. „N-au mutre de amor intensiv și, chiar și în ramură, tot există oleacă de sonor...”

Bagajul și-l încropi într-un sfert de oră. La treizeci de ani, patrimoniul lui Mielu se compunea dintr-o garderobă relativ bogată; douăsprezece perechi de pantofi la comandă, șaptezeci de mii în obligații, trei perechi de cărți măsluite și un scaun Ludovic al XV-lea câștigat la un pocher și pe care, considerându-l mascotă, îl căra după el pretutindeni. De astă dată, îl abandonă provizoriu, luând cu el doar o servietă cu câteva schimburi ușoare. Proprietarilor le lăsă chiria pe trei luni și un bilet laconic. Se va întoarce negreșit.

După douăzeci de minute – un troleibuz prins la fix, după care un „tanc” de la curățenia capitalei pus pe ciubuc – se afla pe strada Toamnei. Era pustiită de oameni și lumină. Ici-colo, câte o fereastră viețuia albastru de levănțică. În curând, televizoarele aveau să adoarmă.

Întâlnirea fusese fixată pentru ora șapte, dar Mielu

întârziase în mod deliberat.

„Fraierii, își zicea el, considerându-se extrem de competent, vin dimpotrivă, mai înainte, pentru a surprinde eventualii ginitori care împresoară meleagul pregătind capcana în care să pice iepurașul. Cică pregătesc terenul! Ași! Când sticleții, cu ochii pe ceas, văd că iepurașul întârzie o oră, două, își zic că au luat plasă. Atenția o virează, prudența așijderea: mai scapă un strănut, o tuse discretă, altul scoate capul să admire strada, mai clipește un ochi de țigară...”

Se opri fulgerat, nevenindu-i să-și creadă ochilor. Locuința Melaniei Lupu nu mai exista. Era arsă până în temelie, iar croncănitul ciorilor înțepa peisajul deprimant: câteva ziduri negre rămase în picioare, grămezi de moloz, copaci carbonizați.

N-avu timp să-și revină din uimire. Simți o mână pe umăr. Întoarse o figură năucă și întâlni surâsul locotenentului Azimioară.

— Hai cu mine, flăcăule. Holocaustul nu-i o priveliște veselă.

69

Colonelul Ionaș îl privi peste ochelari.

— Ei, iubite, ce-ai izbutit? Sunt trei zile de când băieții stau la gros. Ce spun?

Cristescu începu să dea nervos din picior.

— Nu spun nimic. În mod deliberat, nu l-am chemat pe niciunul la anchetă. Îi las să mediteze în liniște, să-și revizuiască conștiința, eventual să recapituleze amintiri din armată.

— Hm! Și totuși, chestia nu-i tocmai legală...

— Ba perfect legală. Nu cunosc nimic mai legal decât un arest preventiv în materie de crimă, justificat bronz de mărturisirea celui în cauză ca fapt premeditat și consumat. Un temei suficient de legal, în cazul că avem de-a face cu farsori, e și dezinformarea autorităților.

— Mă refeream la altceva. Despre cel puțin doi sau trei ești încredințat că nu sunt vinovați.

— Ei și? Am avut cazuri, și nu unul singur, când eram ferm convins că anchetatul a săvârșit o infracțiune sau alta, dar, neavând probe, a trebuit să-l fotografiez doar de amintire. Știți, să nu uit cum îmi dădea cu tifla.

— Care-i reacția lor?

Vocea maiorului răsună ascuțit:

— Am de-a face cu o adunătură de nebuni. Dacă-și căuta Melania parteneri pe măsură cu lumânarea, nu-i găsea mai reușiți. Să-i luăm pe rând: superba Olga Gabrelotti!

Rostise ultimele cuvinte cu tonul prezentatorului de la circ: „intră elefanții!” Ionaș începu să râdă.

— Râdeți! făcu amar Cristescu. Dacă Melaniei i se

pare pușcăria o pensiune drăgălașă mișunând de persoane adorabile, superba confundă „întristarea” cu un palace de pe Coasta de Azur. Reclamă trusa de unghii, o baie zilnică – dacă nu cadă, cel puțin un duș – și o deranjează monotonia meniurilor. În rest, face toată ziua conversație cu Ioana Aragaz și pe chipul lor se citește că viața-i frumoasă.

— Ioana? se miră Ionaș. E iar clienta noastră?

— Da, pesemne ne iubește al naibii! În plus, și-a luat doctoratul! De la butelii de aragaz, a trecut la televizoare color și video-casetofoane.

— Ce te-a determinat să le cazezi împreună? râse colonelul.

— De! Aragaza e dificilă, agasantă, voluntară și-mi închipuiam că o s-o scoată din sărite pe Olga, care are trotil în vene. Dimpotrivă, se înțeleg perfect, n-au existat niciodată prietene mai bune. Pocni din degete înciudat: Toți au reacții atât de bizare, atât de neașteptate pentru mine, încât îmi vine să cred că, în materie de psihologie, sunt numai bun de dus la solar cu găletușă, greblă și o lopățică. Niciunul, domnule, dar niciunul nu reacționează după cum am mizat. Mi-au dat peste cap absolut toate pronosticurile.

— Lasă chestiile astea, făcu Ionaș nerăbdător. Și-o spun cinstit, nu m-am distrat niciodată așa de bine.

— Pardon! maiorul ridică degetul arătător. N-a fost

niciun dosar cu Melania, să nu râdeți cu hohote.

— Nu contest, dar cel puțin partenerii erau cât de cât normali.

— Zău?! Adică era normal Morton, ditamai caidul care venea din Anglia să prindă mâțe negre pe acoperișurile Bucureștiului pentru Melania?[75] Sau...

— Lasă-i, dom'le, pe ăia, că-i cunosc...

— În regulă! Să trecem la amicul Octavian Nanu. Ăsta parcă-i drogat. Tace mult, surâde tot timpul și-l admiră pe Niță, gardianul.

— Cum adică, îl admiră?

— Ieri, când i-a întins blidul de ciorbă, părea extaziat: „Ce frumos ești, domnule sergent!" Ăla, fără o ureche – i-a scurtat-o un câine în copilărie, pe vremea foametei –, cu recreație mare la dinții din față, că-i e frică de dentist, și o bărbie de poți să-ți agăți liniștit paltonul, s-a zbârlit:

„Îți bați joc de mine?"

Nanu i-a surâs serafic:

„Nu, domnule sergent. Dar așa te văd eu. Pe dinăuntru..."

— Ghiță Scandal, amicul de celulă, a încercat să-l tragă de limbă. „Cui zâmbești, neamule?"

„Lui Dumnezeu..."

---

[75] Vezi 320 de pisici negre.

„Îl vezi?”

„Da, îl văd.”

„Cum arată? Nu i-am ginit pozele decât în biserică, da’ alea-s retușate.”

„Nu pot să ți-l descriu... Strălucirea lui te orbește...”

— Scandal, urmă maiorul, bețiv harnic, hoț dotat și tip simpatic, a ieșit la raport:

„Dom’le comandant, nu mi-i frică de nimeni în meridian, da’ când dau de țăcăniți, mă lasă genunchii. Fă-mi un bine și vâră-mă în altă debara. La o adică, tot sunt flotant aici...”

— Și l-a mutat? se interesă Ionaș amuzat.

— L-a mutat, ce să-i faci? Scandal stătea ghemuit într-un colț, nu mai înghițea nimic. Ne mai ieșeau vorbe cu greva foamei...

Ionaș aprinse o țigară.

— Cum reacționează Anca Dragu?

Cristescu săltă din umeri, „ce să mai discutăm!”

— Nici ăsteia nu știu ce-i defilează prin mansardă. Din femeia victimă, umilită, zdreanța bărbatului, plebeiană intrată pe ușa de serviciu în templul Dragu, a ajuns acum o prea distinsă doamnă. Ce-i drept, mi-a oferit o mostră de aroganță chiar la arestare, dar mi-am închipuit că-i beată. Își tratează de sus colocatarele...

— Cine sunt? îl întrerupse Ionaș.

— Țuți Troileibuz și Dora Macaroană.

Ionaș râse iar. Prima, „zulitoare[76]” de buzunare și poșete, opera în mijloacele de transport în comun în orele de vârf. Se fălea dinaintea anchetatorilor: „Lucrez doar juma’ de normă, de la 6 la 8 și de la 3 la 5, după dejun, și-mi iese, chiar pe secetă, șapte ateneuri pe zi! Voi, amărâților, școliților, cât scoateți?... Da, pe puțin șapte albastre că mai am și cheltuieli. Abonament pe toate liniile, țoale a’ntâia, că pietonii’s atenți la portofel, când îi stâlpește o treanță sărmană...”

Dora Macaroană, o roșcovană plină de draci, îi „lucra” pe străini, având un *penchant* pentru italieni. În materie de marfă însă, n-avea preferințe. La percheziție, lucrătorii operativi crezuseră că se află într-un magazin universal. Găseai de toate la Dora: costume bărbătești, rochii, valize, ceasornice, stilouri, whisky, cartușe de țigări străine, cafea boabe, ciocolată, cacao, brichete, truse de machiaj, până și o proteză, pe care unul dintre locotenenți o privise căpiat.

„Asta de ce-o mai umflarăți, soro?”

Dora explicase senină:

„E made în Elveția, și-mi zise un gagiu că acolo îs ăi mai dibaci dințari...”

„Ei și?”

„Păi taică-meu s-a îmbătat și a scăpat fasolele în WC.

---

[76] Hoț de buzunare.

Țăndări s-au făcut. Tot vine Crăciunul, mă lăsam c-un dar...”

— Bag de seamă că i-ai cuplat pe toți doar cu „persoane bine”. Tramvaista, Scandal, Aragaza...

— Normal! exclamă Cristescu. Voiam să simtă cum devine fenomenul „peisaj în dungi”. Îmi imaginam, de pildă, că o Olga Gabrelotti, nebună fără îndoială, dar femeie de oarecare calitate, se va simți deprimată în compania Aragazei, vulgară, grosolană, cârcotașă. Alături de X, contabilă la Gostat să zicem, cercetată pentru delapidare, sau de doctorița Y, învinuită de întreruperi de sarcină clandestine, îmi ziceam că s-ar simți prea acasă, prea în același mediu.

— Da, oftă Ionaș, e un punct de vedere... Vorbeam de Anca Dragu...

— Exact! Face pe milady, se vrea servită, strâmbă din nas că ălelalte două miros a transpirație. S-a enervat Dora și i-a arătat un deodorant mic – săpun – pe care a reușit să-l camufleze la percheziția corporală.

„Uite, fă, cu ce dau! Nina Ricci! Tu și mă-ta nici măcar n-ați auzit de tovarășa!” Bref, se uită la ele cu dispreț nimicitor, nu ia parte la discuții, se menține într-o rezervă arogantă. Dintre toți, e poate cel mai derutant personaj. La formidabil însă, îl înscriu pe doctorul Mircescu.

— A murit maică-sa?

— Da. A înmormântat-o alaltăieri cu tot dichisul: trei popi, colivă simandicoasă, pachete consistente, o junglă de flori (cumpărate de ei, cred, întristata adunare număra nouă inși) și, evident, blana.

— Blană?

— Da, așa a cerut maică-sa, date fiind condițiile meteorologice. Apropo, au un cavou senzațional. Statui la intrare, living înăuntru cu măsuță și scaune, flori, etajere, cărți, arbore genealogic, bașca dormitorul, unde intră o sală de cinema. Cu telefon și sonerie la intrare, ar concura cu orice vilă din Cotroceni sau de la Aviatorilor.

— Mă faci curios, surâse Ionaș.

— Parole! Merită o plimbare până acolo. După ceremonie, amicul Mircescu a dat o masă la Capșa – așa se poartă acum parastasele –, iar ieri-dimineață s-a prezentat aici, punându-ni-se la dispoziție.

— Auzi, zise Ionaș agitând morișcă pixul între două degete, n-ai impresia că se face circ?

— Categoric! Dacă n-aș ieși pe stradă și n-aș vedea coadă la tacâmuri, serviete diplomat unde cofrajul pentru ouă se aranjează perfect și șoferi apostrofându-se tandru, în timp ce-și flutura degetele la tâmplă: „Boule! Ai înnebunit la ficat?” aș crede că trăiesc într-o lume de nebuni. Din fericire, realitățile mă aduc la realitate.

— Dă-i drumul cu Mircescu. Azi ești pus pe divagații.

— Ei bine, ăsta-i al naibii de reușit. Stă ceasuri întregi neclintit în pozițiile cele mai bizare: ca Budha[77], cu genunchii aduși la gură, contorsionat ghem, de nu mai știi de unde să-l apuci, cu capul în jos și picioarele în sus etc.

— Yoga?

— Vezi bine! A venit Niță la mine buimac: „Ce fac cu ăsta, tovarășe maior?” „Ce să-i faci? Lasă-l în pace. Nu există niciun regulament care să interzică statul în cap.” „Păi, zice, se distrează ăilalți mai al naibii ca la televizor.” „Cred și eu. Ăsta n-are emisiuni economice.” „Credeți că-i... educativ? Râd de se țin cu mâinile de pântece.” „Perfect! Un loc de detenție model. Chiriașii noștri sunt veseli, nu ca la Sing-Sing[78].”

— Ce-a zis Niță? râse colonelul.

— Ce să zică? S-a uitat buimac la mine, pe urmă a început să scotocească cu privirea pe lângă picioarele

---

[77] Buddha (literal „Cel Treaz”, din rădăcina: √budh, „a trezi”) este un titlu folosit în budism pentru toți cei care și-au împlinit potențialul de dezvoltare personală, descoperindu-și lumânarea (bodhi), deși este adesea folosit pentru a se referi la Siddhartha Gautama, fondatorul budismului.

[78] Sing Sing (Sing Sing Correctional Facility) este o închisoare renumită din SUA. Ea se află în localitatea Ossining, statul New York la cca. 50 km de New York City. Închisoarea Sing Sing are un regim deosebit de sever „Maximum Security Prison „fiind considerată printre închisorile americane cu cel mai mare grad de siguranță.

biroului, doar-doar o da peste sticla de vodcă. Fraierul nu știe că acum se toarnă în borcanul cu compot de vișine. Îl ții pe birou fără să te doară capul.

— Și Melania?

Maiorul își duse reflex mâna la frunte.

— Showul obișnuit. Politicoasă, prevenitoare, candidă, bine dispusă. Evident, trimiteri permanente la Mirciulică, rețete fistichii – plăcintă din frunze de palmieri, înghețată de ciocolată cu măsline –, amintiri și povești. Merită să le vezi pe Vali Flotanta și Mioara Tapir (de fapt, fără nas, a „machiat-o” concubinul gelos) ascultând fascinate ce a pățit măgărușul răutăcios sau povestea cățelușului Moftuleț. Personal, se simte fermecată de societatea agreabilă a colocatarelor, dar mai ales de amabilitatea domnilor de la miliție. Într-un cuvânt, Melania pe care o cunoașteți. Cu sos, mirodenii, idei și ochi albaștri de preșcolar.

— Când ai de gând s-o ataci în chestiunea incendiului? Slavă Cerului că n-au fost victime!

— De data asta a izbutit-o lată! N-au fost victime, dar paguba... Ce să mai discutăm? Un imobil cu două nivele făcut zob! În sfârșit! Da... Mai am răbdare, nu există să nu se frământe: a luat casa foc? N-a luat? Lipsa de probe, pe asta mizează! Dacă incendiul n-a izbucnit, știe că o încurcă... Ce pot să spun este că mă fentează a nu știu câta oară, dar partida încă nu s-a încheiat.

— Aștept cu nerăbdare *finish*-ul.

Colonelul se lăsă pe spate și își încrucișă brațele pe piept:

— Deci ăsta-i cadrul general. Și-acum, practic, ce-ai izbutit? Mă refer la ceilalți. În intenția ta era să le vâri mințile în cap, să-i dezmeticești, să-i scuturi nițel.

— Ei bine, mă scutură ei pe mine. Și nu nițel. Zdravăn! Azi-dimineață, în locul lingurii de pantofi, am folosit pălăria nevesti-mii. A ieșit scandal, dar, pe legea mea, habar n-aveam că-i vreo simbolistă.

— Adică?

— I s-a părut că fac aluzii la inteligența ei.

70

Maiorul citea cu glas tare:

— „... percheziția nedând niciun rezultat. După toate probabilitățile, Ion Dolga păstra materialele compromițătoare și banii în altă parte.” Normal, constată Cristescu. Altfel și-ar fi înnodat singur ștreangul. Când conviețuiești cu o cretină genială, ți-e frică să și visezi. Bun! Deocamdată, facem abstracție de problema asta. Să vedem mai departe... „În mediu, continuă să citească, părerea unanimă este că numitul Lucian Cristea – el sau oamenii lui – l-a lichidat pe Ion Dolga. S-ar părea că între cei doi, cândva tovarăși, exista

o rivalitate de firmă concurentă, ambii luptând pentru obținerea supremației în lumea interlopă...”

Cristescu întrerupse lectura și își trecu degetele prin păr. Se uită la Azimioară ricanând:

— În „mediu”! Hm! Ne deterăm dracului! *Le milieu*... Te crezi pesemne la Paris, printre *caïzii* și *los pistoleros* din Pigalle. Tagmă îți sună probabil prea valah.

Locotenentul, stânjenit, își coborî privirea.

— Îmi închipuiam știți, nu-mi venea să folosesc în raport un termen argotic.

— Lasă, dom’le, nu-ți mai închipui, că mă doare capul de atâția inși cu fantezie! Să-l aducă pe Mielu!

Hoțul se opri lângă ușă într-o atitudine politicoasă. Cristescu îl cântări scurt, de la ghetele uriașe până în creștetul capului în formă de ou, și-i veni să râdă. În „fișa de cadre”, alcătuită de Azimioară, figura, printre altele, următoarea mențiune: „... Succes formidabil la femei (bineînțeles, de o anume factură). I se mai spune din această cauză și frumosul Paris.”

Oricât s-ar fi străduit, maiorul nu-și putea imagina farmecele lui Mielu rupe-inimă. Nefericitul, scund, pirpiriu, cu o față de pasăre și picioare de elefant, îmbrăcat cu pretenții de fante, era mai degrabă caraghios.

Iar „secretele de alcov” nu-l convingeau decât în oarecare măsură. Ca să le descoperi, argumenta,

individul trebuie încercat, și, ca să-l încerci, trebuie să te inspire. Ori vreau s-o văd pe nebuna aia care pică lată când îl vede pe ăsta... Și când te gândești că am întâlnit bărbați cu adevărat chipeși la care muierile nu se uită nici cu cocul. „Ce are, dom'le, Marinaș de-l ocoliți toate?" o întrebase cu ani în urmă pe Lilica, dactilografa. „Aia e, că n-are!" „Ce n-are?" Fata îl privise ironică: „Pălărie! Și i se mai văd și gingiile când râde!" „Păi atunci nu mai faceți bancuri..."

— Apropie-te!... Așa, stai jos!

Mielu se execută. Îi azvârlea priviri neliniștite, dar, își zise maiorul, nu părea din cale-afară de speriat. Pentru el constituia un client nou. Avea însă cazier – furt de mașini la șaisprezece ani (minor, deci și scăpat ieftin cu doi coți executați la locul de muncă) și încă o condamnare de trei ani pentru speculă.

— Cunoști poezia, flăcău! Nume, vârstă, domiciliu, ocupație și ce mai ai în traistă.

Mielu înghiți în sec, și mărul lui Adam – „nici pe ăsta nu l-a scăpat", gândi maiorul – îi sări în amigdale, făcând urgent cale întoarsă.

— Mă numesc Vasile Curcan...

— Aha! Probabil că Mielu ți s-a părut mai nobil. Oricum, ai trecut la patrupede.

— Nu domnule maior, așa-mi zicea nașa. Am treizeci de ani, stau pe strada Vlăsiei 25. Zilier.

— Adică bișniță și mica ciupeală.

— Așa-s timpurile! oftă Mielu. M-am orientat greșit la meserie. De, cap tânăr!

— Da' ce meserie ai?!

— Colector!

— Colector?! Cristescu auzea prima oară de asemenea ocupație. Ce colectezi?

— Păi aia e că nu mai colectez. Da'nainte era o sfârâială.

— I-auzi! făcu maiorul arzând de curiozitate. Și ce colectai?

Hoțul începu să ridice câte un deget:

— Sticle goale de whisky, haine vechi, dar numai străinești – pulovere, impermeabile, pantaloni, costume, orice țoală, numa' să aibă eticheta pe ea „made în capitalism" –, sticluțe de pastă de unghii, parfum și sprayuri cu marcă simandicoasă, cartușe și pachete goale de fumegante americănești și câte altele. Aveam clienții mei, numa' lume babană, toți în sectorul I.

Cristescu întrebă aiurit:

— Și-ți rentau fleacurile astea?

— Păi cum! Ia gândiți-vă! Numa' la un săpun scoteam ca la 130 de marafeți. Lucram cu un șmecher pensionar, fost ambalator la Fabrica de cosmetice. Ce putea să scoată ăla din mâinile lui, nici cu gândul nu te duci! Atunci am priceput și eu ce vasăzică talent. Îi livram un

ambalaj de Lux sau Palmolive mototolit și ți-l scotea mai fercheș decât la tata lui. Un săpun d-ăsta mare e 140 de lei. Vâra în el un Cheia sau Violeta de patru-cinci lei, și fă acum matale scăderea. Investiții ciuciu! – fierul de călcat și niscai albuș de ou, că lipiciul nostru se cunoaște – beneficiu o oală de sute. De la țoale scotea etichetele, le spăla cu oțet și alte chestii și le lipea pe niște scârbe de pulovere, să nu-mbraci nici mortul, și vorba aia, la șaptezeci-optzeci de lei cât costa materia primă, scoteam peste două-trei sute. Cu băuturile a fost mai greu.

— Îmi închipui. Trebuiau sigilate.

— Și ăstora le venisem de hac, că găsisem un sistem de sudat capsule la inel și pe urmă o borteam ici-colo. Chestia era că pe unele bușoane e scrisă marca. Da' puțini știu chestia, sau nu bagă de seamă.

— E clar! Și... de ce nu mai ține sfârâială?

— Parcă matale nu știi? Vamă mare, pachete puține, la Shop țin numai dulăii, de unde ambalaje? Păi aveam un medic, numa' de la ăla adunam ca la zece-douășpe sticle de whisky, Scotch, Florio, ce vrei matale pe săptămână, bașca un sac de cartușe și pachete goale Kent sau Marlboro, că erau familie numeroasă și toți fără fișe la policlinică. Trecui anul trecut după Paști pe la el, așa, de un la mulți ani! „Băiete, a înțărcat și Bălaia, și mă-sa, și fie-sa! Am doar BT-uri și Apollonia...”

Fără să vrea, maiorul începu să râdă. Încurajat de succes, Mielu zâmbi și el.

— Ascultă, familie ai?

— Da, cum nu? se grăbi s-adauge: Și nu d-aia dezorganizată. Ai mei sunt luați cu cununie și nu se îmbată cui decât o dată pe săptămână.

— Și-o țin trei zile, presupuse Cristescu.

— Nu. Doar două. Păi ce le-a mai rămas, tovarășu'?!... Au muncit o viață, au fost piețari în Matache Măcelaru[79]. Acu', la șaizeci de ani, au tras pe dreapta și aflăă și ei ce-i viața. Toată comuna – sunt din Frumușani – îi tratează cu bună ziua și scuzați... Adăugă ca un ultim titlu pe o carte de vizită prestigioasă: Până acu' au nășit de șaișpe ori...

— E clar, Mielule. Povestește-mi acum, dar tot așa, pe îndelete, ce căutai în locuința Melaniei Lupu? Preciză: În lipsa ei.

Mielu, prins în flagrant delict, știind că nu poate contesta violarea de domiciliu și încă prin efracție, își pregătise răspunsul.

— Aveam întâlnire cu dumneaei la ora șapte.

— De ce n-ai sunat la ușă?

— Păi cucoana e surdă. Și, cum întârziasem, ziceam

---

[79] Înființată de Loloescu Matache, jupân din jumătatea a doua a secolului al XIX-lea, Hala Matache a fost cândva unul dintre furnicarele comerciale ale Bucureștiului.

că nu mă mai așteaptă și atunci, neatentă, nu mai aude nici cât o ciubotă văduvă.

— Melania Lupu nu e surdă.

— Mie așa mi s-a părut...

— Minți, dar vom reveni asupra chestiunii. De unde o cunoști?

„Dacă au săltat-o pe babă, a ciripit, gândi iute Mielu. P-ormă, cum o mai bag în marșarier? Se hotărî brusc: O țin pe șosea, cu inima-n palmă...”

— Acum vreo opt-nouă zile l-am văzut intrând la ea pe doctorul ăla ca un limbric... Mircescu. Căra după el o papornită.

— Aha? Dar pe ăsta de unde-l știi?

— Păi am pândit casa lui don' inginer trei zile înainte de a da drumul la strung. N-o lăsa jupânul pe cucoana Lelia să se azvârle așa, cu capul în baltă, fără să prospecteze meleagul.

— Adică?

Mielu relată cu exactitate împrejurările. Informațiile pe care le avea despre „belșugul” lui Dragu, rolul de nadă al Leliei. Supraveghind locuința inginerului, îl remarcase pe medic care părea că face același lucru.

— Cum i-ai descoperit identitatea?

— Îl știu de când eram puști și m-am operat de apendicită. Pe atunci mai lucra la Caritas. Și p-ăsta îl ții minte și-l recunoști chiar de-ai fi știrb de-un far, ca

amiralul Nelson. Bașca, suntem vecini de stradă.

— Pretinzi că întâmplător l-ai văzut intrând în casa bătrânei?

— Ași! L-am urmărit.

— De ce?

Hoțul își atinse vârful nasului:

— Ăsta nu-l am în dotare numa' ca să cumpăr batiste. Prea pândea și mișuna prin moșia mortului. Îl mai știu ififliu și fără acces la bisturiu. Condică n-am, timp berechet. Zic, n-am ce pierde dacă-l țin câteva zile în reflector. Când l-am văzut intrând cu desaga la babă în creierii dimineții, mi-a picat fisa!

— În ce sens?

— Cât eram eu de năuc, am băgat de seamă că s-au zulit scule serioase din hogeacul lui Dragu.

— Ce-ai căutat în apartamentul lui?

— Așa-i, că nu v-am spus. În seara când trebuia să dăm gaură, coana Lelia avea întâlnire cu mortul, ca să ne deschidă pârtie. Trec un ceas, două, fătuca nu ne telefonează... Jupân Cristea se învârtea turbat prin casă, mușcat de tovarășa Țețe. M-a trimis să adulmec situația.

— La ce oră'?

— Păi să fi fost cam la douăș' unu și un pol. Am așteptat ce-am așteptat, pândeam intrarea, geamurile întunecate și, până la urmă, am zis să fac o cercetare la fața locului. Ușa de la apartament rămăsese crăpată. Am

intrat *tiptilment*, *tiptilment* și am rămas crăcănat și cu gura ca la ORL. Film ca ăla n-am văzut în viața mea. Boierul zăcea răsturnat pe burtă, în jur lăcoviște de sânge.

— Închegat sau fluid?

— Bronz mă crezi, coane? Îmi pierdusem ochelarii și izmenele de spaimă. Am luat-o la goană, să-i halesc pe bronzații de la Olimpiadă cu două gâturi juma'!

— Ești sigur că n-ai luat cu tine nicio amintire? Așa, vreo icoană ori sculă cu sclipici?

Mielu se ridică solemn în picioare:

— Domnu' maior! Știu că dumneavoastră parolați când e vorba de chestii mistice, dar eu unu cred în Ăl de Sus. Își făcu o cruce adâncă, tacticoasă: Să n-ajung până la Ziua Femeii, dacă am palmat măcar un ac. Nu numai că m-a speriat mortul, da' mi-am zis la moment, așa sunt eu instantaneu, că dacă mă prinde vreunul acolo, o încurc nasol de tot. Atât am băgat de seamă, că lipseau scule de pe pereți. Se cunoșteau locurile unde fuseseră agățate, iar vreo două-trei drăcii atârnau strâmb sau chiar căzute din cui. Era clar că se umblase...

— Da... da... da... făcu maiorul pe gânduri, ducându-și degetele la gură. „Pare verosimil..." Se adresă hoțului: în fond, ce voiai de la Melania Lupu?

Mielu își lăsă ochii în jos, fals rușinat:

— Am mers la noroc – poate că doctorul și cu ea habar

n-aveau de boscârțele răposatului –, dar am luat-o la sigur, ca ăla de le știe pe toate, nu întreabă încotro s-o ia. Am mințit-o că l-am văzut pe Mircescu când le-a șutit, așa că ori împărțim prada, ori o torn. Știu că nu-i salon să iei de la cucoane, da', la anii ei, mi-am zis că nu mai are ce face cu un ciubăr de parale, iar eu sunt băiat sărman și fără ajutor de șomaj.

Îl întrerupse țârâitul discret al telefonului.

— Da, făcu maiorul... Bine, am înțeles. În cinci minute... Vă salut.

Închise și reflectă câteva secunde. Întrebă brusc:

— Cine l-a ucis pe Dolga?

— Pe legea mea că nu știu.

— Cristea?

Privirea hoțului alunecă. Spuse moale:

— Poate...

Colonelul Ionaș îi întinse un bilet de troleibuz.

— A fost găsit în portvizitul lui Dolga.

Maiorul îl răsuci. Pe verso, un număr de telefon: aparținea doctorului Mircescu.

71

Maiorul preferă să stea de vorbă întâi cu Lelia.

Mai înainte, fusese sumar interogată de Azimioară.

Simplă operație de rutină la care Cristescu apela rareori, când considera că „încălzirea” prealabilă a anchetatului ar putea fi utilă. Tactica dădea rezultate în special cu orgolioșii care, profund ofensați, își ieșeau din pepeni când constatau că sunt interogați de un grad inferior. Nu li se acorda suficientă importanță... Cristescu fu impresionat de frumusețea deosebită a tinerei și înțelese imediat că, în ciuda aspectului, fata nu era deloc proastă. Răspundea sobru, inteligent, limbajul era periat de cel puțin doisprezece ani de școală și un număr de cărți care se putea numi o bibliotecă.

— Cu ce vă ocupați?

— Rentieră.

Răspunsul fusese firesc, fără urmă de aroganță.

— Cum izbutiți?

— Foarte simplu. Scot bani de la CEC.

— Asta presupune un cont considerabil.

— Și este. Soțul meu a fost doctorul Dumitru Bogdan. Cred că ați auzit de el...

Maiorul dădu din cap. Cine nu auzise de celebrul medic chirurg de la Filantropia? Un as cunoscut și peste graniță, având la activ lucrări deosebite, intervenții minunate, inovații în tehnica operatorie. Nici de Burghele, la vremea lui, nu se vorbise atâta. Bogdan, pe drept cuvânt, devenise o legendă.

— La moartea lui, am moștenit o avere considerabilă.

Precizare inutilă, gândi Cristescu. Un Bogdan nu moare pe un mindir de paie...

— Mi se pare straniu, rosti încet maiorul. Cum se poate încurca o femeie care a fost soția eminentului medic Dumitru Bogdan cu un personaj ca Lucian Cristea?

Lelia îl privi mirată:

— De ce vă surprinde? Am cunoscut femei căsătorite de două sau trei ori. Niciun soț nu semăna cu celălalt, ba, aș spune, erau genuri total diferite.

— Nu mă refer la structura individului, ci la calitatea lui. A trece de la un academician în patul unui borfaș mi se pare că ține deja de o anume acrobație.

„Aia e, că academicianul n-avea pat”, replică în gând Lelia.

— Îl iubesc.

— Un sentiment înălțător, reluă maiorul, care nu v-a împiedicat să vă lăsați folosită ca hârtie de prins muște. Probabil dragostea lui Cristea nu folosește același termometru.

Lelia clătină hotărâtă din cap:

— Luc... vreau să zic Lucian, mă iubește. Are în mine o încredere oarbă.

— Și dumneavoastră?

— Eu m-am distrat. În primul rând îmi place să joc teatru, să mă dau de fiecare dată drept alta. Am vrut să

fiu actriță, mi-aș fi dat zece ani din viață ca să intru la Institut... Pe urmă, nu vă închipuiți ce amuzant e să poți învârti un bărbat în jurul degetului cel mic. Totu-i să nu pierzi controlul situației.

— L-am cunoscut pe inginerul Dragu. Nu cred că făcea parte din categoria celor ce pot fi determinați să ciugulească din palma unei femei.

Tânăra avu un gest de îndoială.

— Adevărat, nu era o pradă facilă, dar nu știu cum ar fi reacționat după câtăva vreme.

— Când l-ați văzut ultima oară?

— În miercurea dinaintea morții lui.

— N-ați mai luat după aceea legătura?

— Ba da, vineri i-am dat un telefon, ca să reconfirmăm *rendez-vous*-ul. Mi s-a părut cam distrat... cam rece. M-am simțit chiar contrariată și i-am spus că, dacă chestia nu-l mai amuză, putem renunța.

„Distrat... rece... reflectă Cristescu. De fapt era neliniștit, primise avertismentele...”

— Deci sâmbătă n-ați mai reușit să-l vedeți.

— I-am spus colaboratorului dumneavoastră: Dolga m-a smuls pur și simplu din pantofi...

— Am reținut... În fond ce misiune concretă aveați sâmbătă seara vis-à-vis de Dragu?

— Să creez condițiile propice pentru ca Lucian să poată acționa.

— Mai explicit.

— Era o întâlnire de dragoste! Am fi băut, întinzându-i mereu paharul gol și pretinzând evident că vreau să bem împreună. Odată amețit...

— O clipă! În primul rând, riscați să vă amețiți dumneavoastră.

Lelia râse cu oarecare orgoliu:

— Eu nu mă îmbăt niciodată. Oricât aș bea și oricât aș amesteca.

— După tenul dumneavoastră, aprecie maiorul, n-aș fi zis că sunteți atât de antrenată.

— Mersi. Nu e chestie de antrenament. Așa sunt eu făcută. Prima dată mi-am dat seama la optsprezece ani. Mă invitase la Berlin un avocat de vreo patruzeci și cinci de ani, mare maestru. Își închipuia că are de-a face cu o gâsculiță de provincie și că, dacă o duce la bomba aia, o lasă praf și fetița o să-și tragă urgent fermoarul de la fustă. A comandat un meniu extrem de condimentat și m-a făcut să înghit cinci feluri de băutură: whisky (vezi, Doamne, de aperitiv!), vin alb la pește, roșu la mușchiul tartar, șampanie și, *pour la bonne bouche* Cherry-Brandy.

Se întrerupse și râse încetișor:

— Ne servea un chelner în vârstă, cu aer de tată de familie. Avea probabil acasă o fiică sau nepoată de vârsta mea. Nu uit cu ce priviri îngrijorate, îndurerate chiar, mă urmărea.

— Și până la urmă?

— Până la urmă, avocățelul meu a căzut sub masă. I-am dat douăzeci și cinci de lei ospătarului: „Găsiți-i, vă rog, un taxi și expediați-l acasă. Am impresia că e clientul dumneavoastră.”

Maiorul o cercetă curios. Nu, fata nu mințea. Făcea parte din specia aventurierelor și aici nu mai era nimic de făcut. Nici măcar nu puteai pretinde că e vina mediului, a părinților, amândoi intelectuali, cu o reputație desăvârșită. Soiul... Asta era!

— Să revenim, propuse maiorul. Deci primo tempo – inginerul Dragu urma să fie amețit. După aceea?

— Trebuia să fiu atentă la momentul psihologic. Să intuiesc, cu zece minute înainte, clipa când mă va invita în dormitor. Atunci, în conformitate cu planul nostru, l-aș fi sunat pe Lucian la telefon, pretextând că vorbesc cu unchiul meu... O comunicare urgentă.

— Clar. Și?

— După aceea era simplu, râse Lelia. Lucian ar fi fost la ușa dormitorului înainte de a apuca să-mi scot bluza. Un om amețit și mai ales luat prin surprindere, e ușor de imobilizat. O lovitură bine aplicată l-ar fi scos din funcțiune pe cel puțin jumătate de oră. Timp prea suficient pentru ca băieții să-și umple geamantanele.

— Nu vă era teamă de o reclamație?

— Nu. Marian nu știa absolut nimic despre mine.

Relata cu naturalețe, cu voioșie chiar, de parcă ar fi fost vorba de o partidă de tenis, sau de o escapadă cu gașca la Snagov, situații de o murdărie care friza obscenul. „Canalisme calificate”, le zicea Ionaș. Maiorul se simțea de-a dreptul siderat.

— Spuneți-mi, doamnă, chiar nu încercați niciun scrupul, să nu zic greață, față de asemenea întreprinderi?

Tânăra făcu ochii mari. Mirați, cu gene dese, date cu un rimel bătând în albastru închis, erau minunați.

— De ce? În fond, delapidam un borfaș. Matrapazlâcurile lui Dragu sunt de notorietate în anume cercuri.

— Și ceilalți? Ceilalți dinaintea lui?

— Ăilalți? Tentative nereușite. Luc e campionul combinațiilor eșuate.

— Cu Dolga se pare că n-a eșuat...

Ochii Leliei se înăspriră.

— I-am spus-o și locotenentului acela cu care am discutat înaintea dumneavoastră. Dacă l-a omorât, bine a făcut. Viața mea atârna de un fir de păr. Și eu, și Tropicalu’ eram convinși că nu mă va cruța, dacă nu i se va livra marfa. Dar nu l-a lichidat Lucian. Sunt gata să merg cu el de mână la ghilotină dacă a făcut-o.

Convingerea îi dăduse foc la obraji.

„Dacă joacă teatru, e co-lo-sa-lă!”

— Ce vă face să fiți atât de sigură?

— Lucian e epileptic. Un epileptic special. Au vrut să-l interneze în cele mai formidabile spitale, ca să i se studieze cazul, dar Lucian a refuzat categoric. „Ce-s eu?! Șoricel alb?” Spre deosebire de majoritatea bolnavilor care sunt cuprinși pe neașteptate de criză, la Lucian aceasta vine periodic, cu regularitate de ceasornic. Atunci rămâne în pat toată ziua și în cea următoare, din pricina epuizării. Dolga a fost asasinat vineri, 25 decembrie seara. Adică exact ziua când cade Luc bolnav.

— De unde știți când a murit Dolga?

— Ei, bravo! A doua zi, sâmbătă la ora zece, îl așteptam împreună cu Tropicalu'. Eram convinsă că îmi trăiesc ultimele ceasuri. Luc, după toate aparențele, nu izbutise nimic. A fost o dimineață de coșmar... Bineînțeles, n-a mai apărut deloc. Ulterior, am aflat ce se întâmplase. Știa toată tagma! Era un eveniment, nu?

Maiorul își bătu ușor dinții cu pixul:

— O precizare în legătură cu boala lui Cristea. În afară de faptul că n-am auzit de asemenea cazuri, cum se poate proba că aceasta este data când criza îl imobilizează?

— V-o poate confirma medicul curant.

— Cine?!

— Mioara Georgescu... Soția lui domnu' Dolga.

— Aha! pricepu Cristescu și mută reflex receptorul la urechea cealaltă.

Gestul revenea frecvent în ultima vreme, dar maiorul abia acum – de ce tocmai acum, stând de vorbă cu gâsca asta? – băgă de seamă. Se întrebă dacă nu-i un act instinctiv. „Oare nu mai aud cu urechea dreaptă la fel de bine? Trebuie să verific...” Era simplu. N-avea decât să asculte ceasul brățară cu o ureche, apoi cu cealaltă. Diferența, cât de sensibilă, se sesiza imediat.

— Cu ce vă pot fi de folos?

— Cu nimic, făcu simplu femeia, ignorând conveniența și imaginându-și probabil că maiorul i se pune la dispoziție pentru o cumpărătură oarecare sau alt serviciu domestic. Voiam să vă spun... Știți, am vorbit și cu madam Tanți, vecina mea de la doi...

„Dumnezeule! oftă în gând Cristescu. E atât de perfect imbecilă, încât îți vine să crezi că joacă teatru.”

— E o femeie foarte cumsecade și cultă.

— Da, doamnă, mi-ați descris-o și rândul trecut. Am reținut.

— Și tocmai discutam. Dumneaei m-a sfătuit să vă deranjez... Domnul Dolga avea obiceiul să vorbească

noaptea în somn. La început parcă mi-era frică, pe urmă m-am obișnuit... Odată a zis așa! „Ai să mi-o plătești...” M-am speriat. Zic: „Eu?” Zice: „Da, tu, Cristeo...” Asta am vrut să vă spun.

— S-a întâmplat de mult?

— De Moș Nicolae... Țin minte, că pe mama o cheamă Niculina.

„Mda... E o corelație...”

— Îmi pare bine că m-ați sunat. Comunicarea-i interesantă. Vă mulțumesc foarte mult.

— Pentru puțin.

73

Maiorul se uită la Azimioară. Deși afară erau –15°, locotenentul transpira laborios.

— Să mănânci mai puțină sare.

Azimioară făcu ochii mari:

— Poftim?

— De aia asuzi. Și cheia de la frigider s-o păstreze nevastă-ta.

Locotenentul se îmbufna și lăsă nasul în jos. „Le convine ăstora cu burta suptă, oricât ar vârî în ei, să facă pe șmecherii. Mănânci pe săturate, fără să slăbești cureaua cu o singură gaură, și pe urmă ții teorii despre cumpătare.” În diverse ocazii îl văzuse pe Cristescu

luând „o gustare” la birou. Adevărat, doar un singur sandwich: o franzelă de patru lei tăiată longitudinal. Între cele două felioare așternuse trei sute de grame de șuncă de Praga. Când a început să muște din tartină, ziceai că avea în gură o trompetă. În patru minute haleul fusese îngurgitat până la ultima firimitură. „Și pe mine, când m-a surprins că ronțăi un covrig, și-a izbit palmele: «Ce faci, dom’le? Iar mănânci?»” Puse o hârtie pe birou.

— Aceasta este declarația doctorului Scarlat.

— Scarlat? făcu neatent maiorul.

— Da, medicul curant al lui Lucian Cristea.

— Mulțumesc...

— Ni s-a comunicat de la miliția sectorului III că s-a găsit mașina doctorului Mircescu abandonată în urma unui accident.

Maiorul deveni brusc interesat:

— Zău? Unde?

— Chiar în apropiere de locuința victimei, mă refer la inginerul Dragu, la distanță de vreo două străzi.

— Și cum dracu’ n-a observat-o nimeni până acum? Ce face sectoristul de-acolo?

Locotenentul constată placid:

— E în concediu.

— Paradită rău?

— Ce?

— Mașina, vezi bine. Ce are?

— Aripa lovită de zid – Renaultul a urcat pe trotuar – și bara de direcție ruptă. Scrie totul în raport.

Vorbea fără să-l privească, cu nasul în pământ și glas automat.

Maiorul îl cercetă mirat și începu să râdă:

— Văd că-ți plouă! Te-ai supărat?

— Nu-mi permit.

— Atunci mai fă puțină gimnastică! Jogging-ul e în special recomandabil.

Azimioară își supse buzele. Se și vedea în șort și maiou alergând de nebun prin pădurea de blocuri din Berceni. Oamenii ar fi plătit taxă ca să stea mai în față, iar ăia de la etaj, cu balcoane, n-ar mai fi scăpat de musafiri. Duminica ar fi venit și neamurile din provincie.

— Am înțeles, să trăiți!

— Să începi chiar de mâine și, peste două săptămâni, te prezinți la raport... Să intre Olga Gabrelotti.

74

Femeia pătrunse în birou cu mersul ei caracteristic de star *made* în Hollywood.

„Cât de puține femei știu să meargă!... Și cât de puțini oameni acordă importanță acestui amănunt!” Chiar și printre marile actrițe – fără ca celelalte să facă gafe

bineînțeles – puține au un pas cu adevărat princiar. Grace Kelly[80] fusese una dintre alese. În filmele ei, Cristescu abia aștepta s-o vadă ridicându-se, mișcându-se. Un mers regesc... Fusese predestinată. Principesă de Monaco...

„Da, devenim din ce în ce mai civilizați, mai motorizați, deodorantul a pătruns și în complexele de la sate, dar cât de mult din rafinamentul de altădată s-a pierdut... Cine mai cântă sau pomenește azi de ceafa delicată a unei femei, de forma desăvârșită a mâinilor atât de slăvite în Evul Mediu și mai târziu. (Bineînțeles! observase un amic. Sculptai ode și madrigale pentru mâini, fiindcă picioarele nu se vedeau, camuflate în kilometri de cârpă.) Unde-s decolteurile fastuoase, mândria străbunicelor, sau pletele lungi, mătăsoase, podoaba femeii?...” Maiorul observase că, mai cu seamă la capitolul păr, majoritatea femeilor sunt deficitare: Rar, tocit, lipsit de strălucire, chiar din cea mai fragedă tinerețe.

— Ați vrut să mă vedeți, spuse Cristescu. Despre ce e vorba?

Olga Gabrelotti, palidă, nefardată, își strânse buzele:

— Dispuneți de fonduri atât de confortabile, încât vă

---

[80] Grace Patricia Kelly a fost o actriță americană de film care, în aprilie 1956, s-a căsătorit cu Rainier al III-lea de Monaco și a devenit prințesă consort de Monaco, denumită în mod obișnuit Prințesa Grace.

permiteți să acordați locuință și hrană gratuit, fără să încercați cea mai mică economie de timp? Sunt de patru zile aici și nu mi s-a pus nici măcar o întrebare.

Cristescu o cercetă atent. „E prima oară când o aud enunțând o tâmpenie...” În același timp, jubila. „Slavă Domnului! Copiii au început să reacționeze.”

— Mda... Mă întreb în ce măsură această risipă intră în sfera interesului dumneavoastră. Oricum, apreciez înalta dumneavoastră, emoționantă aș zice, responsabilitate civică. Este singura problemă pentru care m-ați solicitat?

Olga îi aruncă o privire piezișă:

— Vreau să fac o nouă declarație.

Cristescu își împleti degetele sub bărbie:

— Vă ascult.

— Nu eu l-am omorât pe Marian.

— Și?

— Și-atât? Nu-i de-ajuns?

— Aia e că nu-i de ajuns! În primul rând, trebuie să vă atrag atenția că o declarație dată și semnată în fața autorităților înseamnă ceva mai mult decât un răvaș de plăcintă. Această atitudine, cam veselă, nu poate fi interpretată decât în două feluri: fie sunteți iresponsabilă și vă știam doar... originală, fie sunteți rău intenționată și dezinformați deliberat organele de anchetă.

Olga își greblă cu degetele părul de la ceafă.

— Când v-am declarat că eu sunt asasina lui Marian nu m-ați crezut. V-ați schimbat părerea?

— De ce nu? Potențial, sunteți aptă de crimă. Iar intenția, care presupune în nouăzeci la sută din cazuri și premeditarea, ați mărturisit-o deschis.

— Și totuși nu eu l-am omorât.

— Asta rămâne de văzut. Să luăm oricum ca ipoteză de lucru și drept autentică declarația dumneavoastră de azi. Deci nu l-ați ucis! Ce v-a determinat atunci să vă autoacuzați?

— Mă aflam într-un moment de mare depresiune. Cred că nici nu știam ce vorbesc.

— Sunt de acord că nu erați într-o formă excepțională, dar n-am deslușit nici cea mai mică incoerență în gândirea sau fraza dumneavoastră. Căutați altceva.

— Trebuie să mă înțelegeți... Eram răvășită... Luasem un pumn de tranchilizante... Mă simțeam ca drogată, încercam mustrări de conștiință... Îmi venea să cred că din cauza mea a murit... Știu că vi se pare absurd... Noi, ăștia cu sânge italian, suntem superstițioși... Credem în semne, în farmece...

— Doamnă!

— Știam că n-o să mă credeți, dar așa e. Mi-e jenă să vi-o mărturisesc, dar cu o seară înainte i-am chemat moartea.

— Care-i tehnica?

— Am fotografia lui. I-am împuns cu acul înroșit ochii și inima. La fel am procedat cu toate literele numelui lui, scrise pe o bucată de carton... Puteți să verificați. Sunt acasă la mine, pe masă.

Cristescu o scrută sarcastic dar, în sinea lui, așa cum o cunoștea, o vedea în stare de orice țăcăneală.

— Aceasta s-a întâmplat vineri seară. Ce ați făcut sâmbătă? V-ați prezentat la întâlnirea fixată?

— Da. Am sunat la ușă și nu mi-a răspuns. Am așteptat cam jumătate de oră, după aceea am început să mă plimb în jurul blocului. N-am rezistat mult, era un ger cumplit, iar eu venisem în taxi și destul de ușor îmbrăcată. Hainele groase, multe, nu te pun în avantaj. M-am întors acasă și l-am sunat toată ziua... Asta-i tot.

Maiorul își prinse capul în mâini. Privi îndelung mânerul sertarului, care atârna într-un singur cui, îl cântări în palmă și spuse brusc:

— Nu-i tot! Povestea vrăjitoarei București Anno Domini 1983 e romantică, dar mie nu trebuie să-mi cânte nimeni nani-nani ca să adorm. Pe cine acoperiți dumneavoastră, doamnă Gabrelotti?

75

„Cum a dat foc imobilului? Cum? Era arestată de

câteva ceasuri... Bombă incendiară cu întârziere n-a fost – de unde s-o procure nebuna? –, iar vecinii sunt categorici: nu s-a auzit nicio explozie. Și sunt la fel de fermi când afirmă că focul a izbucnit în apartamentul ei...”

— Da! rosti mașinal, când Lucian Cristea pătrunse în birou.

Se gândi că, văzându-l pe stradă, ar fi fost incapabil să-l situeze din punct de vedere social. Înalt, bine făcut, îmbrăcat sobru, putea fi la fel de bine inginer, sportiv sau, grație aerului oarecum occidental, datorat vestimentației și unei anume siguranțe, lucrător în comerțul exterior, individ cu mii de kilometri parcurși în avion la activ. În orice caz, nu mirosea a bișniță și nu părea mai bolnav decât un campion la karate, înot sau judo, aflat în forma lui cea mai bună.

Din relațiile culese de Azimioară, rezulta că este fiul unic al unor modești funcționari. Absolvise liceul și doi ani de politehnică, după care trecuse la fără frecvență, pentru ca, în cele din urmă, să-și abandoneze studiile.

— De ce? se interesă maiorul.

— Medicii mi-au interzis orice efort cerebral și mi-au recomandat cât mai multă mișcare fizică.

— Și cum ați preconizat, totuși, să vă câștigați existența?

— Prestând munci care nu-mi solicită decât timpul și

foarte superficial intelectul.

— Ca de pildă...

— Am lucrat o vreme ca ghid ONT[81], câteva veri la Salvamar.

— Și-acum?

— Acum, răspunse sigur de el, prestez muncă la domiciliu. Un soi de artizanat din mase plastice. Am autorizație.

— Sunt convins. Ce înțelegeți prin artizanat din mase plastice?

— Tot felul de obiecte care se vând de obicei prin stațiuni sau în bâlciuri: bibelouri, brelocuri, mici jucării, ascuțitori, portchei...

— Am înțeles. Este singura dumneavoastră activitate?

— Îmi este suficientă.

— Nu s-ar zice. Mă întreb doar cum ați ajuns atât de tânăr șef de gang – se pare că e un termen la modă – și cum de cazierul dumneavoastră judiciar este absolut virgin.

— Poate că am avut șansă. Își mușcă buzele, trădând primul semn de emoție: Vă rog să-mi răspundeți la o întrebare. Ați reținut-o pe Lelia?

---

[81] Oficiul Național de Turism a fost o companie hotelieră din România, înființată în anul 1936 fiind inițial o companie de stat.

Cristescu tăcu, gândindu-se că dragostea rămâne splendidă oriunde ai întâlni-o: pe un câmp de maci și margarete, încătușată între kilometri de sârmă ghimpată sau în cotloane neguroase, unde uneori abjectul își dă mâna cu duioșia și tandrețea.

— Ea n-are nicio vină, reluă precipitat Cristea. Îmi asum în exclusivitate toată răspunderea.

Maiorul surâse:

— Pentru ce? Pentru care fapte?

— Dumneavoastră știți cel mai bine pentru ce m-ați invitat aici.

— Tăgăduiți că Lelia Bogdan este complicea dumneavoastră?

— N-a făcut nimic.

— Doar că ademenea fraierii cu *safe* bine asortat. Dacă se întâmpla ca flețul în cauză să aibă și niscai „scule" – parcă așa le ziceți dumneavoastră – de valoare, putea fi asigurat că, după câteva întâlniri cu încântătoarea văduvă Bogdan, scăpa de grija lor.

— N-am luat nici un singur obiect din casa inginerului Dragu. Lelia v-a informat probabil cum au decurs lucrurile.

— În seara zilei de 25 decembrie v-ați întâlnit cu Anca Dragu în pasajul Eforie. În ce scop?

— Mă sunase la telefon.

— De unde vă cunoștea?

— Am fost la ei acasă. Lelia dispăruse și eram înnebunit. Nu știam unde s-o mai caut, mă agățam de orice fir de pai. Bineînțeles, n-a putut să-mi dea nicio informație. La plecare i-am lăsat numărul meu de telefon.

— Ce voia de la dumneavoastră?

— O aiureală. Cred că-i nebună. Îmi oferea un tablou în valoare de douăzeci de mii de lei, ca să omor o babă... speriind-o!

Cristescu se holbă. Categoric, trăia într-o lume smintită.

— Speriind-o? Cum vine chestia asta?

— Bătrâna în cauză suferă de inimă. După afirmațiile lui madam Dragu, ar fi fost de ajuns să fac pe fantoma. Recte, să dau buzna peste nenorocită, eventual costumat într-un cearșaf alb și cu o lumânare în mână.

Maiorul își aduse aminte că citise ceva asemănător în Maupassant[82], dar lăsă pentru mai târziu amintirile livrești.

— Știți cumva despre cine e vorba?

— Nu, am trimis-o urgent la plimbare. Mă prezentasem la întâlnire doar în nădejdea că mi-ar

---

[82] Henri René Albert Guy de Maupassant (n. 5 august 1850 – d. 6 iulie 1893) a fost un scriitor francez din secolul al XIX-lea. Este unul dintre precursorii povestirii moderne. Ca protégé al lui Flaubert, povestirile sale sunt caracterizate de economia stilului și un dénouement (deznodământ) eficient și natural.

putea da vești despre Lelia. Individa categoric – făcu un gest semnificativ la tâmplă – e sonată. Uite o femeie cu care n-aș vrea niciodată să am de-a face! Încep să-l înțeleg pe răposatul Dragu.

— Da... da... da...

Maiorul se ridică și se uită pe fereastră, de parcă ceva i-ar fi atras atenția în mod particular. Se întoarse la birou.

— În ce relații vă aflați cu Ion Dolga?

Privirea lui Cristea scăpă o singură clipă în lături, apoi redeveni direcțională. Spre deosebire de majoritatea indivizilor care au ceva de ascuns în viața lor, mai mult sau mai puțin grav, Cristea nu evita ochii interlocutorului, privea în adâncul lor.

— Aveam grijă să stăm la distanță unul de celălalt.

— Cândva ați lucrat împreună.

— Nu contest, faptul e de notorietate. Într-o anume lume, firește... Ne-am despărțit acum doi ani.

— Despărțind Bucureștiul în două sectoare: banda dumneavoastră să zicem lucra în estul orașului, cealaltă în vest.

Cristea, păstrându-și mereu calmul, începu să râdă.

— Asta începe să semene a serial TV. Suntem la New York? Știți bine că la noi nu există fenomen infracțional organizat. Dacă patru-cinci inși colaborează operând găinării, asta nu se cheamă Cosa-Nostra.

— Găinării... Ce înțelegeți prin aceasta?

— Bișniță.

— Ceea ce ați încercat cu Dragu, nu se încadrează în parametrii fenomenului. Cel mai indulgent exprimat ar fi tentativă de furt din avutul particular.

— Eu am o morală personală, domnule maior. Luam de la un escroc care în materie de șarlatanism și canalism se afla cel puțin cu un cap deasupra noastră. Oricât ați scotoci, nu veți găsi în palmaresul meu infracțiuni grave: crimă, jaf, furt din avutul obștesc etc...

— Apropo de crimă! Părerea unanimă în tagmă este că dumneavoastră l-ați asasinat pe Dolga.

— Mă așteptam, dată fiind dușmănia și rivalitatea dintre noi. Cu atât mai mult cu cât Dolga încălcase convenția non-deranjului reciproc. Este o aberație!

— Oare?

— V-o pot dovedi. Este adevărat că de dragul Leliei aș fi fost în stare să-l ucid. De-ajuns s-o fi atins doar cu degetul. După ce a răpit-o și a început șantajul, intenționam să-l prind și, prin presiuni fizice, să-l determin s-o elibereze.

— Presiuni fizice, ricană maiorul. Ziceți mai clar păruială până la tortură.

Fața frumoasă a lui Cristea se înăspri.

— Era ultima canalie de care trebuia să-i fi fost cuiva milă. Vreau să precizez că nu aveam interesul să-l ucid.

Asta i-ar fi închis definitiv gura, iar pe mine mă interesa să aflu unde e sechestrată Lelia. I-am luat toți oamenii la întrebări. I-am mituit, i-am amenințat. Nu știau. Iar Sică Tropicalu', omul de încredere al lui Dolga, dispăruse de-acasă.

— Mai aveți și alte argumente?

— Da. În general detest să vorbesc despre boala mea, dar acum sunt silit. Sufăr de un anumit gen de epilepsie... Crizele mele au dată fixă: 25 ale lunii. Mă imobilizează pe cel puțin două dacă nu trei zile. Dolga a fost asasinat pe 25 decembrie, când eu zăceam inconștient în pat. În ceea ce privește maladia mea, puteți lua legătura cu doctorul Scarlat de la Policlinica Titan.

— Am luat-o.

Maiorul deschise sertarul și-i întinse plicul peste masă. Cristea nici nu se uită la el.

— Și? Nu confirmă?

— Ba da! Dar în vreme ce dumneavoastră, ca și Lelia Bogdan, mi-ați dat să înțeleg că aceste crize, într-adevăr nimicitoare, au loc lunar, medicul subliniază că ele se declanșează la două și chiar la trei luni, *niciodată* o lună după cealaltă. Ori dumneavoastră ați avut ultima criză în 25 noiembrie. Completă sarcastic: Dolga a fost asasinat în 25 decembrie.

— Trebuie să-mi exprim recunoștința fierbinte, spuse doctorul Mircescu, pentru umanismul de care ați dat dovadă. Mama a închis ochii așa cum și-a dorit-o, în respectul strămoșeștilor datini, iar eu mă simt cu conștiința împăcată și sentimentul reconfortant că mi-am făcut datoria de fiu.

Se echipase de „pușcărie”, în conformitate cu o viziune foarte personală asupra locurilor: pulover gros cu guler rulat, pantaloni strâmți cu elastice pentru tălpi, hanorac, o căciuliță pe care o mototolea între degete nervoase. „Ce sănătos e sky-ul!”

Maiorul rosti convențional:

— Mă bucur că v-am putut fi de folos. Cum vă simțiți la noi?

Sensul întrebării, categoric sarcastic, anihilat însă de tonul alb, lipsit de orice insinuare, ca și expresia nevinovată a lui Cristescu îl derutară pe medic. Răspunse, folosind automat aceleași intonații convenționale, de amabilități schimbate între doi oameni civilizați.

— Bine, mulțumesc.

— Practicați de mult yoga?

— De zece ani. Am început exercițiile – râse urât, fără să vrea urât, dar așa râdea el – în timpul detențiunii

mele. Unul dintre colegii mei de celulă, un profesor condamnat pentru viol, era un vechi practicant. Sunt o fire nervoasă, neliniștită... Inițial, am căutat o modalitate de sinucidere. Nu suportam regimul de închisoare, ceasurile se dilatau îngrozitor, o zi dura câte trei. Omul acesta m-a salvat. Deși mă întreb...

Se întrerupse și râse scurt.

— Dacă nu v-ar fi ajutat mai mult, lăsându-vă să pieriți.

— Nu era greu de ghicit. Sunt un ratat, șansele mele, chiar înainte de această... mă rog, poveste neplăcută cu Dragu, de a fi nu fericit, termenul e mult prea ambițios, dar măcar mulțumit, se aflau sub zero.

Cristescu îl privi în adâncul ochilor. Își înțepa buzele cu vârful creionului, automat.

— V-ați închipuit că, asasinându-l pe Dragu, șansele dumneavoastră de a vă împăca mai comod cu această existență ar fi sporit?

— O rectificare, vă rog. Nu eu l-am asasinat pe Dragu.

„Aha! își zise maiorul. O luăm de la capăt, doar că în sens invers. Până mai alaltăieri, au ucis toți, acum n-a ucis niciunul."

— Aveți cumva amabilitatea să-mi explicați atunci de ce mi-ați recitat... balada asasinului *Alfred the kid*?

Simțea că-și pierde răbdarea, stăpânirea de sine. Mircescu îl simți. Declară cu o voce care încerca să

îndulcească momentul, aproape conjurând:

— Știu, a fost inelegant din partea mea...

Cristescu își pocni o palmă peste frunte.

— Inelegant! Dumnezeule! De parcă ar fi vorba că ați uitat să-mi expediați de ziua mea o carte de vizită cu felicitări.

— Vă rog, ascultați-mă. Sunt convins că mă veți înțelege.

— Mi-o doresc din tot sufletul.

— Sunt unicul fiu al unei femei care la vremea ei a fost considerată extraordinară. Splendidă, scăpărător de inteligentă, originală în toate actele vieții ei, voluntară, aproape tiranică, spirituală. Din nefericire, i-am produs o mare decepție. Altfel trebuia să arate fiul Laurei Mircescu. N-am să vă înșir adjective, am să vă ofer tipuri: nedomolitul, sălbaticul, pătimașul Heathcliff[83] al domnișoarei Emily Brontë[84], iată că totuși nu mă pot stăpâni, epitetele vin de la sine, Reth Butler[85],

---

[83] Heathcliff este un personaj fictiv din romanul 1847 al lui Emily Bront Wuthering Heights. Datorită faimei și popularității de lungă durată a romanului, el este adesea considerat ca un arhetip al eroului anti torturat, a cărui furie, gelozie și mânie atotcuprinzătoare îl distrug atât pe el cât și pe cei din jurul său.

[84] Emily Jane Brontë a fost o scriitoare engleză, cunoscută mai ales pentru unicul ei roman, „La răscruce de vânturi”.

[85] Rhett Butler este unul dintre personajele principale ale romanului Pe aripile vântului, scris de Margaret Mitchell. Rhett Butler este un paria al societății bune, nefiind primit în casele altora.

aventurierul gentleman, pe care de cincizeci de ani îl iubesc milioane de femei (am cunoscut cucoane în toată firea, bunici credincioase și azi aceluiași idol), sau temerarul Trandafir Alb. Trebuie să vi-l amintiți, era acel conte enigmatic, care facilita emigrările familiilor proscrise în timpul Revoluției franceze. Un astfel de fiu și-ar fi dorit, cu un asemenea fiu s-ar fi mândrit. În locul lui, s-a trezit cu un mormoloc anemic, mereu bolnav, fricos până la patologic. Unul dintre acei copii care dau probleme părinților până târziu, în adolescență. Studios, adevărat, capabil, colecționar de premii, dar teribila Laura aprecia la un bărbat în primul rând calitățile de virilitate. „Puțin îmi pasă că e academician sau că îl cheamă Edison[86], dacă nu-i în stare să mă apere de o bandă de derbedei care sar pe mine noaptea în port la Marseille sau Barcelona.” Făcea aluzie la un incident penibil petrecut în străinătate, pe când se afla cu tata în voiaj de nuntă... Cum n-a fost niciodată o femeie victimă și, în orice caz, nu dispusă să sufere toată viața pentru o situație iremediabilă, decepția ei s-a transformat într-un dispreț nimicitor. Nu știu să-i fi smuls vreodată un singur zâmbet care să nu fi fost acid, plin de

[86] Thomas Alva Edison a fost un important inventator și om de afaceri american al sfârșitului de secol XIX și început de secol XX. A fost cunoscut și ca „Magicianul din Menlo Park”, fiind și cel mai prolific inventator al timpului prin aplicarea practică a descoperirilor științifice.

malițiozitate.

„Hm! Până aici se pare că nu minte. Și romanul concordă cu ceea ce mi s-a relatat pe temă. Deci fiul ar fi ideea traumatizat, copleșit de impunătoarea, strălucitoarea și nimicitoarea statură a mamei...”

— Fenomen paradoxal, eu am adorat-o toată viața. O admiram în taină și tot în taină îi urmăream fiecare mișcare, fiecare reacție. În copilărie, și chiar mai târziu, mi-aș fi dat viața – nu, nu! nu exagerez, viața – ca s-o pot epata, să-i smulg măcar un surâs de aprobare. Visam fapte eroice, pe potriva vârstei. Să salvez un copil de la înec sau dintr-o casă incendiată, mă vedeam călărind un armăsar sălbatic și luând obstacolele cele mai primejdioase sub privirile ei uluite și îngrijorate, devenind campion la cursele de automobile ori făcându-l KO pe Joe Louis[87].

Se opri uitându-se la maior, care îl asculta rozându-și unghiile de la ambele degete groase.

— Poate că abuzez de răbdarea dumneavoastră.

— Nu... nu. Vă rog să continuați.

— Dorința aceasta de a o epata, de a o surprinde, mi-a rămas toată viața. Evident, nu mă mai gândeam la

---

[87] Joseph Louis Barrow, mai bine cunoscut ca Joe Louis, a fost un boxer profesionist american. A deținut centura de campion mondial la categoria grea din 1937 până în 1949, și este considerat a fi unul dintre cei mai mari boxeri la categoria grea din toate timpurile.

acrobații, de fapt, nu mă mai gândeam la nimic, dar dorința, în stare latentă, a existat permanent. Odată, împlinisem treizeci de ani, îmi luasem doctoratul și aveam un raft de bibliotecă plin de comunicări, studii, lucrări publicate, am auzit-o spunând unei mătuși: „... *de la foutaise, ma chère!* Criminal să fie și l-aș respecta mai mult...” Când m-am hotărât să-l asasinez pe Dragu, desigur mă gândeam la recuperarea obiectelor mele, dar încercam o satisfacție sadică, jubilam închipuindu-mi ce figură va face când va afla că l-am ucis.

— I-ați enunțat dinainte intențiile dumneavoastră?

— Bineînțeles. Și tot bineînțeles nu m-a crezut în stare, m-a persiflat în mod sângeros. Dacă prima întâlnire cu dumneavoastră n-ar fi avut loc la noi acasă, v-aș fi făcut o declarație cinstită chiar de la început. Așa, ea auzea ce vorbim. Eram fericit că aude. Citise *faire-part*-ul din ziar, dar parcă încă se mai îndoia. După ce ați plecat, mi-a spus o singură vorbă. „De, băiete, se pare că tot ai moștenit ceva vână de la noi, Dumeștii...”

— De... Ciudată satisfacție să-ți știi fiul asasin, și nu prea comod de explicat acolo sus, că ești practic autorul moral al celei mai crunte fărădelegi. Să reluăm deci filmul zilei de sâmbătă, din unghi total opus: cel al inocentului!

— De acord, făcu medicul. Tot ce v-am declarat cu ocazia primei noastre întâlniri rămâne valabil până la

un anumit punct. Adică în primele ore ale dimineții am făcut curățenie, după care am mers la Boteanu pentru slujbă...

Făcu o pauză, își duse arătătorul la buze și, timp de o secundă, maiorul îl avu în fața ochilor pe băiețelul Alfred cu breton și fluturaș de catifea la cămășuța îndantelată, fragil, îngrijorător, reflexiv.

— După aceea, reluă, m-am dus la Dragu acasă.

Deși Cristescu știa că în principiu o depoziție nu trebuie întreruptă, nu se putu împiedica să constate ironic:

— Aha! Ați avut deci grijă să obțineți în prealabil OK-ul divin.

Mircescu trecu peste observație.

— Am găsit ușa deschisă...

— Scuzați-mă, la ce oră?

— 12. Era ora *rendez-vous*-ului. Fixat. Când am dat ochi cu cadavrul lui Dragu, am avut un șoc. Câteva clipe, poate minute, nu știu exact cât a trecut, am rămas paralizat de groază și surpriză... Și iar nu știu cum am ajuns în stradă. Am urcat într-un taxi – o șansă! l-am găsit imediat – și am venit acasă. Restul nu mai interesează.

„Mda, gândi Cristescu. Aceeași placă. Mielu, Olguța, micul Alfred... «Am vrut să-l omor, dar mi-a luat-o altul înainte. Și când l-am văzut pe ăla cu țeasta țăndări, s-o

aduni cu pipeta, mi-am amintit că în liceu eram campion la cursa cu obstacole.»”

— N-ați întâlnit pe nimeni? Mai precis, urcând scările, în apartament sau în secundele vertiginoasei dumneavoastră retrageri?

— Nu!

„Cine minte? Nanu sau ăsta? Ora vizitei lor coincide...”

— Pretindeți că nu v-ați recuperat obiectele? Acesta era în fond mobilul esențial al tentativei dumneavoastră.

— Vă jur! Nu mă mai țineau puterile.

— Încerc să vă cred. Nu-mi pot explica însă un fenomen. De ce tocmai lucrurile dumneavoastră lipsesc din inventarul actual al victimei?

— Asta n-o mai știu. Dacă existau sau nu în casă, nu mi-am putut da seama. Eram prea îngrozit ca să mai înregistrez ceva. Posibil însă, emit o simplă ipoteză, este ca Dragu să le fi înstrăinat la o dată anterioară. Nu contest că era un colecționar pasionat, dar mai înainte de toate a fost un om de afaceri extrem de iscusit. Sunt încredințat că s-ar fi despărțit chiar și de cea mai îndrăgită piesă, dacă ar fi obținut un beneficiu interesant.

— Ipoteza cade. Asemenea înstrăinări sunt prea importante, indiferent de patrimoniu, pentru a se

efectua fără actele și formalitățile necesare. Ori între hârtiile lui Dragu, un pedant până la patologic în chestiuni care presupun cea mai neînsemnată operațiune financiară, nu s-a găsit niciun act de vânzare-cumpărare privitor la obiectele respective.

— Ce să vă spun?! Într-adevăr, e curios. S-ar putea ca soția lui să vă poată oferi vreo informație.

— E o soluție, rosti alb maiorul. Își luă inima în dinți și improviza: Întâmplarea face însă că există un martor care v-a văzut părăsind apartamentul victimei. Făcu o pauză și adăugă: Duceați un mic sac de voiaj.

Maiorul înregistră un singur semn de tulburare. Mircescu clipi de câteva ori, apoi își reluă aerul candid, de om pus pe confesiune și care nu are nimic de ascuns.

„Pentru un hipernervos și sensibil – e de-ajuns să-i privești mâinile – se stăpânește extraordinar de bine. Te pomenești că o fi vreo chestie cu yoga...”

— Este o minciună. Deliberată sau nu, dar e o minciună.

Cristescu începu să bată cu pixul în sticla biroului.

— Considerați că ar putea fi vorba de o confuzie? Hm, greu de acceptat ipoteza. Dumneavoastră nu sunteți persoana care poate fi luată drept alta... Și viceversa.

Ca totdeauna când se făcea vreo aluzie la fizicul lui, medicul roși violent.

— Înțeleg ce vreți să spuneți. Eu n-am contestat că am

intrat în locuința lui Dragu, ci doar că aș fi sustras de-acolo măcar un ac.

— Am reținut, spuse la fel de calm maiorul. Același martor, și de data asta nu trișa, v-a văzut în dimineața imediat următoare... Făcu o pauză și accentuă: În zorii dimineții imediat următoare, mai precis orele cinci, ducând un bagaj la locuința doamnei Lupu, unde ați zăbovit circa un ceas. Când ați plecat, țineați amândouă mâinile în buzunare.

Medicul făcu ochii mari, mimând surpriza. Brusc, începu să râdă:

— Mi-am amintit. După cum știți, suntem prieteni vechi, aș zice că o consider ca făcând parte din familie. Pentru mine a fost și va rămâne totdeauna tanti Melania, de parcă ar fi sora mamei. În măsura posibilităților, îi fac mici servicii.

Cristescu, cu degetele încrucișate, se aplecă mult peste masă, arborând o expresie zâmbitoare: „Ce frumos știi să povestești matale!...”

— În dimineața respectivă, continuă medicul, i-am dus niște rufe pe care le dăduse la spălătoreasă.

— În zori, la ora cinci!

— Pachetul îl scosesem în ajun.

— Îmi închipui! Dar nu înțeleg de ce ați pus ceasul să vă deștepte pentru chestia asta. Ca să fiți la Melania Lupu la ora cinci, înseamnă că v-ați trezit la trei

jumătate.

— Știu că vi se pare bizar. Dumneavoastră sunteți un bărbat ocupat, cu vremea drămuită și riguros compartimentată, cu o destinație exactă a ceasurilor. La ora 16 mănânc, la 20 deschid o carte, noaptea s-a inventat ca să dormi. Pentru oameni ca mine, însă, regulile acestea nu mai există. Dacă am chef, mănânc la trei dimineața, dorm toată ziua sau mă plimb la miezul nopții. Iar programul doamnei Lupu e la fel de dezordonat, fistichiu chiar.

„Ce-i drept, aici nu se înșală...”

Maiorul își sprijini coatele de birou și începu să-și bată vârful degetelor într-o mișcare ritmică.

— Vedeți, domnule doctor, situația dumneavoastră se prezintă în momentul de față în culori nu tocmai înviorătoare. Sunteți suspectat de crimă și, în plus, v-ați făcut vinovat de furt din avutul particular.

— Prin absurd, replică Mircescu, chiar dacă aș avea de dat cont în fața instanței pentru această a doua învinuire, voi beneficia de circumstanțe atenuante. Mi-am recuperat propriile obiecte, pe care un terț le-a obținut prin fraudă.

— Fraudă din punctul dumneavoastră de vedere. Actul încheiat la vremea respectivă de către doamna Mircescu este perfect legal. Ca o curiozitate juridică dacă vreți, chiar dacă obiectele în cauză s-ar fi aflat doar

în depozitul inginerului Dragu, iar dumneavoastră le-ați fi recuperat în absența și fără știința sa, fapta păstrează aceeași calificare: furt.

— Într-adevăr, o subtilitate care mi-a scăpat. Oricum ar sta lucrurile, nu eu sunt autorul furtului. În ceea ce privește acuzația de crimă, mi se pare ridicolă.

— Vă felicit dacă vă vine să râdeți. Nu vă ascund că, în momentul de față, ocupați pe lista suspecților locul întâi.

Mircescu încercă să pară amuzat:

— Deci mai am colegi. Asta-i perfect, nu mi-a plăcut niciodată să mă simt singur. Sunt și ei reținuți?

Maiorul se încordă. Întrebarea era puțin comună. Nu te interesează soarta altora decât în măsura în care aceasta poate influența propria-ți situație. Îi veni să-și pocnească o palmă peste frunte: „Tâmpitule!" Greșise din start considerând neîndoioasă o anumită stare, de fapt, aparentă. Și anume că... Întrebarea se precipită, se rostogoli singură:

— Cine e complicele dumneavoastră, domnule Mircescu?

Maiorul se scărpină discret în creștetul capului.

„După cum arată, nu scot mare lucru de la el..."

Octavian Nanu, străveziu, surâdea. Un surâs care nu se adresa nici uneia dintre persoanele de față, ci cuiva nevăzut și pe care presimțeai că Nanu îl vede minunat, că-i aduce liniște și mângâiere.

Slăbise îngrijorător de mult și, față de cum arăta acum, Nanu, cel pe care-l cunoscuse abia cu zece zile în urmă, putea fi considerat o mostră de bărbat înfloritor. Capul în special se micșorase, și maiorul își spuse că l-ar fi putut lesne astupa cu o batistă de damă. Gardianul Niță reclamase faptul că Nanu refuza să mănânce: „nu de-al dracului, domnu′ maior, da′ nu poate, zice că parcă înghite sârmă ghimpată...”

Cristescu dispusese efectuarea unui consult serios. Medicul diagnosticase o uremie în stare avansată și opinase pentru spitalizare imediată. Dar chiar regimul privilegiat – hrană, medicamentație, liniște absolută – nu izbutise nimic. Omul continua să viseze cu ochii deschiși, să zâmbească imponderabilului și se părea că nimic nu-l poate scoate dintr-o stare care aducea a transă. Nici măcar compania lui Nelu CinciAși, bișnițar și jucător de cărți profesionist, poate cea mai simpatică figură a lumii interlope bucureștene, nu reușise să-l anime.

După două zile de încercări zadarnice de a-l antrena într-un dialog oarecare, Nelu se predase ridicând mâinile: „Ascultați-mă pe mine! Ăsta și-a făcut mutația.

A sărit și peste Aleea Colivei, acum se dă în călușei cu flăcăii din cosmos, care au uitat să se mai întoarcă...”

Cristescu se interesă cu blândețe:

— De ce mi-ați ascuns starea sănătății dumneavoastră?

Nanu clipi mărunt. Privirea palidă părea să se întoarcă de departe.

— În ce măsură v-ar fi interesat problema? Este o chestiune personală, ca și lista creditorilor mei sau a problemelor sentimentale.

— Continuați să susțineți că dumneavoastră l-ați asasinat pe inginerul Dragii?

— Da. Dacă vreți, mai semnez încă o sută de declarații... De ce atâtea formalități? Kilograme de hârtie, tone de timp și energie pentru situații limpezi ca lumina zilei... Peste tot e la fel... Ce lumină blândă!... O simt pe piele... Lăsați-mă să mă odihnesc... Eu, da, eu l-am omorât... Nu-mi pare rău... M-a iertat și El... Nu-i simțiți prezența?... Ce caraghioși sunt oamenii... Nu văd nimic... Trec orbi pe lângă El... Și e aici, printre noi, în fiece clipă... Uitați-vă în spatele dumneavoastră.

Maiorul întoarse capul, de parcă realmente s-ar fi așteptat să vadă și altceva decât perdeaua de la fereastră și „pac-ul” agățat de cremonă, rămas de astă-vară.

Ochii lui Nanu străluciră:

— L-ați văzut, nu-i așa?

Cristescu închise ușor dosarul.

„Delirează... N-a asasinat. Știe, a știut că oricum se stinge și și-a asumat culpabilitatea. Acoperă și el pe cineva. Dar pe cine?”

78

Aroganța Ancăi Dragu luase proporții, devenise aproape agresivă, și maiorul se întrebă când Dumnezeu jucase teatru? Ani de zile se consumase într-un show jalnic față de familie și prieteni (și în ce scop?, mai ales că Dragu făcea parte din specia bărbaților care trebuie struniți cu biciul), iar acum dezvolta partituri de personalitate frizând violența. Cristescu se simțea cu atât mai derutat cu cât el unul nu credea în transformări radicale și nici nu întâlnise vreun singur caz în carieră sau viață personală. O dată depășită perioada adolescenței, când mutațiile psihice pot avea uneori un caracter extraordinar, acel „nu-l mai recunoști pe cutare, nici nu-ți imaginezi cum s-a schimbat” (bineînțeles, nu din punct de vedere fizic) îl făcea să zâmbească. Asemenea afirmații le eticheta scurt „legende”, încă o manifestare a fascinației pentru senzațional, de care suferă mai toți oamenii, „Probabil nu l-au văzut bine înainte, conchidea, sau persoana a fost îndeajuns de șireată, ca să nu se lase citită...”

Acum, în fața Ancăi Dragu, se simțea derutat, având sentimentul că nu știe cu cine stă de vorbă.

Femeia își strânsese părul înnodându-l pe ceafă, și chipul în formă de „V” – cel mai primejdios susțin fizionomiștii (viclenie, vulpe, viperă) – se evidenția parcă tras în cărbune pe o coală albă de hârtie.

— Protestez! anunță cu glas ridicat.

Cristescu se simți sâcâit de insolența tonului, dar știa că cea mai mare greșeală e să te lași enervat, când interlocutorul nu urmărește nimic altceva decât să-ți vadă părul zbârnâind de furie. În consecință, arboră un surâs de casă bună și de „bine ați venit, oaspeți dragi!”

— Aveți, vă rog, amabilitatea să luați loc și...

— Protestez!! îl întrerupse Anca.

— De ce?

— Protestez în primul rând împotriva unei arestări și detenții abuzive. Au trecut de mult cele patruzeci și opt de ore, termenul legal al unei rețineri în vederea cercetărilor...

— Ridicați un incident – așa s-ar numi asta în limbaj juridic. Liniștiți-vă. Sejurul dumneavoastră la noi a fost prelungit cu avizul și semnătura procuraturii. Altceva?

— N-aveți niciun fel de probă împotriva mea.

— Decât o tentativă de crimă mă refer la periuța pudrată cu cianură și sustrageri din masa succesorală. Dar despre asta am mai vorbit și, dacă mai vreți probe,

vă informez că s-a mai găsit câte ceva. Există și alte temeiuri pentru care protestați?

— Da! Sunt suspectă, m-ați făcut și pușcăriașă, dar asta nu înseamnă că mi-am pierdut statutul de om. Vă bateți joc de mine!

Ultimele cuvinte le urlase.

— Ce anume vă nemulțumește?

Tonul era duios, semăna a mângâiere: „Ce vrei tu, fetița tatei?”

— M-ați vârât într-o celulă mizerabilă, alături de niște ființe mizerabile, scursura cea mai mizerabilă a societății. Meritam oricum alt tratament.

— De ce? Tuți Troleibuz și Dora Macaroană sunt reținute pentru fapte care pe lângă ale dumneavoastră par un joc de copilițe care sar coarda. În ceea ce privește celula, ea îndeplinește absolut toate condițiile de ordin sanitar impuse de regulament. Poate n-ați observat, dar pe firma de la intrare nu scrie Palace și nu-s pictate cinci stele. Revenind la societate, ca să punem capăt acestei probleme, cred că nu vă așteptați să întâlniți aici lumea de la curtea Bourbonilor.

Anca Dragu îl privea palidă de mânie. În ochi ura aprinsese flăcări galbene.

— Mi se pare obligatoriu să se țină seama de condiția socială a celui reținut. Nu mai rezist să ascult conversația acestor căzături. În viața mea n-am auzit

lucruri atât de abjecte. Nu mai rezist, înțelegeți?

— Din păcate, oftă maiorul, va trebui să vă obișnuiți. Nu toate chipurile sunt frumoase, nu toate camerele au vederea spre mare.

Femeia răsufla precipitat. Izbucni:

— De ce m-ați chemat? Ce vreți de la mine?!

— Vedeți, stimată doamnă – și din nou avu gestul lui caracteristic, de parcă ar fi cântărit ceva în mână – obișnuiesc să răspund la toate întrebările, cu condiția ca ele să fie emise într-o manieră urbană. Ținând seama însă de starea dumneavoastră de spirit, voi trece peste principii. N-am înțeles o chestiune: de ce ați abandonat varianta otrăvirii soțului dumneavoastră? După cum am mai remarcat, ideea era excelentă și avea șanse să se transforme într-o crimă perfectă.

— Poate pentru că, așa cum presupuneați, rânji Anca, n-aveam cianură.

— Ați avut cianură, replică scurt Cristescu.

— De unde știți?

— În dosarul dumneavoastră de cadre figurează o tentativă de sinucidere care a avut loc acum doi ani. Marian Dragu a intervenit în ultima clipă. Vi s-a făcut rău iar el, pierzându-și un moment capul, a alarmat vecinii. Pe toți i-a izbit mirosul acut de migdale emanat de lichidul împrăștiat pe parchet. Alături se afla paharul căzut din mâna dumneavoastră.

— Nu-i concludent.

— Pentru noi, da. Deci, de ce v-ați răzgândit?

Femeia își frământă mâinile. Respira sacadat și nu mai încerca deloc să se stăpânească. Izbucni:

— Vreți să vă spun ceva? Pe Marian l-a omorât bătrânul Cernat.

— O formulă comodă. Morții nu vorbesc.

— Nu vă mint. Credeți-mă.

— Nu-mi oferiți niciun gir în acest sens.

— Vă spun că el l-a ucis. Îl ura de moarte.

— Nici dumneavoastră nu nutreați sentimente mai creștinești.

— Sâmbătă dimineață m-am întors acasă. Ați fost bine informat. Am plecat cu trenul de 9:45. La nouă și zece am deschis ușa, convinsă că Marian și-a isprăvit toaleta. Voiam să recuperez periuța de dinți...

— Și? făcu maiorul încordat arc.

— L-am găsit cu capul zdrobit. Vă jur! Am plecat ca o nebună, nici nu știu cum am ajuns la gară.

— Și de ce credeți că Cernat e vinovatul?

— Pentru că Marian nu deschidea niciodată ușa cuiva, nici măcar poștașului, înainte de a se fi spălat, ras și de a fi în ținută decentă. Iar în casă se aflau doar el și Cernat. Concluzia mi se pare perfect logică.

— De ce mi-ați semnalat abia acum situația?

— Mi-a fost teamă să recunosc că m-am întors acasă.

— O teamă fără temei, de vreme ce vă dovedisem că ați plecat cu trenul de 9:45.

— Asta nu presupunea în mod obligatoriu întoarcerea mea acasă, ori de asta mi-a fost frică. Pierdusem trenul și basta! L-am luat pe următorul.

— Și dacă mi-aș închipui că dumneavoastră l-ați lovit cu toporișca?

— N-aș fi avut niciodată curajul.

Maiorul începu să bată darabana cu vârful unghiilor.

— Pretindeți în mod categoric că Dragu la ora nouă și zece era mort?

— Mă jur!

— Mda... Chestiunea e că Cernat nu putea ucide. Avea mâna dreaptă paralizată.

— Adevărat, făcu Anca Dragu și dădu de câteva ori din cap, ca pentru a-și întări afirmația. Dar dumneavoastră nu știți că bătrânul era stângaci.

Cristescu începu să râdă.

— Ăsta era ultimul porumbel din joben, așa-i? Ăla care iese la urmă fluturând panglici tricolore.

— Jur că nu mint. Și poștașul se amuza când îl vedea că semnează cu stânga talonul de pensie.

— Nu contest. Dar raportul medico-legal este categoric afirmând că loviturile care au cauzat moartea soțului dumneavoastră au fost aplicate cu mâna dreaptă.

Femeia îl privi zăpăcită.

— Atunci nu mai înțeleg nimic. Îl cunosc pe Marian, am trăit atâția ani cu el. N-a primit pe nimeni, în viața lui, cu părul zbârlit sau ochii încleiați de somn.

Cristescu rămase pe gânduri. După câteva minute, Anca începu să se foiască pe scaun.

— M-ați uitat?

Privirea maiorului tresări.

— Nu... nu, spuse mașinal. Mă gândeam doar la dumneavoastră. Cum se poate ca într-o femeie cumpătată, o provincială cuminte cu veleități modeste, să se nască dintr-o dată apetitul criminal?

— Provincială, femeie modestă, adăugați și monument de candoare și imens rezervor de afecțiune. Dacă ați fi trăit însă un singur trimestru, nu un an, nu șapte, alături de Marian, m-ați fi înțeles.

— Încerc acum. Dar se pare că încep să am de-a face cu un viciu. După fiu – tentativă sau fapt consumat – ați intenționat s-o lichidați pe mamă.

Femeia se făcu albă ca varul.

— E o minciună!

— Oricând puteți beneficia de o confruntare cu Lucian Cristea, căruia i-ați propus s-o „sperie”, contra douăzeci de mii de lei.

— Minte!

— Atunci ce i-ați propus?

— Să-mi vândă câteva obiecte.

— Sunteți chiar atât de presată financiar?

— N-o duc strălucit. Marian îmi lăsa bani de coșniță și atât.

— Mi-ați mai spus-o, dar asemenea obiecte nu se vând dansând tango. Trebuie așteptat un moment propice, cumpărătorii potriviți. Una-i să vinzi o pereche de pantofi italienești, unde ai ca amatoare două milioane de nebune, și-alta piese de muzeu. Și asta, reamintindu-vă că sustragerile din masa succesorală sunt pasibile de pedeapsă.

Anca Dragu săltă din umeri:

— Puțin îmi pasă. Iar cu baba nu vreau să împart nimic. În afară de cadoul de nuntă, o rușine, un serviciu de masă cică Rosenthal și-un ineluș, în șapte ani n-am primit de la ea un ac. Iar nouăzeci la sută din obiecte au fost achiziționate în timpul căsătoriei. Puteți consulta actele. Și culmea! mai are obrăznicia să ceară și sechestru! Ei bine, domnule maior, nu va avea nimic. Mă lupt cu ea până în pânzele albe.

— Hm! Deocamdată, în ceea ce vă privește, sunt cam bleumarine. E destul de ciudat, dacă nu incredibil, ca Dragu să nu fi avut un inventar la zi.

— L-o fi avut.

— Chestiunea nu-i chiar atât de simplă. Din toți cei care-l înconjurau, sunteți singura care avea interesul ca

acest document să dispară.

— O puteți dovedi?

— Mă străduiesc. Și încă o problemă: vă rog să aveți amabilitatea să-mi alcătuiți lista obiectelor pe care le-ați sustras. Biroul meu vă stă la dispoziție, pixul și un pachet de țigări. Să nu uit, adăugă maiorul luându-și paltonul din cuier. Dați-mi în scris o declarație asupra relațiilor dintre dumneavoastră și Ion Dolga. Cum l-ați cunoscut, în ce raporturi vă aflați etc...

Femeia îl privi înspăimântată. Dintr-o dată păru că se frânge.

79

În dotarea maiorului – „m-am pregătit, domnule, atât cât se poate pregăti un om normal, având în vedere că urmează să competiționeze cu o nebună de performanță" – intrau de toate: argumente, mărturii insurmontabile (își închipuia), amănunte bombă (oare?) culese din rapoartele subalternilor, un vagon de răbdare (există totuși niște limite omenești), o panoplie de zâmbete (atenție, nu galbene!), o platoșă (vulnerabilă chiar și pe vremea turnirelor) împotriva farmecului personal al Melaniei Lupu, bașca trei zile de lectură intensivă din literatura și teatrul absurdului. O întâlnire cu bătrâna presupunea în primul rând un duel cu

aberantul în formele lui cele mai impunătoare.

După cum se aștepta, Melania se prezenta proaspătă și înfloritoare. Îți venea să-i atingi obrajii răcoroși, să-i sorbi din privire rouă florilor albastre ale zorilor.

Era îmbrăcată în aceeași rochie fistichie cu romburi, cuburi și paralelipipede (cam pe aici osteneau cunoștințele de geometrie plană ale lui Cristescu) în culori stridente, care cam oboseau ochiul. La invitația maiorului, se așeză grațioasă. Dintr-o dată, în ochi i se aprinseră scântei de veselie și scăpă un chicotit.

„Începe bine, își zise Cristescu. Alta căreia îi vine să râdă... Încep să mă întreb dacă n-oi fi cumva glumeț de felul meu."

— Mă bucur că sunteți veselă.

— Vă rog să mă scuzați... Dar când a venit doamna aceea foarte drăguță, mi se pare că o cheamă Dorobanța...

„Aha! Dorobanța!"... De fapt o chema Luminița Popeț și era cea mai solidă femeie gardian din toate penitenciarele țării.

— ...o persoană foarte drăguță și feminină, deși cred că în locul ei aș prefera o altă nuanță de ruj... Când a venit să mă poftească în biroul dumneavoastră, domnișoara Vali Flotanta tocmai îmi povestea ceva grozav de nostim.

— E într-adevăr o persoană spirituală, aprecie

maiorul.

— Vă asigur! Ca și doamna Mioara Tapir. Păcat că are nasul puțin cam scurt. De câte ori o privești, ai impresia că-i lipsește ceva. Dar, în fond, nu ești obligat să privești mai sus de bărbia ei.

— Dumneavoastră veți găsi totdeauna o soluție chiar și insolubilului.

— Ați avut totdeauna o părere mult prea bună despre mine. Am discutat mereu cu Mirciulică despre chestiunea aceasta. Apropo, îmi puteți da vești despre el? N-am mizat niciodată prea mult pe capacitatea lui de adaptare...

Își ridică senină ochii spre maior, care încercă să descifreze, în petalele proaspete ale privirii albastre, cea mai mică umbră de încordare. „Mă întreabă de motan, ca să afle ce s-a întâmplat de fapt cu apartamentul din Toamnei. E scrum ori ba? Mai corect, mai există sau nu probe?"

Cristescu ocoli răspunsul și declară evaziv:

— Întâmplător am fost cam ocupat în ultima săptămână și n-am avut timp să mă interesez. Dar cu proxima ocazie...

— A, nu, vă rog, îl opri Melania ridicând palma roz. Tocmai pentru că vă cunosc programul grozav de încărcat, nu îndrăznesc să vă deranjez. Doar poate că domnul acela dolofan și atât de îndatoritor, Azimioară,

ar putea s-o facă în locul dumneavoastră.

— În regulă. Îi voi da un ordin în acest sens.

— O! La cât este de amabil cred că va fi de ajuns să-l rugați frumos. Își coborî pleoapele și se interesă cu glas ciripit: Ați mai avansat?

Cristescu se holbă. Melania intra în ofensivă, nici măcar nu mai bătea câmpii despre modul desăvârșit în care știa să servească ceaiul altă zurlie decedată acum o sută de ani sau ce osatură nobilă au mâinile gunoierului care printre altele o debarasează și de sticlele goale.

— Poftim?

— V-am întrebat dacă ați mai avansat în cercetările dumneavoastră. Rândul trecut v-am găsit cam îngrijorat, ori știți bine că neliniștea, stările anxioase nu priesc ulcerului. Acum însă trebuie să recunosc, arătați mult mai bine și vă asigur că această constatare îmi produce multă satisfacție. Ați progresat deci...

— Da, făcu maiorul, am progresat. A detecta niște erori inițiale, dacă nu e prea târziu, constituie totdeauna un mare pas înainte. Dar, mai ales, dezvăluirea unei noi perspective. Un obiect privit din toate părțile se înfățișează altfel decât contemplat mereu din același unghi.

— Încerc să vă înțeleg. Presimt că fiecare cuvânt are mult miez.

Cristescu dădu din mână: „Las-o baltă!”

— Am greșit de la bun început, crezând – voiam s-o cred – că v-ați liniștit și că, în sfârșit, renunțând la... excentricitățile dumneavoastră, v-ați încadrat în parametrii unei vieți normale. Detest aluziile neplăcute, dar sunteți la o vârstă când asemenea pretenții, consider eu, nu sunt nesăbuite.

— Dar eu m-am îndreptat mult, se indignă Melania Lupu. Am renunțat aproape complet la dulciuri și nu mă mai duc la filmele cu cow-boy.

— Mi-e egal ce filme vizionați, cert este că nu v-ați astâmpărat. O constat cu durere în suflet, căci de astă dată ați încurcat-o rău. Ce am omis eu, și-i inadmisibil după ce am consumat patru dosare împreună, e că ochii dumneavoastră vor străluci totdeauna când treceți pe lângă o afacere cu obiecte de artă, iar mintea și ideile vor începe să vă vâjâie. O altă greșeală, cea mai gravă, a fost că m-am lăsat înșelat de aparențe. Am considerat drept axiomă faptul că cei cinci suspecți din cazul inginer Dragu nu se cunosc bine între ei și că lucrează independent unul de celălalt. Am exclus deci aprioric ideea de complicitate. Orice fel de complicitate: din start sau intervenită pe parcurs. Colaborarea dumneavoastră cu infractorii se înscrie la a doua rubrică.

Melania Lupu își scărpină ușor tâmpla, afișând un aer nedumerit:

— Nu sunt sigură că vă înțeleg la fel de bine ca la

început... Îmi permiteți să iau o țigară din pachetul dumneavoastră? Nu sunt o fumătoare, căci colonelului nu-i plăcea să capăt un aer prea îndrăzneț, dar mi se întâmplă să mai aprind câte una, când particip la o discuție importantă... Vă mulțumesc...

Maiorul rămase tăcut câteva clipe, apoi oftă până în adâncul sufletului.

— Stimată doamnă, vă învinuiesc pentru complicitate la infracțiunea de furt din avutul particular – recte, tăinuirea obiectelor în cauză. A doua învinuire, și cea mai gravă, o voi formula mai târziu. N-am înțeles niciodată pasiunea dumneavoastră pentru comorile de artă. Colecționară nu sunteți, iar modul de viață pe care-l preconizați nu depășește limitele confortabilului și civilizatului. Ați dus totdeauna o existență în care nu v-ați privat de nimic dar, în ultimă analiză, modestă. Și dacă eu mă pricep la oameni, atât cât să deosebesc un băiețandru de o octogenară, atunci dumneavoastră v-ați simțit foarte bine și, în principiu, perfect mulțumită. Ce intenționați cu aceste semnături ilustre – Rembrandt, Goya, acum Picasso – habar n-am și, probabil, nu-mi veți spune niciodată. Fără îndoială însă că, atunci când doctorul Mircescu a depozitat la dumneavoastră obiectele sustrase din apartamentul lui Dragu, ați decis pe loc să vă asigurați un beneficiu oarecare.

Bătrâna își strânse buzele ofensată:

— N-am făcut niciodată afaceri cu prietenii.

— Noțiunile dumneavoastră, doamnă, râse încetișor maiorul, indiferent de domeniu, sensul pe care-l acordați termenilor sunt atât de politicos bizare și neașteptate, încât chestiunea e discutabilă. N-ați fi încheiat afaceri, dar ați fi acceptat un cadou... E altceva, nu? Și la fel de bine, „acceptat” se poate transforma în „pretins... Împrejurările în care Mircescu a apelat la serviciile dumneavoastră creau premise ideale de șantaj.

— Șantaj? Ochii Melaniei se umplură de lacrimi. Eu l-aș fi șantajat pe Alfred, acel copil nefericit, căruia îi cumpăram marțipane de la Zamfirescu și caramele de șocolată de la Anghelescu? Știți, unde-i acum Albina... Erau de-a dreptul extraordinare, deși puțin cam lipicioase. Îți smulgeau toate plombele.

— Un mic număr, da? În fond, nu mă interesează cum l-ați fi operat ulterior pe Mircescu. Esențial este că lucrurile au rămas la dumneavoastră cu scopul de a fi tăinuite, scăpate din obiectivul cercetărilor și, ulterior, valorificate într-un fel sau altul.

— V-a spus... v-a spus Alfred că mi-a dat mie în păstrare...

Cristescu o întrerupse:

— Doamnă, există un martor care l-a văzut pe Mircescu intrând la dumneavoastră cu același sac pe

care l-a scos din apartamentul victimei.

— Dar de unde știți ce se afla înăuntru? Iar eu nu-mi amintesc ca Alfred să fi venit cu o sacoșă. Firesc! Probabil eram încă buimăcită de somn, iar atenția și spiritul meu de observație au pierdut mult în ultima vreme. Chiar dumneavoastră mi-ați pomenit înainte de vârstă. Știți la fel de bine ca și mine că am împlinit săptămâna trecută șaizeci și cinci de ani și opt luni.

— Iar Mirciulică șapte ani fără un sfert. Cunosc ambele fișe.

Ochii bătrânei sclipiră de recunoștință:

— Ce drăguț din partea dumneavoastră să vă amintiți de aniversările unor persoane atât de neînsemnate ca noi! Îmi aduc aminte cât eram de afectată deoarece colonelul uita totdeauna să-mi aducă flori de ziua mea. Deși poate îl judecam pe nedrept și luam drept lipsă de atenție un gest de economie. Eu sunt născută în martie, după cum bine știți, ori florile sunt foarte scumpe la începutul primăverii.

Îl privea în ochi, judecând febril:

„Fii atentă, draga mea. Știe, dar n-are probe. Chiar dacă a vorbit. Alfred... Nu, nu, imposibil! Vrea din tot sufletul să se stabilească în străinătate ori aceste obiecte constituie unica lui șansă din punct de vedere material...”

Maiorul riscă:

— Și dacă am să vă spun că obiectele au fost găsite la percheziție în locuința dumneavoastră?

Melania își coborî iute pleoapele spre a-și camufla licărul de satisfacție.

„Îți dau voie să râzi, fetițo, dar nu în nasul domnului maior căci, după cum știi, așa ceva nu e frumos... Percheziția nu putea avea loc decât în prezența ta și a încă doi martori... Și, dacă n-a avut loc, înseamnă că *nu putea* avea loc... Calm, fetițo, și ai grijă ce ton imprimi glasului tău..."

— Nu... rosti tremurând – nu de frică, ci de perplexitate. Nu cred...

Cristescu oftă a neputință:

— Și bine faceți. Ați calculat bine. O percheziție se efectuează obligatoriu de față cu învinuitul. A fost greșeala mea că am amânat-o cu câteva ceasuri. Astfel v-am lăsat timp să organizați un incendiu, din cauza căruia au pierit toate probele. În schimb sunteți vinovată comițând infracțiunea de distrugere de bunuri din avutul obștesc și particular.

— Doamne! Ce de grozăvii îmi puneți în spate! Eu? Eu am distrus bunuri din... în sfârșit, n-am reținut cuvintele acelea complicate. Cum am izbutit așa ceva?

— Prin incendiere. Când v-ați dus în bucătărie să stingeți plita, de fapt ați dat drumul la foc. În apropierea flăcării ați lăsat un produs inflamabil: un insecticid

puternic, de exemplu, sau oricare alt spray în al cărui prospect figurează mențiunea „a se evita sursele de foc, căldură etc.” Incendiul nu trebuia să izbucnească prea devreme, ci la cel puțin o oră după părăsirea apartamentului de către noi, pentru ca, astfel, să fiți în afară de orice bănuială.

Pe obrajii Melaniei se rostogoliră câteva lacrimi. Plângea frumos, ca de obicei, fără nas umed și gălăgios, fără trăsături boțite.

— Sunteți sigur, domnule maior, că toate aceste orori le-am săvârșit eu? Nu contest că uneori sunt cam distrată și mi s-a întâmplat nu o dată să uit câte ceva în priză. În afară de aceasta, eu nu mă pricep deloc la tehnică. Cât despre insecticid, sunt convinsă că asemenea produs nu există în gospodăria mea. Sunt o dușmană înverșunată a gândacilor, și comit un act de barbarism, fără îndoială, căci îi otrăvesc cu acid boric. Știți, îl pun în căpăcelele de staniol de la iaurt... Conchise încântată de propria logică: N-am o singură gânganie în casă, așa că n-am nici insecticid... Spuneți-mi, vă rog, pagubele sunt mari?

Cristescu răspunse sec:

— Din apartamentul dumneavoastră n-au rămas decât două ziduri.

— Dumnezeule mare!

— Faptele s-au consumat în conformitate exactă cu

intențiile dumneavoastră. Totul e praf și pulbere, inclusiv probele: obiectele doctorului Mircescu.

„Nu chiar totul, draga mea, dar domnul maior n-are de unde să știe. Ce a fost mai de preț ai salvat. Fii atentă acum, mulți și-au frânt gâtul amețiți de succes, iar din câte știu, laurii nu sunt florile tale preferate."

Își ridică fața înlăcrimată.

— Unde am să mă întorc? Poate că prietena mea, Florence, va fi dispusă să-mi acorde azil. Au o odaie la mansardă care s-ar putea amenaja. Din păcate, nu m-am înțeles niciodată prea bine cu Șerbănică, soțul ei. Nu are conversație și își bagă toată ziua nasul în oale. Detest bărbații care mișună în bucătărie. Nu are preocupări intelectuale, iar la radio ascultă doar buletinul meteorologic.

Lăcrima, frântă în fața lui, ținându-și la ochi batista perfect împăturită. Cristescu, plictisit, iritat, își plimba ochii pe zigzagurile stridente ale rochiei.

„Ce dracu' i-o fi venit să-și facă toaleta asta isterică? Apocaliptică... Dar parcă ea e altfel?..."

— Și Mirciulică?... Ce s-a întâmplat cu Mirciulică?

Maiorul tresări, fulgerat de un gând! Da! Motanul, slăbiciunea incontestabilă a bătrânei și pe care nu l-ar fi sacrificat în ruptul capului... E o idee!

— Voi da dispoziție să fie căutat.

„Își bate joc de tine, fetiță... Mirciulică nu i se pare un

personaj îndeajuns de important, încât să mobilizeze o echipă de domni milițieni care să încerce să-l descopere...”

De astă dată se înșela.

80

„...Soțul meu se afla de mai multă vreme – circa doi ani – în relații cu Dolga. Surprinsesem câteva convorbiri telefonice; cifrate, desigur, căci păreau fără sens, dar numele era pronunțat clar. Știam că raporturile lor se reduc strict la afaceri și că Marian apela la el doar în situații limită. Așa cum v-am declarat, după asasinarea soțului meu aveam nevoie stringentă de bani. M-am gândit să vând unele lucruri. Am încercat întâi prin intermediul lui Cristea, apoi mi-am amintit de Dolga și i-am telefonat.”

Maiorul își scoase ochelarii. Își rezemă tâmpla în degetul gros și se uită la femeia din fața lui.

— De unde-i știați numărul? Un individ ca Dolga își ascunde până și umbra, în orice caz nu-și face afiș din adresă și telefon.

— Lui Marian i l-a dat. Am trăit cu el șapte ani. Știam unde-și notează numerele secrete. Sunt patru în total și fără nume. Am încercat la toate patru, până am dat de o femeie, probabil nevastă-sa. Prin ea l-am contactat pe

Dolga. Am stabilit o întâlnire la mine și i-am arătat obiectele pe care voiam să le vând. Chiar în pierdere, dar cât mai repede.

— Din nou vă întreb: de ce această grabă? Nu mi se pare justificată de o criză temporară de bani, când practic aveți comori în casă care pot fi altfel valorificate. De ce? Și iarăși nu mă convinge mercantilul, vindicativul „să nu le ia baba!"

O privi din nou atent, de parcă ar fi vrut să-și dea seama cât cântărește, cât valorează ca om, ca femeie. La treizeci și cinci de ani, părea de cel puțin patruzeci. O prezență neînsemnată, pe care n-o observi chiar cățărată pe un soclu. Desigur, machiată, bine dispusă, elegantă, ar fi însemnat mai mult... Avea o siluetă bine desenată, iar chipul putea fi retușat...

— Din experiența mea...

Cristescu se opri brusc și un zâmbet nostalgic îi înflori pe bune. Observase dintr-o dată că, în ultima vreme, expresia revenea tot mai frecvent în conversația lui. „Nici nu ne dăm seama când, din șeful, ajungem pentru subalterni, *bătrânul*..." Oftă și o luă de la capăt:

— Da... Din experiența mea, am constatat că oamenii recurg la riscante acrobații financiare doar în câteva situații determinate. Un viciu extrem de costisitor, cum ar fi stupefiantele, un șantaj dur, acoperirea unor fraude, sau o dragoste nesăbuită. Mă întreb ce rubrică

vi se potrivește.

— Niciuna.

Maiorul, cu ochii subțiați, calcula de parcă ar fi fost singur.

— Viciu... Hm, adevărat, beți, dar pentru o sticlă de vodcă nu te apuci, totuși, să comercializezi molarul lui Sinan Pașa [88] ... Șantaj? Poate în legătură cu crima... Altfel, funcția dumneavoastră nu oferă material, și aceasta este valabil și pentru capitolul eventuale fraude. Rămâne o dragoste nesăbuită... Nu, nu vă văd... L-ați iubit pe soțul dumneavoastră. Această ură înverșunată este doar reversul puternicului sentiment inițial. Dacă v-ați îndrăgostit de altcineva, nu l-ați mai fi detestat pe Dragu cu atâta ferocitate... Elementar și verificat. Pur și simplu nu v-ar mai fi păsat de el.

Ridică brusc capul și începu din nou s-o fixeze concentrat. Avu impresia pe care o încercase și în discuția cu Melania Lupu, că ține în mână un cristal pe care-l răsucește în bătaia luminii. Mereu alte fațete. Culorile se schimbă, ba chiar și conturul.

— Dragostea, șopti... De ce neapărat vizavi de un bărbat... Sunt și altfel de... O privi în ochi: Există vreun

---

[88] Koca Sinan Pașa (n. 1520, Dibër, Albania – d. 3 aprilie 1596, Constantinopol) a fost un comandant de oști și om de stat otoman. În bătălia de la Călugăreni, înfrânt de Mihai Viteazul, se spune că și-ar fi pierdut un dinte în timp ce fugea să-și salveze viața.

copil în viața dumneavoastră? Spuneți-mi adevărul. Dacă există sau nu, o pot verifica în câteva ore.

Anca Dragu îi azvârli o privire rătăcită.

— De ce mă chinuiți?

— Există deci, șopti Cristescu impresionat.

Femeia dădu din cap. Respirația sacadată îi ridicase buza superioară, lăsând să se vadă dinții rari.

— Câți ani are?

— Nouăsprezece. L-am avut la cincisprezece ani. Izbucni aproape urlând: Și tot din cauza maică-mii, această dobitoacă sinistră, această piază-rea uscată, avară și obtuză! M-a ținut sub obroc! Nu filme, nu prieteni, niciun divertisment, lectură supravegheată. La cincisprezece ani eram cea mai imbecilă adolescentă din toată România. Bineînțeles, nu mai credeam în basmul cu barza, dar eram atât de neștiutoare și atât de dornică de tandrețe, de un gest, de o prăjitură de cofetărie... Se întrerupse și începu să râdă sinistru: Dulciurile noastre de casă! „Economice și proaspete, fără chimicale, făcute de mâna ta, baremi știi ce pui acolo!” Ăsta era sloganul care camufla o zgârcenie dezgustătoare. Simt și azi pe gât gustul uleiului din checurile noastre ieftine, din cozonacii făcuți cu două ouă și esență de rom. Esența asta o să mă urmărească până la capătul vieții. Era prea scumpă o sticlă de Jamaica. Treizeci de lei!

Se uită la maior cu privire fixă, de nebună.

— Știți cu ce m-a păcălit? Cu un bilet la cinema și o cutie de bomboane de șaptesprezece lei cincizeci... Văd și azi poza: un coș de răchită cu garoafe albe și roșii pe un fond albastru. Mă simțeam pur și simplu amețită de atâta generozitate.

— Ce s-a întâmplat cu bărbatul acela?

— Era student în anul I, venit în vacanță. Tânăr și inconștient. Presupun că nici nu s-a mai gândit la mine, că ideea de abandon nici nu i-a trecut prin minte. O seară de vară, o singură seară, petrecută cu o fată în brațe, într-un crâng de la marginea orașului. Nimic dramatic, nimic tragic... Iar eu, de frica maică-mii, am tăcut. Dacă ea mi-ar fi fost prietenă, dacă m-aș fi putut apropia de ea să-mi mărturisesc „crima”, viața mea ar fi fost alta. Când a descoperit însă „nelegiuirea ticăloasă”, era prea târziu pentru o intervenție. M-a retras de la școală și m-a ascuns la Vlazi, un sat din Maramureș. Nimeni n-a aflat nimic, iar eu mi-am continuat studiile la seral.

— Desigur, soțul dumneavoastră, sugeră Cristescu imaginându-și că astfel explică multe din atitudinea lui Dragu față de nevastă-sa, cunoștea situația.

— Nu. Iar eu am încercat vizavi de el un permanent sentiment de culpă. De unde și răbdarea mea de mucenic, puterea de a-i îndura comportarea.

— Înțeleg... Ce s-a întâmplat cu copilul?

— A făcut școala elementară la Vlazi, pe urmă l-am băgat intern la Liceul Gheorghe Șincai din Cluj. A terminat anul trecut...

— Mă întreb, spuse încet maiorul, cum ați izbutit să-i camuflați existența atâția ani? Sunt situații care nu se pot ascunde într-o cutiuță.

Anca Dragu râse amar:

— Mie-mi spuneți?... Am făcut pur și simplu acrobații. Cel mai greu mi-a fost însă cu banii. Marian era un zgârcit antologic, cunoștea toate prețurile mai al dracului decât cea mai a dracului cumătră și, oricum, din ciupelile de coșniță nu crești un copil.

— Și cum v-ați descurcat?

— Am efectuat ore suplimentare și proiecte pentru studenți. Dar și aici era nevoie de multă exhibiție, pentru că lucram acasă; camuflând sumele reale încasate, Marian mă trata de cretină și se oferea să-mi facă el rost de clienți mai generoși. Adevărat, m-a ajutat mult mama, punându-mi la dispoziție jumătate din salariu, mai târziu din pensie. Pot să vă spun că această existență m-a răpus. Când mă gândesc, toată tinerețea mea a fost un slalom isteric printre zeci și sute de minciuni mai mari sau mai mici, printre interminabile probleme de conștiință. Remușcări față de băiat – n-a avut copilărie, n-a știut ce-i o vacanță petrecută cu maică-sa, o jucărie pe care s-o găsească sub pomul de

Crăciun, pomul lui și numai al lui – griji materiale, complexe în ceea ce-l privește pe Marian, teama, obsedanta teamă de a nu se descoperi situația.

— Dacă i-ați fi mărturisit înainte de căsătorie...

Femeia îl întrerupse scurt:

— Nu m-ar fi luat niciodată de nevastă. Ni-cio-da-tă! Eram și influențată de teoriile maică-mii – „cine-i prostul să te ia vacă cu vițel?” – iar eu mă îndrăgostisem nebunește. Hotărâsem că, dacă Marian mă părăsește, mă sinucid. Și aș fi făcut-o, categoric. Tăcu o vreme, apoi reluă: Dobândisem oarecare curaj... Îmi ziceam că, dacă atâta vreme am izbutit să ascund existența lui Șerban – când m-am căsătorit avea zece ani – voi izbuti cu oarecare abilitate s-o ascund și mai departe. Și, ca dovadă că nu m-am înșelat, Marian a murit fără să știe că am un copil.

— A fost o șansă unică.

— Șansă, poate. Eu i-aș zice o prudență de antologie. Dacă mi-aș imagina măsurile noastre de precauție sub forma unei țesături să zicem, atunci ea ar atinge performanțele de migală ale broderiilor chinezești. Șerban n-a călcat în viața lui nici măcar la Caracal, habar n-avea că locuiesc în București, legătura o țineam prin mama, care se ducea la Cluj o dată, de două ori pe lună. Iar maică-mea este categoric o capodoperă de discreție. Nu i-a mărturisit nici măcar soră-sii secretul nostru. În

schimb, eu mi-am ruinat nervii. Tresăream la orice telefon, la orice sonerie. Din acest punct de vedere, moartea lui Marian mi-a adus un sentiment de eliberare.

Maiorul dădu din cap: „Da, n-a fost prea veselă viața pentru amărâta asta. Un copil din flori tăinuit, o dragoste nefericită pentru un ticălos, economii sângeroase, toate pe un constant fond de teamă! Teama – partener fidel, neîndurat, al nopților fără somn, al zilelor neguroase sau aurii, al fiecărui ceas. Și azi, și mâine, și luna viitoare...”

— Deci, conchise Cristescu, băiatul a terminat liceul anul trecut. Ce face acum?

— N-a intrat la facultate, după cum era și de așteptat. De unde să iau șaizeci-șaptezeci de mii pe an să-i plătesc meditatori savanți? Când mă gândeam că era de ajuns o singură zdreanță din casă pentru a rezolva totul, că de o icoană ori un petic de pânză ilustrisim semnat atârnă viitorul băiatului, îmi venea să urlu, să mă dau cu capul de pereți. Doamne! Cât urăsc toate boarfele alea! Vreți să știți ceva? Eu am distrus inventarul. I-am dat foc.

— Eram încredințat. De ce sumă are nevoie fiul dumneavoastră?

Formulase anevoie întrebarea, cu inima strânsă. Intuia ce se întâmplase. Femeia tresări. Răspunse în șoaptă:

— De cincisprezece mii. Imediat.

— Delapidare?

— Cam așa ceva. Lucrează la un GAS… Gestionar… S-a înhăitat cu niște derbedei… A dat de gustul banilor. Începu să plângă: Un copil nefericit. Abia azi înțeleg că n-a avut nicio bucurie, ca el toți acești ani a tânjit. Din prima chenzină și-a cumpărat douăzeci de prăjituri – „să mă satur și eu odată!” – trandafiri de douăzeci de lei și un urs galben de catifea… Cât l-o fi dorit sărmanul…

— Ați făcut rost de bani până la urmă?

— Da. Mi i-a dat Dolga.

— Ce i-ați vândut?

— O cană de argint cu capac… Auzisem de la Marian că-i de mare preț. O lucrare de un italian Ceni… Cerini… Nu țin minte.

— Cellini, sugeră Cristescu.

— Da, cred că da… Știam cu aproximație cât valorează, dar Dolga n-a vrut să-mi ofere mai mult de douăzeci de mii în două rate. Am acceptat, eram forțată de termen. Vă dați seama ce se petrecea în sufletul meu! Marian mort de câteva zile, Șerban amenințat cu pușcăria.

Cristescu o privi fix:

— Dar pe Zoe Dragu de ce-ați vrut s-o lichidați?

— Jur că nu-i adevărat! Ticălosul ăla minte!

Maiorul avu un gest de oboseală. Cristea n-avea

niciun interes să improvizeze pe temă. Adevărul – diamant pur – nu-l va cunoaște niciodată, dar ce importanță mai avea? Dosarul Ancăi Dragu era îndeajuns de consistent, pentru a-i mai adăuga și o instigare la crimă...

— N-am vrut s-o omor! N-am omorât pe nimeni! Mergeți la mine acasă, hohoti, și ascultați caseta a treia din stativ... N-am vrut să vorbesc din cauza lui Dolga... Ați fi descoperit că există Șerban... Banii...

Își pierduse răsuflarea și maiorul îi întinse un pahar cu apă.

— Despre ce casetă este vorba?

— O să vedeți... Nu mai pot... Lăsați-mă.

Cristescu rosti cu blândețe:

— O ultimă lămurire, vă rog. Cererea de bani a fiului dumneavoastră a intervenit înainte sau după asasinarea inginerului Dragu?

Femeia rămase cu gura căscată. Apoi se cutremură ca biciuită:

— Ce vreți să spuneți? Că l-am omorât pe Marian ca să-i pot vinde lucrurile?

— Deci înainte, conchise încet maiorul. Completă în gând: „E simplu de verificat...”

Anca Dragu își înfipse unghiile în gulerul bluzei.

— Nu! urlă. Nu eu l-am asasinat. Vă jur!

Cristescu închise dosarul și înșurubă capacul

stiloului.

81

— Cum vă simțiți? se interesă automat maiorul.

În același moment, se simți jenat de imbecilitatea întrebării. Nanu arăta atât de rău, încât te surprindea clipitul ochilor pe obrazul cadaveric.

— Ați vrut să-mi vorbiți.

— Da, făcu stins Octavian Nanu.

— Continuați să susțineți că sunteți asasinul inginerului Dragu?

— Da... Nu de asta v-am chemat...

Își umezi buzele și ridică anevoie brațul scheletic. Scoase un plic de sub pernă și i-l întinse cu mâini tremurânde...

— Vă rog să-l expediați dumneavoastră... E pentru ea.

Maiorul descifră: *D-nei Cecilia Vintilescu, strada...* Plicul era nelipit și Cristescu își muie degetul în gură... Bolnavul surâse chinuit:

— Puteți să citiți...

— Doar dacă țineți cu tot dinadinsul.

— Oricum v-ar fi spus ea despre ce este vorba. Citiți...

Cristescu descifra cu oarecare dificultate grafismul. Literele erau șovăitoare, neisprăvite, rândurile pierdeau linia orizontală. „Clar! își zise. Adresa i-a scris-o

probabil asistenta...”

Poți fi mândră Cecilia. Ai distrus doi oameni. Pe mine, demult, sunt zece ani de-atunci, acum pe Dragu. L-am considerat totdeauna autorul diabolic al prăbușirii mele. Dar am greșit: adevărata piază rea tu ai fost. Din pricina ta am devenit azi asasin, iar el e în pământ. Gândul acesta să te apese toată viața. Până la ultima suflare. Să nu uiți... Să nu poți uita...

Nanu urmări chipul maiorului până ce acesta împături scrisoarea, apoi închise ochii. Nu mai răspunse la nicio întrebare și toate stăruințele lui Cristescu asaltară zadarnic un chip și o inimă încremenite.

82

— Iar transpiri?! *Parole,* ești senzațional! Până și statuile tremură de frig și tu parcă vii de la baia de aburi. Fantastic!

Expresia maiorului era aceea a individului care nu izbutea să-și revină din uimire. Azimioară, și așa handicapat de ceea ce considera el că ar fi marea lui infirmitate, se simți brusc fântână arteziană. În mâinile parcă atunci scoase de sub robinet, raportul se umezise.

Cristescu avu un hm! semnificativ, dar nu mai comentă. Răsfoi paginile și le abandonă. Ridică ochii spre locotenent.

— Am să le citesc mai târziu. Acum glăsuiește, fiule! Ce-ai făcut, în formulă concentrată!

Azimioară își duse mâinile la spate și Cristescu știa că, pe măsură ce se va apuca să enumere, își va strânge câte un deget în căușul celeilalte palme.

— Unu! Cristea n-a mințit. În seara asasinării lui Dolga a zăcut în pat. Martora, portăreasa care-i mai deretică prin casă și are cheia de la apartament, a venit de două sau de trei ori să vadă cum se simte și l-a găsit în stare de inconștiență. De aceea probabil Cristea nu s-a prevalat de mărturia ei, habar neavând că în timpul leșinului a fost vizionat.

— Corect! aprecie maiorul. De fapt, tot balamucul Cristea, draga noastră Lelița, Tropicalu' și ăilalți exotici or să danseze în alt dosar. Aici n-au făcut decât să ni se încurce printre picioare, făcându-ne semn cu batistele și țopăind: „Alo! Fraților! Existăm!" Deci, tot ne-am ales cu ceva... Zi mai departe!

— Doi! Ținând seama de sugestia dumneavoastră, am fost la cimitir. Într-adevăr, persoanele sunt rude apropiate. Cele două nume de familie, cu diverse prenume, firește, umplu peretele din interior al cavoului.

— Splendid!

— Trei! L-am găsit pe Doru RFG. Declară că doctorul Mircescu l-a solicitat în chestiunea unei treceri

frauduloase de graniță. Amicul Doru nu se mai ocupă de mult de cărăbăneli și știm că așa stau lucrurile. O spunea cu nostalgie: „Am îmbătrânit, tinere domn, sunt de două ori bunic și Delfinul m-a asigurat că, dacă îi mai stric dosarul, mă pune sub interdicție. Da' ce client barosan Mircescu ăsta! Știu că-l procopsește pe ăla de-i rostuiește un carnet de bal *vert-bouteille*..."

Cristescu râse.

— Îl țin minte pe Doru Coman. Eu eram pe atunci un puști cu un an-doi de meserie. Tipul avea o prestanță de ministru. Gomos, pantofi de antilopă cu scârț lucrați la Raul, melon cenușiu, baston... Fieful lui era Capșa... Acolo negocia... Impresiona, domnule, ce mai! Anchetatori bătrâni și-i vorbeau cu dumneavoastră... Continuă...

— Patru! L-am găsit pe Mirciulică. L-a adoptat o vecină, doamna Wanda, și o duce excepțional.

— Ești sigur că-i el?

Azimioară își puse mâna roșie pe piept.

— Îl cunosc mai bine decât pe frate-meu. Și, pe urmă, maică-sa asta nouă i-a lăsat lănțișorul la gât. Are un mic necaz...

— Adică?

— Și-a fracturat lăbuța stângă din față.

— Ciudat... N-am văzut pisici șchioape în viața mea.

— Depinde! surâse cu tâlc locotenentul. Cât o fi de

acrobată, dacă o arunci de la etajul doi fără parașută, se mai întâmplă și accidente.

— Ce vrei să spui?

— Doamna Wanda pretinde că a văzut cu „oroare, cum bietul motan” a fost azvârlit pe geamul bucătăriei care, știți bine, dă în spațiul verde din spatele blocului.

Maiorul îl privi fix. Ochii îi străluceau.

— Bravo, băiete!

83

— Dublu asasinat! Ca să fiu sincer, nu vă credeam în stare de asemenea performanță.

Maiorul își ținea mâinile în buzunare și-l privea atent, cu o curiozitate de profesionist. Mircescu, palid, cu pielea extrem de întinsă pe trăsăturile frumoase, afișa un calm desăvârșit.

„Domnule, își propuse Cristescu, trebuie să studiez mai îndeaproape care-i chestia cu yoga. Personajul, categoric, prin construcție e de tipul isteric. Eu îi aduc acum o acuzație de dublă crimă și se uită la mine de parcă ar vedea un film despre realizările noastre din siderurgie.”

— Aveți probe că aș fi comis măcar una singură?

— Probe! se strâmbă maiorul. Toată lumea mă întreabă dacă am probe. Mi-ar plăcea să trăiesc și

situația inversă. Vinovatul să-mi aducă dovezi că-i nevinovat.

— Juridic, încă de la romani citire, anchetatorul trebuie să demonstreze culpabilitatea învinuitului. Parcă așa rețin eu.

— Ați reținut perfect. Oftă: Vă voi aduce probe... Probe certe despre vinovăția dumneavoastră. Dosarul însă prezintă și unele aspecte unde voi emite simple supoziții, dat fiind că unul din personajele centrale ale piesei azi nu mai există. Mă refer la Anton Cernat. El este autorul moral al asasinării lui Dragu. Mă înșel?

— Dacă vă referiți la bătrânul acela care locuia împreună cu Dragu, trebuie să vă spun că nu cred să-l fi văzut de două ori în viața mea...

— Ajunge o singură dată.

— ...și atunci razant.

— Razant sau în picaj, mi-e egal. Afirmația face parte dintre prezumții. Din punctul meu de vedere, constituie însă o certitudine. Mă gândesc mai ales la poziția strategică pe care o ocupa în casa inginerului. Nutrind împotriva acestuia o ură crâncenă, desigur motivată, pensionar și tot timpul cu urechea la pândă, era un adevărat spion. În sensul acesta, Dragu a fost imprudent. Când duci o existență nu prea ortodoxă, îți asiguri spatele. Un Cernat e primejdios chiar și pentru cel mai inocent individ. Dragu însă nu s-a gândit la

bătrân decât ca la un parazit incomod care-i ocupă o cameră. „Dă-l încolo de moșneag impotent!... Ce o să-mi facă?...” Spuneam, dară, că, datorită împrejurărilor și resentimentelor, Cernat devenise un martor redutabil al existenței lui Dragu. Îi asculta convorbirile cu nevastă-sa ori cu terți, pândea telefoanele, ținea în evidență toate intrările și ieșirile din casă, inventarul amantelor. Astfel a descoperit că inginerul e un colecționar de resentimente, a aflat numele, identitatea celor care le nutresc. Nu, cei cinci suspecți nu se cunoșteau între ei, dar Cernat îi cunoștea pe toți. Sunt convins că intenționa să ucidă el, dar poate încerca un sentiment de nesiguranță asupra potențialului său fizic. Și dacă mâna lui nu ar fi fost îndeajuns de puternică, între ceilalți patru s-ar fi găsit desigur altcineva care să acționeze în locul lui. Cernat v-a informat pe toți asupra mișcărilor lui Marian Dragu, v-a sugerat că sâmbătă, având SRL – e ziua ideală pentru a trece la fapte.

Se uită la Mircescu. Îl asculta în tăcere, cu aceeași expresie de liniște pe chip.

— Bineînțeles, m-a șocat de la bun început că toți cei cinci vrăjmași pentru achitarea conturilor au ales același moment, au simțit puseul criminal în aceeași zi. M-a derutat al naibii însă faptul că aparent, și chiar adâncind cercetările, inamicii inginerului nu se cunoșteau între ei. De aici, exclusă și ideea de complicitate. Mircescu își

drese glasul:

— Scuzați-mă, dar nici acum nu știu la cine vă referiți. Habar n-aveam câți colegi am și nici azi nu știu cum îi cheamă.

— Asupra chestiunii voi mai reveni, spuse maiorul. Pe cel puțin una dintre colege o cunoașteți.

— Cum doriți... Din nou iertare, dar vreau să elucidez o problemă. Mă interesează prea puțin memoria bătrânului Cernat, dar, apropo de poziția strategică, una la fel de avantajoasă o avea soția lui Dragu.

— Numai pentru că împărțeau același dormitor. Anca Dragu nu stătea toată ziua acasă, nu asista cu urechea lipită de gaura cheii la toate întâlnirile și convorbirile bărbatului său, era sfâșiată de probleme personale cumplite care-i cheltuiau energia în altă direcție și, deși îl detesta pe Dragu, n-ar fi avut niciodată nervii, răbdarea, capacitatea de a organiza o crimă, în asemenea condiții.

— Și ce urmărea în fond Cernat?

— Lichidarea cu orice preț a lui Marian Dragu și, bineînțeles, derutarea anchetei. Ghinionul meu a fost printre altele, că dintre toți cei cinci suspecți niciun personaj nu era cu adevărat normal: Anca, soția, o isterică măcinată, cum spuneam, de frământări cărora cu greu le-ar fi putut face față altcineva, Octavian Nanu, un ratat aflat pe patul morții, nemaiavând nimic de

pierdut, o Olga Gabrelotti, fantastă a existenței și cu sânge care gâlgâie vijelios în vine, un doctor Alfred Mircescu handicapat, complexat de o mamă tiranică... Toți țăcăniți, toți mărturisindu-și crima. Și – culmea circului!, eu trebuia să le demonstrez că mint! Că, în ciuda intențiilor și resentimentelor, nu ei au ucis.

Medicul se interesă fără să zâmbească:

— Și ați izbutit?

Maiorul se uită la fărâma de om care încerca să stea țeapăn între brațele fotoliului. Picioarele, prea scurte, nu ajungeau la parchet.

— Am izbutit. Esențialul era să descâlcesc motivele pentru care toți își asumă o crimă imaginară. De bătrânul Cernat nu mai avem ce discuta. Și-a simțit moartea aproape și ne-a lăsat un bilețel precum că el e criminalul. Nu-i mai păsa.

— Hm, pomeneați înainte de un... Nanu dacă nu mă înșel, care s-a autoacuzat aflându-se tot pe patul morții. Izbitoare similitudine, nu credeți? Întâlnită mai cu seamă între coperțile aceluiași dosar.

— Lucrurile nu stau chiar așa. Nanu și-a ascuns până la ultimul prag fizic starea sănătății. S-a autoacuzat din motive sentimentale. Omul acesta a suferit o crâncenă decepție. Distrus pe plan profesional și afectiv de inginerul Dragu, a încercat, acum, după zece ani, să se răzbune pe fosta iubită. O răzbunare diabolică, când ai

de-a face cu un om sensibil. Nu știu dacă este cazul cu femeia respectivă, dar Nanu a opintit s-o silească să aibă pe conștiință două vieți distruse. A lui Nanu, criminal, și a lui Dragu, ucis pentru că odată, cândva, a fost preferat, iubit, în ciuda canalismului său. Nanu nu i-a iertat niciodată nimic femeii acesteia, nu doar pentru că l-a abandonat. L-a durut mai presus de orice lipsa de credit, în vreme ce celuilalt i-l acordase cu generozitate și fără niciun discernământ. Și dacă și-a ascuns starea sănătății este tocmai pentru ca doamna în cauză să nu aibă satisfacția de a conchide: „Era pe ducă, de aia a avut curaj să facă așa și pe dincolo...”

— Sofisticat, dar, din punct de vedere psihologic, plauzibil.

Maiorul râse încetișor:

— Știți de ce vă spun toate astea? Cred... da, cred că încerc să fac ordine în acest amalgam de situații demente, caractere bizare, reacții smintite... Pentru mine o fac... Iat-o pe Anca Dragu! Și ea vrea să-l ucidă pe inginer, are motive deosebit de puternice și, probabil, ar fi făcut-o, dar circumstanțele, spre șansa ei, n-au favorizat-o. Ca sosul să fie bine condimentat, dumneavoastră introduceți în numele Zoiei Dragu o cerere de inventar și instituire de sechestru asupra masei succesorale, întrucât există primejdia ca obiectele să fie subtilizate.

— Eu? De ce eu?

— Simplu. Ignorând că doamna Zoe Dragu și-a schimbat locuința, în acțiune ați trecut vechea adresă, la care o vizitaserăți acum cinci sau șase ani, respectiv cea din Bulevardul Gheorghi Dimitrov. Cât de mult și-ar fi detestat soacra și nu s-ar fi prăpădit cu vizitele Anca Dragu, în orice caz, ar fi știut exact unde stă. Dar acesta-i deja un fapt subsidiar.

— Ce urmăream?

— Știți bine. Întârzierea și derutarea cu orice chip a cercetărilor. Acesta e și motivul pentru care ați antrenat-o în joc pe Olga Gabrelotti, verișoara dumneavoastră.

— Verișoară... făcu medicul pe un ton neutru.

— N-are sens să contestați. Dovada rudeniei e înscrisă cu litere mari aurite, în cavoul dumneavoastră, unde apar frecvent numele celor două familii. Gradul înrudirii l-am stabilit la Consiliul Popular.

— N-am contestat. Dar nu văd pe nimeni, de dragul nimănui, exclud sacrificiile părinți-copii, jertfindu-se în asemenea măsură. Înțeleg însă că și ea și-a asumat paternitatea crimei.

— Pe nimeni, de dragul nimănui, reluă zâmbind maiorul. Așa e, dar nu când ai de-a face cu o personalitate atât de neașteptată ca a Olgăi Gabrelotti. Pătimașă, fantastă, excesiv de voluntară, iresponsabilă, exaltată și încredințată că-și poate permite orice, în

starea de spirit în care se află, este de acord să se autodenunțe ca ucigașă. E sfâșiată de dorință neîmplinită, plină de ură (așa i se pare) față de bărbatul pe care – crede ea – îl adoră și, poate, extrem de obligată față de dumneavoastră. Bănuiesc că la mijloc trebuie să fie o poveste de avort clandestin, care a scos-o din încurcătură. Lucrurile acestea le vom stabili ulterior, căci au un rol subsidiar. Pe undeva, Olga se și joacă. Știe că, la o adică, se poate dezvinovăți cu ușurință. Toată dimineața fusese blocată în casă de doi meșteri instalatori. La ora 13:00, când a pătruns în locuința lui Dragu, acesta era de mult mort. Trebuie să vă spun că, de la bun început, am suspectat-o că acoperă pe cineva, că vrea să-i salveze capul, iar când dumneavoastră, în cursul unei discuții, m-ați întrebat dacă sunteți singurul suspect reținut – o întrebare absolut nefirească pentru cineva care a acționat de unul singur –, ideea de complicitate s-a născut ca o consecință directă. Dintre toți cei cinci, ca personaj care camuflează un altul se desemna în primul rând Olga.

— Ce interes...

— Știu cum sună întrebarea, îl întrerupse maiorul. Ce interes aveați ca Olga să-și asume crima. Mereu același: să întârziați cercetările. Pentru a o implica și mai mult, i-ați sugerat să vândă o icoană prin consignația. Naiv! Nici ultimul borfaș nu-și desface public marfa la o

săptămână după comiterea infracțiunii. Între timp, dumneavoastră intenționând să părăsiți clandestin țara cât se poate de rapid, ați luat legătura cu Doru RFG. Propunerile dumneavoastră au fost directe și oricând vă pot prilejui o confruntare. Tăcu câteva clipe, consultându-și mașinal unghiile. Da, urmă privind fără să vadă pendula electrică din spatele medicului. Lucrurile s-au complicat și din pricina unei coincidențe. În sâmbăta fatidică, o bandă de borfași decid să-l devalizeze pe Dragu. În apartament se constată lipsa mai multor bunuri. Putea să și le însușească aproape oricine: dumneavoastră, nevasta victimei, o membră a bandei – superbă hârtie de prins muște – sau unul dintre cambrioleuri. În ultimele două situații, crima ar fi fost în principiu o consecință a furtului. Deplasare de mobil, deplasare de subiecte infracționale. O presupusă achitare de conturi cu o a doua bandă, rivală, și care se soldează cu o a doua crimă, pare să încurce definitiv lucrurile.

Se ridică și își îndreptă spatele amorțit. Când reluă, glasul lui păru că vine din altă odaie.

— ...prefer să-l știu asasin... Ar fi o dovadă de bărbăție...” Parcă așa spunea mama dumneavoastră.

— Nu vă înșelați. Ați reținut aproape exact.

— Hm, ricană maiorul. E o frază memorabilă... Ei bine, i-ați dat această satisfacție. Ba chiar ați supralicitat.

De două ori asasin! Cu câteva zile înainte de comiterea crimei ați reclamat la miliție furtul autoturismului dumneavoastră, un Renault 16 înmatriculat 2B-1619...

Medicul se aplecă înainte:

— S-a găsit?

— Nu fiți penibil, domnule Mircescu. Ați contat la sigur că mașina se va găsi, machiată și parcată conform scenariului preconizat. Stratagema făcea parte din filmul asasinatului. După uciderea inginerului Dragu, autoturismul a fost descoperit la două străzi de locuința sa, cu bara de direcție ruptă. În intenția dumneavoastră era ca noi să conchidem că asasinul a furat-o în vederea comiterii crimei. Sau și mai pervers, că prezumtivul hoț și ucigaș încerca astfel să îndrepte suspiciunile asupra doctorului Mircescu. Intervenind pana pe care ați provocat-o deliberat, mașina a trebuit – vezi, Doamne să fie abandonată aproape de locuința victimei. În realitate, Renaultul a fost folosit de dumneavoastră și numai de dumneavoastră. Și e foarte probabil că ați venit chiar cu el acasă la Dragu, în ziua crimei.

Ochii catifelați ai medicului străluciră:

— Cum puteți fi atât de sigur?

Maiorul răspunse într-un târziu. Arătă cu pixul spre picioarele scurte ale medicului, care atârnau cam la o palmă deasupra parchetului.

— Sunteți o persoană scundă... Excesiv de scundă.

Scaunul șoferului este glisat, apropiat la maximum de volan. Altfel nu puteți ajunge la pedalele de comandă... Nici o altă persoană n-ar fi putut șofa în aceste condiții... Insist! Dumneavoastră ați fost ultima și singura persoană care a condus autoturismul...

Îl privi atent:

— În ciuda faptului că întâlnirea a fost fixată la prânz, dumneavoastră v-ați prezentat la ora nouă fără un minut.

Doctorul Mircescu începu să râdă:

— Îmi place acest „fără un minut”.

— O să vă placă și mai mult când am să vă precizez că ați comis crima la nouă și opt minute. E cronometrat exact.

Medicul îl cercetă neîncrezător:

— E un bluf. Și încă unul ieftin.

— Nu. Vă rog să ascultați.

Maiorul scoase din fichet un magnetofon mic Philips și îl vârî în priză.

...Hârșâit caracteristic, o sonerie, un zăvor tras, pași, nouă bătăi de pendulă, două glasuri:

„Te-ai grăbit, doctore. Parcă era vorba de ora douăsprezece.”

„Scuză-mă, domnule Dragu. Am fost nevoit să devansez. Mama nu se simte bine și...”

„De ce n-ai dat telefon?”

„A fost tot timpul ocupat.”

„În fine, despre ce este vorba?”

Mică pauză.

„Vreau să vând inelul ăsta.”

„Interesant... (râs scurt) Parcă ziceai că nu mai vrei să ai de-a face cu escrocii. Sau te-ai convins că nu-s escroc?”

„Ba da. Asta ești. Și canalie pe deasupra.”

Hohot de râs:

„Caraghiosule!... Ce zici de comorile dumitale? Nu găsești că se asortează perfect cu interiorul (glasul devine insinuant), cu personalitatea mea?”

Trilul telefonului.

„Scuză-mă.”

Pași. Receptor ridicat.

„Alo! Da, Dolga, eu sunt... Nu, nu mă deranjezi... E un mic caraghios la mine... Mircescu... Da, făcătorul de îngeri... Așteaptă-mă un minut, am numărul în haină.”

Pași. Un zgomot indescifrabil. Al doilea rând de pași. Urlet îngrozitor, neomenesc. Greutate care se prăbușește. Pași alergând. Receptorul pus în furcă. Zgomote indefinite, metalice. Trilul prelung al telefonului... Zgomotul zigzagat, fâșâit, al unui fermoar. Pași care aleargă. Din nou, obsedant, trilul telefonului...

— Nouă minute în total, sublinie din nou maiorul.

Pentru prima oară, medicul lăsase capul în jos.

— Știți bine că imprimările – bandă de magnetofon sau casetă – nu constituie probe în instanță. Nu sunt luate în considerare.

— Bineînțeles. Din păcate, caseta respectivă se coroborează cu celelalte probe. A fost ghinionul dumneavoastră. Când ați sosit, Dragu probabil se pregătea să imprime ceva. Caseta a găsit-o Anca Dragu care de fapt căuta altceva... Trebuie să recunosc că ați fost provocat. Dragu, insolent, josnic, canalie, ar fi scos și un sfânt din sărite. Vă înțeleg, dar crima rămâne crimă. Oftă: Trebuie să vă mai spun ce anume a provocat asasinarea lui Dolga? Mă întreb doar dacă el a început imediat șantajul sau dumneavoastră l-ați prevenit, lichidându-l înainte de a opera.

— El a început, făcu răgușit Mircescu. Dragu, după cum ați auzit, îi spusese că sunt la el, auzise urletul și pe urmă nimic. Telefonul care suna în gol. Dacă mi-ar fi cerut o sumă în limitele rezonabilului, aș fi marșat, dar porcul era dement. Nu așa se efectuează un șantaj, dacă ții la pielea ta. Ceri în limitele solvabilității celuilalt și lăsându-i suficient pentru a avea pentru ce lupta. Știam unde stă... Am avut cândva o afacere împreună... L-am pândit... A mers mai ușor decât mă așteptam.

— O greșeală psihologică din partea lui Dolga. El se

păzea de un Cristea, nu i-ar fi trecut însă niciodată prin minte să se păzească de dumneavoastră.

— Așa e, râse chinuit medicul. Cine se ferește de un pigmeu?

— Nici dumneavoastră n-ați fost cine știe ce prudent. Există un martor care v-a văzut înfigându-i cuțitul în spate. Vorbindu-mi despre o persoană atât de firavă, încât nu era sigur dacă asasinul nu-i de fapt o femeie, m-am gândit imediat la dumneavoastră... Coroborat și cu faptul că nu-mi închipuiam ca un Dolga să se lase atât de ușor dus... „Glonțul”, metaforic vorbind, îl aștepta deci din cu totul altă direcție. În sfârșit, mai sunt chestiuni de amănunt, pe care le vom puncta mai târziu. Spuneți-mi acum vă rog care sunt obiectele depozitate la Melania Lupu.

Mircescu îi azvârli o privire rătăcită.

— Ea n-are nicio vină... Am luat-o prin surprindere... Nu știa nimic...

— Sunt convins.

— Păi... o icoană cu Sfântul Martin din secolul al XI-lea, o cristelniță de argint de epocă Brâncoveanu autentică, un Lautrec și un Picasso – ulei, 30 pe 20.

— Care e piesa cea mai valoroasă și imediat negociabilă într-o piață din... Vest, să zicem?

— Picasso, fără îndoială. Are o cotă stabilă fantastică.

— Da... Puteți să-mi spuneți ce reprezintă?

Mircescu râse:

— Pânza se intitulează „Portul Marseille”. Pentru un ochi neavizat însă pictura aceasta n-are nimic nici dintr-un port, nici din orice altceva văzut vreodată de o făptură omenească pe Terra. A fost pictată în 1906, în plină epocă cubistă.

— Cubistă?

Medicul îl privi amuzat.

— Da. Vă spune ceva chestia asta?

— Enorm. Vă mulțumesc.

84

— Nu vă simțiți bine?

Glasul pâlpâi, flacără firavă între pereții biroului. Maiorul trase adânc aer în piept, hotărându-se în sfârșit să înfrunte cel mai neplăcut moment al anchetei: ultima discuție cu Melania. O Melanie vinovată, vinovată, de trei ori și cu majuscule, cât casa de vinovată!

Își luă brațele de pe masă și ridică privirea. Bătrâna îi zâmbea timid, iar privirile decolorate emanau o blândețe și o nevinovăție înduioșătoare.

— Un cubuleț de zahăr dizolvat într-un pahar cu apă de roze refrișează grozav și alungă durerile de cap. Știu de la bunica mea, care avea migrene insuportabile. Locuia lângă regimentul de dorobanți din oraș, care

avea un tambur major foarte energic și conștiincios.

— Am înțeles... Voi reține remediul.

N-o privea mai sus de bărbie. Îi tremura ca la copii, gata să plângă.

„Trebuie să isprăvesc cât se poate de repede. Altfel înnebunesc...”

Își drese glasul, apoi, discret, își trecu palmele peste reverele hainei, de parcă și-ar fi căutat stiloul sau portvizitul.

— Rândul trecut îmi cereați vești despre Mirciulică. Sunt în măsură acum să vă dau unele informații...

Chipul Melaniei înflori instantaneu, obrajii i se acoperiră brusc cu o glazură trandafirie.

— Totdeauna am afirmat că domnul Azimioară este extrem de îndatoritor. Am observat că aceasta este o calitate pe care o întâlnești constant la persoanele dolofane... Ce v-a spus despre Mirciulică? Ard de nerăbdare să aflu.

— Ei bine, amicul a fost adoptat de o vecină care stă chiar peste drum de fosta dumneavoastră locuință și dă impresia că se simte bine. A suferit un mic neajuns...

— Despre ce neajuns este vorba?

Inima îi sărise din loc, îi simțeai la modul concret palpitațiile. Cristescu vorbi rar, aproape desfăcând cuvintele în silabe:

— Când i-ați dat brânci pe fereastră, și-a fracturat o

lăbuță...

— Eu i-am dat brânci?! Eu? Ce grozăvie! De ce?

— În primul rând, pentru că nu-l interesa un plonjon de la etajul doi și deci nu voia să sară singur. Secundo, pentru că dumneavoastră voiați să-l scutiți de o incinerare și, în consecință, trebuia să-i dați drumul pe stradă și nu pe scările blocului, unde ar fi avut de suportat același risc. Eu fiind de față – mi s-ar fi părut desigur bizar un abandon la primul colț de uliță –, n-ați avut altă soluție...

— Incinerare... Abandon... Nu sunt sigură că înțeleg despre ce vorbiți.

— Înțelegeți perfect. Sunteți autoarea incendiului din strada Toamnei 9 și vă rog să mă credeți că, de data asta, ați încurcat-o... V-o spun cu lacrimi în ochi și regret în suflet.

— E... E o concluzie ciudată... Faptul că bietul Mirciulică și-a frânt o lăbuță...

— Pentru mine nu, doamnă. Mai mult, vecina în cauză a văzut când i-ați făcut vânt pe geam. La sentimentul care vă leagă de motan ar fi părut de altfel ciudat să-l sacrificați fără șovăire. Insist, pentru mine aceasta constituie o dovadă irefutabilă în ceea ce privește paternitatea incendiului. Bineînțeles că orice avocat se va avânta cu toate pânzele sus și râs homeric, făcând țăndări și ridiculizând o asemenea „probă”

prezentată în fața instanței dar, din fericire, mai există și altele... În ciuda dezastrului, în zidul bucătăriei s-a constatat că ștecărul plitei electrice rămăsese în priză. Or, dumneavoastră mi-ați spus că vă duceți să-l scoateți. Dar despre aceasta am mai discutat. Supoziția de atunci s-a transformat în certitudine.

— Știți, dumneavoastră uitați că stați de vorbă cu o persoană în vârstă. Când ai ajuns să porți proteză, devii teribil de distrat și uneori mâinile tale se mișcă singure, fac cu totul altceva decât intenționai cu adevărat să faci...

Maiorul scoase batista și își șterse figura asudată.

— Este un argument pe care vă sfătuiesc să-l sugerați viitorului dumneavoastră apărător. Probabil că tot din distracție ați introdus între faldurile rochiei dumneavoastră și pânza lui Picasso.

Privirea bătrânei tresări. O singură clipă. Apoi reluă jocul.

— Poftim?

— O idee excelentă! aprecie Cristescu. Dacă eram ceva mai instruit, aș fi știut că Picasso, printre alte epoci, albastre, portocalii sau țunțurlii, a avut și una cubistă, dar eu, în ignoranța mea, nici măcar nu m-am interesat ce reprezenta tabloul respectiv.

Arătă cu pixul spre rochia Melaniei, care-l privea surâzând încremenită.

„Fii tare, fetițo, nu-ți pierde cumpătul!...”

— M-a surprins de la început toaleta dumneavoastră. Vă știam o femeie de gust, cu preferință pentru vestminte discrete. Culorile, croiala, accesoriile erau totdeauna rafinate, fără tușă de stridență. Și, dintr-o dată, ați abordat un stil cu totul opus. Rochia dumneavoastră îmi amintea de ornamentația sălilor de chermeză din mahalalele de altădată. Lampioane chinezești, panglici de hârtie creponată, serpentine, becuri albastre, roșii, verzi... Vă felicit încă o dată pentru idee și pentru realizare! Pictura se încadrează perfect în desenul țesăturii.

Melania clipi parcă trezită din somn:

— Vreți să spuneți că eu am un Picasso, acum, pe mine?

— Îhî! Picasso, cea mai prețioasă piesă dintre obiectele pe care vi le-a încredințat doctorul Mircescu. Tocmai de aceea ați păstrat-o și trebuie să vă fi distrat grozav stând aici, de vorbă cu mine, iar eu, tontul, având-o în fața ochilor și căutând-o aiurea prin tramvaie, în cimitire sau în lună, ideile dumneavoastră fiind imprevizibile și inepuizabile. Dacă n-aveți nimic împotrivă, voi dispune expertizarea acestei neprețuite toalete. Probabil, în momentul de față, cea mai scumpă din lume.

„Nu te speria, Melanie... Nu-i prima oară când te

prinde cu o minciunică, dar știi că domnul maior nu e ranchiunos, iar tu reușești totdeauna să te descurci până la urmă... Mai cu seamă, fii atentă la cuvintele tale...”

Cristescu simți dintr-o dată că nu-l mai țin nervii. Silueta fragilă, mâinile neputincioase, privirile de fetiță, lacrimile... Nu, nu! Toate acestea erau cu mult peste puterile sale. Izbucni pe neașteptate:

— Dumnezeule mare!! De ce?! De ce ați făcut-o?... De ce?

Se opri mușcându-și buzele. Rosti tulburat:

— Vă rog să-mi scuzați ieșirea... Deocamdată atât. Vă mulțumesc.

Apăsă pe buton și ușa se deschise. Cristescu făcu un semn sergentului. Melania Lupu se ridică. Părea nesigură pe picioare. Făcu câțiva pași și întoarse capul.

— La revedere, domnule maior.

— O vodcă! ceru Cristescu, aprinzând țigara de la mucul celeilalte.

Dădu perdeaua la o parte și se uită prin ferestrele largi ale restaurantului. O ploaie urâtă de iarnă șiroia lacrimi pe sticla verzuie. Zeci de umbrele săltau ciuperci colorate deasupra trotuarelor. La o masă, un băiat și o fată ar fi dat orice pe lume să fie singuri. Maiorul urmări distrat mișcările barmanului care ștergea expert un pahar. „Oare câte milioane de pahare spală un șmecher

din ăsta într-o viață?”

Ospătărița, o jună cu șolduri nervoase și un canin de argint, îi puse vodca pe masă.

Cristescu sorbi încetișor. Șopti, cu ochii umezi:

— Adio, Melania...

— Ce-i cu ăla? se interesă barmanul, arătându-l pe maior. Pare matolit rău.

Ospătărița săltă din umeri:

— Nu știu! Cred că l-a lăsat fufa, una, Melania. Dă-mi două cafele și o sută Campari...

29. O toaletă à la Liz Taylor
-1992-

Ca totdeauna când aborda genul candidulu penibil, grotesc în recuzita oricui în afară d a Melaniei, Cristescu rămase cu gur căscată. Se uita la toaleta bătrânei, o salat tip Fond Plastic, harababură de vopsel aruncate anapoda pe o rochie al cărui mode ar fi dat mult să-l poată desluşi cineva.

Predomina culoarea verde cu pete di paleta albastrului de cobalt şi a cenuşiulu şi, dacă intenţionase creatoarea să realizez ceva apocaliptic, atunci reuşise cât se poat de bine. Dungi, triunghiuri, trapez pătrate. Îţi venea ameţeala doar când priveai.